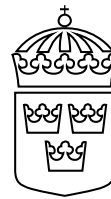

Regeringens proposition

2021/22:227

Kompletteringar till EU:s nya gräns- och kustbevakningsförordning och förtydliganden i regler om unga lagöverträdare

Prop.
2021/22:227

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 13 april 2022

Magdalena Andersson

Morgan Johansson
(Justitiedepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Den 4 december 2019 trädde den nya EU-förordningen om den europeiska gräns- och kustbevakningen i kraft. Förordningen innebär bland annat att Europeiska gräns- och kustbevakningsbyråns (Frontex) mandat och resurser utvidgas. För att förordningen ska kunna tillämpas och få fullt genomslag i Sverige krävs vissa kompletterande nationella bestämmelser.

Regeringen föreslår bestämmelser om bland annat följande:

- Utländska tjänstemäns rätt att utöva befogenheter som utgör myndighetsutövning.
- Tjänstemännens rätt att bära och använda vapen, ammunition och annan särskild utrustning.
- Tjänstemännens straffrättsliga skydd och ansvar.

I propositionen föreslår regeringen också att reglerna om underrättelse-skyldighet när barn som misstänks för brott frihetsberövas ska förtydligas. Det förslaget är framtaget mot bakgrund av att Europeiska kommissionen har ifrågasatt Sveriges genomförande av EU:s försvarardirektiv.

Den nya lagen och övriga lagändringar föreslås träda i kraft den 1 augusti 2022.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s gräns- och kustbevakningsförordning	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare	7
2.3	Förslag till lag om ändring i vapenlagen (1996:67).....	8
3	Ärendet och dess beredning	9
4	Gränsförvaltning	10
4.1	Ett europeiskt samarbete	10
4.2	Den svenska gränsförvaltningen.....	10
4.2.1	Den svenska regleringen av samarbetet med Frontex.....	11
4.3	Den nya EU-förordningen	12
4.3.1	EU-förordningens syfte och definitioner	12
4.3.2	Den stående styrkans uppgifter, befogenheter och ansvar	12
5	Kompletterande bestämmelser till EU:s gräns- och kustbevakningsförordning.....	14
5.1	Utrymmet för att införa kompletterande bestämmelser.....	14
5.2	En ny lag införs	15
5.3	Överlåtelse av förvaltningsuppgifter	17
5.4	Utländska tjänstemäns befogenheter vid tjänstgöring i Sverige	18
5.5	Utländska tjänstemän ska ges tillstånd att utöva befogenheter som bedöms nödvändiga	22
5.6	Användning av vapen och annan särskild utrustning	23
5.7	Utländska tjänstemäns straffrättsliga skydd och ansvar	25
5.8	Särskilda överväganden som inte föranleder lagändringar.....	26
5.8.1	Skadestånd.....	26
5.8.2	Regeringens rätt att meddela föreskrifter	27
5.8.3	Arbetsrätt och arbetsmiljö	27
5.8.4	Svensk straffrättslig domsrätt	30
5.8.5	Uppgiftslämnande och sekretess	31
6	Ändringar i vapenlagen.....	32
7	Tydligare regler om underrättelseskyldighet när barn som misstänks för brott frihetsberövas	34
8	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	37
9	Konsekvenser av förslagen	37
10	Författningskommentar	40

10.1	Förslaget till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s gräns- och kustbevakningsförordning	40
10.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare	45
10.3	Förslaget till lag om ändring i vapenlagen (1996:67)	46
Bilaga 1	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1896 av den 13 november 2019 om den europeiska gräns- och kustbevakningen och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1052/2013 och (EU) 2016/1624	47
Bilaga 2	Sammanfattning av promemorian EU:s nya gräns- och kustbevakningsförordning - Kompletterande reglering (Ds 2021:10)	178
Bilaga 3	Lagförslagen i promemorian EU:s nya gräns- och kustbevakningsförordning - Kompletterande reglering	179
Bilaga 4	Förteckning över remissinstanserna beträffande EU:s nya gräns- och kustbevakningsförordning - Kompletterande reglering	187
Bilaga 5	Sammanfattning av promemorian Tydligare regler om underrättelseskyldighet när barn som misstänks för brott frihetsberövas	188
Bilaga 6	Lagförslagen i promemorian Tydligare regler om underrättelseskyldighet när barn som misstänks för brott frihetsberövas	189
Bilaga 7	Förteckning över remissinstanserna beträffande Tydligare regler om underrättelseskyldighet när barn som misstänks för brott frihetsberövas	191
Bilaga 8	Lagrådsremissens lagförslag	192
Bilaga 9	Lagrådets yttrande	196
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 13 april 2022	198

Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s gräns- och kustbevakningsförordning.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i vapenlagen (1996:67).

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s gräns- och kustbevakningsförordning

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag innehåller kompletterande bestämmelser till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1896 av den 13 november 2019 om den europeiska gräns- och kustbevakningen och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1052/2013 och (EU) 2016/1624 (EU:s gräns- och kustbevakningsförordning).

2 § Termer och uttryck i denna lag har samma betydelse som i EU:s gräns- och kustbevakningsförordning.

Befogenheter som utgör myndighetsutövning

3 § Utländska tjänstemän som ska tjänstgöra i Sverige enligt EU:s gräns- och kustbevakningsförordning får, för uppgifter som avser gränskontroll och återvändande, ges tillstånd att i Sverige utöva befogenheter som utgör myndighetsutövning. Sådant tillstånd får ges även för uppgifter som krävs för att uppnå målen med

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 656/2014 av den 15 maj 2014 om fastställande av regler för övervakningen av de yttre sjögränserna inom ramen för det operativa samarbete som samordnas av Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser,

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna), och

3. Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG av den 16 december 2008 om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna.

Tjänstemännen får ges tillstånd att utöva endast sådana befogenheter som svenska polismän, kustbevakningstjänstemän, tulltjänstemän, kriminalvårdstjänstemän respektive tjänstemän vid Migrationsverket har för uppgifter som framgår av första stycket. En utländsk tjänsteman som ska tjänstgöra i en viss verksamhet kan dock inte ges tillstånd att utöva

Prop. 2021/22:227 andra befogenheter än de som en svensk tjänsteman i motsvarande verksamhet har.

Beslut om att neka inresa enligt artikel 14 i förordning (EU) 2016/399 och beslut om att neka visum vid gränsen enligt artikel 35 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodex) får fattas endast av svenska tjänstemän eller av utländska tjänstemän om de fått ett särskilt tillstånd att agera för svensk räkning.

4 § Utländska tjänstemän ska ges tillstånd att utöva de befogenheter som omfattas av 3 § första och andra stycket och som bedöms nödvändiga för att tjänstemännen ska kunna utföra uppgifterna.

Användning av vapen och annan särskild utrustning

5 § Utländska tjänstemän som har getts tillstånd att utöva befogenheter enligt 4 § har vid tjänstgöringen i Sverige rätt att använda skjutvapen endast i den utsträckning som reglerna om nödvärn medger. I övrigt har de samma rätt som motsvarande svenska tjänstemän har enligt lag eller annan författning.

För att särskild utrustning ska få användas vid våldsanvändning ska dock utrustningen motsvara den som svenska polismän, kustbevaknings-tjänstemän, tulltjänstemän eller kriminalvårdstjänstemän använder i motsvarande verksamhet.

Straffrättsligt skydd och ansvar

6 § Utländska tjänstemän som utövar myndighet i Sverige med stöd av denna lag ska vara skyddade enligt 17 kap. 1, 2 och 4 §§ brottsbalken på motsvarande sätt som om det varit fråga om svensk myndighetsutövning.

7 § Utländska tjänstemän som utför uppgifter i Sverige enligt EU:s gräns- och kustbevakningsförordning ska vara ansvariga för olaga diskriminering enligt 16 kap. 9 § brottsbalken på motsvarande sätt som den som är anställd i svensk allmän tjänst. Innefattar uppgifterna myndighetsutövning ska tjänstemännen vara ansvariga även för tjänstefel enligt 20 kap. 1 § brottsbalken på motsvarande sätt som om det varit fråga om svensk myndighetsutövning.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2022.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare

Prop. 2021/22:227

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Om någon som inte har fyllt arton år är skäligen misstänkt för brott, ska vårdnadshavaren eller någon annan som svarar för den unges vård och fostran samt någon annan som har en fostrande roll i förhållande till den unge omedelbart underrättas och kallas till förhör som hålls med den unge. Om den unge har gripits, anhållits eller häktats på grund av brottsmisstanken, ska en sådan vuxen underrättas om detta och om skälen för det samtidigt med underrättelsen om brottsmisstanken eller annars omedelbart efter frihetsberövandet.

Om någon som inte har fyllt arton år är skäligen misstänkt för brott, ska vårdnadshavaren eller någon annan som svarar för den unges vård och fostran samt någon annan som har en fostrande roll i förhållande till den unge omedelbart underrättas och kallas till förhör som hålls med den unge. Om den unge har gripits, anhållits eller häktats på grund av brottsmisstanken, ska *i första hand* en sådan vuxen *eller i andra hand någon annan lämplig vuxen person* underrättas om detta och om skälen för det samtidigt med underrättelsen om brottsmisstanken eller annars omedelbart efter frihetsberövandet.

Undersökningsledaren får besluta att skjuta upp en underrättelse om brottsmisstanke, en kallelse till förhör eller en underrättelse om frihetsberövande om det är nödvändigt för att sakens utredning inte väsentligen ska försvåras. När det inte längre finns skäl för beslutet ska en underrättelse omedelbart lämnas. Detsamma gäller en kallelse till förhör.

En underrättelse eller kallelse enligt första stycket ska inte göras om det strider mot den unges bästa eller om det finns andra särskilda skäl.

En underrättelse eller kallelse enligt första stycket ska inte göras om det strider mot den unges bästa eller om det finns andra särskilda skäl. *En underrättelse om frihetsberövande ska dock alltid lämnas till någon i den krets av vuxna personer som anges i första stycket andra meningen.*

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2022.

¹ Senaste lydelse 2016:930.

2.3 Förslag till lag om ändring i vapenlagen (1996:67)

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 1 § vapenlagen (1996:67) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2022:132

Föreslagen lydelse

11 kap.

1 §

Regeringen får meddela föreskrifter om

a) att denna lag eller vissa föreskrifter i lagen ska tillämpas även i fråga om andra föremål än sådana som anges i 1 kap. 2 och 3 §§, om föremålen är särskilt ägnade att användas vid brott mot någons liv, hälsa eller personliga säkerhet,

b) att anslagsenergin eller utgångshastigheten hos en projektil från ett skjutvapen ska understiga ett visst värde eller att vapnet ska vara konstruerat på ett visst sätt för att vapnet ska anses vara effektbegränsat enligt 2 kap. 1 §,

c) att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla innehav av skjutvapen eller ljuddämpare som lämnats över från staten till

- statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen,
- den som för statens räkning tillverkar krigsmateriel, eller
- frivilliga försvarsorganisationer,

d) att tillstånd ska krävas för överföring av skjutvapen eller ammunition från Sverige till ett annat land,

e) att den som avser att föra ut ett skjutvapen från Sverige eller lånar ut ett skjutvapen till någon som är fast bosatt i ett annat land och inte ska använda vapnet endast i Sverige, ska anmäla detta till Polismyndigheten,

f) att denna lag inte ska gälla i fråga om skjutvapen, ammunition och ljuddämpare som en företrädare för en annan stats myndighet medför vid tillfällig tjänstgöring i Sverige eller vid resa för tjänsteändamål genom Sverige,

f) att denna lag inte ska gälla i fråga om skjutvapen, ammunition och ljuddämpare som en företrädare för en annan stats myndighet eller för Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån medför vid tillfällig tjänstgöring i Sverige eller vid resa för tjänsteändamål genom Sverige,

g) storleken på de avgifter som får tas ut enligt 2 kap. 19 §, och

h) att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla införsel av skjutvapen som lämnats över från staten till statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen, eller ammunition eller ljuddämpare till sådana vapen.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2022.

3 Ärendet och dess beredning

Den 13 november 2019 antogs Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1896 om den europeiska gräns- och kustbevakningen och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1052/2013 och (EU) 2016/1624, här kallad EU-förordningen. Förordningen trädde i kraft den 4 december 2019 och ska, med vissa undantag, tillämpas från och med det datumet. Utplaceringar i enlighet med artiklarna 54–58 ska ske från och med den 1 januari 2021. Förordningen finns i *bilaga 1*.

Genom EU-förordningen utvidgas den Europeiska gräns- och kustbevakningsbyråns (Frontex) personella och tekniska resurser. Frontex får också ett utökat mandat att genomföra gräns- och återvändandeinsatser och att samverka med tredjeländer.

Regeringen beslutade den 20 februari 2020 att ge en utredare i uppdrag att analysera behovet av anpassning av nationella bestämmelser till EU-förordningen. I uppdraget ingick att lämna förslag till de författningsändringar, både i lag och förordning, som bedömdes nödvändiga och lämpliga.

Utredningen redovisade sitt uppdrag den 31 mars 2021 genom promemorian EU:s nya gräns- och kustbevakningsförordning - Kompletterande reglering (Ds 2021:10). I departementspromemorian föreslås bland annat en ny lag och förordning med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 2*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 3*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 4*. Remissyttrandena finns tillgängliga i Justitiedepartementet (Ju2021/01663).

Europeiska kommissionen har i en formell underrättelse till regeringen av den 15 juli 2021 anfört att Sverige inte har införlivat artikel 5.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/48/EU av den 22 oktober 2013 om rätt till tillgång till försvarare i straffrättsliga förfaranden och förfaranden i samband med en europeisk arresteringsorder samt om rätt att få en tredje part underrättad vid frihetsberövande och rätt att kontakta tredje parter och konsulära myndigheter under frihetsberövandet, här kallat försvarardirektivet.

Justitiedepartementet har med anledning av den formella underrättelsen tagit fram promemorian Tydligare regler om underrättelseskyldighet när barn som misstänks för brott frihetsberövas. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 5*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 6*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 7*. Remissyttrandena finns tillgängliga i Justitiedepartementet (Ju2021/04123).

I denna proposition föreslås de kompletterande lagändringar som behövs för att EU-förordningen ska kunna tillämpas och få fullt genomslag i Sverige. I propositionen behandlas även förslaget i promemorian Tydligare regler om underrättelseskyldighet när barn som misstänks för brott frihetsberövas.

Regeringen beslutade den 24 februari 2022 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 8*.

Lagrådets yttrande finns i *bilaga 9*. Regeringen har i allt väsentligt följt Lagrådets förslag. Lagrådets synpunkter behandlas i avsnitt 5.4 och 5.6 samt i författningsskomentaren.

Därutöver har 4 § i lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s gräns- och kustbevakningsförordning förtydligats på så sätt att det framgår att bestämmelsen endast omfattar första och andra stycket i 3 §. Ändringen är författningsteknisk och även i övrigt av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Lagrådets yttrande har därför inte inhämtats i denna del.

I förhållande till lagrådsremissen har dessutom vissa redaktionella och språkliga ändringar gjorts.

4 Gränsförvaltning

4.1 Ett europeiskt samarbete

Det europeiska samarbetet kring förvaltningen av Schengenområdets yttre gräns har sedan år 2005 samordnats av Frontex, vars ursprungliga uppgift var att samordna gränsförvaltningsinsatser som genomfördes av medlemsstaterna med dessas personal och materiel. Frontex ursprungliga syfte, att stärka skyddet för den gemensamma yttre gränsen, kvarstår. Frontex har dock kommit att få ett allt starkare mandat att övervaka och ta ett delat ansvar för gränsförvaltningen samt allt större resurser i form av personal och materiel. För att ytterligare stärka den gemensamma gränsförvaltningen och bekämpningen av gränsöverskridande brottslighet har en ny förordning² antagits, se avsnitt 4.3.

4.2 Den svenska gränsförvaltningen

Det är framförallt Polismyndigheten, Kustbevakningen, Tullverket, Kriminalvården och Migrationsverket som ansvarar för den svenska gräns- och kustbevakningen samt för återvändandefrågor. Med återvändande avses här en tredjelandsmedborgares återresa, oavsett om den sker frivilligt i överensstämmelse med en skyldighet att återvända eller med tvång, till ursprungslandet, ett transitland i enlighet med återtagandeaftal eller andra arrangemang, eller ett annat tredjeland till vilket tredjelandsmedborgaren frivilligt väljer att återvända och där han eller hon kommer att tas emot.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1896 av den 13 november 2019 om den europeiska gräns- och kustbevakningen och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1052/2013 och (EU) 2016/1624.

Myndigheterna samverkar löpande med varandra i frågor som rör den nationella gränsförvaltningen men bedriver även ett samarbete för att hantera nationell samordning av Sveriges bidrag till Frontex. Polismyndigheten har hittills haft huvudansvaret för den samordningen och för uppgiften att vara nationell kontaktpunkt mot Frontex. Polismyndigheten har dessutom varit central nationell myndighet för förvaltning av ekonomiskt stöd från Frontex och haft ansvar för den nationella sambandscentralen för det europeiska gränsövervaknings-systemet Eurosur (European Border Surveillance System). Polismyndigheten leder också arbetet med datainsamling för verksamhet som berör gränskontroll.

Utöver dessa myndigheter har även Sjöfartsverket, Säkerhetspolisen och Försvarsmakten vissa ansvarsområden som berör gränsförvaltningen. De myndigheterna deltar dock inte operativt i samarbetet enligt EU-förordningen.

4.2.1 Den svenska regleringen av samarbetet med Frontex

Sverige har hittills inte haft någon enhetlig reglering vad gäller samarbetet med Frontex. För Polismyndighetens del regleras i 21 § förordningen (2014:1102) med instruktion för Polismyndigheten att myndigheten får ingå en internationell överenskommelse om samarbete med en utländsk brottsbekämpande myndighet eller utländsk gränskontrollmyndighet i en stat som är medlem i Europeiska unionen eller som har slutit avtal enligt konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 om samarbete med konventionsstaterna. I punkt 4 d och 4 l i bilagan till samma förordning regleras att Polismyndigheten ska vara nationell kontaktpunkt och nationell samordningscentral enligt tidigare version av EU-förordningen. Polismyndigheten får enligt 6 kap. 4 a § utlänningsförordningen (2006:97), efter regeringens medgivande, begära bistånd av Frontex i form av snabba gränsinsatser.

För Kustbevakningens del regleras i 16 § förordningen (2019:84) med instruktion för Kustbevakningen att myndigheten ska medverka i internationella samarbeten för utveckling inom sitt verksamhetsområde och samverka med andra myndigheter för att främja svenskt deltagande i internationella samarbeten inom sitt verksamhetsområde. Kustbevakningens tidigare medverkan i insatser med Frontex har skett med stöd av regeringsbeslut, men regleras numera i 10 a § i myndighetens instruktion.

Migrationsverket får enligt 6 § förordningen (2019:502) med instruktion för Migrationsverket medverka i EU:s operativa samarbete för förvaltning av Schengenområdets yttre gräns.

Tullverkets internationella samarbeten regleras i EU:s gemensamma tullbestämmelser men även i lagen (2000:1219) om internationellt tullsamarbete och den tillhörande förordningen (2000:1222).

För Kriminalvårdens del regleras i 6 § förordningen (2007:1172) med instruktion för Kriminalvården att myndigheten ska verkställa de transporter som Polismyndigheten och Säkerhetspolisen överlämnar enligt 29 a § polislagen (1984:387) och lämna andra myndigheter den hjälp med

Prop. 2021/22:227 transport som är särskilt föreskrivet. Av 10 kap. 19 a § utlänningslagen (2005:716) framgår att Kriminalvården på begäran ska lämna Migrationsverket den hjälp som behövs för att transportera en utlänning som hålls i förvar.

Utöver ovan nämnda bestämmelser finns ytterligare åligganden i separata regeringsuppdrag.

4.3 Den nya EU-förordningen

EU-förordningen trädde i kraft den 4 december 2019. Genom förordningen utvidgas Frontex mandat och resurser ytterligare. Frontex personalstyrka utökas succesivt till en stående styrka om maximalt 10 000 personer och tjänstemännen ska enligt förordningen kunna ges verkställande befogenheter. Dessutom stärks Frontex mandat att agera i frågor om återvändande. Även Frontex mandat att samverka med tredjeländer utökas till att omfatta andra länder än de som direkt angränsar till Schengenområdet. Genom förordningen införlivas bestämmelserna om Eurosur i förordningen och Frontex får ansvar för driften och vidareutveckling av systemet.

EU-förordningar är till alla delar bindande och direkt tillämpliga i varje medlemsstat. I redogörelsen nedan kommer därför främst de artiklar i EU-förordningen som föranleder kompletterande nationella bestämmelser att beröras.

4.3.1 EU-förordningens syfte och definitioner

Genom EU-förordningen inrättas en europeisk gräns- och kustbevakning som ska säkerställa europeisk integrerad gränsförvaltning vid de yttre gränserna, i syfte att effektivt och med full respekt för de grundläggande rättigheterna förvalta gränserna och effektivisera unionens återvändandepolitik. Förordningen syftar enligt artikel 1 till att hantera migrationsutmaningar, eventuella framtida utmaningar och hot vid de yttre gränserna samt säkerställa en hög nivå av inre säkerhet inom unionen. Samtidigt ska också den fria rörligheten för personer inom unionen skyddas. Förordningen ska även bidra till att gränsöverskridande brottslighet vid yttre gränser kan upptäckas, förebyggas, förhindras och bekämpas.

I artikel 2 i EU-förordningen framgår definitioner av ett antal termer och uttryck.

4.3.2 Den stående styrkans uppgifter, befogenheter och ansvar

Den europeiska gräns- och kustbevakningens stående styrka består enligt artikel 54.1 i EU-förordningen av fyra kategorier operativ personal: ordinarie personal, personal som utstationeras från medlemsstaterna för en längre tid, personal som står beredd att tillhandahållas Frontex för kortare utplacering och en reserv för snabba insatser. Till viss del gäller olika regler beroende på vilken personalkategori det handlar om.

Ordinarie personal omfattas enligt artikel 95.1 i EU-förordningen av EU:s tjänsteföreskrifter och anställningsvillkor. Vilka uppgifter och befogenheter som kan tilldelas sådana tjänstemän regleras i artikel 55 och 82 samt i bilaga V till EU-förordningen.

För personal som tillhör kategori 2–4 gäller artikel 82 i fråga om vilka uppgifter och befogenheter tjänstemännen kan tilldelas. Sådan personal omfattas inte av EU:s tjänsteföreskrifter och anställningsvillkor. I stället framgår av artikel 95.6 att styrelsen ska anta regler om den personal från medlemsstaterna som ska utstationeras till Frontex. Enligt artikel 43.5 ska all personal, med undantag för den ordinarie, omfattas av sitt hemlands disciplinära regler.

Artikel 82 gäller alltså samtliga medlemmar i enheterna. Med medlemmar i enheterna avses enligt artikel 2 de medlemmar i Frontex stående styrka som utplaceras genom gränsförvaltningsenheter, stödgrupper för migrationshantering eller återvändandeenheter. I artikel 82.1 regleras att medlemmar i enheterna ska ha kapacitet att utföra uppgifter och utöva befogenheter vad gäller gränskontroll och återvändande samt uppgifter och befogenheter som är nödvändiga för att uppnå målen med EU:s sjöoperationsförordning³, kodexen om Schengengränserna⁴ samt Återvändandedirektivet⁵. Medlemmarna i enheternas utförande av uppgifter och utövande av befogenheter, särskilt dem som kräver verkställande befogenheter, ska enligt artikel 82.2 ske dels på villkor att tillstånd ges av värdmedlemsstaten på dess territorium, dels i enlighet med tillämplig unionsrätt, nationell rätt eller internationell rätt.

Medlemmarna i enheterna får enligt artikel 82.4 endast utföra uppgifter och utöva befogenheter i enlighet med anvisningar från och, i regel, endast i närvaro av värdmedlemsstatens gränsbevakningstjänstemän eller personal som utför uppgifter i samband med återvändande. Värdmedlemsstaten får dock ge medlemmarna i enheterna tillstånd att agera för dess räkning.

För personal som utstationeras till Frontex eller utplaceras av en medlemsstat kortvarigt gäller enligt artikel 82.7 att möjligheten att bära och använda tjänstevapen, ammunition och utrustning ska följa av hemmedlemsstatens nationella rätt. För ordinarie personal som utplaceras som medlemmar i enheterna gäller i stället den ram och de detaljerade regler som fastställs i artikel 82 och i bilaga V. Vidare gäller att den verkställande direktören får bevilja ordinarie personal tillstånd att bära och använda vapen i enlighet med de bestämmelser som styrelsen antar.

Varje år fastställer Frontex styrelse en definition av vilka särskilda personalprofiler som Frontex efterfrågar (artikel 54.4). Gränsbevakningstjänstemän, kustbevakare och hundförare är exempel på sådana profiler. Samtliga medlemmar i enheterna ska enligt artikel 82.8, för de relevanta

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 656/2014 av den 15 maj 2014 om fastställande av regler för övervakningen av de yttre sjögränserna inom ramen för det operativa samarbete som samordnas av Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser.

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna).

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG av den 16 december 2008 om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna.

Prop. 2021/22:227 personalprofilerna, ges tillstånd av värdmedlemsstaten att under utplaceringen utföra uppgifter som kräver användning av våld, inklusive att bära och använda tjänstevapen, ammunition och utrustning. Användning av våld, inklusive att bära och använda tjänstevapen, ammunition och utrustning, ska ske i enlighet med värdmedlemsstatens nationella rätt och i närvaro av värdmedlemsstatens gränsbevakningstjänstemän. Värdmedlemsstaten får med hemmedlemsstatens tillstånd, eller i tillämpliga fall Frontex tillstånd, ge medlemmar i enheterna rätt att använda våld på dess territorium när värdmedlemsstatens gränsbevakningstjänstemän inte är på plats. Värdmedlemsstaten får även förbjuda bärandet av vissa typer av tjänstevapen, ammunition och utrustning, under förutsättning att samma förbud gäller för dess egna tjänstemän. Värdmedlemsstaten ska underrätta Frontex om vilka tjänstevapen och vilken ammunition och utrustning som tillåts samt om villkoren för användningen.

Tjänstevapen, ammunition och utrustning får enligt artikel 82.9 användas i nödvärn och när det är befogat för att skydda medlemmarna i enheterna eller andra personer i enlighet med värdmedlemsstatens nationella rätt.

Enligt artikel 38 ska en operativ plan upprättas inför varje gemensam insats enligt EU-förordningen. Den ska omfatta alla aspekter som bedöms nödvändiga för genomförandet av den aktuella insatsen, bland annat vilken personal och vilka personalprofiler som behövs och en beskrivning av medlemmarna i enheternas uppgifter och befogenheter. Det ska även framgå vilka tjänstevapen samt vilken ammunition och utrustning som tillåts. Medlemsstaterna ska tillsammans med Frontex verkställande direktör komma överens om den operativa planen, som sedan blir bindande för Frontex, värdmedlemsstaten och de deltagande medlemsstaterna.

I straffrättsligt hänseende gäller enligt artikel 85 att all personal som placeras ut som medlemmar i enheterna ska vara likställda med värdmedlemsstatens motsvarande tjänstemän. Vidare gäller enligt artikel 84 att värdmedlemsstaten i första hand ska vara ansvarig för all eventuell skada som medlemmar i enheterna orsakar under insatser.

5 Kompletterande bestämmelser till EU:s gräns- och kustbevakningsförordning

5.1 Utrymmet för att införa kompletterande bestämmelser

EU-förordningar är enligt artikel 288 andra stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt till alla delar bindande och direkt tillämpliga i alla medlemsstater. Det betyder att en EU-förordning ska tillämpas direkt av nationella myndigheter på samma sätt som lagar och andra nationella föreskrifter. En EU-förordning får varken inkorporeras

eller transformeras till nationell rätt och medlemsstaterna får inte utfärda bestämmelser i frågor som regleras i förordningen. Medlemsstaterna är också skyldiga att se till att det inte finns nationella bestämmelser som står i strid med en EU-förordning. Ibland innehåller EU-förordningar bestämmelser av mer direktivliknande karaktär, vilket då i stället innebär en uppmaning till medlemsstaterna att anta nationella bestämmelser i vissa frågor. En EU-förordning hindrar inte heller medlemsstaterna från att införa regler av verkställande karaktär. Det kan exempelvis handla om nationella bestämmelser som reglerar vilken myndighet som ska ansvara för tillämpningen av förordningens bestämmelser. Medlemsstaterna är vidare skyldiga att se till att det finns bestämmelser som gör att en EU-förordning kan tillämpas i praktiken och få ett effektivt genomslag.

För att nu aktuell EU-förordning ska kunna tillämpas och få fullt genomslag i Sverige krävs det vissa kompletterande nationella bestämmelser. I följande avsnitt lämnas förslag på de lagändringar som behövs.

5.2 En ny lag införs

Regeringens förslag: En ny lag med bestämmelser som kompletterar EU-förordningen ska införas.

Termer och uttryck som används i lagen ska ha samma betydelse som i EU-förordningen.

De hänvisningar till EU-förordningar som finns i den nya lagen ska vara dynamiska.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås dock även att det av lag ska framgå att lagen tillämpas på samarbete mellan Sverige och den europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån och mellan Sverige och andra stater i den utsträckning som anges i EU-förordningen.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna uttalar sig inte särskilt om behovet av kompletterande bestämmelser eller om normgivningsnivån, dvs. om de kompletterande bestämmelserna ska framgå av lag eller annan författning. *Kustbevakningen* instämmer dock i bedömningen att det behövs nationell reglering för att utländska tjänstemän under en insats i Sverige enligt EU-förordningen ska kunna utföra nödvändiga uppgifter. Både *Kustbevakningen* och *Tullverket* ställer sig bakom förslaget i promemorian att vissa bestämmelser ska ingå i en lag och andra i en förordning.

Flertalet remissinstanser, bland annat *Kustbevakningen*, *Kriminalvården*, *Migrationsverket*, *Polismyndigheten*, *Riksdagens ombudsmän (JO)* och *Tullverket*, framför synpunkter vad gäller det i promemorian presenterade förslaget om en förordning med kompletterande bestämmelser.

Behovet av en ny lag

EU-förordningen trädde i kraft den 4 december 2019 och tillämpas redan av svenska myndigheter. I promemorian föreslås att EU-förordningen i vissa avseenden ska kompletteras med bestämmelser i lag. Det gäller bland annat regleringen om utländska tjänstemäns befogenheter vid insatser i Sverige.

Av 8 kap. 2 § regeringsformen, RF, framgår att bestämmelser som avser förhållandet mellan enskilda och det allmänna och som gäller skyldigheter för enskilda eller i övrigt avser ingrepp i enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden som huvudregel ska regleras i lag. Mot den bakgrunden anser regeringen, i likhet med vad som föreslås i promemorian, att vissa kompletterande bestämmelser ska framgå av lag.

För att tillgodose behovet av en tydlig reglering anser regeringen att det är lämpligt att i en särskild lag samla de kompletterande bestämmelser som är nödvändiga för att säkerställa att EU-förordningen kan tillämpas och att den får fullt genomslag i Sverige. Den nya lagen bör innehålla en bestämmelse som klargör att lagen kompletterar EU-förordningen.

Regeringen instämmer även i bedömningen att lagen bör kompletteras med en förordning.

Terminologi

Många av de termer och uttryck som används i EU-förordningen definieras i artikel 2. Regeringen gör bedömningen att de termer och uttryck som används i den nya lagen ska ha samma betydelse som i EU-förordningen. I promemorian föreslås att detta ska framgå direkt av lag. Regeringen delar den uppfattningen.

Hänvisningsteknik

Hänvisningar till EU-rättsakter kan göras antingen statiska eller dynamiska. En statisk hänvisning innebär att hänvisningen avser EU-rättsakten i en viss angiven lydelse. En dynamisk hänvisning innebär att hänvisningen avser EU-rättsakten i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen. I den nya lagen förekommer en hänvisning till en EU-rättsakt. Bestämmelsen är av upplysande karaktär och en ändring i EU-förordningen bedöms inte få någon inverkan på bestämmelsens utformning eller innebörd. Regeringen anser därför att hänvisningar till EU-rättsakter i den nya lagen bör vara dynamiska.

Promemorians förslag om en förordning med kompletterande bestämmelser

Flertalet remissinstanser har framfört synpunkter på den i promemorian föreslagna förordningen. Synpunkterna handlar bland annat om vilken eller vilka myndigheter som ska ha ansvar för Sveriges åligganden enligt EU-förordningen. Dessa och även övriga synpunkter som lämnats på den föreslagna förordningen kommer att beaktas senare i det fortsatta förordningsarbetet. Detsamma gäller sådana remissynpunkter som knyter

5.3 Överlåtelse av förvaltningsuppgifter

Regeringens bedömning: Överlåtelse av förvaltningsuppgifter har skett redan inom ramen för samarbetet i EU och behöver därför inte regleras nationellt.

Promemorians förslag överensstämmer inte med regeringens. I promemorian föreslås en kompletterande bestämmelse som, mot bakgrund av 10 kap. 8 § RF, reglerar att utländska tjänstemän får tilldelas förvaltningsuppgifter som innefattar myndighetsutövning.

Remissinstanserna har inga synpunkter på förslaget.

Skälen för regeringens bedömning: I Sverige är det framför allt förvaltningsmyndigheter som utför offentliga förvaltningsuppgifter, men även regeringen och vissa privaträttsliga subjekt kan utföra sådana uppgifter (12 kap. RF). Förvaltningsuppgifter kan innefatta myndighetsutövning. Det finns ingen legaldefinition av ordet myndighetsutövning. Av förarbetena till förvaltningslagen framgår dock att det är fråga om beslut och andra åtgärder som en myndighet vidtar gentemot en enskild. Myndigheten gör det med stöd av en befogenhet som den har getts genom ett konkret beslut av regeringen eller riksdagen eller genom en offentligrättslig författning. Beslutet eller åtgärden är ytterst ett uttryck för samhällets makt över medborgarna (prop. 2016/17:180 s. 47 f.). Vanligtvis utövas sådana maktbefogenheter genom myndigheternas tjänstemän.

Utgångspunkten i svensk rätt är att myndighetsutövning i Sverige utförs av svenska myndigheter. Förvaltningsuppgifter som innefattar myndighetsutövning kan dock under vissa förutsättningar överlåtas till utländska organ. Det kan ske genom lag eller tvingande EU-rättsakter på områden där Sverige har överlåtit beslutanderätt till EU. Av 10 kap. 6 § första stycket RF framgår att riksdagen, inom ramen för samarbetet i EU, kan överlåta beslutanderätt som inte rör principerna för statskicket. Vad gäller överlåtelse av förvaltningsuppgifter som innefattar myndighetsutövning till juridiska personer och enskilda individer framgår av 12 kap. 4 § andra stycket RF att sådan överlåtelse ska ske med stöd av lag.

Regeringen konstaterar att EU-förordningen reglerar frågor på ett område där Sverige har överlåtit beslutanderätt till EU och att EU-förordningen inte gäller beslutanderätt som rör principerna för statskicket. EU:s institutioner kan därför med rättslig verkan för Sverige besluta om rättsakter som reglerar att förvaltningsuppgifter som innefattar myndighetsutövning överlåts till EU. För att det ska kunna konstateras att en överlåtelse av förvaltningsuppgifter redan har skett krävs det att Sverige inte har något direkt handlingsutrymme i förhållande till EU-förordningen.

Artikel 82 i EU-förordningen reglerar uppgifter och befogenheter för medlemmarna i enheterna. Av artikel 82.1 följer att medlemmar i enheterna *ska ha* kapacitet att utföra vissa uppgifter och utöva vissa befogenheter. Det handlar bland annat om verkställande befogenheter och att värdmedlemsstaten ska ge medlemmarna i enheterna tillstånd att utföra uppgifter som kräver användning av våld (artikel 82.2 och 82.8). Av

Prop. 2021/22:227 beaktandesats 57 och 59 i ingressen följer att rådet ska kunna tvinga fram verkställighetsåtgärder och att medlemmarna i enheterna bör ges alla nödvändiga befogenheter för att utföra gränskontroller och återvändande-uppgifter, inklusive de uppgifter som kräver verkställande befogenheter.

Regeringen gör bedömningen att EU-förordningen inte ger Sverige något handlingsutrymme i frågan om överlåtelse av förvaltningsuppgifter, utan att förordningen i stället innehåller bestämmelser som innebär en tvingande reglering. Överlåtelse av förvaltningsuppgifter har alltså redan skett inom ramen för samarbetet i EU och någon nationell bestämmelse med ett bemyndigande enligt 10 kap. RF behövs därför inte (jfr prop. 2020/21:186 s. 48 f.). Däremot krävs en nationell bestämmelse som reglerar förutsättningarna för att utländska tjänstemän ska kunna ges tillstånd att utöva befogenheter som utgör myndighetsutövning.

5.4 Utländska tjänstemäns befogenheter vid tjänstgöring i Sverige

Regeringens förslag: Utländska tjänstemän som ska tjänstgöra i Sverige enligt EU-förordningen ska, för uppgifter som avser gränskontroll och återvändande samt för uppgifter som krävs för att uppnå målen med vissa i EU-förordningen utpekade EU-rättsakter, få ges tillstånd att i Sverige utöva befogenheter som utgör myndighetsutövning.

Tjänstemännen ska kunna ges tillstånd att utöva de befogenheter som svenska polismän, kustbevakningstjänstemän, tulltjänstemän, kriminalvårdstjänstemän respektive tjänstemän vid Migrationsverket har för sådana uppgifter som framgår av första stycket. En utländsk tjänsteman som ska tjänstgöra i en viss verksamhet ska dock inte kunna ges tillstånd att utöva andra befogenheter än de som en svensk tjänsteman i motsvarande verksamhet har.

Beslut om att neka inresa enligt artikel 14 i förordning (EU) 2016/399 och beslut om att neka visum vid gränsen enligt artikel 35 i förordning (EG) 810/2009 ska dock få fattas endast av svenska tjänstemän eller av utländska tjänstemän om de getts särskilt tillstånd att agera för svensk räkning.

Regeringens bedömning: Det behövs inga kompletterande nationella bestämmelser som reglerar att insatser i Sverige ska utövas under ledning av och i närvaro av behörig svensk tjänsteman.

Det finns inte skäl att i lag reglera vem som har rätt att fatta beslut om tillstånd att utöva sådana befogenheter som utgör myndighetsutövning.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens.

I promemorian föreslås en bestämmelse som reglerar att utländska tjänstemän vid tjänstgöring enligt EU-förordningen, för uppgifter som avser inresekontroll, gränsbevakning och återvändande, får ges de befogenheter att använda tvångsmedel som motsvarande svenska tjänstemän har. Det föreslås även att det av bestämmelsen ska framgå vilka specifika befogenheter som ska kunna överlätas, att insatser i Sverige ska utövas under ledning av och i närvaro av behörig svensk tjänsteman samt

att utländska tjänstemän i undantagsfall ska kunna ges rätt att utöva sina befogenheter utan svensk tjänstemans närvaro. I promemorian föreslås vidare en bestämmelse som reglerar att regeringen, eller den myndighet regeringen bestämmer, fattar beslut om överlåtelse av förvaltningsuppgifter och tilldelning av befogenheter.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna har inte några invändningar. *Kustbevakningen* ställer sig dock tveksam till förslaget att utländska tjänstemän ska kunna ges befogenheter enligt tullagen (2016:253), lagen om straff för smuggling (2000:1225) och kustbevakningslagen (2019:32). Enligt myndigheten bör det i stället i huvudsak vara polismäns befogenheter som ska kunna överlätas. *Tullverket* framför liknande synpunkter som *Kustbevakningen* i fråga om möjligheten att överlåta befogenheter enligt tullagen och om det inte i stället framför allt är polismäns befogenheter som ska kunna överlätas. *Tullverket* avstyrker därför förslaget i denna del.

Riksdagens ombudsmän (JO) anser att promemorians förslag i flera delar bör förtydligas, bland annat vad gäller vilka förutsättningar som ska vara uppfyllda för att utländska tjänstemän ska få agera utan svensk tjänstemans närvaro.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Av artikel 82.1 i EU-förordningen följer att utländska tjänstemän ska ha kapacitet att utföra uppgifter och utöva befogenheter vad gäller gränskontroll och återvändande samt uppgifter och befogenheter som är nödvändiga för att uppnå målen med förordningarna (EU) nr 656/2014 och (EU) 2016/399 samt direktiv 2008/115/EG. Av artikel 82.2 framgår att det kan handla om ”verkställande befogenheter”.

Medlemmarna i enheterna får endast utföra uppgifter och utöva befogenheter i enlighet med anvisningar från och, i regel, endast i närvaro av värdmedlemsstatens gränsbevakningstjänstemän eller personal som utför uppgifter i samband med återvändande. Värdmedlemsstaten får dock ge medlemmar i enheterna tillstånd att agera för dess räkning (artikel 82.4).

Utländska tjänstemän som agerar inom ramen för en insats enligt EU-förordningen ska, utifrån de relevanta profilerna, ges tillstånd att under utplaceringen utföra uppgifter som kräver användning av våld. För detta krävs ett samtycke från antingen hemmedlemsstaten eller, när det gäller ordinarie personal, Frontex (artikel 82.8). Det framgår även att användningen av våld ska ske i enlighet med värdmedlemsstatens nationella rätt.

Av artikel 82.11 framgår att beslut om nekad inresa enligt artikel 14 i förordning (EU) 2016/399 och beslut om att neka visum vid gränsen i enlighet med artikel 35 i förordning (EG) nr 810/2009 får fattas endast av värdmedlemsstatens gränsbevakningstjänstemän eller av medlemmarna i enheterna om värdmedlemsstaten gett dem tillstånd att agera för dess räkning.

Regeringen gör bedömningen att det behövs en kompletterande bestämmelse i svensk lag som reglerar vilken typ av befogenheter som utländska tjänstemän som ska tjänstgöra här får ges tillstånd att utöva. Härtill kommer, som även *JO* påpekar, att det handlar om relativt långtgående befogenheter som ska kunna överlätas till utländska tjänstemän. Även rättssäkerhetsskäl talar därför för en kompletterande

Prop. 2021/22:227 bestämmelse som beskriver vilken typ av befogenheter det kan röra sig om vid insatser i Sverige. Vad gäller sådana befogenheter som inte utgör myndighetsutövning krävs inte någon särskild lagreglering för att de ska kunna överlåtas.

De befogenheter som över huvud taget kan bli aktuella att ge tjänstemännen tillstånd till är sådana befogenheter som svenska polismän, kustbevakningstjänstemän, tulltjänstemän, kriminalvårdstjänstemän respektive tjänstemän vid Migrationsverket har för sådana uppgifter det nu är fråga om. Av artikel 82 framgår att det kan handla om verkställande befogenheter och i artikel 82.8 nämns särskilt att tjänstemännen ska ges tillstånd att använda våld.

Begreppet verkställande befogenheter får i detta sammanhang anses omfatta sådana åtgärder som, om de utförs i Sverige, utgör myndighetsutövning (jfr prop. 2007/08:83 s. 29, prop. 2009/10:177 s. 10 och prop. 2016/17:139 s. 38). Svenska tjänstemäns rätt att utöva sådana typer av befogenheter regleras i olika författningar. Exempelvis framgår av 9 kap. 2 § utlänningslagen vilka befogenheter som svenska tjänstemän har i samband med inresekontroll. Tjänstemännen har då bland annat rätt att kroppsvisitera en utlänningsperson och undersöka utlänningspersonens bagage.

Svenska tjänstemäns rätt att använda våld framgår också i olika författningar. Den typ av våld som svenska polismän får använda i sådana situationer som kan bli aktuella vid Frontex insatser framgår bland annat av 10 § polislagen. Det kan handla om polismäns rätt att enligt 10 § 1 polislagen, i den mån andra medel är otillräckliga och det med hänsyn till omständigheterna är försvarligt, använda våld för att genomföra en tjänsteåtgärd om polismannen möts med våld eller hot om våld.

I promemorian föreslås att det i lag ska införas en uttömmande lista med de befogenheter som ska kunna tilldelas utländska tjänstemän. Av förslaget framgår att det rör sig om vissa befogenheter som svenska tjänstemän har enligt utlänningslagen, polislagen, tullagen, lagen om straff för smuggling, kustbevakningslagen och häkteslagen (2010:611). Såväl *Kustbevakningen* som *Tullverket* framför synpunkter angående vilka specifika befogenheter som borde eller inte borde framgå av bestämmelsen. Kustbevakningen anför dessutom att det är tveksamt om de i promemorian föreslagna bestämmelserna ger stöd för alla de åtgärder som ska kunna vidtas enligt artikel 82.1 i EU-förordningen. Två centrala remissinstanser har alltså framfört synpunkter vad gäller de befogenheter som i promemorian föreslås ska kunna överlåtas till utländska tjänstemän. Redan av den anledningen anser regeringen att det är mindre lämpligt att i en uttömmande lista ange vilka befogenheter som kan tilldelas utländska tjänstemän.

Till det kommer att medlemsstaterna inte får begränsa EU-förordningen på annat sätt än förordningen uttryckligen tillåter. Artikel 82.1 anger att medlemmar i enheterna ska ha kapacitet att utföra uppgifter och utöva befogenheter som gäller gränskontroll och återvändande samt uppgifter som krävs för att uppnå mål som sätts upp i tre andra EU-rättsakter. Det handlar således om olika typer av befogenheter på flera olika områden. En i lag uttömmande lista riskerar av den anledningen att utgöra en otillåten begränsning av EU-förordningen och är därför inte lämplig. Regeringens bedömning är att det i stället ska vara upp till de ansvariga myndigheterna att, inom de ramar som nu sätts upp, ta ställning till vilka uppgifter och

befogenheter som utländska tjänstemän ska ges tillstånd att utöva i det enskilda fallet.

EU-förordningens formulering att befogenheter ska ges utifrån ”de relevanta profilerna” innebär för Sveriges del att en utländsk tjänsteman som ska tjänstgöra i en viss verksamhet inte kan ges tillstånd att utöva andra befogenheter än de som en svensk tjänsteman i motsvarande verksamhet har. Exempelvis ska en utländsk tjänsteman som motsvarar personalprofilen kustbevakare endast kunna ges befogenheter som en svensk kustbevakningstjänsteman har för sådana typer av uppgifter det nu är fråga om. En utländsk tjänsteman som motsvarar en svensk särskilt förordnad passkontrollant kan ges befogenheter enligt 9 kap. 2 § andra stycket utlänningslagen. Enligt den bestämmelsen har särskilt förordnade passkontrollanter motsvarande befogenheter som polismän har vid inresekontroller. Frontex kontrollerar att de av medlemsstaterna föreslagna tjänstemännen i kategori 2 motsvarar de fastställda personalprofilerna (artikel 56.4). Någon nationell kontroll behövs därför inte.

Med hänsyn till att det är fråga om en EU-förordning och att det framgår direkt av artikel 82.4 i EU-förordningen vad som gäller för ledning och krav på svensk tjänstemans närvaro finns det inte giltiga skäl att införa en motsvarande bestämmelse i nationell rätt. Det finns inte heller förutsättningar för att i en kompletterande lag, i enlighet med vad JO föreslår, precisera vilka förutsättningar som ska vara uppfyllda för att utländska tjänstemän ska få agera utan svensk tjänstemans närvaro eller förtydliga att utländska tjänstemän står under svensk ledning även när befogenheter utövas utan svensk tjänstemans närvaro. Regeringen instämmer däremot i den uppfattning som JO för fram vad gäller betydelsen av att de utländska tjänstemännen får tydlig information, bland annat om vilka befogenheter de har getts tillstånd att utöva och vad befogenheterna innebär. Sådan information ska, oavsett i vilket land insatsen sker, framgå av den operativa planen. Den operativa planen får tjänstemännen tillgång till både inför och under en insats.

Regeringen delar bedömningen i promemorian att det behövs en bestämmelse som reglerar vem som har rätt att ge utländska tjänstemän tillstånd att utöva sådana befogenheter det nu är fråga om. En sådan bestämmelsen behöver dock inte framgå av lag. Regeringen kommer därför att återkomma till den frågan i det fortsatta förordningsarbetet.

Sammanfattningsvis anser regeringen att det ska införas en bestämmelse som reglerar att det är sådana befogenheter som svenska polismän, kustbevakningstjänstemän, tulltjänstemän, kriminalvårdstjänstemän respektive tjänstemän vid Migrationsverket har, för uppgifter som avser gränskontroll och återvändande samt för uppgifter som krävs för att uppnå målen med förordningarna (EU) nr 656/2014 och (EU) 2016/399 samt direktiv 2008/115/EG, som utländska tjänstemän ska kunna ges tillstånd att utöva i Sverige. En utländsk tjänsteman som ska tjänstgöra i en viss verksamhet kan dock inte ges tillstånd att utöva andra befogenheter än de som en svensk tjänsteman i motsvarande verksamhet har.

Beslut om att neka inresa enligt artikel 14 i förordning (EU) 2016/399 eller beslut om att neka visum vid gränsen i enlighet med artikel 35 i förordning (EG) nr 810/2009 får fattas endast av värdmedlemsstatens gränsbevakningstjänstemän. För att utländska tjänstemän ska få fatta

Prop. 2021/22:227 sådana beslut krävs att de fått ett särskilt tillstånd att agera för svensk räkning. *Lagrådet* anser att detta ska framgå direkt i lag. Regeringen delar den bedömningen.

5.5 Utländska tjänstemän ska ges tillstånd att utöva befogenheter som bedöms nödvändiga

Regeringens förslag: Utländska tjänstemän ska ges tillstånd att utöva vissa i lagen beskrivna typer av befogenheter, under förutsättning att befogenheterna bedöms nödvändiga för att tjänstemännen ska kunna utföra uppgifterna.

Promemorians förslag stämmer inte överens med regeringens. I promemorian föreslås endast en bestämmelse som reglerar att utländska tjänstemän vid tjänstgöring enligt EU-förordningen, för vissa typer av uppgifter, *får* ges de befogenheter att använda tvångsmedel som motsvarande svenska tjänstemän har.

Remissinstanserna har inga invändningar mot den i promemorian föreslagna formuleringen att utländska tjänstemän under vissa förutsättningar *får* ges befogenheter.

Skälen för regeringens förslag: Utländska tjänstemän *ska* ha kapacitet att utföra uppgifter och utöva befogenheter vad gäller gränskontroll och återvändande samt uppgifter och befogenheter som är nödvändiga för att uppnå målen med förordningarna (EU) nr 656/2014 och (EU) 2016/399 samt direktiv 2008/115/EG (artikel 82.1). Tjänstemännen ska ges tillstånd att utföra uppgifter som kräver användning av våld (artikel 82.8). Den operativa personal som utplaceras som medlemmar i enheterna bör ha alla nödvändiga befogenheter för att utföra gränskontroller och återvändande-uppgifter, inklusive de uppgifter som kräver verkställande befogenheter enligt relevant nationell rätt eller EU-förordningen (beaktandesats 59 i ingressen till EU-förordningen).

EU-förordningen innebär att Sverige har en skyldighet att ge utländska tjänstemän tillstånd att under en insats här utöva sådana befogenheter som bedöms nödvändiga för att tjänstemännen ska kunna utföra uppgifterna. Det kan handla om befogenheter som bedöms nödvändiga för att utföra gränskontroller, återvändandeuppgifter och de uppgifter som krävs för att uppnå målen med förordningarna (EU) nr 656/2014 och (EU) 2016/399 samt direktiv 2008/115/EG.

Vilka befogenheter som en utländsk tjänsteman ska ges tillstånd att utöva i det enskilda fallet styrs av avgränsningen i 3 § första och andra stycket men också av insatsens utformning och tjänstemannens roll i insatsen. De befogenheter som tjänstemännen ges tillstånd att utöva ska beskrivas i den operativa planen (artikel 38).

Regeringen gör sammanfattningsvis bedömningen att det behövs en kompletterande bestämmelse i svensk lag som reglerar att utländska tjänstemän ska ges tillstånd att utöva de befogenheter som omfattas av 3 § första och andra stycket i lagen med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen och som bedöms nödvändiga för att tjänstemännen ska kunna utföra uppgifterna.

Regeringens förslag: Utländska tjänstemän som har getts särskilda befogenheter ska vid tjänstgöring i Sverige ha rätt att använda skjutvapen i den uträkning som reglerna om nödvärn medger. I övrigt har de samma rätt som motsvarande svenska tjänstemän har enligt lag eller annan författning.

För att få användas ska de utländska tjänstemännens utrustning motsvara den utrustning som svenska polismän, kustbevaknings-tjänstemän, tulltjänstemän eller kriminalvårdstjänstemän använder i motsvarande verksamhet.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker eller har inga invändningar mot promemorians förslag. *Sveriges advokatsamfund* anser dock att bestämmelsen bör förtydligas mot bakgrund av att det av föreslagen lagtext framgår att utländska tjänstemän får använda skjutvapen i nödvärnssituationer medan det av motiven framgår att utländska tjänstemän *endast* får använda skjutvapen i nödvärnssituationer.

Skälen för regeringens förslag: EU-förordningen ställer krav på att utländska tjänstemän under vissa förutsättningar ska kunna ges rätt att bära och använda tjänstevapen, ammunition och utrustning vid insatser i Sverige. Möjligheten att bära och använda tjänstevapen, ammunition och utrustning ska omfattas av hemmedlemsstatens nationella rätt (artikel 82.7). Detta innebär således att det krävs att tjänstemännen enligt hemmedlemsstaternas regleringar har rätt att bära och använda tjänstevapen, ammunition och utrustning, för att sådan rätt även ska kunna ges vid en insats i en annan medlemsstat. Bärandet och användningen av sådan utrustning i samband med en insats ska emellertid ske i enlighet med värdmedlemsstatens nationella rätt (artikel 82.8).

Värdmedlemsstaten ska i enlighet med sin nationella rätt och med hemmedlemsstatens eller Frontex samtycke ge medlemmar i enheterna rätt att bära och använda tjänstevapen, ammunition och utrustning om det krävs för den funktion som tjänstemännen ska ha i den aktuella insatsen (artikel 82.8). All användning av våld ska ske i närvaro av värdmedlemsstatens tjänstemän, om inte värdmedlemsstaten med hemmedlemsstatens respektive Frontex medgivande ger de utländska tjänstemännen tillåtelse att använda våld utan att dess tjänstemän är närvarande. Värdmedlemsstaten har rätt att förbjuda bärande och användande av vissa vapen och viss utrustning om samma förbud gäller för de egna tjänstemännen. Värdmedlemsstaten ska, innan medlemmarna i enheterna utplaceras, underrätta Frontex om vilka tjänstevapen och vilken ammunition och utrustning som är tillåtna samt om villkoren för dess användning. Frontex ska därefter göra denna information tillgänglig för medlemsstaterna (artikel 82.8). Vidare regleras i EU-förordningen att tjänstevapen, ammunition och utrustning får användas i nödvärn och när det är befogat för att skydda medlemmar i enheterna eller andra personer i enlighet med värdmedlemsstatens nationella rätt, internationell mänsklig rättslagstiftning och EU-stadgan (artikel 82.9).

För Sveriges del innebär EU-förordningen att de nationella regelverken ska medge att utländska tjänstemän vid behov ska kunna ges rätt att bära och använda tjänstevapen, ammunition och annan utrustning vid våldsanvändning på samma villkor som gäller för svenska polismän, kustbevakningstjänstemän, tulltjänstemän och kriminalvårdstjänstemän.

Sammantaget innebär de svenska bestämmelserna på detta område att svenska tjänstemän får använda skjutvapen i nödvärn. Polismän får även i vissa ytterligare situationer använda skjutvapen, bland annat när det handlar om vissa ingripanden mot grövre brottslighet (2 § Kungörelse [1969:84] om polisens användning av skjutvapen). Regeringen gör dock bedömningen att ingripanden mot grövre brottslighet inte kommer att bli aktuella vid tjänstgöring enligt EU-förordningen. Utländska tjänstemän ska därför endast ha rätt att använda skjutvapen i nödvärn. Detta bör framgå direkt av den kompletterande bestämmelsen. *Sveriges advokatsamfunds* synpunkt i denna del är därmed omhändertagen.

Lagrådet framhåller att det finns anledning att justera lagtexten så att det tydligare framgår att denna bestämmelse endast utgör en begränsning av utländska tjänstemäns rätt att använda skjutvapen. Vad tjänstemännen i en konkret nödsituation får göra regleras i 24 kap. 1 § brottsbalken. Regeringen delar den bedömningen.

Även när det gäller rätten för utländska tjänstemän att använda annan särskild utrustning för våldsanvändning, exempelvis batong, OC-spray och fångsel, ska samma bestämmelser gälla som för motsvarande svenska tjänstemän. För svenska polismän finns bland annat Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd om Polismyndighetens särskilda hjälpmedel vid våldsanvändning (PMFS 2019:6). Även Kustbevakningen, Tullverket och Kriminalvården har särskilda föreskrifter som reglerar rätten att använda sådan utrustning. Det framstår som rimligt att de överväganden som gjorts vid urval och anskaffning av utrustning till svenska tjänstemän gör sig gällande även för medlemmar i enheterna. För att få användas ska därför utrustningen motsvara den som bärs och används av svenska tjänstemän. Detta innebär inte att utrustningen måste vara av samma fabrikat och modell som den utrustning svenska tjänstemän använder, utan att den till funktion och verkan ska motsvara sådan utrustning.

Rätten att bära och använda skjutvapen och annan särskild utrustning förutsätter att det har fattats ett beslut att ge utländska tjänstemän tillstånd att utöva befogenheter enligt 4 § i lagen med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen. Frågan om utländska tjänstemäns funktion i insatsen kräver bärande och användning av skjutvapen och annan särskild utrustning ska, utifrån bestämda personalprofiler, prövas i samband med upprättandet av den operativa planen. Då fastslås även de närmare förutsättningarna för användandet.

Regeringen bedömer sammantaget att det ska regleras i lag att utländska tjänstemän som getts tillstånd att utöva befogenheter enligt 4 § har rätt att använda skjutvapen endast i den utsträckning som reglerna om nödvärn medger. Det ska också regleras att de utländska tjänstemännen i övrigt har samma rätt som motsvarande svenska tjänstemän har. För att få användas ska utrustningen motsvara den utrustning som svenska polismän, kustbevakningstjänstemän, tulltjänstemän eller kriminalvårdstjänstemän använder i motsvarande verksamhet.

5.7 Utländska tjänstemäns straffrättsliga skydd och ansvar

Regeringens förslag: Bestämmelserna om ansvar för tjänstefel och olaga diskriminering samt om straffrättsligt skydd för tjänstemän ska utvidgas till att omfatta även utländska tjänstemän som tjänstgör i Sverige enligt EU-förordningen respektive med stöd av lagen med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna har inga synpunkter. *Åklagarmyndigheten* ser behov av ett förtydligande i frågan om utländska tjänstemän omfattas av bestämmelsen om brott mot tystnadsplikt (20 kap. 3 § brottsbalken) och undantaget från krav på särskild åtalprövning (20 kap. 5 § första stycket brottsbalken).

Skälen för regeringens bedömning: Av artikel 85 i EU-förordningen framgår att medlemmar i enheterna, inklusive ordinarie personal, under gemensamma insatser, pilotprojekt, utplaceringar av stödenheter för migrationshantering, snabba gränsinsatser, återvändandeinsatser eller återvändandeeventioner på värdmedlemsstatens territorium, ska behandlas på samma sätt som värdmedlemsstatens tjänstemän i fråga om straffbara gärningar som eventuellt begås mot dem eller av dem.

EU-förordningen innebär alltså att utländska tjänstemän som deltar i insatser enligt EU-förordningen ska vara likställda med svenska tjänstemän om de utsätts för eller begår brott. Mot bakgrund av legalitetsprincipens krav på klar och tydlig straffrättslig lagstiftning anser regeringen att det behövs kompletterande bestämmelser som tydliggör innebörden av EU-förordningens krav i denna del.

Svenska tjänstemän har ett särskilt straffrättsligt skydd enligt bestämmelserna om våld eller hot mot tjänsteman, förgripelse mot tjänsteman och våldsamt motstånd (17 kap. 1, 2 och 4 §§ brottsbalken). Skyddet gäller bara i svensk myndighetsutövning och bör därför utvidgas till att omfatta även utländska tjänstemän som tjänstgör i Sverige med stöd av lagen med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen.

Vidare finns bestämmelser som reglerar tjänstemäns straffrättsliga ansvar. Det handlar bland annat om att tjänstemän kan göra sig skyldig till tagande av muta, olaga diskriminering, tjänstefel och brott mot tystnadsplikt (10 kap. 5 a §, 16 kap. 9 §, 20 kap. 1 § och 20 kap. 3 § brottsbalken). *Åklagarmyndigheten* framför att det finns behov av ett förtydligande i frågan om 20 kap. 3 § och 20 kap. 5 § första stycket brottsbalken även gäller för utländska tjänstemän. Bestämmelsen om brott mot tystnadsplikt i 20 kap. 3 § brottsbalken liksom bestämmelsen om tagande av muta i 10 kap. 5 a § brottsbalken är inte begränsad till svensk myndighetsutövning och omfattar därför även tjänstemän som tjänstgör enligt EU-förordningen utan särskild lagreglering. Även bestämmelsen i 20 kap. 5 § första stycket brottsbalken om undantag från särskild

Prop. 2021/22:227 åtalprövning omfattar sådana utländska tjänstemän. Bestämmelsen om tjänstefel i 20 kap. 1 § brottsbalken och bestämmelsen om olaga diskriminering i 16 kap. 9 § brottsbalken omfattar däremot inte utländska tjänstemän. Av 20 kap. 1 § brottsbalken framgår att bestämmelsen endast gäller vid myndighetsutövning. Enligt bestämmelsen i 16 kap. 9 § brottsbalken gör sig den som är anställd i allmän tjänst skyldig till olaga diskriminering om han eller hon diskriminerar en person bland annat på grund av ras, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung eller trosbekännelse genom att inte gå personen till handa på de villkor som han eller hon tillämpar i förhållande till andra. För att bestämmelsen ska vara tillämplig krävs att gärningsmannen har gått enskilda tillhanda på ett sätt som är jämförligt med vad som sker i näringsverksamhet (se prop. 1970:87 s. 130). Vid utförande av arbetsuppgifter enligt EU-förordningen bedömer regeringen att tjänstemännen kan befinna sig i sådana situationer att de går enskilda till handa på det sätt som avses i 16 kap. 9 § brottsbalken (jfr prop. 2016/17:139 s. 67). Bestämmelserna om tjänstefel och olaga diskriminering bör därför utvidgas till att omfatta utländska tjänstemän som tjänstgör i Sverige enligt EU-förordningen.

5.8 Särskilda överväganden som inte föranleder lagändringar

5.8.1 Skadestånd

Regeringens bedömning: Det krävs inte några särskilda bestämmelser om skadestånd.

Promemorians förslag överensstämmer inte med regeringens. I promemorian föreslås att det ska införas bestämmelser om ansvar för de skador som vållas av tjänstemän som tjänstgör enligt EU-förordningen.

Remissinstanserna har inga invändningar mot promemorians förslag. *Justitiekanslern (JK)* påpekar dock att frågan om handläggande myndighet för skadeståndsanspråk bör övervägas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Skälen för regeringens bedömning: Av artikel 84.1 i EU-förordningen framgår bland annat att en värdmedlemsstat ska ansvara för all skada som orsakas av medlemmar i enheterna under insatserna i enlighet med sin nationella rätt. För det fall att skadan orsakats genom grov vårdslöshet eller avsiktlig försummelse av de utstationerade eller utplacerade medlemmarna i enheterna eller Frontex ordinarie personal har värdmedlemsstaten en regressrätt mot hemmedlemsstaten eller Frontex (artikel 84.2).

EU-förordningen, som ska tillämpas direkt av svenska myndigheter, innebär alltså i denna del att svenska staten ska ansvara för all skada som orsakas av medlemmar i enheterna under insatser i Sverige. Regeringen innebär även att svenska bestämmelser om statens skadeståndsansvar för skador vållade av svenska tjänstemän inte ska vara tillämpliga när sådana tjänstemän tjänstgör utomlands i enlighet med EU-förordningen. Då är i stället i första hand värdmedlemsstaten ansvarig enligt EU-förordningen.

Allmänna bestämmelser om skadestånd finns i skadeståndslagen (1972:207). Bestämmelserna i den lagen är tillämpliga om inte annat är föreskrivet (1 §). I den utsträckning en fråga kopplad till den skadeståndsskyldighet som regleras i artikel 84 inte framgår av EU-förordningen tillämpas alltså de allmänna bestämmelserna i skadeståndslagen. Så kan vara fallet till exempel i fråga om hur ersättningen för en skada ska beräknas. Även frågan om huruvida det föreligger kausalitet mellan en skada och den påstådda skadeorsaken får bedömas enligt nationell rätt.

Processuella regler vid skadeståndsanspråk som riktas mot staten i vissa andra sammanhang finns, som JK påpekar, i förordningen (1995:1301) om handläggning av skadeståndsanspråk mot staten. Regeringen avser att återkomma till frågan om handläggande myndighet för skadeståndsanspråk i det fortsatta förordningsarbetet.

Sammanfattningsvis bedömer regeringen att det inte behövs någon kompletterande lagreglering för att uppfylla förordningens krav i denna del.

5.8.2 Regeringens rätt att meddela föreskrifter

Regeringens bedömning: Det ska inte tas in en upplysningsbestämmelse om regeringens kompetens att meddela föreskrifter om samarbete enligt EU-förordningen.

Promemorians förslag överensstämmer inte med regeringens. I promemorian föreslås att det ska införas en bestämmelse om att regeringen får meddela föreskrifter om samarbete enligt EU-förordningen med stöd av 8 kap. 7 § RF.

Remissinstanserna har inte lämnat några synpunkter på förslaget.

Skälen för regeringens bedömning: Regeringen kan meddela föreskrifter med stöd av 8 kap. 7 § RF. Om riksdagen har lagstiftat inom området för regeringens s.k. restkompetens (8 kap. 7 § första stycket 2 RF) och avsikten är att även regeringen ska kunna meddela föreskrifter i samma fråga måste det i lagen tas in en upplysningsbestämmelse som anger vilken kompetens som lämnats kvar hos regeringen. I detta fall lagstiftar inte riksdagen inom området för regeringens restkompetens. Det saknas därför anledning att ta in en sådan upplysningsbestämmelse.

5.8.3 Arbetsrätt och arbetsmiljö

Regeringens bedömning: Det behövs inte någon arbetsrättslig reglering för att utländska tjänstemän ska kunna tjänstgöra i Sverige eller för att svenska tjänstemän ska kunna tjänstgöra utomlands.

Det bör inte heller införas några bestämmelser om arbetsmiljöansvar för svensk personal som tjänstgör utomlands eller för utländsk personal som tjänstgör i Sverige.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna har inga synpunkter på bedömningen. *Kustbevakningen*, *Polismyndigheten* och

Prop. 2021/22:227 *Tullverket* anser dock att det finns ett behov av en djupare analys. *Kustbevakningen* påpekar också att Frontex styrelse fattar beslut om villkor för medlemmarna i enheterna och att EU-förordningen på så sätt indirekt får sådana effekter för utstationerad personal som kan strida mot svensk arbetsrättslig lagstiftning. *Arbetsmiljöverket* betonar vikten av att arbetsmiljöfrågorna faktiskt regleras i praktiken. *Migrationsverket* anser att det vore bra om Arbetsgivarverket får möjlighet att ensa de statliga myndigheternas rutiner.

Skälen för regeringens bedömning

Arbetsrätt

Frontex ordinarie personal omfattas av anställningsvillkor som gäller för EU-personal (artikel 95.1). Vad gäller den personal från medlemsstaterna som utstationeras till Frontex för en längre tid (personal i kategori 2) ska styrelsen anta regler och vid behov uppdatera dessa (artikel 95.6). Reglerna ska bland annat innehålla villkoren för utstationeringen. Styrelsen har i beslut den 11 oktober 2020 antagit sådana regler. Av beslutet framgår bland annat vad som gäller beträffande arbetstider och ledighet samt vid sjukdom. De tjänstemän som tillhandahålls för kortvariga utplaceringar och de som ingår i reserven för snabba gränsinsatser (personal i kategori 3 och 4) omfattas i stället av sin hemmedlemsstats arbetsrättsliga regler.

Frontex styrelse har alltså beslutat vilka arbetsrättsliga villkor som ska gälla personal i kategori 2. *Kustbevakningen* påpekar att vissa villkor inte stämmer överens med svensk arbetsrättslig reglering. Avvikelsema handlar bland annat om rätt till föräldraledighet och 25 dagars semester. Regeringen konstaterar att det visserligen föreligger sådana skillnader som *Kustbevakningen* påpekar men gör bedömningen att Sverige trots detta inte har några möjligheter att besluta om andra arbetsrättsliga villkor under utstationeringen än de som framgår av styrelsebeslutet. Av samma skäl finns inte heller förutsättningar för att anta sådana regler för utländska tjänstemän i Sverige. De myndigheter vars personal ska tjänstgöra enligt EU-förordningen har i stället möjlighet att i avtal reglera att tjänstemännen exempelvis har rätt till ytterligare semesterdagar att nyttja i tiden efter utstationeringen. En sådan ordning gäller dessutom redan sedan tidigare vid flera svenska myndigheter.

För svenska tjänstemän i kategori 2 som tjänstgör utomlands enligt EU-förordningen har det hittills upprättats särskilda avtal om utlandstjänstgöring, s.k. URA-avtal. Som *Migrationsverket* påpekar ser avtalen i nuläget olika ut beroende på vilken myndighet tjänstemännen i fråga är anställda vid. Det saknas dock förutsättningar att genomföra en översyn av URA-avtalen inom ramen för detta författningsarbete.

Enligt artikel 39.4 i EU-förordningen har Frontex verkställande direktör numera en rätt att omplacera utstationerad personal. De svenska avtalen är i nuläget formulerade på ett sådant sätt att en tjänstgöringsort behöver anges. Regeringen konstaterar därför att de nuvarande URA-avtalens utformning kan behöva ses över på så sätt att de möjliggör beslut om omplaceringar. Inte heller denna fråga kan dock tas om hand inom ramen för detta författningsarbete.

Sammanfattningsvis anser regeringen att det inte krävs någon kompletterande arbetsrättslig reglering för att utländsk personal ska kunna tjänstgöra i Sverige eller för att svensk personal ska kunna tjänstgöra utomlands. Vad gäller personal som tillhör kategori 1 och 2 finns EU-rättslig reglering som styr arbetsvillkoren. Det finns därför inte förutsättningar för att anta kompletterande nationella regler. För personal som tillhör kategori 3 och 4 gäller hemmedlemsstatens arbetsrättsliga regler och av den anledningen behövs inte någon kompletterande reglering för den personalen.

Arbetsmiljö

EU-förordningen innehåller inte några bestämmelser om arbetsmiljö. Arbetsmiljölagens (1977:1160) tillämpningsområde omfattar alla arbetstagare inom Sveriges territorium, inbegripet utländska arbetstagare som endast tillfälligt befinner sig här. Det innebär motsatsvis att arbetsmiljölagen i princip inte gäller för svenska tjänstemän som tjänstgör i annan medlemsstat. I fråga om fartygsarbete gäller dock lagen även när svenska fartyg används till sjöfart utanför Sveriges sjöterritorium. Frågan är om det finns skäl att införa en särreglering motsvarande den som finns för Försvarsmaktens personal vid internationella militära insatser och för Polisens utlandsstyrka.

Regeringen konstaterar att det får anses rimligt att svenska myndigheter tar ett visst ansvar för svenska tjänstemäns arbetsmiljö utomlands även om arbetsmiljölagen i princip inte är tillämplig. En god arbetsmiljö kan till viss del uppnås exempelvis genom att anställningsmyndigheten utbildar tjänstemännen samt tillhandahåller andra förberedande åtgärder och ändamålsenlig utrustning. Efter en insats kan anställningsmyndigheten exempelvis erbjuda krisstöd, rehabilitering och företagshälsovård. Det får också anses rimligt att den myndighet som tjänstemannen är anställd vid, tillsammans med Frontex och utländska myndigheter, beaktar arbetsmiljörisker när samarbeten planeras, dvs. senast i samband med upprättandet av den operativa planen. Regeringen delar bedömningen i promemorian att förhållandena vid samarbeten enligt EU-förordningen kan antas vara mindre riskfyllda än vid sådana komplexa internationella militära insatser som det kan vara fråga om för bland annat Försvarsmaktens personal. Därtill kommer att svenska myndigheter skulle ha begränsade möjligheter att fullgöra ett eventuellt arbetsmiljöansvar, eftersom de i stor utsträckning kommer att sakna rådighet över de omständigheter som gäller utomlands. Med hänsyn härtill bedömer regeringen att det inte finns tillräckliga skäl för att införa en särskild reglering för arbetsmiljöfrågor som omfattar svenska tjänstemän som tjänstgör utomlands.

Vad gäller utländska tjänstemän som tjänstgör i Sverige är alltså arbetsmiljölagen tillämplig. Arbetsmiljölagens utgångspunkt är att arbetsmiljöansvaret ligger på arbetsgivaren. De utländska tjänstemännens anställningsmyndigheter saknar dock i stor utsträckning inflytande över förhållandena i Sverige. Det kan därför vara rimligt att de svenska myndigheterna ändå tar ett visst ansvar för de utländska tjänstemännens arbetsmiljö i Sverige. Regeringen anser dock att det inte är lämpligt att slå fast ett sådant ansvar i lag (jfr prop. 2016/17:139 s. 78 f.).

Prop. 2021/22:227 Som *Arbetsmiljöverket* påpekar är det angeläget att arbetsmiljöfrågorna faktiskt tas om hand. Arbetsmiljöfrågorna bör därför diskuteras i samband med upprättandet av den operativa planen och då lösas på lämpligt sätt.

5.8.4 Svensk straffrättslig domsrätt

Regeringens bedömning: Det behövs inte några särskilda bestämmelser om straffrättslig domsrätt.

Promemorians förslag överensstämmer inte med regeringens. I promemorian föreslås ändringar i 2 kap. 3 och 5 §§ brottsbalken.

Remissinstanserna har inga synpunkter på förslaget.

Skälen för regeringens bedömning: EU-förordningens krav i artikel 85 på straffrättslig likabehandling gäller inte uttryckligen hemmedlemsstatens behandling av utsänd personal. Det är dock lämpligt att frågan om straffrättslig domsrätt regleras på ett enhetligt sätt för svenska tjänstemän som deltar i insatser enligt EU-förordningen (jfr prop. 2016/17:139 s. 74–76).

Förslaget i promemorian har sin grund i den tidigare lydelsen av 2 kap. brottsbalken. I 3 och 5 §§ undantogs då uttryckligen polismän, tulltjänstemän och tjänstemän vid Kustbevakningen som utför arbetsuppgifter enligt en internationell överenskommelse som Sverige har tillträtt från kraven på dubbel straffbarhet och åtalsförordnande. I promemorian föreslås att undantagsbestämmelserna ska utvidgas till att omfatta även tjänstemän vid Kriminalvården och Migrationsverket samt andra tjänstemän vid Polismyndigheten än polismän.

Sedan den 1 januari 2022 gäller enligt 2 kap. 3 § 4 b) brottsbalken att svensk domstol är behörig att döma över brott som begåtts utanför Sverige i utövningen av tjänst eller uppdrag som innefattar svensk allmän ställning. För att ett brott ska anses ha begåtts i utövningen av tjänst eller uppdrag som innefattar svensk allmän ställning krävs att det begåtts i en funktion som är av officiell karaktär och som typiskt sett innebär statlig maktutövning (prop. 2020/21:204 s. 147). Sådana brott omfattas över huvud taget inte av kravet på dubbel straffbarhet (prop. 2020/21:204 s. 116). Samma sak gäller åtalsförordnande. Av 2 kap. 7 § första stycket brottsbalken framgår att åtal för brott som avses i 3 § får väckas endast om åtalsförordnande har meddelats. I andra stycket samma bestämmelse framgår att ett sådant åtalsförordnande inte behövs om brottet har begåtts i utövningen av tjänst eller uppdrag som innefattar svensk allmän ställning. Brottsbalkens bestämmelser om svensk domstols behörighet och undantag från krav på åtalsförordnande begränsas alltså inte längre till tjänstemän vid särskilda myndigheter och innebär numera att kraven på dubbel straffbarhet och åtalsförordnande inte är tillämpliga på de tjänstemän som tjänstgör enligt EU-förordningen. Regeringen gör mot den bakgrunden bedömningen att frågan om straffrättslig domsrätt över de tjänstemän som deltar i insatser enligt EU-förordningen redan regleras på ett enhetligt sätt och att det därför inte behövs några särskilda bestämmelser.

Regeringens bedömning: Nationella myndigheters skyldighet att utbyta nödvändig information mellan varandra och med Frontex följer direkt av artikel 12 i EU-förordningen och behöver därför inte regleras i svensk författning.

Inte heller i övrigt krävs någon ytterligare kompletterande reglering.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna har inga synpunkter på förslaget. *Kustbevakningen* efterfrågar en djupare och bredare analys av EU-förordningens bestämmelser om skyldighet att utbyta information.

Skälen för regeringens bedömning: EU-förordningen reglerar ett stort antal situationer då uppgifter ska lämnas mellan svenska myndigheter och från Sverige till Frontex samt i vissa fall direkt till andra myndigheter eller till tredjeländer. Skyldigheten att utbyta information mellan nationella myndigheter och med Frontex regleras i artikel 12. Bestämmelsen kompletteras bland annat av reglerna om Eurosur och av artikel 110.3. Enligt artikel 110.3 ska övervakare av grundläggande rättigheter ha tillgång till alla handlingar som är relevanta för genomförande av Frontex verksamhet.

Vissa av de uppgifter som kan behöva utbytas kan omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL. Av 8 kap. 3 § 1 OSL framgår att sekretess inte hindrar att en uppgift för vilken sekretess gäller röjs för en utländsk myndighet eller en mellanfolklig organisation om utlämnandet sker i enlighet med en särskild föreskrift i lag eller förordning. Enligt 10 kap. 28 § OSL hindrar inte heller sekretess att en uppgift lämnas från en myndighet till en annan myndighet om en uppgiftsskyldighet följer enligt lag eller förordning. Med lag likställs i dessa sammanhang EU-förordningar (prop. 2012/13:122 s. 42).

För att uppgiftsskyldigheten ska bryta sekretessen krävs att bestämmelsen uppfyller vissa krav på konkretion. Den kan a) ta sikte på utlämnande av uppgifter av ett aktuellt slag, b) gälla en viss myndighets rätt att få del av uppgifter i allmänhet eller c) avse en skyldighet för en viss myndighet att lämna andra myndigheter information. Det krävs däremot inte att bestämmelsen i fråga avfattats med tanke på att uppgifterna kan vara hemliga (Lenberg m.fl. Offentlighets- och sekretesslagen – En kommentar, 10:28:1).

Bestämmelsen i artikel 12 innebär en skyldighet för alla inblandade nationella myndigheter och Frontex att i rätt tid och på ett korrekt sätt, i enlighet med förordningen, annan relevant unionsrätt och nationell rätt om utbyte av information, dela med sig av all information som är nödvändig för att de ska kunna utföra sina uppgifter enligt EU-förordningen. Bestämmelsen, som alltså kompletteras av föreskrifter på andra ställen i förordningen, i andra EU-rättsakter och i nationell rätt, innebär både en långtgående skyldighet att lämna information och en motsvarande rätt att få del av information.

Kustbevakningen efterfrågar en djupare och bredare analys med konkreta anvisningar om vilken typ av information från övervakning och fartygsrapportering som myndigheterna ska vara skyldiga att förmedla för

Prop. 2021/22:227 syftet gränsförvaltning. I propositionen tar regeringen ställning till vilken typ av reglering som krävs för att EU-förordningen ska kunna tillämpas och få fullt genomslag. Att tolka EU-förordningen, i den bemärkelsen som Kustbevakningen efterfrågar, är i stället upp till de tillämpande myndigheterna.

Regeringen bedömer sammanfattningsvis, i likhet med bedömningen i promemorian, att artikel 12 i EU-förordningen har sådan sekretessbrytande verkan som avses i 8 kap. 3 § och 10 kap. 28 § OSL. Några kompletterande bestämmelser som möjliggör det informationsutbyte som föreskrivs i förordningen behöver därför inte införas.

Riksdagens ombudsmän (JO) lyfter även frågan om det behövs kompletterande reglering vad gäller tillsynen över de utländska tjänstemän som tjänstgör i Sverige enligt EU-förordningen.

För de tjänstemän som inte tillhör den ordinarie personalen gäller enligt artikel 43.5 i EU-förordningen att de ska omfattas av hemmedlemsstatens disciplinära bestämmelser. Ordinarie personal som utplaceras som medlemmar i enheterna omfattas i stället enligt artikel 43.6 av disciplinära bestämmelser i enlighet med tjänsteföreskrifterna och anställningsvillkoren samt de åtgärder av disciplinär natur som föreskrivs i den tillsynsmekanism som avses i artikel 55.5 a. Att låta JO och Justitiekanslern (JK) utöva tillsyn över dessa tjänstemän, på samma sätt som gäller svenska tjänstemän, skulle därför vara svåröreligt med EU-förordningen. En sådan reglering skulle också gå emot vad som gäller för utländska tjänstemän som tjänstgör enligt lagen (2017:496) om internationellt polisiärt samarbete (prop. 2016/17:139 s. 70). Insatserna utövas dessutom under svensk ledning och omfattas därför trots allt av JO:s och JK:s tillsyn. Samarbetet enligt EU-förordningen får sammanfattningsvis anses omgärdat av tillräckliga rättssäkerhetsgarantier. Regeringen gör därför bedömningen att utländska tjänstemän som deltar i samarbetet kring Frontex inte bör stå under tillsyn av JO eller JK.

6 Ändringar i vapenlagen

Regeringens förslag: Bemyndigandet i 11 kap. 1 § f vapenlagen ska utvidgas till att även omfatta företrädare för Frontex.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna har inget att invända mot förslaget. *Polismyndigheten* anser dock att det bör förtydligas om sekonderade tjänstemän ska anses vara företrädare för annan stat enligt 11 kap. 1 § f vapenlagen (1996:67). *Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)* påtalar att frågan om tillståndskrav enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor inte har belysts i promemorian och föreslår därför en ändring i 13 § förordningen (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor.

Skälen för regeringens förslag: Vapenlagen och vapenförordningen (1996:70) innehåller bestämmelser om krav på tillstånd för införsel, innehav och utförsel av skjutvapen, ammunition och ljuddämpare. Av

11 kap. 1 § f vapenlagen framgår att regeringen får meddela föreskrifter om att kravet på tillstånd inte ska gälla skjutvapen, ammunition och ljuddämpare som en företrädare för en annan stats myndighet medför vid tillfällig tjänstgöring i Sverige eller vid resa för tjänsteändamål genom Sverige. Detsamma gäller i fråga om pepparspray (3 §). *Polismyndigheten* har begärt ett förtydligande i denna del vad gäller sekunderad personal. Regeringen konstaterar att sådan personal (kategori 2–4) som tjänstgör i enlighet med EU-förordningen är att anse som företrädare för annan stats myndighet och att de därför omfattas av bestämmelsen i 11 kap. 1 § f vapenlagen. I 4 kap. 4 § vapenförordningen finns en bestämmelse om att tillfällig tjänstgöring enligt EU-förordningen ska undantas från vapenlagens bestämmelser om krav på tillstånd. Ett sådant undantag är dock inte tillämpligt på Frontex ordinarie personal (kategori 1), eftersom sådana tjänstemän anses vara företrädare för Frontex och inte företrädare för annan stats myndighet. Regeringen bedömer därför, i likhet med förslaget i promemorian, att bemyndigandet i 11 kap. 1 § f vapenlagen för regeringen att besluta om att vapenlagen inte ska tillämpas behöver utvidgas till att även omfatta företrädare för Frontex.

Enligt 6 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel krävs tillstånd för att krigsmateriel ska få föras ut ur landet. Av förordningen (1992:1303) om krigsmateriel framgår vissa undantag från tillståndskravet i lagen. Av 4 a § framgår att tillstånd inte behövs när det gäller utförsel till annat EES-land och materielen har förts in i landet för att användas vid tillfällig tjänstgöring enligt EU-förordningen. Eftersom samtliga Schengenländer utom Schweiz även är EES-länder torde det endast bli i ett fåtal fall som tillstånd respektive anmälan krävs. Någon särskild reglering är därför inte nödvändig.

Enligt 15 § förordningen om krigsmateriel gäller att utförsel av krigsmateriel ska anmälas till Tullverket. Sådan anmälan krävs dock inte enligt 15 a § andra stycket när den som för ut krigsmaterielen är ett utländskt organ och materielen förs in för att användas vid tillfällig tjänstgöring enligt EU-förordningen. Undantaget gäller utländska organ och är alltså tillämpligt på all Frontex personal.

För batonger är bestämmelserna i vapenlagen inte tillämpliga. I stället följer av 1 § förordningen (1990:415) om tillstånd till införsel av vissa farliga föremål att det krävs särskilt tillstånd för att batonger ska få föras in i landet. Sådant tillstånd får enligt 2 § i samma förordning ges beträffande batonger av det slag som enligt särskilda föreskrifter ingår i utrustning för viss tjänst eller visst uppdrag, om batongen förs in till landet för att ingå i sådan utrustning. En sådan föreskrift som omfattar utländska tjänstemän behövs alltså. Det är dock tillräckligt att detta regleras i den operativa planen för insatsen. Dessutom regleras i 1 § första stycket lagen (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål att knivar, stick- och skärvapen och andra föremål som är ägnade att användas som vapen vid brott mot liv eller hälsa inte får innehas på allmän plats, fordon på allmän plats och vissa andra särskilt angivna områden. Av andra stycket framgår bland annat att första stycket inte gäller om föremålet enligt särskilda föreskrifter ingår i utrustning för viss tjänst eller visst uppdrag.

I promemorian har föreslagits att både 4 kap. 4 § vapenförordningen och 4 a § förordningen om krigsmateriel ska uppdateras med en hänvisning till

Prop. 2021/22:227 den senaste lydelsen av EU-förordningen. Regeringen kommer att ta ställning till den frågan i det fortsatta förordningsarbetet.

MSB påpekar att frågan om tillståndskrav enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor inte har belysts i promemorian. MSB framför att det sker en överföring av explosiv vara (ammunition) enligt 5 § 2 lagen om brandfarliga och explosiva varor när en tjänsteman tar med sig sitt tjänstevapen och tillhörande ammunition till Sverige och att en sådan överföring kräver tillstånd enligt 16 § samma lag. För att sådant tillstånd inte ska behövas föreslår MSB en ändring i 13 § förordningen om brandfarliga och explosiva varor. Regeringen avser att återkomma till även denna fråga inom ramen för det fortsatta förordningsarbetet.

7 Tydligare regler om underrättelseskyldighet när barn som misstänks för brott frihetsberövas

Regeringens förslag: I kretsen av vuxna personer som kan underrättas när ett barn frihetsberövas på grund av misstanke om brott ska även någon annan lämplig vuxen person uttryckligen ingå. Det ska också förtydligas att en underrättelse om frihetsberövande alltid ska lämnas till någon i den kretsen av vuxna personer.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I förhållande till promemorians förslag har en språklig ändring gjorts.

Remissinstanserna: Åklagarmyndigheten, Barnombudsmannen, Lunds universitet, Justitiekanslern, Sveriges Kommuner och Regioner, Riksdagens ombudsmän, Rädda Barnen, Socialstyrelsen, Helsingborgs tingsrätt, Polismyndigheten, Statens institutionsstyrelse och Sveriges advokatsamfund tillstyrker eller har inga invändningar mot promemorians förslag.

Rädda Barnen anser även att det bör tydliggöras att barnets åsikt ska tas in och beaktas i samband med underrättelsen och att andra delar av lagstiftningen bör ses över.

Skälen för regeringens förslag

EU:s försvarardirektiv och behovet av att förtydliga reglerna om underrättelseskyldighet när barn som misstänks för brott frihetsberövas

EU:s försvarardirektiv syftar till att fastställa minimiregler om rättigheterna för misstänkta och tilltalade i straffrättsliga förfaranden. Av direktivet följer en förpliktelse för medlemsstaterna att se till att misstänkta och tilltalade som är frihetsberövade har rätt att få en person som de har utsett underrättad om deras frihetsberövande (artikel 5). Om den misstänkta eller tilltalade är ett barn ska vårdnadshavaren så snart som möjligt underrättas om frihetsberövandet och skälen till detta, såvida det inte strider mot barnets bästa. I så fall ska en annan lämplig vuxen person underrättas (artikel 5.2).

Som framgår av avsnitt 3 har kommissionen i den formella underrättelsen gjort gällande att Sverige inte uppfyller sina skyldigheter enligt direktivet. Kommissionen menar att det inte framgår av den svenska lagstiftningen att en annan lämplig vuxen ska underrättas om att ett barn har frihetsberövats i de fall det skulle strida mot barnets bästa att underrätta den person som har föräldraansvaret för barnet.

Artikel 5.2 har införlivats i 5 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare, LUL. Om någon som inte har fyllt arton år är skäligen misstänkt för brott, ska vårdnadshavaren eller någon annan som svarar för den unges vård och fostran samt någon annan som har en fostrande roll i förhållande till den unge omedelbart underrättas och kallas till förhör som hålls med den unge. Om den unge har gripits, anhållits eller häktats på grund av brottsmisstanken, ska en sådan vuxen underrättas om detta och om skälen för det samtidigt med underrättelsen om brottsmisstanken eller annars omedelbart efter frihetsberövandet (5 § första stycket LUL). En underrättelse eller kallelse enligt första stycket ska inte göras om det strider mot den unges bästa eller om det finns andra särskilda skäl (5 § tredje stycket LUL). I förarbetena anges att om det skulle strida mot den unges bästa att lämna information om frihetsberövandet till vårdnadshavaren, bör gälla att en annan lämplig vuxen ska underrättas. Om någon i kretsen av personer som kan kontaktas inte ska underrättas med motiveringen att det strider mot den unges bästa, kommer som en följd av det gälla att någon annan i denna krets ska underrättas (prop. 2015/16:187 s. 39). Därutöver ska socialnämnden alltid underrättas om någon som inte har fyllt 18 år frihetsberövas (6 § LUL).

Den svenska regleringen uppnår det resultat som direktivet eftersträvar. Det är dock viktigt att det inte finns några tveksamheter om vad som gäller i fråga om skyldigheten att underrätta någon lämplig vuxen i ett barns närhet vid ett frihetsberövande. Det finns därför skäl att förtydliga den svenska regleringen så att den bättre stämmer överens med lydelsen i direktivet.

Även en annan lämplig vuxen person ska uttryckligen ingå i kretsen av personer som kan underrättas om ett barns frihetsberövande

I den krets av personer som myndigheterna kan vända sig till enligt gällande reglering när ett barn har frihetsberövats på grund av misstanke om brott ingår vårdnadshavaren, den eller de som har det huvudsakliga ansvaret för den unge samt även andra som kan anses ha en fostrande roll i förhållande till den unge. I den sista kategorin kan till exempel föräldrar som inte är vårdnadshavare men som umgås med den unge ingå. Också andra vuxna än den unges föräldrar kan ha en fostrande roll för den unge, till exempel kan före detta familjehemsföräldrar, styvföräldrar, mor- och farföräldrar, stödpersoner eller lärare stå i ett sådant närmare förhållande till den unge (prop. 2001/02:111 s. 20). Den krets av personer som kan kontaktas om ett barn har frihetsberövats på grund av brott är alltså omfattande och inte formellt avgränsad.

Som bestämmelserna i 5 § första stycket LUL är utformade är det samma kategori av personer som ska informeras om att ett barn har frihetsberövats som den personkrets som ska underrättas och kallas till förhör när ett barn är misstänkt för brott. Syftet med att underrätta en vuxen i den unges närhet

Prop. 2021/22:227 om brottsmisstanke och att kalla den vuxna till förhör är dock inte nödvändigtvis detsamma som syftet med att informera en vuxen om att ett barn har frihetsberövats. I det första fallet syftar underrättelsen och möjligheten till medverkan under förhör till att vuxna personer ska kunna hjälpa den unge att komma till rätta med sin brottslighet (prop. 2001/02:111 s. 19). I den situation då ett barn har frihetsberövats är det i första hand viktigt att någon vuxen i den unges närhet får kännedom om vad som har hänt barnet.

Det finns en risk för att kretsen av personer som ska underrättas om ett barns frihetsberövande enligt den nuvarande regleringen uppfattas som snävare än vad direktivet föreskriver och snävare än vad som är avsikten med den svenska regleringen. Regeringen anser därför, i enlighet med promemorians förslag, att även någon annan lämplig vuxen person ska läggas till i kretsen av personer som kan underrättas om ett barns frihetsberövande i 5 § första stycket andra meningen LUL, vilket stämmer överens med vad som framgår av artikel 5.2 i direktivet. Det är lämpligt att använda samma terminologi som i direktivet, dels för att termen annan lämplig vuxen person är generell och ändamålsenlig för det aktuella fallet, dels för att undvika tveksamheter i fråga om huruvida Sverige uppfyller kravet i direktivet.

Det förtydligas att en underrättelse om att ett barn har frihetsberövats alltid ska lämnas till någon i kretsen av vuxna personer som kan underrättas

En underrättelse eller kallelse ska inte göras om det strider mot den unges bästa eller om det finns andra särskilda skäl (5 § tredje stycket LUL). Om exempelvis den unges vårdnadshavare inte ska kontaktas eftersom det skulle strida mot barnets bästa eller om det finns andra särskilda skäl mot det, ska en annan vuxen i den krets av personer som anges i 5 § första stycket LUL kontaktas. Detta framgår inte uttryckligen av lagtexten, utan har i stället förutsatts i förarbetena. Det har bedömts som en naturlig följd att någon annan kontaktas om någon i den nämnda kretsen inte ska underrättas (prop. 2015/16:187 s. 39).

Det är viktigt att någon vuxen person i ett barns närhet alltid får kännedom om att ett barn har frihetsberövats och varför så har skett. För att det inte ska finnas någon tveksamhet i frågan ska i enlighet med promemorians förslag ett förtydligande göras i 5 § tredje stycket LUL om att en underrättelse om frihetsberövande alltid ska lämnas till någon av de vuxna personer som anges i första stycket andra meningen i samma paragraf.

Rädda Barnen anser att det bör tydliggöras att barnets åsikt ska tas in och beaktas när en ansvarig myndighet fattar beslut om vilken vuxen, vårdnadshavare eller annan lämplig person som ska underrättas. Att den unge ska tillfrågas inför att vårdnadshavare och andra vuxna underrättas framgår av tidigare förarbeten (prop. 1994/95:12 s. 64 och prop. 2001/02:111 s. 20). Vidare är det inte möjligt att, som *Rädda Barnen* önskar, inom ramen för detta lagstiftningsärende göra en översyn av övriga delar av LUL som behandlar underrättelse till vårdnadshavare när barn som är under 15 år misstänks för brott.

8 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Den nya lagen och övriga lagändringar ska träda i kraft den 1 augusti 2022.

Regeringens bedömning: Det behövs inga övergångsbestämmelser.

Promemoriornas förslag och bedömning överensstämmer delvis med regeringens. Enligt Ds 2021:10 ska bestämmelserna i den kompletterande lagen träda i kraft så snart som möjligt och övriga föreslagna lagändringar träda i kraft den dag regeringen bestämmer.

Remissinstanserna har inte lämnat några synpunkter på förslagen.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: EU-förordningen trädde i kraft den 4 december 2019 och ska, med vissa undantag, tillämpas från det datumet. Utplaceringar i enlighet med artiklarna 54–58 ska ske från och med den 1 januari 2021. Det är därför angeläget att de föreslagna bestämmelserna, som avser att komplettera EU-förordningen, träder i kraft så snart som möjligt. Mot den bakgrunden och med hänsyn till den tid som de olika leden i lagstiftningsprocessen förväntas ta framstår den 1 augusti 2022 som den tidigast möjliga tidpunkten för ikraftträdande av den nya lagen och de övriga lagändringar som föreslås med anledning av EU-förordningen.

Lagändringarna i LUL föreslås mot bakgrund av att kommissionen har ifrågasatt det svenska genomförandet av försvarardirektivet. De bör träda i kraft så snart som möjligt. Den tidigaste tidpunkten som lagändringarna kan träda i kraft bedöms vara den 1 augusti 2022.

Det krävs inte några övergångsbestämmelser.

9 Konsekvenser av förslagen

Regeringens bedömning: Förslagen med anledning av EU-förordningen bidrar till att Sverige kan uppfylla sina förpliktelser enligt förordningen och att Sverige vid behov ska kunna begära och ta emot bistånd från Frontex.

Förslagen om ändringar i LUL innebär en ökad tydlighet och därmed trygghet både för barn som frihetsberövas på grund av misstanke om brott och för vuxna i deras närhet.

Lagförslagen ger inte upphov till ökade kostnader för myndigheterna och har inte några konsekvenser i övrigt.

Promemoriornas bedömning överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna har inga synpunkter på bedömningen. *Kustbevakningen* anser dock att EU-förordningen och förslagen i Ds 2021:10 innebär ökade kostnader för

Prop. 2021/22:227 bland annat utplacering av personal och utrustning samt för stabsuppgifter. Enligt Kustbevakningen behövs en kraftig anslagsökning för att myndigheten ska kunna fortsätta delta operativt med utplacering av personal och utrustning till Frontex samt för att omfattningen och målen för myndighetens övriga verksamhet inte ska behövas sänkas.

Polismyndigheten framhåller att förslagen i Ds 2021:10 innebär en förbättrad förmåga att samordna Sveriges deltagande i Frontex stående styrka men påpekar samtidigt att förslagen innebär en ökad arbetsbörda på den nationella kontaktpunkten och samordningscentralen samt vissa organisatoriska förändringar hos Polismyndigheten. Omfattningen av dessa kostnader går dock enligt Polismyndigheten inte att uppskatta i nuläget.

Kriminalvården bedömer att den föreslagna regleringen i Ds 2021:10 kan antas ge upphov till ytterligare kostnader för myndigheten, men att det inte går att uppskatta de ekonomiska konsekvenserna i nuläget. Kriminalvården önskar ett tydliggörande i frågan om hur utlandsstationeringar inom ramen för Frontex verksamhet ska finansieras.

Skälen för regeringens bedömning: EU-förordningen innebär förbättrade förutsättningar för ett utökat samarbete angående gränsförvaltning mellan stater och ansvariga myndigheter inom Schengenområdet. Lagförslagen i den delen bedöms bidra till att Sverige kan uppfylla sina förpliktelser enligt EU-förordningen samt ha en möjlighet att begära och ta emot bistånd från Frontex.

Kustbevakningen, *Polismyndigheten* och *Kriminalvården* påpekar att myndigheterna kommer att drabbas av kostnadsökningar. Myndigheternas synpunkter knyter dock uteslutande an till innehållet i EU-förordningen och den i promemorian föreslagna förordningen, som bland annat reglerar de svenska myndigheternas ansvar för att uppfylla Sveriges åligganden enligt EU-förordningen. I detta avsnitt redogörs endast för konsekvenserna av de lagförslag som lämnas i denna lagstiftningsprodukt. Lagförslagen handlar om vissa kompletterande bestämmelser för det redan pågående arbetet inom ramen för EU-förordningen, bland annat reglering angående utländska tjänstemäns befogenheter samt deras straffrättsliga skydd och ansvar vid tjänstgöring i Sverige. De myndigheter som berörs får inget utökat ansvar med anledning av lagförslagen och förslagen bedöms inte heller i övrigt innebära några kostnadsökningar för myndigheterna. *Kriminalvårdens* fråga, som handlar om hur myndigheten internt ska hantera finansieringen av utlandsstationeringar, faller inte inom ramen för denna lagstiftningsprodukt.

Förslagen om ändringar i LUL kan förväntas leda till en ökad tydlighet och därmed trygghet för barn eftersom det direkt av lagtexten framgår att någon vuxen person i barnets närhet alltid ska kontaktas vid ett frihetsberövande på grund av brottsmisstanke. Det leder även till ökad trygghet för vuxna i och med vissheten att någon i barnets närhet kommer att bli underrättad i de fall ett barn frihetsberövas. Barns rättigheter är garanterade genom exempelvis barnkonventionen. Förslagen bidrar till att tydliggöra de rättigheter som handlar om att barnets bästa ska beaktas (artikel 3.1) och om underrättelseskyldighet (artikel 40.2).

Förslagen om ändringar i LUL innebär inte några ändringar i sak. Enligt hittillsvarande ordning underrättas regelmässigt någon vuxen person i ett barns närhet om att barnet har frihetsberövats. Förslagen bör

inte leda till någon ökning av antalet underrättelser och bör inte heller påverka arbetsbördan för Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, kommunernas socialtjänster eller andra berörda myndigheter. Förslagen bedöms därför inte leda till några ökade kostnader för det allmänna.

Regeringens förslag påverkar inte i övrigt enskildas rättigheter eller skyldigheter. Inte heller bedöms förslagen ha konsekvenser för den kommunala självstyrelsen, sysselsättningen, offentlig service, småföretags villkor, jämställdheten mellan kvinnor och män eller för de integrationspolitiska målen.

10 Författningskommentar

10.1 Förslaget till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s gräns- och kustbevakningsförordning

Inledande bestämmelser

1 §

Denna lag innehåller kompletterande bestämmelser till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1896 av den 13 november 2019 om den europeiska gräns- och kustbevakningen och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1052/2013 och (EU) 2016/1624 (EU:s gräns- och kustbevakningsförordning).

Paragrafen anger att lagen innehåller kompletterande bestämmelser till EU-förordningen. Det innebär att lagen inte kan tillämpas fristående, utan endast tillsammans med EU-förordningen. Bestämmelsen anger även den i lagen använda förkortningen för EU-förordningen. Hänvisningen till EU-förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

2 §

Termer och uttryck i denna lag har samma betydelse som i EU:s gräns- och kustbevakningsförordning.

Av paragrafen framgår att de termer och uttryck som används i lagen har samma betydelse som i EU-förordningen. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

Befogenheter som utgör myndighetsutövning

3 §

Utländska tjänstemän som ska tjänstgöra i Sverige enligt EU:s gräns- och kustbevakningsförordning får, för uppgifter som avser gränskontroll och återvändande, ges tillstånd att i Sverige utöva befogenheter som utgör myndighetsutövning. Sådant tillstånd får ges även för uppgifter som krävs för att uppnå målen med

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 656/2014 av den 15 maj 2014 om fastställande av regler för övervakningen av de yttre sjögränserna inom ramen för det operativa samarbete som samordnas av Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser,

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna), och

3. Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG av den 16 december 2008 om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna.

Tjänstemännen får ges tillstånd att utöva endast sådana befogenheter som svenska polismän, kustbevakningstjänstemän, tulltjänstemän, kriminalvårds-

tjänstemän respektive tjänstemän vid Migrationsverket har för uppgifter som framgår av första stycket. En utländsk tjänsteman som ska tjänstgöra i en viss verksamhet kan dock inte ges tillstånd att utöva andra befogenheter än de som en svensk tjänsteman i motsvarande verksamhet har.

Beslut om att neka inresa enligt artikel 14 i förordning (EU) 2016/399 och beslut om att neka visum vid gränsen enligt artikel 35 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodex) får fattas endast av svenska tjänstemän eller av utländska tjänstemän om de fått ett särskilt tillstånd att agera för svensk räkning.

Paragrafen, som utformas efter synpunkter och förslag från *Lagrådet*, reglerar förutsättningarna för att ge utländska tjänstemän som tjänstgör i Sverige enligt EU-förordningen tillstånd att utöva befogenheter som utgör myndighetsutövning. Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

Av *första stycket* framgår för vilka typer av uppgifter som utländska tjänstemän, som ska tjänstgöra i Sverige enligt EU-förordningen, får ges tillstånd att utöva befogenheter som utgör myndighetsutövning. Utöver uppgifter kopplade till gränskontroll och återvändande kan det handla om uppgifter som krävs för att uppnå målen med EU:s sjöoperationsförordning (EU) nr 656/2014, kodexen om Schengengränserna (EU) 2016/399 och återvändandedirektivet 2008/115/EG. De tre EU-rättsakterna gäller i huvudsak gränsövervakning, gränskontroll och återvändande. Definitioner av gränsövervakning och gränskontroll finns i kodexen om Schengengränserna (EU) 2016/399. Av artikel 3.3 i återvändandedirektivet 2008/115/EG framgår det att med återvändande avses en tredjelandsmedborgares återresa, oavsett om den sker frivilligt i överensstämmelse med en skyldighet att återvända eller med tvång, till ursprungslandet, ett transitland i enlighet med återtagandeavtal eller andra arrangemang, eller ett annat tredjeland till vilket tredjelandsmedborgaren frivilligt väljer att återvända och där han eller hon kommer att tas emot.

Av *andra stycket* framgår vilken typ av befogenheter som utländska tjänstemän får ges tillstånd att utöva vid tjänstgöring i Sverige.

De befogenheter som över huvud taget kan bli aktuella är sådana som svenska polismän, kustbevakningstjänstemän, tulltjänstemän, kriminalvårdstjänstemän respektive tjänstemän vid Migrationsverket har, för sådana uppgifter det nu är fråga om. Det kan exempelvis handla om svenska tjänstemäns befogenheter enligt 9 kap. 2 § utlänningslagen (2005:716) att i samband med en inresekontroll kroppsvisitera en person eller undersöka hans eller hennes bagage. Det kan också handla om svenska tjänstemäns rätt att använda våld. Sådan rätt har exempelvis svenska polismän enligt 10 § polislagen (1984:387). Av 10 § 1 polislagen följer att polismän, i den mån andra medel är otillräckliga och det med hänsyn till omständigheterna är försvarligt, får använda våld för att genomföra en tjänsteåtgärd om de möts med våld eller hot om våld.

Att en utländsk tjänsteman som ska tjänstgöra i en viss verksamhet inte kan ges tillstånd att utöva andra befogenheter än de som en svensk tjänsteman i motsvarande verksamhet har innebär exempelvis att en utländsk tjänsteman som motsvarar den av Frontex fastställda personalprofilen kustbevakare, endast ska kunna ges befogenheter som en svensk kustbevakningstjänsteman har, för sådana uppgifter som framgår av första stycket.

Av tredje stycket följer att beslut om att neka inresa enligt artikel 14 i förordning (EU) 2016/399 och beslut om att neka visum vid gränsen enligt artikel 35 i förordning (EG) 810/2009 kräver ett särskilt tillstånd. Sådana beslut fattas av värmedlemsstatens gränsbevakningstjänstemän, såvida inte värmedlemsstaten gett utländska tjänstemän som tjänstgör enligt EU-förordningen ett särskilt tillstånd att agera för dess räkning.

4 §

Utländska tjänstemän ska ges tillstånd att utöva de befogenheter som omfattas av 3 § första och andra stycket och som bedöms nödvändiga för att tjänstemännen ska kunna utföra uppgifterna.

Paragrafen, som utformas i allt väsentligt enligt *Lagrådets* förslag, innebär att utländska tjänstemän under vissa förutsättningar ska ges tillstånd att utöva sådana befogenheter som framgår av 3 § första och andra stycket. Övervägandena finns i avsnitt 5.5.

Av paragrafen följer att utländska tjänstemän ska ges tillstånd att utöva sådana befogenheter som omfattas av 3 § första och andra stycket och som bedöms nödvändiga för att tjänstemännen ska kunna utföra uppgifterna. Bedömningen av vilka befogenheter som är nödvändiga ska göras i förhållande till de uppgifter som kommer att krävas i den särskilda insatsen och den enskilde tjänstemannens roll i insatsen. De befogenheter som bedöms nödvändiga och som de utländska tjänstemännen därmed ska ges tillstånd att utöva ska, tillsammans med alla andra omständigheter som bedöms nödvändiga för genomförandet av den gemensamma insatsen, framgå av den operativa planen. En operativ plan upprättas inför varje gemensam insats vid EU:s yttre gränser (artikel 38 i EU-förordningen).

Bedömningen av vilka uppgifter och befogenheter som krävs vid en särskild insats ska göras av de myndigheter som deltar i arbetet med den operativa planen.

För att utländska tjänstemän ska kunna ges tillstånd att använda våld i Sverige krävs ett samtycke från hemmedlemsstaten eller, när det gäller ordinarie personal, Frontex (se artikel 82.8 i EU-förordningen).

Användning av vapen och annan särskild utrustning

5 §

Utländska tjänstemän som har getts tillstånd att utöva befogenheter enligt 4 § har vid tjänstgöringen i Sverige rätt att använda skjutvapen endast i den utsträckning som reglerna om nödvärn medger. I övrigt har de samma rätt som motsvarande svenska tjänstemän har enligt lag eller annan författning.

För att särskild utrustning ska få användas vid våldsanvändning ska dock utrustningen motsvara den som svenska polismän, kustbevakningstjänstemän, tulltjänstemän eller kriminalvårdstjänstemän använder i motsvarande verksamhet.

Paragrafen, som utformas enligt *Lagrådets* förslag, reglerar villkoren för utländska tjänstemäns användning av skjutvapen och annan särskild utrustning vid tjänstgöring i Sverige. Paragrafen innebär en begränsning av rätten att använda skjutvapen till sådana situationer som utgör nödvärn. Tjänstemännens möjlighet att bära och använda vapen, ammunition och

utrustning ska enligt artikel 82.7 i EU-förordningen omfattas av hemmedlemsstatens nationella rätt. Övervägandena finns i avsnitt 5.5.

Av *första stycket* framgår att utländska tjänstemän ska behandlas på samma sätt som svenska tjänstemän i fråga om användning av skjutvapen och annan särskild utrustning, under förutsättning att de har getts tillstånd enligt 4 § att utöva sådana befogenheter som framgår av 3 §. Med annan särskild utrustning avses till exempel batong, OC-spray och fängsel. Svenska tjänstemän får, i sådana situationer det kan bli fråga om vid insatser enligt EU-förordningen, använda skjutvapen endast i nödvärnssituationer. Detsamma ska därför gälla för utländska tjänstemän under insatser i Sverige. För att en utländsk tjänsteman ska kunna ges rätt att använda skjutvapen och annan särskild utrustning under en insats i Sverige krävs enligt artikel 82.7 i EU-förordningen att tjänstemannen har rätt att bära och använda sådan utrustning enligt sin hemmedlemsstats regler.

Av *andra stycket* framgår att de utländska tjänstemännens skjutvapen och annan särskild utrustning ska motsvara den utrustning som svenska polismän, kustbevakningstjänstemän, tulltjänstemän eller kriminalvårdstjänstemän använder i motsvarande verksamhet. Detta innebär inte att utrustningen måste vara av samma fabrikat och modell som den utrustning som svenska tjänstemän använder. Det är i stället tillräckligt att utrustningen till funktion och verkan motsvarar sådan utrustning.

Straffrättsligt skydd och ansvar

6 §

Utländska tjänstemän som utövar myndighet i Sverige med stöd av denna lag ska vara skyddade enligt 17 kap. 1, 2 och 4 §§ brottsbalken på motsvarande sätt som om det varit fråga om svensk myndighetsutövning.

Paragrafen reglerar utländska tjänstemäns straffrättsliga skydd vid tjänstgöring i Sverige med stöd av denna lag. Övervägandena finns i avsnitt 5.6.

Av paragrafen framgår att utländska tjänstemän som i samband med tjänstgöring i Sverige utför uppgifter som innefattar myndighetsutövning ska vara skyddade enligt 17 kap. 1, 2 och 4 §§ brottsbalken om våld eller hot mot tjänsteman, förgripelse mot tjänsteman och våldsamt motstånd, på motsvarande sätt som om det varit fråga om svensk myndighetsutövning. Utländska tjänstemän ska i detta avseende därmed jämsställas med svenska tjänstemän.

7 §

Utländska tjänstemän som utför uppgifter i Sverige enligt EU:s gräns- och kustbevakningsförordning ska vara ansvariga för olaga diskriminering enligt 16 kap. 9 § brottsbalken på motsvarande sätt som den som är anställd i svensk allmän tjänst. Innefattar uppgifterna myndighetsutövning ska tjänstemännen vara ansvariga även för tjänstefel enligt 20 kap. 1 § brottsbalken på motsvarande sätt som om det varit fråga om svensk myndighetsutövning.

Paragrafen reglerar utländska tjänstemäns straffrättsliga ansvar vid tjänstgöring i Sverige enligt EU-förordningen. Övervägandena finns i avsnitt 5.6.

Prop. 2021/22:227 Av paragrafen framgår att utländska tjänstemän, under samma förutsättningar som svenska tjänstemän, ska vara ansvariga enligt 16 kap. 9 § brottsbalken om olaga diskriminering och enligt 20 kap. 1 § brottsbalken om tjänstefel. Utländska tjänstemän ska i detta avseende därmed jämföras med svenska tjänstemän.

Ansvar enligt 16 kap. 9 § och 20 kap. 1 § brottsbalken förutsätter anställning i svensk allmän tjänst respektive svensk myndighetsutövning och måste därför regleras särskilt. Andra ansvarsbestämmelser, exempelvis 20 kap. 3 § brottsbalken om brott mot tystnadsplikt, gäller även utländska tjänstemän utan särskild reglering.

10.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare Prop. 2021/22:227

5 §

Om någon som inte har fyllt arton år är skäligen misstänkt för brott, ska vårdnadshavaren eller någon annan som svarar för den unges vård och fostran samt någon annan som har en fostrande roll i förhållande till den unge omedelbart underrättas och kallas till förhör som hålls med den unge. Om den unge har gripits, anhållits eller häktats på grund av brottsmisstanken, ska *i första hand* en sådan vuxen *eller i andra hand någon annan lämplig vuxen person* underrättas om detta och om skälen för det samtidigt med underrättelsen om brottsmisstanken eller annars omedelbart efter frihetsberövandet.

Undersökningsledaren får besluta att skjuta upp en underrättelse om brottsmisstanke, en kallelse till förhör eller en underrättelse om frihetsberövande om det är nödvändigt för att sakens utredning inte väsentligen ska försvåras. När det inte längre finns skäl för beslutet ska en underrättelse omedelbart lämnas. Detsamma gäller en kallelse till förhör.

En underrättelse eller kallelse enligt första stycket ska inte göras om det strider mot den unges bästa eller om det finns andra särskilda skäl. *En underrättelse om frihetsberövande ska dock alltid lämnas till någon i den krets av vuxna personer som anges i första stycket andra meningen.*

Paragrafen innehåller bestämmelser om att en vårdnadshavare eller någon annan vuxen person ska bland annat underrättas när en underårig misstänks för brott. Övervägandena finns i avsnitt 7.

I första stycket görs ett förtydligande av den krets av personer som kan underrättas när ett barn frihetsberövas på grund av misstanke om brott. Ändringen innebär att även någon annan lämplig vuxen person uttryckligen ingår i kretsen, utöver de som kan underrättas enligt hittillsvarande reglering. I första hand bör någon i den hittillsvarande kretsen underrättas, det vill säga vårdnadshavaren eller någon annan som svarar för den unges vård och fostran samt någon annan som har en fostrande roll. Om ingen i den kretsen kan underrättas ska någon annan lämplig vuxen person underrättas. Någon annan lämplig vuxen person kan exempelvis vara en släkting som inte har någon fostrande roll för den unge, men som ändå är lämplig att ta emot underrättelsen om att barnet har frihetsberövats och om skälen för frihetsberövandet. Vem som är lämplig att ta emot en underrättelse får avgöras utifrån omständigheterna i varje enskilt fall.

Tillägget i tredje stycket är ett förtydligande om att en underrättelse om frihetsberövande alltid ska lämnas till någon i kretsen av vuxna personer som anges i första stycket andra meningen. Om exempelvis vårdnadshavaren inte ska underrättas, ska någon annan i kretsen av vuxna personer underrättas.

10.3 Förslaget till lag om ändring i vapenlagen (1996:67)

11 kap.

1 §

Regeringen får meddela föreskrifter om

a) att denna lag eller vissa föreskrifter i lagen ska tillämpas även i fråga om andra föremål än sådana som anges i 1 kap. 2 och 3 §§, om föremålen är särskilt ägnade att användas vid brott mot någons liv, hälsa eller personliga säkerhet,

b) att anslagsenergin eller utgångshastigheten hos en projektil från ett skjutvapen ska understiga ett visst värde eller att vapnet ska vara konstruerat på ett visst sätt för att vapnet ska anses vara effektbegränsat enligt 2 kap. 1 §,

c) att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla innehav av skjutvapen eller ljuddämpare som lämnats över från staten till

– statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen,

– den som för statens räkning tillverkar krigsmateriel, eller

– frivilliga försvarsorganisationer,

d) att tillstånd ska krävas för överföring av skjutvapen eller ammunition från Sverige till ett annat land,

e) att den som avser att föra ut ett skjutvapen från Sverige eller lånar ut ett skjutvapen till någon som är fast bosatt i ett annat land och inte ska använda vapnet endast i Sverige, ska anmäla detta till Polismyndigheten,

f) att denna lag inte ska gälla i fråga om skjutvapen, ammunition och ljuddämpare som en företrädare för en annan stats myndighet *eller för Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån* medför vid tillfällig tjänstgöring i Sverige eller vid resa för tjänsteändamål genom Sverige,

g) storleken på de avgifter som får tas ut enligt 2 kap. 19 §, och

h) att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla införsel av skjutvapen som lämnats över från staten till statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen, eller ammunition eller ljuddämpare till sådana vapen.

Paragrafen reglerar regeringens föreskriftsrätt. Övervägandena finns i avsnitt 6.

Förslaget innebär att regeringens föreskriftsrätt utökas till att även omfatta undantag från lagens tillämpningsområde avseende företrädare för Frontex.

Ändringen behövs för att Frontex ordinarie personal ska kunna omfattas av samma regler och villkor vid tjänstgöring i Sverige som sådan personal som sekonderats från andra medlemsstater.

I

(Lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2019/1896

av den 13 november 2019

om den europeiska gräns- och kustbevakningen och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1052/2013 och (EU) 2016/1624

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 77.2 b och d och artikel 79.2 c,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Syftet med unionens politik rörande förvaltning av de yttre gränserna är att utveckla och genomföra europeisk integrerad gränsförvaltning på nationell nivå och unionsnivå, vilket är en förutsättning för den fria rörligheten för personer inom unionen och ett grundläggande inslag i ett område med frihet, säkerhet och rättvisa. En europeisk integrerad gränsförvaltning är av central betydelse för att förbättra hanteringen av migrationen. Målet är att förvalta gränspassagerna vid de yttre gränserna effektivt och ta itu med migrationsutmaningarna och eventuella framtida hot vid dessa gränser och därigenom bidra till att motverka allvarlig brottslighet med gränsöverskridande inslag och säkerställa en hög nivå av inre säkerhet inom unionen. Samtidigt är det nödvändigt att agera med full respekt för de grundläggande rättigheterna och på ett sätt som skyddar den fria rörligheten för personer inom unionen.
- (2) Europeiska byrån för förvaltning av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser inrättades genom rådets förordning (EG) nr 2007/2004 ⁽⁴⁾. Alltsedan den byrån inledde sitt arbete den 1 maj 2005 har den framgångsrikt hjälpt medlemsstaterna med att genomföra operativa aspekter av förvaltningen av de yttre gränserna med hjälp av gemensamma insatser och snabba gränsinsatser, riskanalys, informationsutbyte, förbindelser med tredjeländer och återvändande av personer som är föremål för ett beslut om återvändande.

⁽¹⁾ EUT C 110, 22.3.2019, s. 62.

⁽²⁾ EUT C 168, 16.5.2019, s. 74.

⁽³⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 17 april 2019 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 8 november 2019.

⁽⁴⁾ Rådets förordning (EG) nr 2007/2004 av den 26 oktober 2004 om inrättande av en europeisk byrå för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser (EUT L 349, 25.11.2004, s. 1).

- (3) Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser har döpts om till Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (nedan kallad *byrån*) vanligen kallad Frontex, och dess uppgifter har utvidgats med full kontinuitet i alla dess verksamheter och förfaranden. Huvuduppgifterna för byrån bör vara att upprätta en teknisk och operativ strategi som en del av genomförandet av den fleråriga strategiska policycykeln för en europeisk integrerad gränsförvaltning, att utöva tillsyn över hur gränskontrollen vid de yttre gränserna faktiskt fungerar, att utföra riskanalys och sårbarhetsbedömningar, att ge teknisk och operativ förstärkning till medlemsstaterna och tredjeländer med hjälp av gemensamma insatser och snabba gränsinsatser, att säkerställa det praktiska genomförandet av åtgärder i situationer som kräver brådskande åtgärder vid de yttre gränserna, att tillhandahålla tekniskt och operativt stöd i samband med sök- och räddningssituationer för personer i sjönöd och att organisera, samordna och genomföra återvändandeinsatser och återvändandeinterventioner.
- (4) Sedan början av migrationskrisen 2015 har kommissionen tagit viktiga initiativ och föreslagit en rad åtgärder som syftar till att stärka skyddet av de yttre gränserna och återupprätta ett normalt fungerande Schengenområdet. Ett förslag om att avsevärt stärka mandatet för Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid de yttre gränserna lades fram i december 2015 och förhandlades snabbt 2016. Den förordning som utgör resultatet av detta, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1624⁽⁹⁾, trädde i kraft den 6 oktober 2016.
- (5) Unionens ram för yttre gränskontroll, återvändande, bekämpning av gränsöverskridande brottslighet och asyl måste dock förbättras ytterligare. För detta ändamål och för att ytterligare underbygga de nuvarande och framtida operativa insatserna bör den europeiska gräns- och kustbevakningen reformeras genom att byrån ges ett starkare mandat och framför allt genom att tillhandahålla den nödvändiga kapaciteten i form av en stående europeisk gräns- och kustbevakningsstyrka (nedan kallad *den stående styrkan*). Den stående styrkan bör gradvis men snabbt nå det strategiska målet att ha en kapacitet på 10 000 medlemmar i den operativa personalen, i enlighet med bilaga I, som har verkställande befogenheter, i tillämpliga fall, för att effektivt stödja medlemsstaterna i deras arbete för att skydda de yttre gränserna, bekämpa gränsöverskridande brottslighet och avsevärt öka irreguljära migranters faktiska och hållbara återvändande. En sådan kapacitet på 10 000 medlemmar i den operativa personalen utgör den högsta tillgängliga kapaciteten för att på ett effektivt sätt hantera befintliga och framtida operativa behov för gräns- och återvändandeinsatser i unionen och tredjeländer, inbegripet kapacitet för snabba insatser för att hantera framtida kriser.
- (6) Kommissionen bör göra en översyn av det totala antalet och sammansättningen av den stående styrkan, inklusive storleken på enskilda medlemsstaters bidrag till denna kår, samt dess utbildning sakkunskap och professionalism. Senast i mars 2024 bör kommissionen vid behov lägga fram lämpliga förslag till ändringar av bilagorna I, II, III och IV. Om kommissionen inte lägger fram något förslag bör den förklara skälet till detta.
- (7) Genomförandet av denna förordning, särskilt inrättandet av den stående styrkan, inklusive efter kommissionens översyn av den stående styrkan, bör ske inom ramen för den fleråriga budgetramen.
- (8) I sina slutsatser av den 28 juni 2018 efterlyste Europeiska rådet en ytterligare stärkning av byråns stödjande roll, även i dess samarbete med tredjeländer, genom ökade resurser och ett stärkt mandat, i syfte att säkerställa effektiv yttre gränskontroll och avsevärt öka irreguljära migranters faktiska återvändande.
- (9) Det är nödvändigt att effektivt övervaka gränspassagera vid de yttre gränserna, hantera migrationsutmaningarna och eventuella framtida hot vid de yttre gränserna, säkerställa en hög nivå av inre säkerhet inom unionen, värna Schengenområdets funktion och respektera den övergripande solidaritetsprincipen. Dessa åtgärder och mål bör åtföljas av en proaktiv migrationshantering, inbegripet nödvändiga åtgärder i tredjeländer. Det är i detta syfte nödvändigt att konsolidera den europeiska gräns- och kustbevakningen och att ytterligare utvidga mandatet för byrån.

⁽⁹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1624 av den 14 september 2016 om en europeisk gräns- och kustbevakning och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 och upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 863/2007, rådets förordning (EG) nr 2007/2004 och rådets beslut 2005/267/EG (EUT L 251, 16.9.2016, s. 1).

- (10) När den europeiska integrerade gränsförvaltningen genomförs bör överensstämmelse med andra politiska mål säkerställas.
- (11) Den europeiska integrerade gränsförvaltningen bygger på en fyrdelad modell för tillträdeskontroll och omfattar åtgärder i tredjeländer, till exempel inom ramen för den gemensamma viseringspolitiken, åtgärder i samarbete med angränsande tredjeländer, gränskontrollåtgärder vid de yttre gränserna, riskanalys och åtgärder med avseende på Schengenområdet och återvändande.
- (12) Den europeiska integrerade gränsförvaltningen bör genomföras som ett delat ansvar mellan byrån och de nationella myndigheter som ansvarar för gränsförvaltning, däribland kustbevakningar i den mån de utför sjögränsövervakning och andra gränskontrolluppgifter, samt de nationella myndigheter som ansvarar för återvändande. Medan medlemsstaterna behåller det främsta ansvaret för förvaltningen av sina yttre gränser i eget och alla medlemsstaters intresse och även är ansvariga för att utfärda beslut om återvändande, bör byrån stödja tillämpningen av unionsåtgärder för förvaltningen av de yttre gränserna och återvändande genom att stärka, bedöma och samordna medlemsstaternas insatser för att genomföra dessa åtgärder. Byråns verksamhet bör komplettera de insatser som görs av medlemsstaterna.
- (13) För att säkerställa ett effektivt genomförande av europeisk integrerad gränsförvaltning och öka effektiviteten i unionens återvändandepolitik bör en europeisk gräns- och kustbevakning inrättas. Den bör tilldelas de finansiella och personella resurser och den utrustning som krävs. Den europeiska gräns- och kustbevakningen bör omfatta byrån och nationella myndigheter med ansvar för gränsförvaltning, däribland kustbevakningar i den mån de utför gränskontrolluppgifter, samt de nationella myndigheterna med ansvar för återvändande. I den funktionen kommer den att behöva gemensam användning av information, kapacitet och system på nationell nivå och byråns insatser på unionsnivå.
- (14) Europeisk integrerad gränsförvaltning påverkar inte kommissionens och medlemsstaternas respektive befogenheter på tullområdet, framför allt inte vad gäller kontroller, riskhantering och informationsutbyte.
- (15) Utformningen av politiken och lagstiftningen om yttre gränskontroll och återvändande, inklusive utvecklingen av en flerårig strategisk policy för europeisk integrerad gränsförvaltning, förblir unionsinstitutionernas ansvar. En nära samordning mellan byrån och dessa institutioner bör garanteras.
- (16) Det effektiva genomförandet av europeisk integrerad gränsförvaltning genom den europeiska gräns- och kustbevakningen bör säkerställas genom en flerårig strategisk policycykel. Den fleråriga cykeln bör utgöra en integrerad, enhetlig och kontinuerlig process för att tillhandahålla alla relevanta aktörer på unionsnivå och på nationell nivå strategiska riktlinjer för gränsförvaltning och återvändande, så att aktörerna har möjlighet att genomföra den europeiska integrerade gränsförvaltningen på ett enhetligt sätt. Den bör också behandla alla relevanta interaktioner mellan Europeiska gräns- och kustbevakningen och kommissionen, övriga unionsinstitutioner, unionsorgan och unionsbyråer samt samarbete med andra relevanta partner, inbegripet tredjeländer och tredje parter, beroende på vad som är lämpligt.
- (17) En europeisk integrerad gränsförvaltning kräver en integrerad planering mellan medlemsstaterna och byrån för gräns- och återvändandens insatser, för att förbereda svar på utmaningar vid de yttre gränserna, för beredskapsplanering och för att samordna den långsiktiga kapacitetsutvecklingen både i fråga om förvärv och utveckling av utrustning.
- (18) Byrån bör utarbeta tekniska standarder för informationsutbyte enligt denna förordning. För ett effektivt genomförande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 (*) bör dessutom de gemensamma miniminormerna för övervakning av de yttre gränserna utarbetas. I detta syfte bör byrån kunna bidra till utarbetandet av gemensamma miniminormer i linje med medlemsstaternas och kommissionens respektive befogenheter. Dessa gemensamma miniminormer bör utarbetas med beaktande av typen av gränser, den påverkansgrad som byrån tilldelar varje yttre gränssnitt och andra faktorer såsom geografiska särdrag. Vid utarbetandet av dessa gemensamma miniminormer bör hänsyn tas till eventuella begränsningar som följer av nationell rätt.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna) (EUT L 77, 23.3.2016, s. 1).

- (19) De tekniska standarderna för informationssystem och programvaruapplikationer bör anpassas till de standarder som används av Europeiska unionens byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (eu-LISA) för andra it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa.
- (20) Genomförandet av denna förordning påverkar inte fördelningen av befogenheter mellan unionen och medlemsstaterna eller medlemsstaternas skyldigheter enligt Förenta nationernas havsrättskonvention, den internationella konventionen om säkerheten för människoliv till havs, den internationella sjöräddningskonventionen, Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet och dess tilläggsprotokoll mot människosmuggling land-, luft- och sjövägen, 1951 års konvention angående flyktingars rättsliga ställning, 1967 års protokoll till denna, den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, Förenta nationernas konvention om statslösa personers ställning och andra relevanta internationella instrument.
- (21) Genomförandet av denna förordning påverkar inte tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 656/2014⁽⁷⁾. Insatser till havs bör genomföras på ett sätt som i alla lägen säkerställer säkerheten för de personer som blir föremål för ingripande eller som räddas, för de enheter som deltar i den aktuella insatsen till havs och säkerheten för tredje parter.
- (22) Byrån bör utföra sina uppgifter i enlighet med subsidiaritetsprincipen och utan att det påverkar medlemsstaternas ansvar för att upprätthålla lag och ordning och skydda den inre säkerheten.
- (23) Byrån bör utföra sina uppgifter utan att det påverkar medlemsstaternas befogenheter på försvarsområdet.
- (24) Som motvikt till byråns utökade uppgifter och befogenheter bör det införas ett stärkt skydd av de grundläggande rättigheterna och ökade möjligheter att utkräva ansvar, särskilt vad gäller den ordinarie personalens utövande av verkställande befogenheter.
- (25) Byrån förlitar sig på samarbete med medlemsstaterna för att kunna utföra sina uppgifter på ett verkningfullt sätt. Det är därför viktigt att byrån och medlemsstaterna agerar lojalt och i rätt tid utbyter korrekt information. Ingen medlemsstat bör vara förpliktad att lämna information vars röjande den anser strida mot sina väsentliga säkerhetsintressen.
- (26) Medlemsstaterna bör också, i eget intresse och i de andra medlemsstaternas intresse, bidra med relevanta data som behövs för byråns verksamhet, bland annat för situationsmedvetenhet, riskanalys, sårbarhetsbedömningar och integrerad planering. De bör även säkerställa att alla data är korrekta och uppdaterade och erhållna och införda på ett lagenligt sätt. I de fall då dessa data inbegriper personuppgifter ska unionsrätten på dataskyddsområdet gälla fullt ut.
- (27) Det kommunikationsnätverk som inrättas genom denna förordning bör bygga på och ersätta Eurosurs kommunikationsnätverk som har utvecklats inom ramen för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1052/2013⁽⁸⁾. Det kommunikationsnätverk som inrättas genom den här förordningen bör användas för alla säkra informationsutbyten inom den europeiska gräns- och kustbevakningen. Nivån på akkrediteringen för kommunikationsnätverket bör höjas till klassificeringsnivån CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL för att förbättra informationssäkerheten mellan medlemsstaterna och med byrån.
- (28) Eurosurs är nödvändigt för att den europeiska gräns- och kustbevakningen ska kunna utgöra ett ramverk för informationsutbytet och det operativa samarbetet mellan medlemsstaternas nationella myndigheter och med byrån. Eurosurs förser nationella myndigheter och byrån med den infrastruktur och de verktyg som behövs för att förbättra deras situationsmedvetenhet och öka reaktionsförmågan vid de yttre gränserna i syfte att upptäcka, förebygga, förhindra och bekämpa olaglig invandring och gränsöverskridande brottslighet och därigenom bidra till att rädda migranterns liv och säkerställa skyddet för dem.

(7) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 656/2014 av den 15 maj 2014 om fastställande av regler för övervakningen av de yttre sjögränserna inom ramen för det operativa samarbete som samordnas av Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser (EUT L 189, 27.6.2014, s. 93).

(8) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1052/2013 av den 22 oktober 2013 om inrättande av ett europeiskt gränsövervakningssystem (Eurosurs) (EUT L 295, 6.11.2013, s. 11).

- (29) Medlemsstaterna bör inrätta nationella samordningscentraler för att förbättra informationsutbytet och samarbetet mellan medlemsstaterna och med byrån i fråga om gränsövervakning och för att genomföra kontroller vid gränsövergångsställen. För att Eurosur ska kunna fungera korrekt är det nödvändigt att alla nationella myndigheter med ansvar för övervakning av yttre gränser enligt nationell rätt samarbetar via nationella samordningscentraler.
- (30) Den nationella samordningscentralens roll när det gäller att samordna och utbyta information mellan alla myndigheter med ansvar för yttre gränskontroll på nationell nivå påverkar inte de befogenheter som fastställts på nationell nivå när det gäller planering och genomförande av gränskontroll.
- (31) Denna förordning bör inte förhindra att medlemsstaterna ger sina nationella samordningscentraler ansvar även för samordning av informationsutbytet och för samarbete avseende andra komponenter av europeisk integrerad gränsförvaltning.
- (32) Kvaliteten på den information som utbyts mellan medlemsstaterna och byrån och att sådant informationsutbyte sker i rätt tid är förutsättningar för att den integrerade gränsförvaltningen ska fungera på ett tillfredsställande sätt. Med utgångspunkt i framgången med Eurosur bör denna kvalitet säkerställas genom standardisering, automatisering av informationsutbytet mellan nätverk och system, informationssäkring och kvalitetskontroll av de data och den information som överförs.
- (33) Byrån bör tillhandahålla nödvändigt bistånd för att utveckla och driva Eurosur, inklusive kompatibiliteten mellan systemen, särskilt genom att inrätta, upprätthålla och samordna Eurosur.
- (34) Eurosur bör ge en uttömmande situationsbild, inte enbart vid de yttre gränserna utan även inom Schengenområdet och inom området före gränserna. Det bör omfatta övervakning av land-, sjö- och luftgränserna och gränskontroller. Att skapa situationsmedvetenhet inom Schengenområdet bör inte leda till att byrån utför operativ verksamhet vid medlemsstaternas inre gränser.
- (35) Luftgränsövervakning bör vara en del av gränsförvaltningen, eftersom både kommersiella och privata flygningar och fjärrstyrda luftfartygssystem används för olaglig verksamhet kopplad till invandring och gränsöverskridande brottslighet. Övervakning av luftgränser syftar till att upptäcka och övervaka sådana misstänkta flygningar som passerar eller avser att passera de yttre gränserna och utföra tillhörande riskanalys i syfte att utlösa reaktionsförmågan hos unionens behöriga myndigheter och medlemsstaterna. Ett sådant samarbete mellan organ på unionsnivå bör främjas mellan byrån, nätverksförvaltaren för det europeiska nätet för flygledningstjänst (EATMN) och Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet (Easa). I tillämpliga fall bör medlemsstaterna kunna få information om misstänkta utrikesflyg och reagera i enlighet med detta. Byrån bör övervaka och stödja forskning och innovation på detta område.
- (36) Rapportering av händelser som har samband med otillåtna sekundära förflyttningar inom Eurosur kommer att bidra till byråns övervakning av migrationsflödena till och inom unionen med avseende på riskanalyser och situationsmedvetenhet. Den genomförandeakt som fastställer närmare uppgifter om situationsbildernas informationskikt och reglerna för att upprätta särskilda situationsbilder bör ytterligare definiera typen av rapportering för att uppnå detta mål på bästa sätt.
- (37) Eurosurs fusionstjänster som tillhandahålls av byrån bör baseras på gemensam tillämpning av övervakningsverktyg och samarbete mellan organ på unionsnivå, inbegripet tillhandahållande av Copernicus säkerhetstjänster. Eurosurs fusionstjänster bör förse medlemsstaterna och byrån med informationstjänster med mervärde i fråga om europeisk integrerad gränsförvaltning. Eurosurs fusionstjänster bör utvidgas till stöd för gränskontroller, luftgränsövervakning och övervakning av migrationsströmmar.
- (38) Användningen av små, sjöodugliga båtar har lett till en dramatisk ökning av antalet drunknade migranter vid de södra yttre havsgränserna. Eurosur bör märkbart förbättra byråns och medlemsstaternas operativa och tekniska förmåga att upptäcka och spåra sådana små båtar samt förbättra medlemsstaternas reaktionsförmåga, och därigenom bidra till en minskning av antalet migranter som förlorar sina liv, inklusive i samband med sök- och räddningssituationer.
- (39) Det konstateras i denna förordning att migrationsrutter även används av personer i behov av internationellt skydd.

- (40) Byrån bör utveckla en allmän och individuellt anpassad riskanalys som bygger på en gemensam integrerad modell för riskanalys, som bör användas av byrån själv och av medlemsstaterna. Byrån bör, även på grundval av uppgifter från medlemsstaterna, tillhandahålla lämplig information om alla aspekter av relevans för europeisk integrerad gränsförvaltning, i synnerhet gränskontroll, återvändande, fenomenet med tredjelandsmedborgares otillåtna sekundära förflyttning inom unionen vad gäller trender, omfång och rutten, förebyggande och förhindrande av gränsöverskridande brottslighet, däribland hjälp till obehörig gränspassage, människohandel, terrorism och hot av hybrid art, samt situationen i relevanta tredjeländer, så att det blir möjligt att vidta lämpliga åtgärder eller att hantera identifierade hot och risker, för att förbättra den integrerade förvaltningen av de yttre gränserna.
- (41) Byrån bör, med tanke på sin verksamhet vid de yttre gränserna, bidra till att förebygga, förhindra och avslöja gränsöverskridande brottslighet, såsom smuggling av migranter, människohandel och terrorism, när det är lämpligt för byrån att agera och när den har fått relevant information genom sin verksamhet. Byrån bör samordna sin verksamhet med Europol, såsom ansvarig byrå för att stödja och stärka medlemsstaternas insatser och deras samarbete när det gäller att förebygga, förhindra och bekämpa allvarlig brottslighet som berör två eller fler medlemsstater. Den gränsöverskridande dimensionen kännetecknas av brott med direkt koppling till obehörig passage av de yttre gränserna, inklusive människohandel eller smuggling av migranter. I enlighet med rådets direktiv 2002/90/EG^(*) har medlemsstaterna möjlighet att inte ålägga sanktioner i fall där syftet med handlandet är att ge humanitärt stöd till migranter.
- (42) I en anda av delat ansvar bör byrån ha till uppgift att regelbundet övervaka förvaltningen av de yttre gränserna, inklusive huruvida grundläggande rättigheter respekteras i byråns gränsförvaltning och återvändandeverksamhet. Byrån bör säkerställa lämplig och effektiv övervakning inte bara genom situationsmedvetenhet och riskanalys, utan även genom att experter från dess egen personal är närvarande i medlemsstaterna. Byrån bör därför ha möjlighet att utplacera sambandsmän i medlemsstaterna under en period under vilken sambandsmännen rapporterar till den verkställande direktören. Sambandsmännens rapporter bör ingå i sårbarhetsbedömningen.
- (43) Byrån bör utföra en sårbarhetsbedömning, baserad på objektiva kriterier, för att bedöma vilken kapacitet och beredskap medlemsstaterna har när det gäller att hantera de utmaningar som uppkommer vid de yttre gränserna, och för att bidra till den stående styrkan och reserven för teknisk utrustning. Sårbarhetsbedömningen bör inbegripa en bedömning av medlemsstaternas utrustning, infrastruktur, personal, budget och finansiella resurser samt deras beredskapsplanering för eventuella kriser vid de yttre gränserna. Medlemsstaterna bör vidta åtgärder för att avhjälpa alla eventuella brister som fastställs vid denna bedömning. Den verkställande direktören bör identifiera vilka åtgärder som bör vidtas och lämna en rekommendation till den berörda medlemsstaten. Den verkställande direktören bör också ange inom vilken tid åtgärderna bör vidtas och noggrant övervaka att de genomförs i rätt tid. Om de nödvändiga åtgärderna inte vidtas inom utsatt tid, bör ärendet överlämnas till styrelsen för vidare beslut.
- (44) Om byrån inte i rätt tid erhåller korrekt information som är nödvändig för att genomföra en sårbarhetsbedömning bör den kunna beakta detta vid sårbarhetsbedömningen, såvida det inte redovisas vederbörligen motiverade skäl för att hålla inne uppgifterna.
- (45) Sårbarhetsbedömningen och utvärderingsmekanismen för Schengen, som inrättats genom rådets förordning (EU) nr 1053/2013^(**), är två kompletterande mekanismer för att garantera unionskontroll av kvaliteten när det gäller Schengenrådets korrekta funktion och för att säkerställa den ständiga beredskapen på både unionsnivå och nationell nivå när det gäller att möta eventuella utmaningar vid de yttre gränserna. Även om utvärderingsmekanismen för Schengen är den främsta metoden för utvärdering av genomförandet och efterlevnaden av unionsrätten i medlemsstaterna bör samverkans effekterna mellan sårbarhetsbedömningen och utvärderingsmekanismen för Schengen maximeras i syfte att skapa en bättre situationsbild av Schengenrådets funktion och i möjligaste mån undvika dubbelarbete för medlemsstaterna, samt säkerställa en bättre samordnad användning av unionens relevanta finansieringsinstrument till stöd för förvaltningen av de yttre gränserna. För detta ändamål bör det upprättas ett regelbundet informationsutbyte mellan byrån och kommissionen om resultaten av de båda mekaniserna.

^(*) Rådets direktiv 2002/90/EG av den 28 november 2002 om definition av hjälp till olaglig inresa, transitering och vistelse (EGT L 328, 5.12.2002, s. 17).

^(**) Rådets förordning (EU) nr 1053/2013 av den 7 oktober 2013 om inrättande av en utvärderings- och övervakningsmekanism för kontroll av tillämpningen av Schengenregelverket och om upphävande av verkställande kommitténs beslut av den 16 september 1998 om inrättande av Ständiga kommittén för genomförande av Schengenkonventionen (EUT L 295, 6.11.2013, s. 27).

- (46) Mot bakgrund av att medlemsstaterna inrättat gränssnitt som byrån tilldelar påverkansgrader, och att medlemsstaternas och byråns reaktionsförmåga bör kopplas till dessa påverkansgrader, bör en fjärde påverkansgrad – kritisk påverkansgrad – fastställas för att kunna tilldelas ett gränssnitt på tillfällig basis där Schengenområdet är utsatt för risk och där byrån bör ingripa.
- (47) Om en hög eller kritisk påverkansgrad tilldelats ett sjögränssnitt på grund av en ökning av den olagliga invandringen, bör de berörda medlemsstaterna ta hänsyn till den ökningen vid planeringen och genomförandet av sök- och räddningssituationer, eftersom en sådan situation skulle kunna leda till en ökning av efterfrågan på insatser för personer i sjönöd.
- (48) Byrån bör organisera lämpligt tekniskt och operativt stöd till medlemsstaterna, för att stärka deras kapacitet att genomföra sina skyldigheter med avseende på yttre gränskontroll och hantera utmaningar som uppkommer vid de yttre gränserna till följd av att fler irreguljära migranter anländer eller till följd av gränsoverskridande brottslighet. Detta stöd bör inte påverka relevanta nationella myndigheters behörighet att inleda brottsutredningar. Byrån bör därför antingen på eget initiativ med den berörda medlemsstatens samtycke, eller på den medlemsstatens begäran, organisera och samordna gemensamma insatser för en eller flera medlemsstater, utplacera gränsförvaltningsenheter, stödenheter för migrationshantering och återvändandeenheter (nedan gemensamt kallade *enheter*) från den stående styrkan och tillhandahålla nödvändig teknisk utrustning.
- (49) I situationer med specifika och oproportionella utmaningar vid de yttre gränserna bör byrån antingen på eget initiativ med den berörda medlemsstatens samtycke, eller på den medlemsstatens begäran, organisera och samordna snabba gränssatser och utplacera både enheter från den stående styrkan och teknisk utrustning, inbegripet från reserven med utrustning för snabba insatser. Reservens utrustning för snabba insatser bör innehålla en begränsad mängd utrustning som behövs för eventuella snabba gränssatser. Snabba gränssatser bör under en begränsad tid tillhandahålla förstärkning i situationer som kräver omedelbara åtgärder och där en sådan insats skulle utgöra en effektiv åtgärd. För att säkerställa att sådana insatser är effektiva bör medlemsstaterna ställa personal som de utstationerar till byrån, tillhandahåller till byrån för kortvarig utplacering och utplaceras med avseende på reserven för snabba insatser till förfogande för att bilda relevanta enheter och tillhandahålla nödvändig teknisk utrustning. När personalen som utplaceras med den tekniska utrustningen från en medlemsstat har sitt ursprung i den medlemsstaten, bör den räknas som en del av den medlemsstatens bidrag till den stående styrkan. Byrån och den berörda medlemsstaten bör komma överens om en operativ plan.
- (50) Om en medlemsstat står inför specifika och oproportionella migrationsutmaningar vid särskilda områden av dess yttre gränser som kännetecknas av stora inkommande blandade migrationsflöden, bör medlemsstaterna kunna förlita sig på en ökad teknisk och operativ förstärkning. Sådan förstärkning bör tillhandahållas i hotspot-områden av stödenheter för migrationshantering. Dessa enheter bör bestå av operativ personal som utplaceras från den stående styrkan och av experter från medlemsstaterna utplacerade av Europeiska stödkontoret för asylfrågor (Easo), Europol och, vid behov, experter från Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter och övriga unionsorgan och unionsbyråer samt medlemsstaterna. Byrån bör bistå kommissionen med samordningen mellan de olika byråerna på fältet. Kommissionen bör i samarbete med värdmedlemsstaten och relevanta unionsbyråer fastställa villkoren för samarbetet vid hotspot-områden. Kommissionen bör säkerställa de relevanta byråernas samarbete inom ramen för deras respektive uppdrag och ansvara för samordningen av verksamheten i stödenheterna för migrationshantering.
- (51) Medlemsstaterna bör säkerställa att myndigheter som kan förväntas få ta emot ansökningar om internationellt skydd, till exempel polisen, gränsvakningsjägmän, invandringsmyndigheter och personal vid förvarsenheter har relevant information. De bör även säkerställa att dessa myndigheters personal erhåller nödvändig utbildning som är lämplig i förhållande till deras uppgifter och ansvar och att de får instruktioner om att upplysa sökande om var och hur ansökningar om internationellt skydd kan lämnas in samt instruktioner om hur de ska hänvisa personer i en utsatt situation till lämplig hänvisningsmekanism.
- (52) I sina slutsatser av den 28 juni 2018 bekräftade Europeiska rådet åter vikten av att förlita sig på en övergripande strategi för migration och ansåg att migration är en utmaning inte endast för den enskilda medlemsstaten, utan även för Europa i dess helhet. I detta avseende betonades vikten av att unionen tillhandahåller fullt stöd för att säkerställa en ordnad förvaltning av migrationsströmmarna.

- (53) Byrån och Easo bör ha ett nära samarbete för att effektivt hantera migrationsutmaningar som kännetecknas av stora inkommande blandade migrationsströmmar, särskilt vid de yttre gränserna. I synnerhet bör byrån och Easo samordna sin verksamhet och stödja medlemsstaterna i arbetet med att underlätta förfarandena i fråga om internationellt skydd och förfarandet för återvändande när det gäller tredjelandsmedborgare vars ansökan om internationellt skydd avslås. Byrån och Easo bör också samarbeta i annan gemensam operativ verksamhet, såsom delad riskanalys, insamling av statistiska data, utbildning och stöd till medlemsstaterna i samband med beredningsplanering.
- (54) Nationella myndigheter som utför kustbevakningsuppgifter är ansvariga för en lång rad uppgifter som kan omfatta sjösäkerhet, sjöfartsskydd, sök- och räddningssituationer, gränskontroll, fiskerikontroll, tullkontroll, allmän brottsbekämpning och miljöskydd. Byrån, Europeiska fiskerikontrollbyrån (EFCA) och Europeiska sjösäkerhetsbyrån (Emsa) bör därför stärka sitt samarbete såväl med varandra som med de nationella myndigheter som utför kustbevakningsuppgifter för att öka kunskaperna om den maritima lägesbilden och stödja konsekventa och kostnadseffektiva åtgärder. Samverkans effekter mellan de olika aktörerna i havsmiljön bör vara i linje med europeisk integrerad gränsförvaltning och strategier för sjöfartsskydd.
- (55) I hotspot-områden bör medlemsstaterna samarbeta med relevanta unionsbyråer, som bör agera inom ramen för sina respektive uppdrag och befogenheter och under kommissionens samordning. Kommissionen bör i samarbete med de relevanta unionsbyråerna säkerställa att verksamheten i hotspot-områden är förenlig med tillämplig unionsrätt och grundläggande rättigheter.
- (56) När det är motiverat med hänsyn till resultaten av sårbarhetsbedömningen eller riskanalysen, eller när en kritisk påverkansgrad tillfälligt har tilldelats ett eller flera gränssnitt, bör byråns verkställande direktör rekommendera den berörda medlemsstaten att inleda och genomföra gemensamma insatser eller snabba gränssatser.
- (57) Om den yttre gränskontrollen blir så ineffektiv att Schengenrådets förmåga att fungera äventyras, antingen därför att en medlemsstat inte vidtar nödvändiga åtgärder i enlighet med en sårbarhetsbedömning eller därför att en medlemsstat som står inför specifika och oproportionella utmaningar vid de yttre gränserna inte har begärt tillräckliga stödåtgärder från byrån eller inte genomför dessa åtgärder, bör unionen reagera enhetligt, snabbt och effektivt. För att minska dessa risker och säkerställa bättre samordning på unionsnivå bör kommissionen lägga fram ett förslag till beslut för rådet som identifierar vilka åtgärder som ska genomföras av byrån och ålägger den berörda medlemsstaten att samarbeta med byrån vid genomförandet av dessa åtgärder. Eftersom de åtgärder som ska beslutas kan vara politiskt känsliga och sannolikt berör nationella verkställighets- och ingripandebefogenheter bör rådet tilldelas genomförandebefogenheter att anta sådana beslut. Byrån bör sedan fastställa vad som krävs för det praktiska genomförandet av de åtgärder som anges i rådets beslut. Byrån bör tillsammans med den berörda medlemsstaten upprätta en operativ plan. Den berörda medlemsstaten bör underlätta genomförandet av rådets beslut och den operativa planen genom att bland annat genomföra sina skyldigheter enligt denna förordning. Om en medlemsstat inte rättar sig efter rådets beslut inom 30 dagar och inte samarbetar med byrån vid genomförandet av åtgärderna i beslutet, bör kommissionen kunna utlösa det särskilda förfarande som föreskrivs i artikel 29 i förordning (EU) 2016/399 vid exceptionella omständigheter som utgör en risk för det övergripande funktionssättet för området utan inre gränskontroll.
- (58) Den stående styrkan bör bestå av fyra kategorier av operativ personal, nämligen ordinarie personal, personal som är utstationerad till byrån från medlemsstaterna för en längre tidsperiod, personal som tillhandahålls av medlemsstaterna för kortvariga utplaceringar och personal som ingår i reserven för snabba gränssatser. Den operativa personalen bör utgöras av gränskontrolltjänstemän, ledsagare vid återvändande, återvändandexperten och annan relevant personal. Den stående styrkan bör utplaceras inom ramen för enheter. Det faktiska antalet operativ personal som utplaceras från den stående styrkan bör vara beroende av operativa behov.
- (60) Den operativa personal som utplaceras som medlemmar i enheterna bör ha alla nödvändiga befogenheter för att utföra gränskontroller och återvändandeuppgifter, inklusive de uppgifter som kräver verkställande befogenheter enligt relevant nationell rätt eller denna förordning. När ordinarie personal utövar sina verkställande befogenheter bör byrån ansvara för all skada som detta kan orsaka.

- (60) Medlemsstaterna bör bidra till den stående styrkan i enlighet med bilaga II för långvariga utstationeringar och bilaga III för kortvariga utplaceringar. De enskilda bidragen från medlemsstaterna bör fastställas på grundval av den fördelningsnyckel som överenskommits under förhandlingarna under 2016 om förordning (EU) 2016/1624 med avseende på reserven för snabba insatser och som anges i bilaga I till den förordningen. Den fördelningsnyckeln bör anpassas proportionellt i förhållande till storleken på den stående styrkan. Dessa bidrag bör också fastställas proportionellt för de Schengenassocierade länderna.
- (61) Vid valet av antalet personal och de personalprofiler som ska anges i styrelsens beslut bör den verkställande direktören tillämpa principerna om likabehandling och proportionalitet, särskilt när det gäller medlemsstaternas nationella kapacitet.
- (62) Den exakta tidsplanen för kortvariga utplaceringar från den stående styrkan och för tillhandahållandet av teknisk utrustning som samfinansieras inom ramen för de särskilda åtgärderna inom fonden för inre säkerhet eller annan särskild unionsfinansiering bör fastställas mellan varje medlemsstat och byrån via årliga bilaterala förhandlingar, med beaktande av kapacitet och proportionalitet. Vid begäran om nationella bidrag till den stående styrkan bör den verkställande direktören som en allmän regel tillämpa principerna om proportionalitet och likabehandling av medlemsstaterna i syfte att förhindra situationer som i hög grad påverkar fullgörandet av nationella uppgifter i en medlemsstat genom att begära in den medlemsstatens årliga bidrag under en särskild period på fyra månader. Sådana arrangemang bör inbegripa möjligheten för medlemsstaterna att fullgöra sina skyldigheter rörande utplaceringsperioderna genom perioder som inte följer på varandra. När det gäller kortvariga utplaceringar från den stående styrkan bör medlemsstaterna också kunna fullgöra sina skyldigheter i fråga om kortvarig utplacering på ett kumulativt sätt, genom utplacering av mer personal under kortare perioder eller genom utplacering av enskilda personalmedlemmar i mer än fyra månader i enlighet med den planering som man kommit överens om genom årliga bilaterala förhandlingar.
- (63) Utan att det påverkar genomförandet i rätt tid av den operativa planen för insatser till havs bör byrån i ett så tidigt skede som möjligt förse de deltagande medlemsstaterna med specifik information om relevant jurisdiktion och tillämplig rätt, särskilt om befogenheterna för befalhavare på fartyg och luftfartyg, villkoren för användning av våld och restriktiva eller frihetsberövande åtgärder.
- (64) Den långsiktiga utvecklingen av de personella resurserna i syfte att säkra medlemsstaternas bidrag till den stående styrkan bör stödjas genom ett system för ekonomiskt stöd. För detta ändamål är det lämpligt att bemyndiga byrån att använda beviljande av bidrag till medlemsstaterna utan någon ansökningsomgång inom ramen för finansiering som inte är kopplad till kostnader under förutsättning att de villkor som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046⁽¹⁾ är uppfyllda. Det ekonomiska stödet bör göra det möjligt för medlemsstaterna att anställa och utbilda ytterligare personal för att ge dem den flexibilitet som krävs för att uppfylla de obligatoriska bidragen till den stående styrkan. Systemet för ekonomiskt stöd bör beakta den tid som krävs för rekrytering och utbildning, och därför bör N + 2-regeln tillämpas. Det särskilda finansieringssystemet bör ha rätt balans mellan risken för oriktigheter och bedrägerier och kostnaderna för kontroll. I den här förordningen fastställs de viktigaste villkoren för ekonomiskt stöd, nämligen rekrytering och utbildning av det lämpliga antalet gränsbevakningstjänstemän eller andra specialister motsvarande det antal tjänstemän som är långvarigt utstationerade till byrån eller den faktiska utplaceringen av tjänstemän under byråns operativa verksamhet under en sammanhängande eller icke-sammanhängande period på minst fyra månader eller proportionellt beräknat för utplaceringar under en sammanhängande eller icke-sammanhängande period på mindre än fyra månader. Med tanke på bristen på relevanta och jämförbara data om faktiska kostnader i medlemsstaterna skulle utarbetandet av en kostnadsbaserad stödordning vara alltför komplicerat och inte tillgodose behovet av ett enkelt, snabbt, effektivt och ändamålsenligt finansieringssystem. För att fastställa storleken på denna finansiering till olika medlemsstater är det lämpligt att som referensbelopp använda den årliga lönen för en kontraktsanställd tjänsteman i unionsinstitutionernas tjänstegrupp III grad 8 löneklass 1, anpassad enligt en utjämningskoefficient för varje medlemsstat i enlighet med principen om sund ekonomisk förvaltning och i en anda av likabehandling. Vid genomförandet av sådant finansiellt stöd bör byrån och medlemsstaterna säkerställa att principerna om medfinansiering och att ingen dubbelfinansiering får förekomma efterlevs.
- (65) För att mildra de eventuella konsekvenserna för de nationella myndigheterna i samband med rekryteringen av ordinarie personal till den stående styrkan, bör stöd ges till medlemsstaternas relevanta myndigheter för att täcka investeringar i utbildning av ny personal som ersätter sådan personal som lämnar sina tjänster.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1).

- (66) Inför utplacering av den stående styrkan på tredjeländers territorium bör byrån utveckla kapaciteten för sina egna lednings- och kontrollstrukturer samt förfaranden för att säkerställa att medlemmar i enheterna kan hållas civilrättsligt och straffrättsligt ansvariga.
- (67) För att möjliggöra effektiva utplaceringar från den stående styrkan från och med den 1 januari 2021 bör vissa beslut och genomförandeåtgärder antas och införas så snart som möjligt. Därför bör byrån tillsammans med medlemsstaterna och kommissionen delta i utarbetandet av sådana genomförandeåtgärder och beslut som ska antas av styrelsen. En sådan förberedande process bör omfatta byråns och medlemsstaternas relevanta rekrytering enligt denna förordning.
- (68) För att säkerställa kontinuiteten i stödet till den operativa verksamhet som organiseras av byrån, bör emellertid alla utplaceringar, inklusive inom ramen för reserven för snabba insatser, som ska ske senast den 31 december 2020 planeras och genomföras i enlighet med förordning (EU) 2016/1624 och i enlighet med de årliga bilaterala förhandlingarna under 2019. Därför bör de relevanta bestämmelserna i den förordningen upphöra att gälla med verkan först från och med den 1 januari 2021.
- (69) Byråns personal bör bestå av personal som utför de uppgifter som tilldelas byrån, antingen vid byråns huvudkontor eller som en del av den stående styrkan. Ordinarie personal inom den stående styrkan bör främst utplaceras som medlemmar i enheterna. Det bör endast vara möjligt att rekrytera ett begränsat och klart definierat antal ordinarie personal för att utföra stödjande funktioner för upprättandet av den stående styrkan, särskilt vid huvudkontoret.
- (70) För att komma till rätta med de kvarstående bristerna i den frivilliga sammanslagningen av teknisk utrustning från medlemsstaterna, särskilt när det gäller storskaliga resurser, bör byrån själv ha den utrustning som behövs för gemensamma insatser eller snabba gränsinsatser eller annan operativ verksamhet. Dessa resurser bör godkännas av medlemsstaterna som resurser som används i statens tjänst. Byrån har visserligen haft laglig rätt att förvärva eller hyra sin egen tekniska utrustning sedan 2011, men denna möjlighet har försvärats avsevärt genom bristen på budgetmedel.
- (71) Följaktligen har kommissionen, för att matcha den ambitionsnivå som ligger till grund för inrättandet av den stående styrkan, öronmärkt ett betydande anslag inom ramen för den fleråriga budgetramen 2021–2027 för att göra det möjligt för byrån att förvärva, underhålla och driva de luft-, sjö- och markresurser som motsvarar dess operativa behov. Förvärvet av de nödvändiga resurserna kan bli en långdragen process, särskilt för stora resurser, men byråns egen utrustning bör till sist bli ryggraden i den operativa verksamheten medan ytterligare bidrag kan begäras från medlemsstaterna under exceptionella omständigheter. Byråns utrustning bör till stor del drivas av byråns tekniska besättningar som ingår i den stående styrkan. För att säkerställa att de föreslagna finansiella resurserna används på ett effektivt sätt bör förvärvet av de nödvändiga resurserna bygga på en flerårig strategi som beslutas av styrelsen så tidigt som möjligt. Det är nödvändigt att säkerställa byråns livskraft med hjälp av framtida fleråriga budgetramar och att upprätthålla en omfattande europeisk integrerad gränsförvaltning.
- (72) Vid genomförandet av denna förordning bör byrån och medlemsstaterna på bästa sätt utnyttja befintlig kapacitet i form av personella resurser och teknisk utrustning, både på unionsnivå och på nationell nivå.
- (73) Den långsiktiga utvecklingen av ny kapacitet inom den europeiska gräns- och kustbevakningen bör samordnas mellan medlemsstaterna och byrån i linje med den fleråriga strategiska policycykeln för europeisk integrerad gränsförvaltning, med beaktande av att vissa processer tar lång tid. Detta inbegriper rekrytering och utbildning av nya gränsbevakningstjänstemän, vilka under sin karriär skulle kunna användas både i medlemsstaterna och som en del av den stående styrkan, förvärv, underhåll och bortskaflande av utrustning, för vilka möjligheter till interoperabilitet och stordriftsfördelar bör eftersträvas, och utveckling av ny utrustning och tillhörande teknik, bland annat genom forskning.
- (74) Kapacitetsfärdplanen bör sammanföra medlemsstaternas kapacitetutvecklingsplaner och den fleråriga planeringen av byråns resurser för att optimera de långsiktiga investeringarna för att på bästa sätt skydda de yttre gränserna.

- (75) Med beaktande av det ökade mandatet för byrån, inrättandet av den stående styrkan, dess förstärkta närvaro på fältet vid de yttre gränserna och dess ökade deltagande i fråga om återvändande, bör det vara möjligt för byrån att inrätta lokalkontor belägna på platser i närheten av sin betydande operativa verksamhet under den tid som denna verksamhet pågår, att fungera som kontakt mellan byrån och värdmedlemsstaten, att hantera samordnings-, logistik- och stöduppgifter och att underlätta samarbete mellan byrån och värdmedlemsstaten.
- (76) Mot bakgrund av att samarbetet mellan olika organ utgör en del av europeisk integrerad gränsförvaltning bör byrån samarbeta nära med alla relevanta unionsorgan och unionsbyråer, särskilt med Europol och Easo. Ett sådant samarbete bör äga rum på högkvarternivå, i områden för operativa insatser och, i förekommande fall, på lokalkontornivå.
- (77) Byrån och medlemsstaterna, i synnerhet deras utbildningsakademier, bör nära samarbeta när det gäller utbildningen av den stående styrkan, samtidigt som det säkerställs att utbildningsprogram är harmoniserade och främjar de gemensamma värden som fastställs i fördragen. Byrån bör, efter att ha fått styrelsens godkännande, ha möjlighet att inrätta ett eget utbildningscentrum i syfte att ytterligare underlätta införlivandet av en gemensam europeisk kultur i den utbildning som tillhandahålls.
- (78) Byrån bör vidareutveckla gemensamma läroplaner och lämpliga utbildningsverktyg för gränsförvaltning och återvändande, bland annat särskild utbildning om skydd av utsatta personer, inklusive barn. Den bör även erbjuda kompletterande utbildningskurser och seminarier rörande uppgifter i samband med integrerad gränsförvaltning, inklusive för tjänstemän vid de behöriga nationella myndigheterna. Byrån bör ge personal som ingår i den stående styrkan specialiserad utbildning som är relevant för deras uppgifter och befogenheter. Detta bör omfatta utbildning i relevant unionsrätt och internationell rätt och om grundläggande rättigheter. Byrån bör få anordna utbildning i samarbete med medlemsstaterna och tredjeländer på deras territorier.
- (79) Återvändande av tredjelandsmedborgare som inte uppfyller eller inte längre uppfyller villkoren för inresa, vistelse eller bosättning i medlemsstaterna, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG⁽¹³⁾, är en väsentlig del av de övergripande insatserna för att bekämpa olaglig invandring och utgör en viktig fråga av stort allmänintresse.
- (80) Byrån bör öka stödet till medlemsstaterna för att återsända tredjelandsmedborgare i överensstämmelse med unionens återvändandepolitik och med hänsyn till direktiv 2008/115/EG. Byrån bör särskilt samordna och organisera återvändandeinsatser från en eller flera medlemsstater samt organisera och genomföra återvändandeinterventioner för att stärka systemet för återvändande i medlemsstater som behöver teknisk och operativ förstärkning för att kunna fullgöra sin skyldighet att återsända tredjelandsmedborgare i enlighet med det direktivet.
- (81) Byrån bör, med full respekt för de grundläggande rättigheterna och utan att det påverkar medlemsstaternas ansvar för att utfärda beslut om återvändande, ge medlemsstaterna tekniskt och operativt stöd i återvändandeprocessen, inbegripet när det gäller identifiering av tredjelandsmedborgare och andra av medlemsstaternas åtgärder inför och i samband med återvändande. Byrån bör även, i samarbete med myndigheterna i de berörda tredjeländerna, bistå medlemsstaterna i att anskaffa resehandlingar för återvändande.
- (82) Byrån bör, under förutsättning att det finns en överenskommelse med den berörda medlemsstaten, tillåta Europarådets europeiska kommitté till förhindrande av tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning att besöka platser där den genomför återvändandeinsatser inom ramen för den övervakningsmekanism som inrättats av Europarådets medlemmar enligt den europeiska konventionen till förhindrande av tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.
- (83) Stödet till medlemsstaterna när det gäller att genomföra återvändandeförfaranden bör omfatta tillhandahållande av praktisk information om mottagande tredjeländer som är relevant för genomförandet av denna förordning, såsom tillhandahållande av kontaktuppgifter eller annan logistisk information som är nödvändig för ett smidigt och värdigt genomförande av återvändandeinsatserna. Stödet bör även omfatta drift och underhåll av en plattform för utbyte av de uppgifter och den information som krävs för att byrån ska kunna tillhandahålla tekniskt och operativt stöd i enlighet med den här förordningen. Plattformen bör ha en kommunikationsinfrastruktur som möjliggör automatisk överföring av statistiska uppgifter via medlemsstaternas system för hantering av återvändande.

⁽¹³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG av den 16 december 2008 om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna (EUT L 348, 24.12.2008, s. 98).

- (84) En eventuell överenskommelse mellan en medlemsstat och ett tredjeländ fritär inte byrån eller medlemsstaterna från de skyldigheter eller det ansvar som följer av unionsrätten eller internationell rätt, särskilt inte vad gäller iakttagandet av principen om *non-refoulement* och förbudet mot tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling.
- (85) Medlemsstaterna bör kunna bedriva operativt samarbete med andra medlemsstater eller tredjeländer vid de yttre gränserna, inklusive när det gäller militära insatser i brottsbekämpande syfte, i den mån samarbetet är förenligt med byråns insatser.
- (86) Byrån bör förbättra informationsutbytet och samarbetet med andra unionsorgan och unionsbyråer, t.ex. Euro-pol, Easo, Emsa, Europeiska unionens satellitcentrum, Easa och nätverksförvaltaren för EATMN, för att på bästa sätt använda information, kapacitet och system som redan finns tillgängliga på europeisk nivå, t.ex. Copernicus, unionens jordobservations- och jordövervakningsprogram.
- (87) Samarbete med tredjeländer är en viktig del av europeisk integrerad gränsförvaltning. Det bör syfta till att främja europeiska standarder för gränsförvaltning och återvändande, att utbyta information och riskanalys, och att underlätta genomförandet av återvändande i syfte att öka deras effektivitet och stödja tredjeländer på området gränsförvaltning och migration, inklusive utplacering av den stående styrkan när sådant stöd krävs för att skydda de yttre gränserna och säkerställa en effektiv förvaltning av unionens migrationspolitik.
- (88) Om kommissionen rekommenderar rådet att bemyndiga kommissionen att förhandla om ett statusavtal med ett tredjeländ, bör kommissionen bedöma situationen vad gäller de grundläggande rättigheterna i de områden som omfattas av statusavtalet i det berörda tredjeländet och informera Europaparlamentet om detta.
- (89) Samarbete med tredjeländer bör ske inom ramen för unionens yttre åtgärder och i överensstämmelse med principerna och målen i artikel 21 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget). Kommissionen bör säkerställa överensstämmelse mellan den europeiska integrerade gränsförvaltningen och annan unionspolitik på området för unionens yttre åtgärder, särskilt den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik. Kommissionen bör biträdas av unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik. Sådant samarbete bör ske i fråga om byråns verksamhet som bedrivs på tredjeländers territorium eller där tjänstemän från tredjeländ deltar på områden som riskanalys, planering och genomförande av insatser, utbildning, informationsutbyte och samarbete.
- (90) För att säkerställa att informationen i Eurosur är så fullständig och uppdaterad som möjligt, särskilt med avseende på situationen i tredjeländer, bör byrån samarbeta med myndigheterna i tredjeländer, antingen inom ramen för bilaterala och multilaterala avtal mellan medlemsstaterna och tredjeländer, inbegripet regionala nätverk, eller genom samarbetsavtal som ingås mellan byrån och de berörda myndigheterna i tredjeländer. I detta syfte bör Europeiska utrikesstjänsten och unionens delegationer och kontor tillhandahålla all information som kan vara relevant för Eurosur.
- (91) I denna förordning ingår bestämmelser om samarbete med tredjeländer, eftersom ett välstrukturerat och bestående informationsutbyte och samarbete med sådana länder, som inbegriper men inte är begränsat till angränsande tredjeländer, är nyckelfaktorer för att uppnå målen för europeisk integrerad gränsförvaltning. Det är avgörande att allt informationsutbyte och allt samarbete mellan medlemsstater och tredjeländer sker helt i överensstämmelse med de grundläggande rättigheterna.
- (92) Stödet till tredjeländer bör vara ett komplement till byråns stöd till medlemsstaternas tillämpning av unionsåtgärder rörande genomförandet av den europeiska integrerade gränsförvaltningen.
- (93) De bilaterala eller multilaterala avtal som ingås av medlemsstater med tredjeländer på de områden som omfattas av den europeiska integrerade gränsförvaltningen bör kunna innehålla säkerhets känslig information. När sådan information anmäls till kommissionen bör den hanteras av kommissionen i enlighet med tillämpliga säkerhetsbestämmelser.

- (94) För att upprätta en övergripande situationsbild och riskanalys som omfattar området före gränserna bör byrån och de nationella samordningscentralerna samla in information och samordna med sambandsmän för invandring som utplaceras i tredjeländer av medlemsstaterna, kommissionen, byrån eller andra unionsorgan och unionsbyråer.
- (95) Systemet för falska och äkta handlingar online (Fado) inrättades genom rådets gemensamma åtgärd 98/700/RIF⁽¹⁾ inom rådets generalsekretariat och ger medlemsstaternas myndigheter tillgång till information om nya förfalskningsmetoder som upptäckts och om de nya äkta handlingar som finns i omlopp.
- (96) I sina slutsatser av den 27 mars 2017 förklarade rådet att förvaltningen av Fado-systemet är föråldrad och att det krävs en ändring av dess rättsliga grund för att fortsätta att uppfylla kraven i politiken för rättsliga och inrikes frågor. Rådet noterade också att man i detta sammanhang kan dra nytta av samverkans effekter genom att ta tillvara byråns expertis när det gäller dokumentbedrägerier och det arbete som byrån redan har utfört på området. Avsikten är därför att byrån ska ta över administrationen och den operativa och tekniska förvaltningen av Fado-systemet från Europeiska unionens råds generalsekretariat så snart Europaparlamentet och rådet har antagit den relevanta rättsakten om Fado-systemet som ersätter den gemensamma åtgärden 98/700/RIF.
- (97) Före antagandet av den relevanta rättsakten om Fado-systemet är det önskvärt att det säkerställs att Fado-systemet är fullt operativt till dess att överföringen faktiskt sker och befintliga data överförs till det nya systemet. Åganderätten till befintliga data skulle därefter överföras till byrån.
- (98) All behandling av personuppgifter som utförs av byrån inom ramen för denna förordning bör utföras i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725⁽⁴⁾.
- (99) All behandling av personuppgifter som utförs av medlemsstaterna inom ramen för denna förordning bör utföras i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679⁽⁵⁾ eller Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680⁽⁶⁾, beroende på vad som är tillämpligt.
- (100) I samband med återvändande händer det ofta att tredjelandsmedborgare inte har några identitetshandlingar och att de inte samarbetar när det gäller att fastställa deras identitet genom att de undanhåller information eller lämnar felaktiga personuppgifter. Med tanke på det särskilda politiska behovet av skyndsamhet i återvändandeförfaranden är det nödvändigt att byrån kan begränsa vissa rättigheter för de registrerade för att förhindra att missbruk av sådana rättigheter försvårar ett korrekt genomförande av förfaranden för återvändande, försvårar för medlemsstaterna att framgångsrikt verkställa besluten om återvändande eller hindrar byrån från att utföra sina uppgifter på ett effektivt sätt. Framför allt skulle utövandet av rätten till begränsning av behandling kunna avsevärt försena och hindra genomförandet av återvändandeinsatserna. I vissa fall skulle tredjelandsmedborgarens åtkomsträtt vidare kunna äventyra en återvändandeåtgärd genom att öka risken för att personen avviker om tredjelandsmedborgaren får reda på att byrån behandlar hans eller hennes uppgifter i samband med en planerad återvändandeinsats. Rätten till rättelse skulle kunna öka risken för att den berörda tredjelandsmedborgaren vilseleder myndigheterna genom att lämna oriktiga uppgifter. För att byrån ska ha möjlighet att begränsa vissa rättigheter för registrerade, bör den kunna anta interna bestämmelser om sådana begränsningar.

⁽¹⁾ Gemensam åtgärd 98/700/RIF av den 3 december 1998 beslutad av rådet på grundval av artikel K 3 i Fördraget om Europeiska unionen om inrättandet av ett europeiskt system för arkivering av bilder (Fado) (EGT L 333, 9.12.1998, s. 4).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF (EUT L 119, 4.5.2016, s. 89).

- (101) För att på ett korrekt sätt genomföra sina uppgifter i fråga om återvändande, bland annat genom att bistå medlemsstaterna med ett korrekt genomförande av återvändandeförfaranden och ett framgångsrikt verkställande av beslut om återvändande, samt för att underlätta återvändandeinsatser, kan byrån behöva överföra återvändandes personuppgifter till tredjeländer. De mottagande tredjeländerna omfattas ofta inte av beslut om adekvat skyddsnivå som antas av kommissionen i enlighet med artikel 45 i förordning (EU) 2016/679 eller i enlighet med artikel 36 i direktiv (EU) 2016/680, och har ofta inte ingått eller avser inte att ingå ett avtal om återtagande med unionen eller på annat sätt föreskriva lämpliga skyddsåtgärder i den mening som avses i artikel 48 i förordning (EU) 2018/1725, eller i den mening som avses i de nationella bestämmelser som införlivar artikel 37 i direktiv (EU) 2016/680. Trots unionens omfattande insatser när det gäller samarbete med de viktigaste ursprungsländerna för tredjelandsmedborgare som vistas olagligt och som är skyldiga att återvända, är det emellertid inte alltid möjligt att säkerställa att sådana tredjeländer systematiskt uppfyller skyldigheten enligt internationell rätt att återta sina egna medborgare. Återtagandeavtal som unionen eller medlemsstaterna har ingått eller förhandlat fram, och som ger lämpliga garantier för personuppgifter, omfattar ett begränsat antal sådana tredjeländer. Om sådana avtal ännu inte finns bör byrån överföra personuppgifter i syfte att underlätta unionens återvändandeinsatser under förutsättning att villkoren i artikel 50.1 d i förordning (EU) 2018/1725 är uppfyllda.
- (102) Medlemsstaters överföring av personuppgifter till tredjeländer bör ske i enlighet med förordning (EU) 2016/679 och direktiv (EU) 2016/680, beroende på vad som är tillämpligt. I avsaknad av återtagandeavtal, och som ett undantag från kravet på beslut om adekvat skyddsnivå eller lämpliga skyddsåtgärder, bör medlemsstater kunna överföra personuppgifter till tredjeländers myndigheter i syfte att genomföra unionens återvändandepolitik. Det bör vara möjligt att tillämpa det undantag i särskilda situationer som föreskrivs i artikel 49 i förordning (EU) 2016/679 och artikel 38 i direktiv (EU) 2016/680, beroende på vad som är tillämpligt, på de villkor som anges i de artiklarna.
- (103) Denna förordning är förenlig med de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns i artiklarna 2 och 6 i EU-fördraget och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (medan kallad *stadgan*), särskilt principerna om respekten för människans värdighet, rätten till liv, förbudet mot tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, förbudet mot människohandel, rätten till frihet och säkerhet, rätten till skydd av personuppgifter, rätten till tillgång till handlingar, rätten till asyl och till skydd mot avlägsnande och utvisning, *non-refoulement*, icke-diskriminering, och barns rättigheter.
- (104) Denna förordning bör inrätta ett system för klagomål till byrån i samarbete med ombudet för grundläggande rättigheter, för att skydda respekten för de grundläggande rättigheterna i all verksamhet vid byrån. Detta bör utformas som ett administrativt system där ombudet för grundläggande rättigheter ansvarar för handläggning av klagomål till byrån i enlighet med rätten till god förvaltning. Ombudet för grundläggande rättigheter bör bedöma om klagomålet kan tas upp till prövning, registrera klagomål som kan tas upp till prövning, vidarebefordra alla registrerade klagomål till den verkställande direktören, vidarebefordra klagomål som avser medlemmar i enheterna till hemmedlemsstaten samt registrera byråns eller medlemsstatens uppföljning. Detta system bör vara effektivt och säkerställa att klagomål följs upp på rätt sätt. Systemet för klagomål bör inte påverka tillgången till administrativa medel och rättsmedel och inte utgöra ett villkor för utnyttjande av sådana medel. Brottsutredningar bör utföras av medlemsstaterna. För att öka insynen och möjligheterna att utkräva ansvar bör byrån i sin årsrapport redogöra för systemet för klagomål. Rapporten bör särskilt behandla antalet klagomål som det mottagit, de typer av kränkningar av grundläggande rättigheter som aktualiserats, de berörda insatserna och, när det är möjligt, de uppföljningsåtgärder som byrån och medlemsstaterna vidtagit. Ombudet för grundläggande rättigheter bör ha tillgång till all information om respekten för de grundläggande rättigheterna i hela byråns verksamhet. Ombudet för grundläggande rättigheter bör förses med de resurser och den personal som hon eller han behöver för att med fullgott resultat kunna utföra alla de uppgifter som följer av denna förordning. Den personal som ställs till förfogande för ombudet för grundläggande rättigheter bör ha kompetens och erfarenheter som står i proportion till byråns utökade verksamhet och befogenheter.
- (105) Byrån bör vara oberoende i tekniska och operativa frågor och självbestämmande i rättsligt, administrativt och finansiellt hänseende. Därför är det nödvändigt och lämpligt att den är ett unionsorgan som har ställning som juridisk person och utövar de genomförandebefogenheter som tilldelas den genom denna förordning.
- (106) Kommissionen och medlemsstaterna bör vara företrädare i en styrelse för att utöva kontroll över byrån. Styrelsen bör, om möjligt, vara sammansatt av operativa chefer för de nationella myndigheter som har ledningsansvar för gränsförvaltning eller deras företrädare. För att säkerställa kontinuitet i styrelsens arbete bör samtliga parter

som är representerade i styrelsen arbeta för att begränsa omsättningen av sina företrädare. Styrelsen bör ha de befogenheter som krävs för att fastställa byråns budget, kontrollera dess genomförande, anta lämpliga finansiella bestämmelser, inrätta transparenta förfaranden för byråns beslutsfattande samt utse verkställande direktör och tre biträdande verkställande direktörer som var och en bör tilldelas ansvar inom ett visst område av byråns befogenheter, såsom förvaltning av den stående styrkan, övervakning av byråns uppgifter när det gäller återvändande eller förvaltning av deltagande i de storskaliga it-systemen. Byrån bör styras och arbeta med beaktande av principerna i den gemensamma strategi för unionens decentraliserade byråer som godkändes av Europaparlamentet, rådet och kommissionen den 19 juli 2012.

- (107) Med tanke på Europaparlamentets delaktighet i frågor som omfattas av denna förordning bör styrelsens ordförande kunna bjuda in en expert från Europaparlamentet att delta i styrelsemötena.
- (108) Styrelsen bör varje år utarbeta ett samlat programdokument. Vid utarbetandet av det samlade programdokumentet bör styrelsen beakta rekommendationerna från den interinstitutionella arbetsgruppen om decentraliserade byråers resurser.
- (109) För att garantera att byrån är oberoende bör den ha en fristående budget, där inkomsterna främst kommer från ett bidrag från unionen. Byråns budget bör utarbetas i enlighet med principen om resultatbaserad budgetering och med beaktande av byråns mål och de förväntade resultaten av dess uppgifter. Unionens budgetförfarande bör tillämpas på unionens bidrag och för alla andra bidrag från unionens allmänna budget. Revisionen av räkenskaperna bör göras av revisionsrätten. I undantagsfall, om den tillgängliga budgeten bedöms vara otillräcklig och budgetförandet inte medger lämpliga åtgärder för att hantera situationer som utvecklar sig snabbt, bör byrån ha möjlighet att få bidrag från unionens medel för att fullgöra sina uppgifter.
- (110) Den verkställande direktören bör i sin egenskap av utanordnare regelbundet bedöma de finansiella riskerna i samband med byråns verksamhet och vidta nödvändiga riskreducerande åtgärder i enlighet med den finansiella ram som är tillämplig på byrån och informera styrelsen om detta.
- (111) Byrån förväntas möta svåra omständigheter under de kommande åren när det gäller att tillgodose exceptionella behov av rekrytering och bevarande av kvalificerad personal från bredast möjliga geografiska bas.
- (112) I en anda av delat ansvar bör byrån kräva att den personal den anställer, särskilt den stående styrkans ordinarie personal, däribland ordinarie personal som utplaceras i operativ verksamhet, har samma utbildningsnivå, särskilda sakkunskap och professionalism som den personal som utstationeras eller anställs av medlemsstaterna. Därför bör byrån kontrollera och utvärdera huruvida dess ordinarie personal uppför sig korrekt vid operativ verksamhet på området gränskontroll och återvändande.
- (113) Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013⁽¹⁷⁾ bör tillämpas fullt ut på byrån, som bör ansluta sig till det interinstitutionella avtalet av den 25 maj 1999 mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska gemenskapernas kommission om interna utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf)⁽¹⁸⁾.
- (114) I enlighet med rådets förordning (EU) 2017/1939⁽¹⁹⁾ bör den Europeiska åklagarmyndigheten ha möjlighet att utreda och lagföra bedrägeri och andra straffbara gärningar som påverkar unionens ekonomiska intressen, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371⁽²⁰⁾.

⁽¹⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 248, 18.9.2013, s. 1).

⁽¹⁸⁾ EGT L 136, 31.5.1999, s. 15.

⁽¹⁹⁾ Rådets förordning (EU) 2017/1939 av den 12 oktober 2017 om genomförande av fördjudat samarbete om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten (EUT L 283, 31.10.2017, s. 1).

⁽²⁰⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen (EUT L 198, 28.7.2017, s. 29).

- (115) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001⁽²¹⁾ bör tillämpas på byrån. Byrån bör vara så öppen som möjligt med sin verksamhet, utan att det därigenom blir svårare att nå målen med insatserna. Byrån bör offentliggöra information om all sin verksamhet. Den bör även säkerställa att allmänheten och alla berörda parter snabbt får information om dess arbete.
- (116) Byrån bör också rapportera om sin verksamhet till Europaparlamentet, rådet och kommissionen i största möjliga utsträckning.
- (117) Kommissionen bör göra en utvärdering av denna förordning. Utvärderingen bör också bedöma hur attraktiv byrån är som arbetsgivare vid rekrytering av ordinarie personal i syfte att säkerställa kvalifikationer hos kandidaterna och geografisk balans.
- (118) De yttre gränser som avses i denna förordning är de på vilka bestämmelserna i avdelning II i förordning (EU) 2016/399 är tillämpliga, vilka omfattar Schengenmedlemsstaternas yttre gränser i enlighet med protokoll nr 19 om Schengenregelverket införlivat inom Europeiska unionens ramar, fogat till EU-fördraget och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).
- (119) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011⁽²²⁾.
- (120) Eftersom målen för denna förordning, nämligen att utveckla och genomföra ett system med integrerad förvaltning av de yttre gränserna för att säkerställa Schengenrådets funktion, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan samordning utan snarare, på grund av avsaknaden av kontroller vid de inre gränserna och med tanke på de stora migrationsutmaningarna vid de yttre gränserna, behovet av att effektivt övervaka passagera över dessa gränser och att bidra till en hög nivå av inre säkerhet inom unionen, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i EU-fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (121) När det gäller Island och Norge utgör denna förordning, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionens råd och Republiken Island och Konungariket Norge om dessa staters associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket⁽²³⁾ som omfattas av det område som avses i artikel 1 A i rådets beslut 1999/437/EG⁽²⁴⁾. Avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Republiken Island och Konungariket Norge om villkoren för dessa staters deltagande i Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser⁽²⁵⁾ innehåller bestämmelser om dessa staters deltagande i byråns verksamhet, däribland bestämmelser om finansiella bidrag och personal.
- (122) När det gäller Schweiz utgör denna förordning, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket⁽²⁶⁾, en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket som omfattas av det område som avses i artikel 1 A i beslut 1999/437/EG jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2008/146/EG⁽²⁷⁾.

⁽²¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar (EGT L 145, 31.5.2001, s. 43).

⁽²²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁽²³⁾ EGT L 176, 10.7.1999, s. 36.

⁽²⁴⁾ Rådets beslut 1999/437/EG av den 17 maj 1999 om vissa tillämpningsföreskrifter för det avtal som har ingåtts mellan Europeiska unionens råd och Republiken Island och Konungariket Norge om dessa båda staters associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket (EGT L 176, 10.7.1999, s. 31).

⁽²⁵⁾ EUT L 188, 20.7.2007, s. 19.

⁽²⁶⁾ EUT L 53, 27.2.2008, s. 52.

⁽²⁷⁾ Rådets beslut 2008/146/EG av den 28 januari 2008 om ingående på Europeiska gemenskapens vägnar av avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket (EUT L 53, 27.2.2008, s. 1).

- (123) När det gäller Liechtenstein utgör denna förordning, i enlighet med protokollet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen, Schweiziska edsförbundet och Furstendömet Liechtenstein om Furstendömet Liechtensteins anslutning till avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket ⁽²⁸⁾, en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket som omfattas av det område som avses i artikel 1 A i beslut 1999/437/EG jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2011/350/EU ⁽²⁹⁾.
- (124) Avtalet mellan Europeiska gemenskapen, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet och Furstendömet Liechtenstein, å andra sidan, om villkoren för dessa staters deltagande i Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser ⁽³⁰⁾ innehåller regler för dessa staters deltagande i byråns arbete, inbegripet bestämmelser om finansiella bidrag och personal.
- (125) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget, deltar Danmark inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Danmark. Eftersom denna förordning är en utveckling av Schengenregelverket, ska Danmark, i enlighet med artikel 4 i det protokollet, inom sex månader efter det att rådet har beslutat om denna förordning, besluta huruvida landet ska genomföra den i sin nationella rätt.
- (126) Denna förordning utgör en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Förenade kungariket inte deltar i enlighet med rådets beslut 2000/365/EG ⁽³¹⁾. Förenade kungariket deltar därför inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Förenade kungariket.
- (127) Denna förordning utgör en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Irland inte deltar i enlighet med rådets beslut 2002/192/EG ⁽³²⁾. Irland deltar därför inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Irland.
- (128) Byrån bör underlätta organisationen av specifik verksamhet där medlemsstaterna får använda sig av sakkunskap och resurser vilka Irland och Förenade kungariket kan vilja ställa till deras förfogande, på villkor som ska fastställas från fall till fall av styrelsen. I detta syfte får företrädare för Irland inbjudas att närvara vid styrelsens sammanträden så att de till fullo kan delta i förberedelserna av sådan specifik verksamhet. Företrädare för Förenade kungariket får inbjudas att närvara vid styrelsens sammanträden till och med den dag då fördragen upphör att vara tillämpliga på Förenade kungariket i enlighet med artikel 50.3 i EU-fördraget.
- (129) Även om Förenade kungariket inte deltar i denna förordning har det beviljats möjligheten att samarbeta med den europeiska gräns- och kustbevakningen på grund av dess ställning som medlemsstat. Mot bakgrund av Förenade kungarikets anmälan av sin avsikt att utträda ur unionen i enlighet med artikel 50 i EU-fördraget bör särskilda arrangemang för det operativa samarbetet med Förenade kungariket på grundval av denna förordning tillämpas fram till den dag då fördragen upphör att vara tillämpliga på Förenade kungariket i enlighet med artikel 50.3 i EU-fördraget eller, förutsatt att ett avtal om utträde som ingåtts med Förenade kungariket i enlighet med artikel 50 i EU-fördraget, som reglerar sådana särskilda arrangemang, träder i kraft.
- (130) En motsättning föreligger mellan Konungariket Spanien och Förenade kungariket om gränsdragningen kring Gibraltar.
- (131) Den uppskjutna tillämpningen av denna förordning på Gibraltars gränser medför ingen ändring av de berörda staternas respektive ståndpunkt.

⁽²⁸⁾ EUT L 160, 18.6.2011, s. 21.

⁽²⁹⁾ Rådets beslut 2011/350/EU av den 7 mars 2011 om ingående på Europeiska unionens vägnar av protokollet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen, Schweiziska edsförbundet och Furstendömet Liechtenstein om Furstendömet Liechtensteins anslutning till avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, om avskaffande av kontroller vid de inre gränserna och om personers rörlighet (EUT L 160, 18.6.2011, s. 19).

⁽³⁰⁾ EUT L 243, 16.9.2010, s. 4.

⁽³¹⁾ Rådets beslut 2000/365/EG av den 29 maj 2000 om en begäran från Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket (EGT L 131, 1.6.2000, s. 43).

⁽³²⁾ Rådets beslut 2002/192/EG av den 28 februari 2002 om Irlands begäran om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket (EGT L 64, 7.3.2002, s. 20).

- (132) Europeiska datatillsynsmannen hördes den 7 november 2018 i enlighet med artikel 28.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001⁽³⁾ och avgav ett yttrande den 30 november 2018.
- (133) Syftet med denna förordning är att ändra och utvidga bestämmelserna i förordningarna (EU) 2016/1624 och (EU) nr 1052/2013. Eftersom ett stort antal väsentliga ändringar genomförs bör dessa rättsakter av tydlighetsskäl upphävas.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

DEN EUROPEISKA GRÄNS- OCH KUSTBEVAKNINGEN

Artikel 1

Syfte

Genom denna förordning inrättas en europeisk gräns- och kustbevakning som ska säkerställa europeisk integrerad gränsförvaltning vid de yttre gränserna i syfte att effektivt och med full respekt för de grundläggande rättigheterna förvalta gränserna och att effektivisera unionens återvändandepolitik.

Genom denna förordning hanteras migrationsutmaningar och eventuella framtida utmaningar och hot vid de yttre gränserna. Genom förordningen säkerställs en hög nivå av inre säkerhet inom unionen med full respekt för de grundläggande rättigheterna, och samtidigt skyddas den fria rörligheten för personer inom unionen. Förordningen bidrar till att upptäcka, förebygga, förhindra och bekämpa gränsöverskridande brottslighet vid de yttre gränserna.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning avses med

1. *yttre gränser*: yttre gränser enligt definitionen i artikel 2.2 i förordning (EU) 2016/399,
2. *gränsövergångsställe*: gränsövergångsställe enligt definitionen i artikel 2.8 i förordning (EU) 2016/399,
3. *gränskontroll*: gränskontroll enligt definitionen i artikel 2.10 i förordning (EU) 2016/399,
4. *in- och utresekontroller*: in- och utresekontroller enligt definitionen i artikel 2.11 i förordning (EU) 2016/399,
5. *gränsövervakning*: gränsövervakning enligt definitionen i artikel 2.12 i förordning (EU) 2016/399,
6. *övervakning av luftgränser*: övervakning av flygtrafik med ett bemannat eller obemannat luftfartyg och dess passagerare eller gods till eller från medlemsstaternas territorier som inte är inrikesflyg enligt definitionen i artikel 2.3 i förordning (EU) 2016/399,
7. *situationsmedvetenhet*: förmågan att övervaka, upptäcka, identifiera, spåra och förstå olaglig gränsöverskridande verksamhet för att finna välgrundade skäl för reaktionsåtgärder genom att kombinera ny information med befintliga kunskaper och för att bättre kunna minska antalet migranter som förlorar sina liv vid, längs eller i närheten av de yttre gränserna,
8. *reaktionsförmåga*: förmåga att genomföra insatser som syftar till att motverka olaglig gränsöverskridande verksamhet vid, längs eller i närheten av de yttre gränserna, inbegripet den tid och de medel som krävs för att reagera på ett adekvat sätt,
9. *Eurosur*: ett ramverk för informationsutbyte och samarbete mellan medlemsstaterna och Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån,

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter (EGT L 8, 12.1.2001, s. 1).

10. *situationsbild*: en samling geografibaserade uppgifter och information i nära realtid som mottagits från olika myndigheter, sensorer, plattformar och andra källor som överförs via säkra kommunikations- och informationskanaler och kan behandlas och selektivt visas och delas med andra relevanta myndigheter för att uppnå situationsmedvetenhet och stödja reaktionsförmågan vid, längs eller i närheten av de yttre gränserna och i området före gränserna,
11. *yttre gränssnitt*: hela eller delar av en medlemsstats yttre gräns enligt definitionen i nationell rätt eller enligt vad som fastställts av den nationella samordningscentralen eller en annan ansvarig nationell myndighet,
12. *gränsöverskridande brottslighet*: allvarig brottslighet som har en gränsöverskridande dimension och som begås eller som det görs försök att begå vid, längs eller i närheten av de yttre gränserna,
13. *område före gränserna*: det geografiska område utanför de yttre gränserna som är relevant för förvaltningen av de yttre gränserna genom riskanalys och situationsmedvetenhet,
14. *incident*: situation som avser olaglig invandring, gränsöverskridande brottslighet eller som utgör en risk för migranternas liv vid, längs eller i närheten av de yttre gränserna,
15. *ordinarie personal*: personal som är anställd av Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån i enlighet med tjänsteföreskrifterna för tjänstemän i Europeiska unionen (nedan kallade *tjänsteföreskrifterna*) och anställningsvillkoren för övriga anställda i unionen (nedan kallade *anställningsvillkoren*) som fastställs i rådets förordning (EEG, Euratom, EKSG) nr 259/68 ^(*),
16. *operativ personal*: gränskontrolltjänstemän, ledsagare vid återvändande, återvändandeeexperter och annan relevant personal som utgör den europeiska gräns- och kustbevakningens stående styrka i enlighet med de fyra kategorier som anges i artikel 54.1, som agerar som medlemmar i de enheter som har verkställande befogenheter, i tillämpliga fall, och den ordinarie personal som ansvarar för driften av centralenheten vid EU-systemet för reseuppgifter och resetillstånd (Etias), som inte kan utplaceras som medlemmar i enheterna,
17. *medlem i enheterna*: en medlem i den europeiska gräns- och kustbevakningens stående styrka som utplaceras genom gränsförvaltningsenheter, stödgrupper för migrationshantering eller återvändandeenheter,
18. *gränsförvaltningsenheter*: enheter som bildas från den europeiska gräns- och kustbevakningens stående styrka och som ska utplaceras under gemensamma insatser vid de yttre gränserna och snabba gränsinsatser i medlemsstaterna och i tredjeländer,
19. *stödenhet för migrationshantering*: enheter med experter som ger medlemsstaterna tekniskt och operativt stöd, inbegripet i hotspot-områden, som består av operativ personal, experter från Europeiska stödkontoret för asylfrågor (Easo) och Europol, och vid behov av experter från Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA), andra unionsorgan och unionsbyråer och från medlemsstaterna,
20. *värmedlemsstat*: en medlemsstat i vilken en gemensam insats, en snabb gränsinsats, en återvändandeinsats eller en återvändandeintervention äger rum, eller från vilken den utgår, eller i vilken en stödenhet för migrationshantering utplaceras,
21. *hemmedlemsstat*: den medlemsstat från vilken en personalmedlem är utplacerad eller utstationerad till den europeiska gräns- och kustbevakningens stående styrka,
22. *deltagande medlemsstat*: en medlemsstat som deltar i en gemensam insats, en snabb gränsinsats, en återvändandeinsats, en återvändandeintervention eller en utplacering av en stödenhet för migrationshantering genom att tillhandahålla teknisk utrustning eller personal för den europeiska gräns- och kustbevakningens stående styrka, samt en medlemsstat som deltar i återvändandeinsatser eller återvändandeinterventioner genom att tillhandahålla teknisk utrustning eller personal men som inte är en värmedlemsstat,

^(*) EGT L 56, 4.3.1968, s. 1.

23. *hotspot-område*: ett område som upprättats på begäran av värdmedlemsstaten, i vilket värdmedlemsstaten, kommissionen, relevanta unionsbyråer och deltagande medlemsstater samarbetar i syfte att hantera en befintlig eller potentiell oproportionell migrationsutmaning som kännetecknas av en betydande ökning av antalet migranter som anländer till de yttre gränserna,
24. *återvändande*: återvändande enligt definitionen i artikel 3.3 i direktiv 2008/115/EG,
25. *beslut om återvändande*: administrativa eller rättsliga avgöranden enligt vilka en tredjelandsmedborgares vistelse är olaglig, vilka ålägger eller fastställer en skyldighet att återvända och vilka är förenliga med direktiv 2008/115/EG,
26. *person som är föremål för ett beslut om återvändande*: en tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna och som är föremål för ett verkställbart beslut om återvändande,
27. *återvändandeinsats*: en insats som organiseras eller samordnas av Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån och innefattar teknisk och operativ förstärkning som tillhandahålls en eller flera medlemsstater, under vilken personer som är föremål för ett beslut om återvändande, från en eller flera medlemsstater, återvänder antingen med tvång eller frivilligt, oberoende av transportmedel,
28. *återvändandeintervention*: en verksamhet varigenom Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån tillhandahåller medlemsstaterna teknisk och operativ förstärkning genom att utplacera återvändandeenheter och organisera återvändandeinsatser,
29. *återvändandeenheter*: enheter som bildas från den europeiska gräns- och kustbevakningens stående styrka och som ska utplaceras vid återvändandeinsatser, återsändandeinterventioner i medlemsstater eller annan operativ verksamhet som har samband med genomförandet av uppgifter i samband med återvändande,
30. *sambandsman för invandring*: sambandsman för invandring enligt definitionen i artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1240 ⁽³⁾.

Artikel 3

Europeisk integrerad gränsförvaltning

1. Europeisk integrerad gränsförvaltning ska bestå av följande:
 - a) Gränskontroll, däribland åtgärder för att underlätta laglig gränspassage och vid behov åtgärder för att förebygga, förhindra och avslöja gränsoverskridande brottslighet vid de yttre gränserna, i synnerhet smuggling av migranter, människohandel och terrorism, samt mekanismer och förfaranden för identifiering av utsatta personer och ensamkommande barn, och för identifiering av personer som är i behov av internationellt skydd eller som önskar ansöka om sådant skydd, tillhandahållande av information till sådana personer och vidare hänvisning av sådana personer.
 - b) Efterforsknings- och räddningssituationer för personer i sjönöd, inledda och utförda i enlighet med förordning (EU) nr 656/2014 och internationell rätt, som äger rum i situationer som kan uppkomma under gränsovervakningsinsatser till havs.
 - c) Analys av risker för den inre säkerheten och analys av hot som kan påverka de yttre gränsernas funktion eller säkerhet.
 - d) Informationsutbyte och samarbete mellan medlemsstaterna på de områden som omfattas av denna förordning, samt informationsutbyte och samarbete mellan medlemsstaterna och Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån, inklusive det stöd som samordnas av Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån.
 - e) Samarbete mellan medlemsstaternas nationella myndigheter med ansvar för gränskontroll eller andra uppgifter som utförs vid gränsen samt mellan de myndigheter som ansvarar för återvändande i varje medlemsstat, inbegripet ett regelbundet informationsutbyte genom befintliga verktyg för informationsutbyte, inklusive, när så är lämpligt, samarbete med de nationella organ som ansvarar för skyddet av de grundläggande rättigheterna.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1240 av den 20 juni 2019 om inrättande av ett europeiskt nätverk av sambandsmän för invandring (EUT L 198, 25.7.2019, s. 88).

- f) Samarbete mellan relevanta unionsinstitutioner, -organ och -byråer på de områden som omfattas av denna förordning, inbegripet genom ett regelbundet informationsutbyte.
 - g) Samarbete med tredjeländer på de områden som omfattas av denna förordning, med särskild inriktning på angränsande tredjeländer och sådana tredjeländer som genom en riskanalys har identifierats som ursprungsländer eller transiteringsländer för olaglig invandring.
 - h) Tekniska och operativa åtgärder inom Schengenområdet som har anknytning till gränskontroll och som utformats för att vidta åtgärder mot olaglig invandring och motverka gränsöverskridande brottslighet på ett bättre sätt.
 - i) Återvändande av tredjelandsmedborgare som är föremål för beslut om återvändande utfärdade av en medlemsstat.
 - j) Användning av den senaste tekniken, däribland stora informationssystem.
 - k) Ett system för kvalitetskontroll, särskilt utvärderingsmekanismen för Schengen, sårbarhetsbedömningen och eventuella nationella mekanismer, för att säkerställa att unionsrätten på området gränsförvaltning genomförs.
 - l) Solidaritetsmekanismer, särskilt instrument för unionsfinansiering.
2. Grundläggande rättigheter, utbildning, forskning och innovation ska vara övergripande komponenter i genomförandet av europeisk integrerad gränsförvaltning.

Artikel 4

Den europeiska gräns- och kustbevakningen

Medlemsstaternas nationella myndigheter med ansvar för gränsförvaltning, däribland kustbevakningar i den mån de utför gränskontrolluppgifter, de nationella myndigheter som ansvarar för återvändande och Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (nedan kallad *byrån*) ska utgöra den europeiska gräns- och kustbevakningen.

Artikel 5

Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån

1. Byrån ska regleras genom den här förordningen.
2. Byrån ska omfatta den europeiska gräns- och kustbevakningens stående styrka (nedan kallad *den stående styrkan*) som avses i artikel 54, med en kapacitet på upp till 10 000 medlemmar i den operativa personalen i enlighet med bilaga I.
3. För att säkerställa en konsekvent europeisk integrerad gränsförvaltning ska byrån underlätta och effektivisera tillämpningen av unionsåtgärder avseende förvaltningen av de yttre gränserna, i synnerhet förordning (EU) 2016/399, och av unionsåtgärder som rör återvändande.
4. Byrån ska bidra till att unionsrätten, däribland unionens regelverk avseende grundläggande rättigheter, särskilt Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad *stadgan*), tillämpas kontinuerligt och enhetligt överallt vid de yttre gränserna. Byråns bidrag ska omfatta utbyte av god praxis.

Artikel 6

Ansvarighet

Byrån ska vara ansvarig inför Europaparlamentet och rådet i enlighet med denna förordning.

Artikel 7

Delat ansvar

1. Den europeiska gräns- och kustbevakningen ska genomföra europeisk integrerad gränsförvaltning som ett delat ansvar mellan byrån och nationella myndigheter med ansvar för gränsförvaltning, däribland kustbevakningar i den mån de utför gränsövervakningsinsatser till havs och andra gränskontrolluppgifter. Medlemsstaterna ska alljämt vara huvudansvariga för att förvalta sina avsnitt av de yttre gränserna.

2. Byrån ska, på begäran av den berörda medlemsstaten eller på eget initiativ och med den berörda medlemsstatens samtycke, tillhandahålla tekniskt och operativt stöd vid genomförandet av åtgärder som rör återvändande, enligt vad som avses i artikel 48 i denna förordning. Medlemsstaterna ska ensamma behålla ansvaret för att utfärda beslut om återvändande och för att besluta om de åtgärder som rör förvar av personer som är föremål för ett beslut om återvändande i enlighet med direktiv 2008/115/EG.

3. Medlemsstaterna ska i nära samarbete med byrån säkerställa förvaltningen av sina yttre gränser och verkställigheten av beslut om återvändande i eget och alla medlemsstaters gemensamma intresse i full överensstämmelse med unionsrätten, inklusive respekten för de grundläggande rättigheterna, och i enlighet med den fleråriga strategiska policycykeln för europeisk integrerad gränsförvaltning som avses i artikel 8.

4. Byrån ska stödja tillämpningen av unionsåtgärder rörande förvaltningen av de yttre gränserna och verkställigheten av beslut om återvändande genom att stärka, bedöma och samordna medlemsstaternas arbete och tillhandahålla tekniskt och operativt stöd när det gäller att genomföra dessa åtgärder och när det gäller återvändandefrågor. Byrån ska inte stödja några åtgärder eller delta i någon verksamhet som rör kontroller vid de inre gränserna. Byrån ska vara fullt ansvarig och ansvarsskyldig för alla beslut som den fattar och för all verksamhet som den ensam ansvarar för enligt denna förordning.

5. Medlemsstaterna får bedriva operativt samarbete med andra medlemsstater eller tredjeländer när detta samarbete är förenligt med byråns uppgifter. Medlemsstaterna ska avhålla sig från alla åtgärder som kan äventyra byråns arbete eller dess mål. Medlemsstaterna ska underrätta byrån om detta operativa samarbete med andra medlemsstater eller tredjeländer vid de yttre gränserna samt i fråga om återvändande. Den verkställande direktören ska regelbundet och minst en gång om året underrätta styrelsen i dessa frågor.

Artikel 8

Flerårig strategisk policycykel för europeisk integrerad gränsförvaltning

1. Kommissionen och den europeiska gräns- och kustbevakningen ska säkerställa att den europeiska integrerade gränsförvaltningen är effektiv genom en flerårig strategisk policycykel som antas i enlighet med förfarandet i punkt 4.

2. I den fleråriga strategiska policyn för den europeiska integrerade gränsförvaltningen ska det anges hur utmaningarna på området gränsförvaltning och återvändande ska hanteras på ett konsekvent, integrerat och systematiskt sätt. Policyn ska ange politiska prioriteringar och tillhandahålla strategiska riktlinjer för de komponenter som avses i artikel 3 för en period på fem år.

3. Den fleråriga strategiska policycykeln för europeisk integrerad gränsförvaltning ska bestå av fyra delar på sätt som anges i punkterna 4–7.

4. På grundval av den strategiska riskanalysen för europeisk integrerad gränsförvaltning som avses i artikel 29.2 ska kommissionen utarbeta ett policydokument för att utveckla en flerårig strategisk policy för europeisk integrerad gränsförvaltning. Kommissionen ska överlämna detta policydokument till Europaparlamentet och rådet för diskussion. Efter denna diskussion ska kommissionen anta ett meddelande om upprättandet av en flerårig strategisk policy för europeisk integrerad gränsförvaltning.

5. För att genomföra den fleråriga strategiska policyn för europeisk integrerad gränsförvaltning ska byrån, genom ett styrelsebeslut baserat på ett förslag från den verkställande direktören, som utarbetats i nära samarbete med medlemsstaterna och kommissionen, fastställa en teknisk och operativ strategi för europeisk integrerad gränsförvaltning. När det är motiverat ska byrån ta hänsyn till medlemsstaternas specifika situation, särskilt deras geografiska läge. Den tekniska och operativa strategin ska vara förenlig med artikel 3 och den fleråriga strategiska policyn för europeisk integrerad gränsförvaltning. Den ska främja och stödja genomförandet av europeisk integrerad gränsförvaltning i samtliga medlemsstater.

6. För att genomföra den fleråriga strategiska policyn för europeisk integrerad gränsförvaltning ska medlemsstaterna fastställa nationella strategier för europeisk integrerad gränsförvaltning genom ett nära samarbete mellan alla nationella myndigheter som ansvarar för förvaltningen av de yttre gränserna och återvändande. Dessa nationella strategier ska vara förenliga med artikel 3, den fleråriga strategiska policyn för europeisk integrerad gränsförvaltning och den tekniska och operativa strategin.

7. Fyra år efter antagandet av den fleråriga strategiska policyn för europeisk integrerad gränsförvaltning ska kommissionen göra en grundlig utvärdering av dess genomförande. Utvärderingens resultat ska beaktas vid utarbetandet av följande fleråriga strategiska policycykel. Medlemsstaterna och byrån ska i rätt tid ge kommissionen den information som är nödvändig för att ta fram den utvärderingen. Kommissionen ska lägga fram resultatet av den utvärderingen för Europaparlamentet och rådet.

8. Om situationen vid de yttre gränserna eller i fråga om återvändande kräver en ändring av de politiska prioriteringarna ska kommissionen ändra den fleråriga strategiska policyn för europeisk integrerad gränsförvaltning, eller relevanta delar av den, i enlighet med det förfarande som fastställs i punkt 4.

Om kommissionen ändrar den fleråriga strategiska policyn enligt första stycket ska den tekniska och operativa strategin och de nationella strategierna vid behov anpassas.

Artikel 9

Integrerad planering

1. På grundval av den fleråriga strategiska policycykeln för europeisk integrerad gränsförvaltning ska den europeiska gräns- och kustbevakningen upprätta en integrerad planeringsprocess för gränsförvaltning och återvändande, inklusive processer för operativ planering, beredskapsplanering och planering av kapacitetsutvecklingen. Den integrerade planeringsprocessen ska fastställas i enlighet med punkterna 2, 3 och 4 i denna artikel.

2. Medlemsstaterna och byrån ska anta operativa planer för gränsförvaltning och återvändande. Medlemsstaternas operativa planer för gränssnitt med en hög och kritisk påverkansgrad ska samordnas med angränsande medlemsstater och byrån i syfte att genomföra de nödvändiga gränsoverskridande åtgärderna och tillhandahålla stöd från byrån. För byråns verksamhet ska den operativa planeringsprocessen för påföljande år anges i en bilaga till det samlade programdokument som avses i artikel 102. För varje specifik operativ verksamhet ska operativa planeringsprocesser resultera i de operativa planer som avses i artiklarna 38 och 74.3. De operativa planerna eller delar av dem får vid behov klassificeras i enlighet med artikel 92.

3. Medlemsstaterna ska var för sig anta en beredskapsplan för förvaltningen av sina gränser och återvändande. I linje med nationella strategier för integrerad gränsförvaltning ska beredskapsplanerna beskriva alla nödvändiga åtgärder och resurser för en möjlig förstärkning av kapaciteten, inklusive logistik och stöd både på nationell nivå och från byrån.

Den del av beredskapsplanerna som kräver ytterligare stöd från den europeiska gräns- och kustbevakningen ska utarbetas gemensamt av den berörda medlemsstaten och byrån i nära samarbete med angränsande medlemsstater.

4. Medlemsstaterna ska anta nationella kapacitetsutvecklingsplaner för gränsförvaltning och återvändande i linje med sina nationella integrerade strategier för gränsförvaltning. De nationella kapacitetsutvecklingsplanerna ska innehålla en beskrivning av utvecklingen av den nationella kapaciteten för gränsförvaltning och återvändande på medellång till lång sikt.

De nationella kapacitetsutvecklingsplanerna ska behandla utvecklingen inom varje komponent för europeisk integrerad gränsförvaltning, särskilt policyn för rekrytering och utbildning av gränsbevakningstjänstemän och återvändandee experter, förvärv och underhåll av utrustning, nödvändig forsknings- och utvecklingsverksamhet och motsvarande finansieringsbehov och finansieringskällor.

5. De beredskapsplaner och nationella kapacitetsutvecklingsplaner som avses i punkterna 3 och 4 ska baseras på scenarier som härleds från riskanalyser. Dessa scenarier ska återspegla den möjliga utvecklingen av situationen vid de yttre gränserna och på området oölaglig invandring och de utmaningar som identifierats i den fleråriga strategiska policycykeln för europeisk integrerad gränsförvaltning. Dessa scenarier ska anges i de beredskapsplaner och nationella kapacitetsutvecklingsplaner till vilka de hänför sig.

6. Metoden och förfarandet för att fastställa de planer som avses i punkterna 3 och 4 ska antas av styrelsen, efter samråd med medlemsstaterna, på grundval av ett förslag från den verkställande direktören.

7. Byrån ska upprätta en översikt över de nationella kapacitetsutvecklingsplanerna och en flerårig strategi för det förvärv av byråns utrustning som avses i artikel 63 och den fleråriga planeringen av personalprofiler för den stående styrkan.

Byrån ska dela denna översikt med medlemsstaterna och kommissionen för att identifiera möjliga samverkans effekter och möjligheter till samarbete inom de olika områden som omfattas av de nationella kapacitetsutvecklingsplanerna, inbegripet gemensam upphandling. På grundval av de identifierade samverkans effekterna får byrån uppmana medlemsstaterna att delta i uppföljningsåtgärder för samarbete.

8. Styrelsen ska sammanträda minst en gång per år för att diskutera och godkänna den europeiska gräns- och kustbevakningens kapacitetsfärdplan. Kapacitetsfärdplanen ska föreslås av den verkställande direktören på grundval av översikten över de nationella kapacitetsutvecklingsplanerna, med beaktande av bland annat resultaten av den riskanalys och de sårbarhetsbedömningar som utförts i enlighet med artiklarna 29 och 32 samt byråns egna fleråriga planer. När kapacitetsfärdplanen har godkänts av styrelsen ska den bifogas den tekniska och operativa strategi som avses i artikel 8.5.

KAPITEL II

DEN EUROPEISKA GRÄNS- OCH KUSTBEVAKNINGENS FUNKTION

AVSNITT 1

Europeiska gräns- och kustbevakningsbyråns uppgifter

Artikel 10

Europeiska gräns- och kustbevakningsbyråns uppgifter

1. Byrån ska fullgöra följande uppgifter:
 - a) Övervaka migrationsflöden och utföra riskanalyser i alla frågor som rör integrerad gränsförvaltning.
 - b) Övervaka medlemsstaternas operativa behov i samband med genomförandet av återvändanden, bland annat genom insamling av operativa data.
 - c) Utföra sårbarhetsbedömningar, inbegripet bedömningar av vilken kapacitet och beredskap medlemsstaterna har när det gäller att hantera hot och utmaningar vid de yttre gränserna.
 - d) Övervaka förvaltningen av de yttre gränserna genom byråns sambandsmän i medlemsstaterna.
 - e) Övervaka efterlevnaden av de grundläggande rättigheterna i all sin verksamhet vid de yttre gränserna och i återvändandeinsatser.
 - f) Stödja utvecklingen och driften av Eurosur.
 - g) Bistå medlemsstaterna i situationer som kräver teknisk och operativ förstärkning vid de yttre gränserna, genom att samordna och organisera gemensamma insatser, med beaktande av att vissa situationer kan inbegripa humanitära krissituationer och sjöräddning i enlighet med unionsrätten och internationell rätt.
 - h) Bistå medlemsstaterna i situationer som kräver teknisk och operativ förstärkning vid de yttre gränserna genom att inleda snabba gränsinsatser vid de yttre gränserna i medlemsstater som utsätts för specifika och oproportionella utmaningar, med beaktande av att vissa situationer kan inbegripa humanitära krissituationer och sjöräddning i enlighet med unionsrätten och internationell rätt.
 - i) Tillhandahålla medlemsstaterna och tredjeländer tekniskt och operativt stöd i enlighet med förordning (EU) nr 656/2014 och internationell rätt i samband med efterforsknings- och räddningsituationer för personer i sjönöd som kan uppkomma under gränsövervakningsinsatser till havs.

- j) Utplacera den stående styrkan inom ramen för gränsförvaltningsenheter, stödenheter för migrationshantering och återvändandeenheter (nedan gemensamt kallade *enheter*) under gemensamma insatser samt vid snabba gränsinsatser, återvändandainsatser och återvändandeeinterventioner.
- k) Inrätta en reserv med teknisk utrustning, inbegripet en reserv med utrustning för snabba insatser, som ska utplaceras vid gemensamma insatser, snabba gränsinsatser, inom ramen för stödenheter för migrationshantering samt vid återvändandainsatser och återvändandeeinterventioner.
- l) Utveckla och hantera, med stöd av en intern kvalitetskontrollmekanism, sina egna personalresurser och tekniska resurser för att bidra till den stående styrkan, inklusive till rekrytering och utbildning av personal som arbetar som medlemmar i enheterna, och reserven med teknisk utrustning.
- m) Inom ramen för stödenheter för migrationshantering i hotspot-områden
 - i) utplacera operativ personal och teknisk utrustning för att tillhandahålla stöd för screening, intervjuer för informationsinhämtning (debriefing), identifiering och upptagande av fingeravtryck,
 - ii) inrätta ett förfarande för hänvisning och tillhandahållande av inledande information till personer som är i behov av internationellt skydd, eller som önskar ansöka om sådant skydd, inklusive ett förfarande för identifiering av utsatta grupper, i samarbete med Easo och behöriga nationella myndigheter.
- n) Tillhandahålla stöd i alla stadier av återvändandeförfarandet utan att i sak pröva besluten om återvändande, som förblir medlemsstaternas ansvar, och bistå med samordningen och organisationen av återvändandainsatser och tillhandahålla tekniskt och operativt stöd för att genomföra skyldigheten att återsända personer som är föremål för ett beslut om återvändande, och tekniskt och operativt stöd till återvändandainsatser samt återvändandeeinterventioner även under omständigheter som kräver ökat bistånd.
- o) Inrätta en reserv med övervakare vid återvändande med tvång.
- p) Utplacera återvändandeenheter under återvändandeeinterventioner.
- q) Inom ramen för de berörda byråernas respektive uppdrag samarbeta med Europol och Eurojust och bistå medlemsstaterna i situationer som kräver teknisk och operativ förstärkning vid de yttre gränserna i kampen mot gränsöverskridande brottslighet och terrorism.
- r) Samarbeta med Easo, inom ramen för deras respektive uppdrag, särskilt i syfte att underlätta åtgärder där tredjelandsmedborgare vilkas ansökan om internationellt skydd har avslagits genom ett slutligt beslut är föremål för återvändande.
- s) Samarbeta med FRA, inom ramen för deras respektive uppdrag, i syfte att säkerställa kontinuerlig och enhetlig tillämpning av unionens regelverk om grundläggande rättigheter.
- t) Samarbeta med Europeiska fiskerikontrollbyrån (EFCA) och Europeiska sjösäkerhetsbyrån (Emsa), inom ramen för deras respektive uppdrag, för att stödja nationella myndigheter som utför kustbevakningsuppgifter enligt artikel 69, inbegripet att rädda liv till havs, genom att tillhandahålla tjänster, information, utrustning och utbildning samt genom att samordna multifunktionella insatser.
- u) Samarbeta med tredjeländer med avseende på de områden som omfattas av denna förordning, bland annat genom att eventuellt operativt utplacera gränsförvaltningsenheter i tredjeländer.
- v) Bistå medlemsstaterna och tredjeländer i deras tekniska och operativa samarbete i frågor som omfattas av denna förordning.
- w) Bistå medlemsstaterna och tredjeländer med utbildning av nationella gränsbevakningstjänstemän, annan relevant personal och återvändandeeexperter, bland annat genom att fastställa gemensamma utbildningsstandarder och utbildningsprogram, bland annat i fråga om grundläggande rättigheter.
- x) Delta i utveckling och förvaltning av forsknings- och innovationsverksamhet av betydelse för kontroll av de yttre gränserna, däribland användning av avancerad övervakningsteknik, samt vid behov utveckla egna pilotprojekt för att genomföra verksamhet enligt denna förordning.

- y) Utveckla tekniska standarder för informationsutbyte.
- z) Stödja utvecklingen av tekniska standarder för utrustning på området gränskontroll och återvändande, inbegripet för sammankoppling av system och nätverk, och vid behov stödja utvecklingen av gemensamma minimistandarder för övervakning av de yttre gränserna, i linje med medlemsstaternas och kommissionens respektive befogenheter.
- aa) Inrätta och upprätthålla det kommunikationsnätverk som avses i artikel 14.
- ab) I enlighet med förordning (EU) 2018/1725 utveckla och hantera informationssystem som gör det möjligt att snabbt och säkert utbyta information om framväxande risker vid förvaltningen av de yttre gränserna, olaglig invandring samt återvändande, i nära samarbete med kommissionen, unionsorgan och unionsbyråer samt det europeiska migrationsnätverket, vilket inrättats genom rådets beslut 2008/381/EG⁽⁶⁾.
- ac) Tillhandahålla nödvändigt stöd för att utveckla en gemensam miljö för informationsutbyte, inbegripet interoperabilitet mellan systemen, när så är lämpligt.
- ad) Följa höga standarder för gränsförvaltning, som möjliggör insyn och offentlig granskning, och med full respekt för tillämplig rätt, som säkerställer respekt för och skydd och främjande av de grundläggande rättigheterna.
- ae) Hantera och driva systemet för falska och äkta handlingar online som avses i artikel 79, och stödja medlemsstaterna genom att underlätta upptäckten av dokumentbedrägeri.
- af) Fullgöra de uppgifter och skyldigheter som åläggs byrån enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1240⁽⁷⁾ och säkerställa inrättandet och driften av Etias centralenhet enligt artikel 7 i den förordningen.
- ag) Bistå medlemsstaterna genom att underlätta för personer att passera de yttre gränserna.
2. Byrån ska kommunicera om frågor som omfattas av dess uppdrag. Den ska i vederbörlig tid tillhandahålla allmänheten korrekt, detaljerad och utförlig information om sin verksamhet.

Sådan kommunikation får inte inverka negativt på de uppgifter som avses i punkt 1 i denna artikel, och den får i synnerhet inte röja operativ information som, om den offentliggjordes, skulle äventyra målen med insatserna. Byrån ska kommunicera utan att det påverkar tillämpningen av artikel 92 och i enlighet med de relevanta planer för kommunikation och informationsspridning som antagits av styrelsen och i nära samarbete med andra organ och byråer när det är lämpligt.

AVSNITT 2

Informationsutbyte och kommunikation

Artikel 11

Skyldighet att samarbeta lojalt

Byrån, nationella myndigheter med ansvar för gränsförvaltning, däribland kustbevakningar i den mån de utför gränskontrolluppgifter, och nationella myndigheter med ansvar för återvändande ska vara skyldiga att samarbeta lojalt och att utbyta information.

⁽⁶⁾ Rådets beslut 2008/381/EG av den 14 maj 2008 om inrättande av ett europeiskt migrationsnätverk (EUT L 131, 21.5.2008, s. 7).

⁽⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1240 av den 12 september 2018 om inrättande av ett EU-system för reseuppgifter och resetillstånd (Etias) och om ändring av förordningarna (EU) nr 1077/2011, (EU) nr 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 och (EU) 2017/2226 (EUT L 236, 19.9.2018, s. 1).

Artikel 12

Skyldighet att utbyta information

1. För att kunna utföra sina uppgifter enligt denna förordning ska byrån, de nationella myndigheterna med ansvar för gränsförvaltning, däribland kustbevakningar i den mån de utför gränskontrolluppgifter, och nationella myndigheter med ansvar för återvändande i enlighet med denna förordning och annan relevant unionsrätt och nationell rätt om utbyte av information, i rätt tid och på korrekt sätt dela med sig av all nödvändig information.

2. Byrån ska vidta lämpliga åtgärder för att underlätta utbyte av information som är relevant för dess arbetsuppgifter med kommissionen och medlemsstaterna.

Om information är relevant för utförandet av dess arbetsuppgifter, ska byrån utbyta sådan information med andra relevanta unionsorgan och unionsbyråer, för riskanalyser, insamling av statistiska uppgifter, bedömning av situationen i tredjeländer, utbildning och stöd till medlemsstaterna i samband med beredningsplanering. För det syftet ska nödvändiga verktyg och strukturer utvecklas mellan unionsorganen och unionsbyråerna.

3. Byrån ska vidta de åtgärder som krävs för att underlätta utbyte av information med Irland och Förenade kungariket som är relevant för dess arbetsuppgifter, när denna information gäller verksamhet där de deltar i enlighet med artiklarna 70 och 100.5.

Artikel 13

Nationella kontaktpunkter

1. Varje medlemsstat ska utse en nationell kontaktpunkt för kommunikation med byrån i alla frågor som rör byråns verksamhet, utan att det påverkar de nationella samordningscentralernas roll. De nationella kontaktpunkterna ska ständigt kunna nås och säkerställa att spridning av all information från byrån till alla relevanta myndigheter i den berörda medlemsstaten sker i rätt tid, särskilt medlemmarna i styrelsen och den nationella samordningscentralen.

2. Medlemsstaterna får utse upp till två personalmedlemmar, som företräder deras nationella kontaktpunkt, att utplaceras som sambandsmän vid byrån. Sambandsmännen ska underlätta kommunikationen mellan den nationella kontaktpunkten och byrån och får vid behov delta i relevanta möten.

3. Byrån ska i sitt huvudkontor tillhandahålla sambandsmännen nödvändiga lokaler och tillhandahålla lämpligt stöd för att de ska kunna utföra sina uppgifter. Alla andra kostnader som uppstår i samband med utplaceringen av sambandsmän ska täckas av medlemsstaten. Styrelsen ska fastställa regler och villkor för utplaceringen, samt reglerna beträffande det lämpliga stöd som ska tillhandahållas.

Artikel 14

Kommunikationsnätverk

1. Byrån ska inrätta och upprätthålla ett kommunikationsnätverk för att tillhandahålla verktyg för kommunikation och analys, samt möjliggöra ett utbyte, på ett säkert sätt och i nära realtid, av känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter, med och mellan de nationella samordningscentralerna.

System och applikationer som använder kommunikationsnätverket ska under hela sin livscykel vara förenliga med unionsrätten på dataskyddsområdet.

Kommunikationsnätverket ska vara i drift dygnet runt alla dagar i veckan och ska möjliggöra

a) bilateralt och multilateralt informationsutbyte i nära realtid,

b) audio- och videokonferenser,

- c) säker hantering, lagring, överföring och behandling av känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter,
 - d) säker hantering, lagring, överföring och behandling av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter upp till nivån CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL eller motsvarade nationell nivå för säkerhetsskyddsklassificering, genom att det säkerställs att säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter hanteras, lagras, överförs och behandlas i en separat och vederbörligen ackrediterad del av kommunikationsnätverket.
2. Byrån ska tillhandahålla tekniskt stöd och säkerställa att kommunikationsnätverket är ständigt tillgängligt och kan stödja det kommunikations- och informationssystem som förvaltas av byrån.

Artikel 15

System för informationsutbyte och applikationer som förvaltas av byrån

1. Byrån får vidta de åtgärder som krävs för att underlätta utbyte av information som är relevant för dess arbetsuppgifter med Europaparlamentet, rådet, kommissionen, medlemsstaterna och, vid behov, andra unionsinstitutioner, och de unionsorgan och unionsbyråer samt internationella organisationer som förtecknas i artikel 68.1 och tredje länder som avses i artikel 71.
2. Byrån ska, i enlighet med artikel 92, utveckla, ta i bruk och driva ett informationssystem som kan utbyta säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter med de aktörer som avses i punkt 1 i den här artikeln, och som kan utbyta de personuppgifter som avses i artiklarna 86–91.
3. Byrån ska införa de informationssystem som avses i punkt 2 i den här artikeln för det kommunikationsnätverk som avses i artikel 14, när så är lämpligt.

Artikel 16

Tekniska standarder för informationsutbyte

Byrån ska i samarbete med medlemsstaterna utarbeta tekniska standarder för att

- a) koppla samman det kommunikationsnät som avses i artikel 14 med nationella nät som används för att upprätta de nationella situationsbilder som avses i artikel 25 och andra relevanta informationssystem i enlighet med denna förordning,
- b) utveckla, och inrätta gränssnitt mellan, byråns och medlemsstaternas relevanta system för informationsutbyte och programvaruapplikationer med avseende på tillämpningen av denna förordning,
- c) sända situationsbilder och, i förekommande fall, specifika situationsbilder som avses i artikel 27 och säkerställa kommunikationen mellan behöriga nationella myndigheters relevanta enheter och centraler och de enheter som utplaceras av byrån genom att använda olika kommunikationsmedel såsom satellitkommunikation och radionät,
- d) rapportera om de egna resursernas position och på bästa sätt utnyttja den tekniska utvecklingen av systemet för satellitnavigering som inrättats genom Galileoprogrammet i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1285/2013 ⁽³⁸⁾.

Artikel 17

Informationsssäkring

Medlemsstaterna ska genom sina nationella samordningscentraler och under tillsyn av de behöriga nationella myndigheterna säkerställa att deras nationella myndigheter, byråer och andra organ som använder det kommunikationsnät som avses i artikel 14 och byråns system för informationsutbyte

- a) har korrekt och kontinuerlig tillgång till byråns relevanta system och nät eller till system och nät som är anslutna till dem,

⁽³⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1285/2013 av den 11 december 2013 om uppbyggnad och drift av de europeiska satellitnavigeringssystemen och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 876/2002 och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 683/2008 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 1).

- b) uppfyller de relevanta tekniska standarder som avses i artikel 16,
- c) tillämpar säkerhetsbestämmelser och säkerhetsstandarder som är likvärdiga med dem som byrån tillämpar för hantering av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter,
- d) utbyter, behandlar och lagrar känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade och säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter i enlighet med artikel 92.

AVSNITT 3

Eurosur

Artikel 18

Eurosur

Genom denna förordning inrättas Eurosur som ett integrerat ramverk för utbyte av information och för operativt samarbete inom den europeiska gräns- och kustbevakningen, i syfte att förbättra situationsmedvetenheten och öka reaktionsförmågan för gränsförvaltningens syften, däribland att upptäcka, förebygga, förhindra och bekämpa olaglig invandring och gränsöverskridande brottslighet samt bidra till att säkerställa skydd för och att rädda migranternas liv.

Artikel 19

Tillämpningsområde för Eurosur

1. Eurosur ska användas för in- och utresekontroller vid godkända gränsövergångsställen och för övervakning av yttre land-, sjö- och luftgränser, inbegripet övervakning, upptäckt, identifiering, spårning och förebyggande av obehörig gränspassage samt ingripande mot detta i syfte att upptäcka, förebygga, förhindra och bekämpa olaglig invandring och gränsöverskridande brottslighet samt bidra till att säkerställa skydd för och att rädda migranternas liv.
2. Eurosur ska inte användas för rättsliga eller administrativa åtgärder som vidtas när de behöriga myndigheterna i en medlemsstat väl har ingripit mot gränsöverskridande brottslighet eller personers obehöriga passage över de yttre gränserna.

Artikel 20

Eurosurs delar

1. Medlemsstaterna och byrån ska använda Eurosur för utbyte av information och för samarbete inom gränsövervakning, med beaktande av befintliga mekanismer för informationsutbyte och samarbete. Eurosur ska bestå av följande delar:
 - a) Nationella samordningscentraler som avses i artikel 21.
 - b) Nationella situationsbilder som avses i artikel 25.
 - c) En europeisk situationsbild som avses i artikel 26, inklusive information om yttre gränssnitt med motsvarande påverkansgrader.
 - d) Specifika situationsbilder som avses i artikel 27.
 - e) Eurosurs fusionstjänster som avses i artikel 29.
 - f) Integrerad planering som avses i artikel 9.

2. De nationella samordningscentralerna ska via det kommunikationsnätverk som avses i artikel 14 och de relevanta systemen förse byrån med information från sina nationella situationsbilder och vid behov från specifika situationsbilder, vilket krävs för att skapa och upprätthålla den europeiska situationsbilden.

3. Byrån ska via kommunikationsnätverket ge de nationella samordningscentralerna o begränsad tillgång dygnet runt alla dagar i veckan till specifika situationsbilder och till den europeiska situationsbilden.

Artikel 21

Nationella samordningscentraler

1. Varje medlemsstat ska utse, driva och upprätthålla en nationell samordningscentral, som ska samordna och utbyta information mellan alla myndigheter som har ansvar för yttre gränskontroll på nationell nivå, samt med de andra nationella samordningscentralerna och med byrån. Varje medlemsstat ska meddela kommissionen när den har inrättat sin nationella samordningscentral, och denna ska vidarebefordra information om detta till de övriga medlemsstaterna och byrån.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 13, och inom ramverket för Eurosur, ska den nationella samordningscentralen vara den enda kontaktpunkten för informationsutbytet och samarbetet med andra nationella samordningscentraler och med byrån.

3. De nationella samordningscentralerna ska

- a) säkerställa informationsutbyte och samarbete i vederbörlig tid mellan alla nationella myndigheter som har ansvar för yttre gränskontroll på nationell nivå samt med andra nationella samordningscentraler och byrån,
- b) säkerställa informationsutbyte i vederbörlig tid med räddningstjänsten, brottsbekämpande myndigheter samt asyl- och invandringsmyndigheter och hantera spridning av relevant information på nationell nivå,
- c) bidra till en effektiv och ändamålsenlig förvaltning av resurser och personal,
- d) skapa och upprätthålla de nationella situationsbilderna i enlighet med artikel 25,
- e) ge stöd till samordning, planering och genomförande av nationell gränskontroll,
- f) samordna de nationella gränskontrollsystemen, i enlighet med nationell rätt,
- g) bidra till regelbunden mätning av effekterna av den nationella gränskontrollen vid tillämpning av denna förordning,
- h) samordna operativa åtgärder med andra medlemsstater och tredjeländer, utan att detta påverkar byråns och de andra medlemsstaternas befogenheter,
- i) utbyta relevant information med sambandsmännen för invandring i sina medlemsstater, om sådana har utsetts, genom lämpliga strukturer som fastställts på nationell nivå, i syfte att bidra till den europeiska situationsbilden och stödja gränskontrollinsatser,
- j) bidra till informationssäkring av nationella informationssystem och byråns informationssystem under de behöriga nationella myndigheternas tillsyn.

4. Regionala, lokala, funktionella eller andra myndigheter som kan fatta operativa beslut, kan av medlemsstaterna få i uppdrag att säkerställa situationsmedvetenheten och reaktionsförmågan inom sina respektive behörighetsområden, inbegripet de uppgifter och behörigheter som förtecknas i punkt 3 c, e och f.

5. En medlemsstats beslut att tilldela uppgifter i enlighet med punkt 4 får inte påverka den nationella samordningscentralens förmåga att samarbeta och utbyta information med andra nationella samordningscentraler och med byrån.
6. I fall som på förhand fastställts på nationell nivå får den nationella samordningscentralen ge en sådan myndighet som avses i punkt 4 tillstånd att förmedla och utbyta information med de regionala myndigheterna eller den nationella samordningscentralen i en annan medlemsstat eller de behöriga myndigheterna i ett tredjeländ, under förutsättning att den myndighet som gets tillstånd regelbundet informerar sin egen nationella samordningscentral om sådan kommunikation och sådant informationsutbyte.
7. Den nationella samordningscentralen ska vara i drift dygnet runt alla dagar i veckan.

Artikel 22

Eurosur-handboken

1. Kommissionen ska i nära samarbete med byrån och andra relevanta unionsorgan eller unionsbyråer anta och tillhandahålla en praktisk handbok för genomförandet och förvaltningen av Eurosur (nedan kallad *Eurosur-handboken*). Eurosur-handboken ska tillhandahålla tekniska och operativa riktlinjer, rekommendationer och goda exempel, inbegripet i fråga om samarbete med tredjeländer. Kommissionen ska anta Eurosur-handboken i form av en rekommendation.
2. Kommissionen får efter samråd med medlemsstaterna och byrån besluta att säkerhetsskyddsklassificera delar av Eurosur-handboken i kategorin RESTREINT EU/EU RESTRICTED i enlighet med bestämmelserna i kommissionens arbetsordning.

Artikel 23

Övervakning av Eurosur

1. Byrån och medlemsstaterna ska säkerställa att det finns förfaranden för att övervaka Eurosur:s tekniska och operativa funktion i förhållande till målen att uppnå adekvat situationsmedvetenhet och reaktionsförmåga vid de yttre gränserna.
2. Byrån ska kontinuerligt övervaka kvaliteten på den tjänst som erbjuds av det kommunikationsnätverk som avses i artikel 14 och kvaliteten på de data som delas i den europeiska situationsbilden.
3. Byrån ska översända information som samlats in inom ramen för den övervakning som avses i punkt 2 till de nationella samordningscentralerna och de relevanta strukturerna för ledning och kontroll som används för byråns insatser som en del av Eurosur:s fusions tjänster. Sådan information ska klassificeras som RESTREINT UE/EU RESTRICTED.

AVSNITT 4

Situationsmedvetenhet

Artikel 24

Situationsbilder

1. De nationella situationsbilderna, den europeiska situationsbilden och de specifika situationsbilderna ska tas fram genom insamling, utvärdering, sammanställning, analys, tolkning, generering, visualisering och spridning av information.

De situationsbilder som avses i första stycket ska bestå av följande informationsskikt:

- a) Ett händelseskikt som omfattar händelser och incidenter som har samband med obehörig gränspassage och gränsöverskridande brottslighet, och om sådan information finns, uppgifter om upptäckt av otillåtna sekundära förflyttningar i syfte att förstå trender, omfång och rutter när det gäller migration.
- b) Ett operativt skikt som innehåller information om insatser, inbegripet insatsplanen, område för operativa insatser samt position, tid, status och typ av resurser som deltar i enlighet med den operativa planen.

- c) Ett analyskikt som innehåller analyserad information som är relevant för tillämpningen av denna förordning, och som i synnerhet är relevant för tilldelningen av påverkansgrader för de yttre gränsvsnitten, såsom bilder och geodata, viktig utveckling och viktiga indikatorer, analytiska rapporter och andra relevanta stödande uppgifter.
2. De situationsbilder som avses i punkt 1 ska göra det möjligt att identifiera och spåra händelser, insatser och motsvarande analyser som rör situationer där människoliv utsätts för risk.
3. Kommissionen ska anta en genomförandeakt som anger närmare uppgifter om situationsbildernas informationsskikt och reglerna för att upprätta särskilda situationsbilder. I genomförandeakten ska anges vilken typ av information som ska tillhandahållas, vilka enheter som ansvarar för att samla in, bearbeta, arkivera och överföra specifik information, de maximala tidsfristerna för rapportering, regler för datasäkerhet och dataskydd samt mekanismer för kvalitetskontroll i samband med detta. Denna genomförandeakt ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 122.2.

Artikel 25

Nationella situationsbilder

1. Den nationella samordningscentralen ska skapa och upprätthålla en nationell situationsbild för att i vederbörlig tid kunna förse alla myndigheter med ansvar för yttre gränskontroll på nationell nivå med ändamålsenlig och korrekt information.
2. Den nationella situationsbilden ska bestå av information som samlats in från följande källor:
 - a) Det nationella gränsövervakningssystemet i enlighet med nationell rätt.
 - b) Fasta och mobila sensorer som drivs av nationella myndigheter med ansvar för övervakning av de yttre gränserna.
 - c) Gränspatrullering och andra övervakningsinsatser.
 - d) Lokala, regionala och andra samordningscentraler.
 - e) Andra relevanta nationella myndigheter och system, inbegripet sambandsmän för invandring, operativa centraler och kontaktpunkter.
 - f) In- och utresekontroller.
 - g) Byrån.
 - h) Nationella samordningscentraler i andra medlemsstater.
 - i) Myndigheter i tredjeländer på grundval av de bilaterala eller multilaterala avtal och regionala nätverk som avses i artikel 72.
 - j) Rapporteringssystem för fartyg i enlighet med deras respektive rättsliga grunder.
 - k) Andra relevanta europeiska och internationella organisationer.
 - l) Andra källor.
3. Den nationella samordningscentralen ska tilldela varje incident i den nationella situationsbildens händelseskikt en vägledande påverkansgrad, på skalan *låg-medel-hög-mycket hög*. Alla incidenter ska meddelas byrån.
4. Den nationella samordningscentralen får på begäran av den behöriga nationella myndigheten begränsa åtkomst till information som rör nationell säkerhet, inbegripet om militära tillgångar, på grundval av principen om behövlig behörighet.

5. De nationella samordningscentralerna i angränsande medlemsstater får direkt och i nära realtid dela situationsbilden av angränsande yttre gränssnitt, inbegripet positioner, status och typ av egna resurser i angränsande yttre gränssnitt.

Artikel 26

Europeisk situationsbild

1. Byrån ska skapa och upprätthålla en europeisk situationsbild för att i god tid kunna förse de nationella samordningscentralerna och kommissionen med ändamålsenlig och korrekt information och analys, som omfattar de yttre gränserna, området före gränserna och otillåtna sekundära förflyttningar.

2. Den europeiska situationsbilden ska bestå av information som samlats in från följande källor:

- a) Nationella samordningscentraler samt nationella situationsbilder och information och rapporter som mottagits från sambandsmännen för invandring, i den utsträckning som krävs enligt denna artikel.
- b) Byrån, inklusive den information och de rapporter som tillhandahållits av dess sambandsmän i enlighet med artiklarna 31 och 77.
- c) Unionens delegationer och den gemensamma säkerhets- och försvarspolitikens (GSFP) uppdrag och insatser i enlighet med artikel 68.1 andra stycket j.
- d) Andra relevanta unionsorgan och unionsbyråer samt internationella organisationer som förtecknas i artikel 68.1.
- e) Myndigheter i tredjeländer på grundval av de bilaterala eller multilaterala avtal och regionala nätverk som avses i artikel 72 och samarbetsavtal som avses i artikel 73.4.
- f) Andra källor.

3. Den europeiska situationsbildens händelseskikt ska innehålla information om följande:

- a) Incidenter och andra händelser som finns med i den nationella situationsbildens händelseskikt.
- b) Incidenter och andra händelser som finns med i de specifika situationsbilderna i enlighet med artikel 27.
- c) Incidenter i området för operativa insatser för en gemensam insats eller en snabb insats som samordnas av byrån eller i ett hotspot-område.

4. Det operativa skiktet i den europeiska situationsbilden ska innehålla information om de gemensamma insatser och snabba insatser som samordnas av byrån och om hotspot-områden, och det ska inkludera uppdragsbeskrivningar, platser, status, varaktighet, information om de medlemsstater och andra aktörer som är involverade, dagliga och veckovisa situationsrapporter, statistiska uppgifter och informationspaket till medierna.

5. Information om egna resurser i den europeiska situationsbildens operativa skikt får när så är lämpligt säkerhetsskyddsklassificeras i kategorin RESTREINT EU/EU RESTRICTED.

6. I den europeiska situationsbilden ska byrån beakta de påverkansgrader som de nationella samordningscentralerna tilldelade specifika incidenter i nationella situationsbilder. För varje incident i området före gränserna, ska byrån tilldela en vägledande påverkansgrad och informera de nationella samordningscentralerna om detta.

Artikel 27

Specifika situationsbilder

1. Byrån och medlemsstaterna får skapa och upprätthålla specifika situationsbilder för att stödja specifik operativ verksamhet vid de yttre gränserna eller dela information med unionens institutioner, organ och byråer och internationella organisationer som förtecknas i artikel 68.1 eller tredjeländer i enlighet med artikel 75.

2. De specifika situationsbilderna ska bestå av en deluppsättning av information från de nationella och europeiska situationsbilderna.

3. Närmare regler för att skapa och dela de specifika situationsbilderna ska anges i en operativ plan för den operativa verksamheten i fråga och i ett bilateralt eller multilateralt avtal när en specifik situationsbild skapas inom ramen för bilateralt eller multilateralt samarbete med tredjeländer. Delning av information enligt denna punkt ska ske i enlighet med principen om medgivande från den part uppgifterna härrör ifrån.

Artikel 28

Eurosurus fusionstjänster

1. Byrån ska samordna Eurosurus fusionstjänster i syfte att förse de nationella samordningscentralerna, kommissionen och byrån själv med information om de yttre gränserna och om området före gränserna på ett regelbundet, pålitligt och kostnadseffektivt sätt.

2. Byrån ska på en nationell samordningscentral begära förse den med information om de yttre gränserna för den medlemsstat till vilka den hör och om området före gränserna, som kan härröra från

a) selektiv övervakning av utpekade tredjeländers hamnar och kuststräckor som genom riskanalys och information har identifierats som embarkerings- eller transitpunkter för fartyg eller andra transportmedel som används vid olaglig invandring eller gränsöverskridande brottslighet,

b) spårning av fartyg eller andra transportmedel på det öppna havet och spårning av luftfartyg, där dessa fartyg, andra transportmedel eller luftfartyg används eller misstänks användas för olaglig invandring eller gränsöverskridande brottslighet, inbegripet när det gäller personer i sjönöd, för att överföra denna information till de relevanta myndigheter som är behöriga när det gäller sök- och räddningssituationer,

c) övervakning av utpekade områden inom sjöområdet för att upptäcka, identifiera och spåra fartyg och andra transportmedel som används eller misstänks användas för olaglig invandring eller gränsöverskridande brottslighet, inbegripet när det gäller personer i sjönöd, för att överföra denna information till de relevanta myndigheter som är behöriga när det gäller sök- och räddningssituationer,

d) övervakning av utpekade områden vid luftfartsgränserna för att upptäcka, identifiera och spåra luftfartyg och annan slags utrustning som används eller misstänks användas för olaglig invandring eller gränsöverskridande brottslighet,

e) bedömning av miljön i utpekade områden inom sjöområdet och vid de yttre land- och luftgränserna för att optimera övervaknings- och patrulleringsinsatserna,

f) selektiv övervakning av vissa områden före de yttre gränserna, som genom riskanalys och information har identifierats som potentiella avrese- eller transitområden för olaglig invandring eller gränsöverskridande brottslighet,

g) övervakning av migrationsströmmar till och inom unionen när det gäller trender, omfattning och rutter,

h) mediebevakning, informationsinhämtning genom öppna källor och analys av internetverksamhet i enlighet med direktiv (EU) 2016/680 eller förordning (EU) 2016/679, beroende på vad som är tillämpligt, i syfte att förhindra olaglig invandring eller gränsöverskridande brottslighet,

i) analys av information som härrör från stora informationssystem i syfte att upptäcka ändrade rutter och metoder som används för olaglig invandring och gränsöverskridande brottslighet.

3. Byrån får avvisa en begäran från en nationell samordningscentral av tekniska, finansiella eller operativa skäl. Byrån ska informera den nationella samordningscentralen i god tid om orsakerna till en sådan vägran.

4. Byrån får på eget initiativ använda de övervakningsverktyg som avses i punkt 2 för att samla information om området före gränserna som är relevant för den europeiska situationsbilden.

AVSNITT 5

Risikanalys

Artikel 29

Risikanalys

1. Byrån ska övervaka migrationsflödena till unionen, och inom unionen, när det gäller trender, omfattning och rutter samt andra trender och andra eventuella utmaningar vid de yttre gränserna och i fråga om återvändande. I detta syfte ska byrån, genom ett styrelsebeslut baserat på ett förslag från den verkställande direktören, fastställa en gemensam integrerad modell för risikanalys, som ska användas av byrån och medlemsstaterna. Den gemensamma integrerade modellen för risikanalys ska fastställas och vid behov uppdateras på grundval av utvärderingen av genomförandet av den fleråriga strategiska policycykel för europeisk integrerad gränsförvaltning som avses i artikel 8.7.

2. Byrån ska utarbeta allmänna årliga risikanalys – som ska överlämnas till Europaparlamentet, rådet och kommissionen med tillämpning av de säkerhetsbestämmelser som antas i enlighet med artikel 92 – och särskilt anpassade risikanalys för operativ verksamhet. Vartannat år ska byrån, i nära samarbete med medlemsstaterna, utarbeta och överlämna en strategisk risikanalys för europeisk integrerad gränsförvaltning till Europaparlamentet, rådet och kommissionen. Sådana strategiska risikanalys ska beaktas vid utarbetandet av den fleråriga strategiska policycykeln för europeisk integrerad gränsförvaltning. Byrån ska utarbeta sådana allmänna årliga risikanalys och strategiska risikanalys på grundval av information som den mottagit, inklusive från medlemsstaterna. I de färdiga risikanalyserna ska personuppgifter vara anonymiserade.

3. De risikanalys som avses i punkt 2 ska omfatta alla aspekter av relevans för europeisk integrerad gränsförvaltning i syfte att utveckla ett förvarningssystem.

4. Byrån ska offentliggöra utförlig information om den gemensamma integrerade modellen för risikanalys.

5. Medlemsstaterna ska förse byrån med all nödvändig information om situationen, trender och möjliga hot vid de yttre gränserna samt i fråga om återvändande. Medlemsstaterna ska regelbundet, eller på byråns begäran, förse byrån med all relevant information, såsom statistiska och operativa data som samlats in i samband med europeisk integrerad gränsförvaltning som ingår i den förteckning över obligatoriska uppgifter och data som ska utbytas med byrån enligt artikel 100.2 e, samt information som hämtats från analyskikten i de nationella situationsbilderna som föreskrivs i artikel 25.

6. Resultaten av risikanalysen ska överlämnas till styrelsen och delas med medlemsstaternas behöriga myndigheter i vederbörlig tid och på ett korrekt sätt.

7. Medlemsstaterna ska ta hänsyn till risikanalysen när de planerar sina insatser och sin verksamhet vid de yttre gränserna och sin verksamhet i fråga om återvändande.

8. Byrån ska ta hänsyn till resultaten av den gemensamma integrerade modellen för risikanalys när den utarbetar gemensamma läroplaner för utbildning som avses i artikel 62.

AVSNITT 6

Förebyggande och reaktionsförmåga

Artikel 30

Fastställande av yttre gränssavsnitt

Vid tillämpning av denna förordning ska varje medlemsstat dela upp sina yttre gränser i yttre gränssavsnitt. Dessa avsnitt ska bestå av land-, sjö- och, om en medlemsstat så beslutar, luftgränssavsnitt. Medlemsstaterna ska meddela sådana yttre gränssavsnitt till byrån.

Medlemsstaterna ska i rätt tid meddela byrån varje ändring av yttre gränssavsnitt för att säkerställa kontinuitet i byråns risikanalys.

Artikel 31

Byråns sambandsmän i medlemsstaterna

1. Byrån ska säkerställa regelbunden övervakning av alla medlemsstaters förvaltning av de yttre gränserna och hantering av återvändande genom byråns sambandsmän.

Byrån får besluta att en sambandsperson täcker upp till fyra medlemsstater som ligger nära varandra geografiskt.

2. Den verkställande direktören ska bland den ordinarie personalen utse experter som ska utplaceras som sambandsmän. På grundval av en riskanalys och efter samråd med de berörda medlemsstaterna ska den verkställande direktören lägga fram ett förslag om utplaceringens typ och villkoren för den, om den medlemsstat eller region i vilken en sambandsperson kan utplaceras samt om möjliga uppgifter som inte omfattas av punkt 3. Förslaget från den verkställande direktören ska godkännas av styrelsen. Den verkställande direktören ska underrätta den berörda medlemsstaten om vem som utsetts och ska tillsammans med den medlemsstaten fastställa var utplacering ska ske.

3. Sambandsmännen ska agera för byråns räkning och ska främja samarbete och dialog mellan byrån och de nationella myndigheterna med ansvar för gränsförvaltning, däribland kustbevakningar i den mån de utför gränskontrolluppgifter, samt de nationella myndigheterna med ansvar för återvändande. Sambandsmännen ska särskilt göra följande:

- a) Fungera som förbindelselänk mellan byrån och nationella myndigheter med ansvar för gränsförvaltning, däribland kustbevakningar i den mån de utför gränskontrolluppgifter samt de nationella myndigheterna med ansvar för återvändande.
- b) Stödja den insamling av information som byrån behöver för övervakning av olaglig invandring och för riskanalyser enligt artikel 29.
- c) Stödja den insamling av information som avses i artikel 32 och som byrån behöver för att göra sårbarhetsbedömningar, samt utarbeta en rapport för detta ändamål.
- d) Övervaka de åtgärder som medlemsstaterna vidtar vid yttre gränssnitt som tilldelats en hög eller kritisk påverkansgrad i enlighet med artikel 34.
- e) Bidra till att främja tillämpningen av unionens regelverk för förvaltningen av de yttre gränserna och hanteringen av återvändande, bland annat när det gäller respekten för grundläggande rättigheter.
- f) Vid behov samarbeta med ombudet för grundläggande rättigheter, i syfte att främja respekten för grundläggande rättigheter i byråns arbete i enlighet med led e.
- g) Om möjligt, hjälpa medlemsstaterna att utarbeta sina beredskapsplaner för gränsförvaltning.
- h) Underlätta kommunikationen mellan den berörda medlemsstaten och byrån och dela med sig av relevant information från byrån till den berörda medlemsstaten, inklusive information om pågående insatser.
- i) Rapportera regelbundet och direkt till den verkställande direktören om situationen vid de yttre gränserna och om den berörda medlemsstatens kapacitet att effektivt hantera situationen vid de yttre gränserna. Rapportera även om verkställandet av återvändandeinsatser till berörda tredjeländer.
- j) Övervaka de åtgärder som medlemsstaten vidtar i situationer som kräver brådskande åtgärder vid de yttre gränserna enligt vad som avses i artikel 42.
- k) Övervaka de åtgärder som medlemsstaten vidtar i fråga om återvändande och stödja insamlingen av information som byrån behöver för att utföra verksamhet som avses i artikel 48.

4. Om den rapportering från sambandspersonen som avses i punkt 3 i ger anledning till oro avseende en eller flera aspekter av relevans för den berörda medlemsstaten, ska den verkställande direktören utan dröjsmål informera den medlemsstaten.

5. Vid tillämpning av punkt 3 ska sambandspersonen, i överensstämmelse med nationella regler och unionsregler om säkerhet och dataskydd,
 - a) få information från den berörda nationella samordningscentralen och den relevanta nationella situationsbild som upprättats i enlighet med artikel 25,
 - b) hålla regelbunden kontakt med nationella myndigheter med ansvar för gränsförvaltning, däribland kustbevakningar i den mån de utför gränskontrolluppgifter, samt de nationella myndigheterna med ansvar för återvändande, och informera den berörda nationella kontaktpunkten.
6. Sambandspersonens rapport enligt punkt 3 c i den här artikeln ska ingå i den sårbarhetsbedömning som avses i artikel 32. Rapporten ska översändas till den berörda medlemsstaten.
7. Sambandsmännen ska vid utförandet av sina uppgifter ta emot instruktioner endast från byrån.

Artikel 32

Sårbarhetsbedömning

1. Byrån ska genom beslut av styrelsen fastställa en gemensam metod för sårbarhetsbedömningar på grundval av ett förslag från den verkställande direktören som utarbetats i nära samarbete med medlemsstaterna och kommissionen. Denna metod ska inbegripa objektiva kriterier mot bakgrund av vilka byrån ska utföra sårbarhetsbedömningen, uppgift om dessa analysers frekvens, uppgift om hur senare sårbarhetsbedömningar ska utföras samt arrangemang för ett effektivt system för att övervaka genomförandet av den verkställande direktörens rekommendationer som avses i punkt 7.
2. Byrån ska övervaka och bedöma tillgången till teknisk utrustning, system, kapacitet, resurser, infrastruktur och personal med adekvat kompetens och utbildning i medlemsstaterna som krävs för gränskontroll enligt vad som anges i artikel 3.1 a. I detta sammanhang ska byrån bedöma de nationella planer för kapacitetsutveckling som avses i artikel 9.4 när det gäller kapaciteten att utföra gränskontroll med beaktande av att viss nationell kapacitet delvis kan användas för andra syften än gränskontroll. För framtida planering ska byrån genomföra sådan övervakning och bedömning som en förebyggande åtgärd på grundval av de riskanalyser som utarbetats i enlighet med artikel 29.2. Byrån ska genomföra sådan övervakning och bedömning minst en gång per år, såvida inte den verkställande direktören på grundval av en riskanalys eller en tidigare sårbarhetsbedömning beslutar annat. Varje medlemsstat ska under alla omständigheter bli föremål för övervakning och bedömning minst en gång vart tredje år.
3. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 9 ska medlemsstaterna, på begäran av byrån, lämna information om teknisk utrustning, personal och, i den mån det är möjligt, de ekonomiska resurser som på nationell nivå är tillgängliga för gränskontroll. Medlemsstaterna ska även, på byråns begäran, lämna information om sina beredskapsplaner för gränsförvaltning.
4. Syftet med sårbarhetsbedömningen är att byrån ska kunna bedöma medlemsstaternas förmåga och beredskap att hantera nuvarande och kommande utmaningar vid de yttre gränserna, att identifiera, särskilt för de medlemsstater som står inför särskilda och oproportionella utmaningar, möjliga omedelbara konsekvenser vid de yttre gränserna och därav följande konsekvenser för Schengenområdet, att bedöma deras förmåga att bidra till den stående styrkan och till reserven för teknisk utrustning, inbegripet reserven med utrustning för snabba insatser, samt att bedöma medlemsstaternas förmåga att hysa stöd från europeiska gräns- och kustbevakningen i enlighet med artikel 9.3. Denna analys påverkar inte tillämpningen av utvärderingsmekanismen för Schengen.
5. Inom ramen för sårbarhetsbedömningen ska byrån bedöma medlemsstaternas kvalitativa och kvantitativa kapacitet att utföra alla gränsförvaltningsuppgifter, inklusive deras kapacitet att hantera det stora antal människor som kan komma att anlända till deras territorier.
6. Det preliminära resultatet av sårbarhetsbedömningen ska överlämnas till de berörda medlemsstaterna. De berörda medlemsstaterna får lämna synpunkter på analysen.

7. Vid behov ska den verkställande direktören i samråd med den berörda medlemsstaten lämna en rekommendation om nödvändiga åtgärder som ska vidtas av den berörda medlemsstaten och den tid inom vilken åtgärderna ska genomföras. Den verkställande direktören ska uppmana de berörda medlemsstaterna att vidta nödvändiga åtgärder på grundval av en handlingsplan som utarbetats av medlemsstaten i samråd med den verkställande direktören.

8. Den verkställande direktören ska basera de åtgärder som rekommendationen till de berörda medlemsstaterna innehåller på resultatet av sårbarhetsbedömningen, med beaktande av byråns riskanalys, den berörda medlemsstatens synpunkter och resultatet av utvärderingsmekanismen för Schengen.

De rekommenderade åtgärderna ska syfta till att undanröja de sårbarheter som identifierats i analysen så att medlemsstaterna kan höja sin beredskap för att möta nuvarande och kommande utmaningar vid de yttre gränserna genom att stärka eller förbättra sin kapacitet och tekniska utrustning och sina system, resurser och beredskapsplaner. Den verkställande direktören får erbjuda medlemsstaterna byråns tekniska expertis för att stödja genomförandet av de rekommenderade åtgärderna.

9. Den verkställande direktören ska övervaka genomförandet av de rekommenderade åtgärderna genom regelbundna rapporter som medlemsstaterna ska lämna på grundval av de handlingsplaner som avses i punkt 7.

Om det finns en risk för att en medlemsstat inte kommer att genomföra en rekommenderad åtgärd inom den tidsfrist som fastställts i enlighet med punkt 7, ska den verkställande direktören omedelbart informera styrelseledamoten från den berörda medlemsstaten samt kommissionen. Den verkställande direktören ska i samråd med styrelseledamoten från den berörda medlemsstaten förhöra sig hos medlemsstatens berörda myndigheter om skälen till förseningen och erbjuda stöd från byrån för att underlätta genomförandet av den rekommenderade åtgärden.

10. Om en medlemsstat inte genomför de nödvändiga åtgärderna enligt rekommendationen inom den tidsfrist som fastställts i enlighet med punkt 7 i denna artikel ska den verkställande direktören överlämna ärendet till styrelsen och underrätta kommissionen. Styrelsen ska på grundval av den verkställande direktörens förslag anta ett beslut som anger de nödvändiga åtgärder som ska vidtas av den berörda medlemsstaten och den tidsfrist inom vilken åtgärderna ska genomföras. Styrelsens beslut ska vara bindande för medlemsstaten. Om medlemsstaten inte genomför åtgärderna inom den tid som föreskrivits i beslutet ska styrelsen underrätta rådet och kommissionen, och ytterligare åtgärder kan vidtas i enlighet med artikel 42.

11. Sårbarhetsbedömningen, inklusive en detaljerad beskrivning av resultatet av sårbarhetsbedömningen, de åtgärder som vidtagits av medlemsstaterna som svar på sårbarhetsbedömningen och statusen för genomförandet av eventuella tidigare rekommenderade åtgärder, ska regelbundet och minst en gång per år överlämnas till Europaparlamentet, rådet och kommissionen, i enlighet med artikel 92.

Artikel 33

Samverkans effekter mellan sårbarhetsbedömningen och utvärderingsmekanismen för Schengen

1. Samverkans effekterna mellan sårbarhetsbedömningarna och utvärderingsmekanismen för Schengen ska maximeras för att skapa en bättre situationsbild av Schengenområdet funktion och i möjligaste mån undvika dubbelarbete för medlemsstaterna, samt säkerställa en bättre samordnad användning av unionens relevanta finansieringsinstrument för att stödja förvaltningen av de yttre gränserna.

2. För det ändamål som avses i punkt 1 ska kommissionen och byrån inrätta de arrangemang som krävs för att på ett regelbundet och säkert sätt och i vederbörlig tid inbördes utbyta all information som rör resultaten av sårbarhetsbedömningarna och resultaten av de utvärderingar som utförts inom ramen för utvärderingsmekanismen för Schengen på området gränsförvaltning. Dessa arrangemang för informationsutbyte ska omfatta rapporterna om sårbarhetsbedömningar och rapporter från utvärderingsbesök inom Schengen, efterföljande rekommendationer, handlingsplaner och eventuella uppdateringar om genomförandet av de handlingsplaner som medlemsstaterna lämnar in.

3. Vid tillämpningen av utvärderingsmekanismen för Schengen när det gäller förvaltningen av de yttre gränserna ska kommissionen dela med sig av resultaten av sårbarhetsbedömningarna till samtliga medlemmar i de utvärderingsgrupper för Schengen som deltar i utvärderingen av den berörda medlemsstaten. Sådana uppgifter ska anses vara känsliga i den mening som avses i förordning (EU) nr 1053/2013 och ska behandlas i enlighet med detta.

4. De arrangemang som avses i punkt 2 ska omfatta resultaten av de utvärderingar som utförts inom ramen för utvärderingsmekanismen för Schengen i fråga om återvändande, för att säkerställa att byrån är fullt medveten om de identifierade bristerna och därmed kan föreslå lämpliga åtgärder till stöd för de berörda medlemsstaterna i detta avseende.

Artikel 34

Tilldelning av de yttre gränsavsnittens påverkansgrader

1. På grundval av byråns riskanalys och sårbarhetsbedömning och i överenskommelse med den berörda medlemsstaten ska byrån tilldela varje yttre gränsavsnitt någon av följande påverkansgrader eller ändra dessa grader:

- a) Påverkansgrad låg om incidenter i samband med olaglig invandring eller gränsöverskridande brottslighet som inträffar vid det relevanta gränsavsnittet har en obetydlig påverkan på säkerheten vid gränserna.
- b) Påverkansgrad medel om incidenter i samband med olaglig invandring eller gränsöverskridande brottslighet som inträffar vid det relevanta gränsavsnittet har en måttlig påverkan på säkerheten vid gränserna.
- c) Påverkansgrad hög om incidenter i samband med olaglig invandring eller gränsöverskridande brottslighet som inträffar vid det relevanta gränsavsnittet har en betydande påverkan på säkerheten vid gränserna.

2. I syfte att snabbt kunna hantera en krissituation vid ett visst gränsavsnitt, när byråns riskanalys visar att incidenter i samband med olaglig invandring eller gränsöverskridande brottslighet som inträffar vid det relevanta yttre gränsavsnittet har en avgörande påverkan på säkerheten vid gränserna i en sådan utsträckning att de äventyrar Schengenområdets funktion, ska byrån i samförstånd med den berörda medlemsstaten tillfälligt tilldela det gränsavsnittet en påverkansgrad *kritisk*.

3. Om inget samförstånd nås mellan den berörda medlemsstaten och byrån i fråga om tilldelningen av en påverkansgrad för ett yttre gränsavsnitt ska den påverkansgrad som tidigare tilldelats det gränsavsnittet förbli oförändrad.

4. Den nationella samordningscentralen ska, i nära samarbete med andra behöriga nationella myndigheter, kontinuerligt bedöma om det finns ett behov av att ändra påverkansgraden för något av de yttre gränsavsnitten genom att beakta informationen i den nationella situationsbilden och informera byrån i enlighet med detta.

5. Byrån ska i den europeiska situationsbilden ange de påverkansgrader som tilldelats de yttre gränsavsnitten.

Artikel 35

Reaktioner motsvarande påverkansgraderna

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att gränskontroll vid de yttre gränsavsnitten motsvarar den tilldelade påverkansgraden enligt följande:

- a) Om ett yttre gränsavsnitt har tilldelats påverkansgraden låg ska de nationella myndigheterna med ansvar för yttre gränskontroll organisera regelbunden gränskontroll på grundval av riskanalys och säkerställa att tillräckliga resurser och personal hålls tillgängliga för det gränsavsnittet.
- b) Om ett yttre gränsavsnitt har tilldelats påverkansgraden medel ska de nationella myndigheterna med ansvar för yttre gränskontroll, utöver de åtgärder som vidtas i enlighet med led a i denna punkt, säkerställa att lämpliga gränskontrollåtgärder vidtas vid det gränsavsnittet. När sådana gränskontrollåtgärder vidtas ska den nationella samordningscentralen informeras om detta. Den nationella samordningscentralen ska samordna eventuellt stöd i enlighet med artikel 21.3.
- c) Om ett yttre gränsavsnitt har tilldelats påverkansgraden hög ska den berörda medlemsstaten, utöver de åtgärder som vidtas i enlighet med led b i denna punkt, genom den nationella samordningscentralen säkerställa att de nationella myndigheter som är verksamma vid det gränsavsnittet får allt nödvändigt stöd och att förstärkta gränskontrollåtgärder vidtas. Medlemsstaten i fråga får begära stöd från byrån på de villkor för inledande av gemensamma insatser eller snabba gränsinsatser som fastställs i artikel 36.

- d) Om ett yttre gränssnitt har tilldelats påverkansgraden kritisk ska byrån anmäla detta till kommissionen. Den verkställande direktören ska, utöver de åtgärder som vidtas enligt led c i denna punkt, utfärda en rekommendation i enlighet med artikel 41.1, med beaktande av det pågående stödet från byrån. Den berörda medlemsstaten ska svara på rekommendationen i enlighet med artikel 41.2.
2. De nationella samordningscentralerna ska regelbundet informera byrån om de åtgärder som vidtas på nationell nivå i enlighet med punkt 1 c och d.
3. Om påverkansgraden medel, hög eller kritisk har tilldelats ett yttre gränssnitt som ansluter till en annan medlemsstats gränssnitt eller till ett gränssnitt i ett tredjeland i förhållande till vilket avtal, arrangemang eller regionala nätverk som avses i artiklarna 72 och 73 är i kraft, ska den nationella samordningscentralen kontakta den angränsande medlemsstatens nationella samordningscentral eller det angränsande tredjelands behöriga myndighet och sträva efter att samordna de nödvändiga gränsoverskridande åtgärderna med byrån.
4. Byrån ska, tillsammans med den berörda medlemsstaten, utvärdera tilldelningen av påverkansgrader och motsvarande åtgärder som vidtagits på nationell nivå och unionsnivå. Utvärderingen ska bidra till den sårbarhetsbedömning som byrån ska utföra i enlighet med artikel 32.

AVSNITT 7

Byråns åtgärder vid de yttre gränserna

Artikel 36

Byråns åtgärder vid de yttre gränserna

1. En medlemsstat får begära byråns stöd i arbetet med att genomföra sina skyldigheter i fråga om yttre gränskontroll. Byrån ska även vidta åtgärder i enlighet med artiklarna 41 och 42.
2. Byrån ska organisera lämpligt tekniskt och operativt stöd till värdmedlemsstaten och får, i enlighet med relevant unionsrätt och internationell rätt, däribland principen om *non-refoulement*, vidta en eller flera av följande åtgärder:
- a) Samordna gemensamma insatser för en eller flera medlemsstater och utplacera den stående styrkan och teknisk utrustning.
 - b) Anordna snabba gränssinsatser och utplacera den stående styrkan och teknisk utrustning.
 - c) Samordna en eller flera medlemsstaters och tredjeländers verksamhet vid de yttre gränserna, däribland gemensamma insatser tillsammans med angränsande tredjeländer.
 - d) Utplacera den stående styrkan inom ramen för stödenheter för migrationshantering, bland annat i hotspot-områden, i syfte att tillhandahålla tekniskt och operativt stöd, inklusive, vid behov, i samband med återvändandeverksamheter.
 - e) Inom ramen för de insatser som avses i leden a, b och c i denna punkt och i enlighet med förordning (EU) nr 656/2014 och internationell rätt tillhandahålla medlemsstater och tredjeländer tekniskt och operativt stöd i samband med sök- och räddningssituationer för personer i sjönöd som kan uppkomma under gränsovervakningsinsatser till havs.
 - f) Ge prioriterad behandling åt Eurosurs fusionstjänster.
3. Byrån ska finansiera eller medfinansiera den verksamhet som avses i punkt 2 ur sin egen budget i enlighet med de finansiella regler som är tillämpliga på byrån.
4. Om byrån har betydande ytterligare finansiella behov på grund av en situation vid de yttre gränserna ska den utan dröjsmål underrätta Europaparlamentet, rådet och kommissionen om detta.

Artikel 37

Inledande av gemensamma insatser och snabba gränsinsatser vid de yttre gränserna

1. En medlemsstat får begära att byrån inleder gemensamma insatser för att bemöta kommande utmaningar, däribland olaglig invandring, befintliga eller framtida hot vid dess yttre gränser eller gränsöverskridande brottslighet, eller tillhandahåller teknisk och operativ förstärkning, när den genomför sina skyldigheter i fråga om yttre gränskontroll. Som en del av en sådan begäran får en medlemsstat även ange de personalprofiler för operativ personal som krävs för den gemensamma insatsen i fråga, inklusive personal som har verkställande befogenheter, i förekommande fall.
2. På begäran av en medlemsstat som står inför en situation med specifika och oproportionella utmaningar, särskilt om ett stort antal tredjelandsmedborgare kommer till vissa ställen vid den yttre gränsen och utan tillstånd försöker ta sig in på medlemsstatens territorium, får byrån göra en snabb gränsinsats under begränsad tid på den värdmedlemsstatens territorium.
3. Den verkställande direktören ska utvärdera, godkänna och samordna medlemsstaternas förslag till gemensamma insatser eller snabba gränsinsatser. Gemensamma insatser och snabba gränsinsatser ska föregås av en uttömmande, tillförlitlig och aktuell riskanalys så att byrån kan fastställa en prioritetsordning för de föreslagna gemensamma insatserna och snabba gränsinsatserna, med beaktande av de påverkansgrader som tilldelats yttre gränsvsnitt i enlighet med artikel 34 och tillgängliga resurser.
4. Målen med en gemensam insats eller snabb gränsinsats kan uppnås inom ramen för en multifunktionell insats. Sådana insatser kan omfatta kustbevakningsuppgifter och förebyggande av gränsöverskridande brottslighet, med fokus på kampen mot smuggling av migranter eller människohandel, samt migrationsförvaltning, med fokus på identifiering, registrering, intervjuer för informationsinhämtning (debriefing) och återvändande.

Artikel 38

Operativa planer för gemensamma insatser

1. För att förbereda en gemensam insats ska den verkställande direktören i samarbete med värdmedlemsstaten upprätta en förteckning över den tekniska utrustning, den personal och de personalprofiler som behövs, inklusive personal med verkställande befogenheter i förekommande fall, som ska ges tillstånd i enlighet med artikel 82.2. Förteckningen ska upprättas med beaktande av värdmedlemsstatens tillgängliga resurser och begäran från värdmedlemsstaten enligt artikel 37. Med utgångspunkt i dessa uppgifter ska byrån fastställa ett paket för teknisk och operativ förstärkning samt kapacitetsuppbyggnad som ska tas med i den operativa planen.
2. Den verkställande direktören ska utarbeta en operativ plan för gemensamma insatser vid de yttre gränserna. Den verkställande direktören och värdmedlemsstaten ska, i rätt tid och i nära samråd med de deltagande medlemsstaterna, komma överens om den operativa planen, i vilken det ska redogöras för de organisatoriska och förfarandemässiga aspekterna av den gemensamma insatsen.
3. Den operativa planen ska vara bindande för byrån, värdmedlemsstaten och de deltagande medlemsstaterna. Den ska omfatta alla aspekter som bedöms nödvändiga för genomförandet av den gemensamma insatsen, inbegripet följande:
 - a) En beskrivning av situationen med uppgifter om utplaceringens upplägg och mål, inklusive det operativa ändamålet.
 - b) Den uppskattade tid som den gemensamma insatsen förväntas pågå för att dess mål ska kunna uppnås.
 - c) Det geografiska område där den gemensamma insatsen ska genomföras.
 - d) En beskrivning av uppgifterna, inbegripet sådana som kräver verkställande befogenheter, ansvarsområdena, även vad gäller respekten för de grundläggande rättigheterna och dataskyddskrav, och särskilda anvisningar för enheterna, bland annat om tillåtna databassökningar samt de tjänstevapen och den ammunition och utrustning som tillåts i värdmedlemsstaten.
 - e) Enheternas sammansättning samt utplaceringen av annan relevant personal.

- f) Bestämmelser om befäl och kontroll, däribland namn och grad för de gränsbevakningstjänstemän i värdmedlemsstaten som ansvarar för samarbetet med medlemmarna i enheterna och byrån, i synnerhet namn och grad för de gränsbevakningstjänstemän som för befäl under utplaceringstiden samt medlemmarna i enheternas plats i befälsordningen.
 - g) Den tekniska utrustning som ska utplaceras under den gemensamma insatsen, inbegripet särskilda krav, såsom användningsvillkor, begärd personal, transport och annan logistik samt finansiella bestämmelser.
 - h) Detaljerade bestämmelser om byråns omedelbara rapportering av incidenter till styrelsen och till relevanta nationella myndigheter.
 - i) Ett system för rapportering och utvärdering med riktmärken för utvärderingsrapporten, inklusive vad gäller skyddet av de grundläggande rättigheterna, och sista datum för inlämnande av den slutliga utvärderingsrapporten.
 - j) I fråga om operativa insatser till havs, specifika uppgifter om tillämpningen av relevant jurisdiktion och tillämplig rätt i det geografiska område där den gemensamma insatsen ska äga rum, inklusive hänvisningar till nationell rätt, internationell rätt och unionsrätt om ingripande, sjöräddning och landsättning. Den operativa planen ska i det avseendet upprättas i enlighet med förordning (EU) nr 656/2014.
 - k) Villkoren för samarbete med tredjeländer, andra unionsorgan och unionsbyråer eller internationella organisationer.
 - l) Allmänna instruktioner om hur skyddet av de grundläggande rättigheterna ska säkerställas under byråns operativa verksamhet.
 - m) Förfaranden som hänvisar personer i behov av internationellt skydd, offer för människohandel, ensamkommande barn och personer i utsatta situationer till behöriga nationella myndigheter för lämpligt stöd.
 - n) Förfaranden för att ta emot och till byrån överlämna klagomål rörande personer som deltar i byråns operativa verksamhet, inklusive gränsbevakningstjänstemän eller annan relevant personal i värdmedlemsstaten och medlemmar i enheterna, med påstående om eventuella kränkningar av grundläggande rättigheter under deras deltagande i byråns operativa verksamhet.
 - o) Logistiska arrangemang, inklusive information om arbetsförhållanden och omgivningen i de områden där den gemensamma insatsen ska äga rum.
4. Den operativa planen får ändras eller anpassas endast med den verkställande direktörens och värdmedlemsstatens godkännande, efter samråd med de deltagande medlemsstaterna. Byrån ska omedelbart skicka en kopia av den ändrade eller anpassade operativa planen till de deltagande medlemsstaterna.
5. Denna artikel ska i tillämpliga delar gälla för byråns alla olika insatser.

Artikel 39

Förfarande för att inleda en snabb gränsinsats

1. En begäran från en medlemsstat om inledande av en snabb gränsinsats ska innehålla en beskrivning av situationen, eventuella mål och beräknade behov, samt de personalprofiler som behövs, inklusive personal med verkställande befogenheter i förekommande fall. Den verkställande direktören får vid behov omedelbart skicka experter från byrån för att bedöma situationen vid den berörda medlemsstatens yttre gränser.
2. Den verkställande direktören ska omedelbart underrätta styrelsen om en medlemsstats begäran om en snabb gränsinsats.
3. När den verkställande direktören fattar beslut om en medlemsstats begäran ska han eller hon ta hänsyn till byråns riskanalyser, analyskiktet i den europeiska situationsbilden och resultatet av den sårbarhetsbedömning som avses i artikel 32 samt all annan relevant information som den berörda medlemsstaten eller någon annan medlemsstat lämnat.

4. Den verkställande direktören ska omedelbart bedöma möjligheterna till omfördelning av tillgängliga medlemmar i de enheter inom den stående styrkan, särskilt ordinarie personal och personal som utstationeras till byrån från medlemsstaterna, som finns i andra områden för operativa insatser. Den verkställande direktören ska också bedöma det ytterligare behovet av att utplacera operativ personal i enlighet med artikel 57 och – så snart det inte längre finns personal inom de erforderliga profilerna – aktivera reserven för snabba insatser i enlighet med artikel 58.
5. Den verkställande direktören ska fatta beslut om begäran om inledande av en snabb gränsinsats inom två arbetsdagar från den dag då begäran mottogs. Den verkställande direktören ska samtidigt skriftligen underrätta den berörda medlemsstaten och styrelsen om beslutet. I beslutet ska de huvudsakliga skälen för beslutet anges.
6. När den verkställande direktören fattar det beslut som avses i punkt 5 i den här artikeln ska han eller hon informera medlemsstaterna om möjligheten att begära ytterligare operativ personal i enlighet med artikel 57 och, i tillämpliga fall, artikel 58 genom att ange möjliga antal och profiler för personal som ska tillhandahållas av varje medlemsstat.
7. Om den verkställande direktören beslutar att inleda en snabb gränsinsats ska han eller hon utplacera tillgängliga gränsförvaltningsenheter från den stående styrkan och utrustning från reserven för teknisk utrustning i enlighet med artikel 64, samt vid behov besluta om omedelbar förstärkning från en eller flera gränsförvaltningsenheter i enlighet med artikel 57.
8. Den verkställande direktören ska tillsammans med värdmedlemsstaten upprätta och komma överens om en sådan operativ plan som avses i artikel 38.2 omedelbart, och under alla omständigheter senast tre arbetsdagar efter datumet för beslutet.
9. Så snart den operativa planen har överenskommit och tillhandahållits medlemsstaterna, ska den verkställande direktören omedelbart utplacera den tillgängliga operativa personalen genom omfördelningar från andra områden för operativa insatser eller andra uppgifter.
10. Parallellt med den utplacering som avses i punkt 9, och om det är nödvändigt för att säkra en omedelbar förstärkning av de gränsförvaltningsenheter som har omfördelats från andra områden eller uppgifter, ska den verkställande direktören begära att varje medlemsstat lämnar uppgift om antalet och profilerna för ytterligare personal som ska utplaceras från deras nationella förteckningar för kortvariga utplaceringar som avses i artikel 57.
11. Om det uppkommer en situation där de gränsförvaltningsenheter som avses i punkt 7 och den personal som avses i punkt 10 i denna artikel är otillräckliga, får den verkställande direktören aktivera reserven för snabba insatser genom att begära att varje medlemsstat lämnar uppgift om antalet och profilerna för ytterligare personal som ska utplaceras, i enlighet med artikel 58.
12. Den information som avses i punkterna 10 och 11 ska tillhandahållas skriftligen till de nationella kontaktpunkterna och ska ange den dag då utplaceringen från varje kategori ska äga rum. De nationella kontaktpunkterna ska även erbjuda ett exemplar av den operativa planen.
13. Medlemsstaterna ska säkerställa att antalet och profilerna för personal omedelbart ställs till byråns förfogande för att garantera en komplett utplacering i enlighet med artikel 57, samt i tillämpliga fall artikel 58.
14. Utplaceringen av de första gränsförvaltningsenheter som omfördelas från andra områden och andra uppgifter ska äga rum senast fem arbetsdagar efter den dag då den verkställande direktören och värdmedlemsstaten kom överens om den operativa planen. Utplacering av ytterligare gränsförvaltningsenheter ska ske vid behov, senast tolv arbetsdagar efter den dag då en överenskommelse om den operativa planen nås.
15. Om snabba gränsinsatser ska vidtas ska den verkställande direktören, i samråd med styrelsen, omedelbart överväga prioriteringsordningen vad gäller byråns pågående och planerade gemensamma insatser vid andra yttre gränser för att möjliggöra en eventuell resursomfördelning till de områden vid de yttre gränserna där förstärkt utplacering behövs som mest.

Artikel 40

Stödenheter för migrationshantering

1. En medlemsstat som står inför oproportionella migrationsutmaningar i vissa hotspot-områden vid sina yttre gränser som kännetecknas av stora inkommande blandade migrationsflöden får begära teknisk och operativ förstärkning från stödenheter för migrationshantering bestående av experter från relevanta unionsorgan och unionsbyråer som ska verka i enlighet med sina uppdrag.

Medlemsstaten i fråga ska lämna in en begäran om förstärkning och en bedömning av sina behov till kommissionen. Kommissionen ska, på grundval av den bedömningen av behov, översända begäran till byrån, Easo, Europol och andra relevanta unionsorgan och unionsbyråer, beroende på vad som är lämpligt.

2. De berörda unionsorganen och unionsbyråerna ska, i enlighet med sina respektive uppdrag, bedöma medlemsstatens begäran om förstärkning och bedömningen av dess behov för att utarbeta ett komplett förstärkningspaket bestående av olika verksamheter som samordnas av de relevanta unionsorganen och unionsbyråerna, varvid den berörda medlemsstaten ska ge sitt samtycke. Kommissionen ska samordna den processen.

3. Kommissionen ska, i samarbete med värdmedlemsstaten och relevanta unionsorgan och unionsbyråer i enlighet med deras respektive mandat, fastställa villkoren för samarbetet i hotspot-området och ansvara för samordningen av verksamheten i stödenheterna för migrationshantering.

4. Den tekniska och operativa förstärkning som tillhandahålls, med full respekt för de grundläggande rättigheterna, av den stående styrkan inom ramen för stödenheter för migrationshantering kan innefatta tillhandahållande av följande:

- a) Med full respekt för de grundläggande rättigheterna, stöd i samband med screening av tredjelandsmedborgare som anländer till de yttre gränserna, bland annat genom identifiering, registrering och intervjuer för informationsinhämtning (debriefing) samt, på medlemsstatens begäran, upptagande av tredjelandsmedborgares fingeravtryck och tillhandahållande av information om syftet med dessa förfaranden.
- b) Inledande information till personer som vill söka internationellt skydd och hänvisning av dessa personer till den berörda medlemsstatens behöriga nationella myndigheter eller till de experter som utplaceras av Easo.
- c) Tekniskt och operativt stöd i samband med återvändande i enlighet med artikel 48, inklusive förberedelse och organisation av återvändandeinsatser.
- d) Nödvändig teknisk utrustning.

5. Stödenheterna för migrationshantering ska vid behov omfatta personal med särskild sakkunskap om skydd av barn, människohandel, skydd mot könsrelaterad förföljelse eller grundläggande rättigheter.

Artikel 41

Föreslagna åtgärder vid de yttre gränserna

1. På grundval av resultaten av sårbarhetsbedömningen eller när en påverkansgraden kritisk tilldelas ett eller flera yttre gränssnitt och med beaktande av relevanta delar i medlemsstatens beredskapsplaner, byråns riskanalys och analyskiktet i den europeiska situationsbilden, ska den verkställande direktören rekommendera den berörda medlemsstaten att begära att byrån inleder, genomför eller anpassar gemensamma insatser, snabba gränsinsatser eller andra relevanta åtgärder från byråns sida enligt vad som anges i artikel 36.

2. Den berörda medlemsstaten ska bemöta den rekommendation från den verkställande direktören som avses i punkt 1 inom sex arbetsdagar. Om rekommendationen bemöts negativt ska medlemsstaten också lämna en motivering till detta bemötande. Den verkställande direktören ska utan dröjsmål underrätta styrelsen och kommissionen om de rekommenderade åtgärderna och motiveringen till det negativa bemötandet, i syfte att bedöma om brådskande åtgärder kan komma att krävas i enlighet med artikel 42.

Artikel 42

Situationer vid de yttre gränserna som kräver brådskande åtgärder

1. Om den yttre gränskontrollen blir så ineffektiv att Schengenrådets funktion riskerar att äventyras därför att
 - a) en medlemsstat inte genomför nödvändiga åtgärder i enlighet med ett sådant beslut av styrelsen som avses i artikel 32.10, eller
 - b) en medlemsstat som står inför specifika och oproportionella utmaningar vid de yttre gränserna antingen inte har begärt tillräckliga stödåtgärder från byrån enligt artikel 37, 39 eller 40 eller inte gör det som krävs för att genomföra åtgärder enligt dessa artiklar eller enligt artikel 41,får rådet, på grundval av ett förslag från kommissionen, utan dröjsmål anta ett beslut genom en genomförandeakt som anger de åtgärder byrån ska genomföra för att minska riskerna och som ålägger den berörda medlemsstaten att samarbeta med byrån vid genomförandet av dessa åtgärder. Kommissionen ska samråda med byrån innan den lägger fram sitt förslag.
2. Om det uppstår en situation som kräver brådskande åtgärder ska Europaparlamentet utan dröjsmål underrättas om situationen samt om alla efterföljande åtgärder och beslut med anledning av den.
3. För att minska risken för att Schengenrådet äventyras ska det rådsbeslut som avses i punkt 1 föreskriva en eller flera av följande åtgärder som ska vidtas av byrån:
 - a) Organisera och samordna snabba gränsinsatser och utplacera den stående styrkan, inklusive enheter från reserven för snabba insatser.
 - b) Utplacera den stående styrkan inom ramen för stödenheterna för migrationshantering, särskilt i hotspot-områden.
 - c) Samordna en eller flera medlemsstaters och tredjeländers verksamhet vid de yttre gränserna, däribland gemensamma insatser tillsammans med angränsande tredjeländer.
 - d) Utplacera teknisk utrustning.
 - e) Organisera återvändandeinterventioner.
4. Den verkställande direktören ska inom två arbetsdagar från den dag då det rådsbeslut som avses i punkt 1 antogs
 - a) fastställa vad som krävs för det praktiska genomförandet av de åtgärder som anges i det beslutet, däribland vilken teknisk utrustning och vilket antal och vilka profiler vad gäller den operativa personalen som behövs för att uppnå målen i beslutet,
 - b) utarbeta ett utkast till operativ plan och överlämna det till de berörda medlemsstaterna.
5. Den verkställande direktören och den berörda medlemsstaten ska komma överens om den operativa plan som avses i punkt 4 b inom tre arbetsdagar från det att den lämnades in.
6. Byrån ska utan dröjsmål, och under alla omständigheter inom fem arbetsdagar från fastställandet av den operativa planen, utplacera nödvändig operativ personal från den stående styrkan för det praktiska genomförandet av de åtgärder som identifierats i det rådsbeslut som avses i punkt 1. Ytterligare enheter ska utplaceras efter behov i en andra etapp och under alla omständigheter inom tolv arbetsdagar från fastställandet av den operativa planen.
7. Byrån och medlemsstaterna ska, utan dröjsmål och under alla omständigheter inom tio arbetsdagar från fastställandet av den operativa planen, sända nödvändig teknisk utrustning och behörig personal till bestämmelseorten för utplacering för det praktiska genomförandet av de åtgärder som identifierats i det rådsbeslut som avses i punkt 1.

Ytterligare teknisk utrustning ska utplaceras efter behov i en andra etapp i enlighet med artikel 64.
8. Den berörda medlemsstaten ska rätta sig efter det rådsbeslut som avses i punkt 1. I det syftet ska den omedelbart samarbeta med byrån och vidta de åtgärder som krävs för att underlätta genomförandet av beslutet och det praktiska verkställandet av de åtgärder som anges i beslutet samt i den operativa plan som överenskommit med den verkställande direktören, i synnerhet genom att genomföra de skyldigheter som föreskrivs i artiklarna 43, 82 och 83.

9. I enlighet med artikel 57 och, i tillämpliga fall, artikel 39 ska medlemsstaterna ställa den operativa personal till förfogande som fastställs av den verkställande direktören i enlighet med punkt 4 i den här artikeln.

10. Kommissionen ska övervaka genomförandet av de åtgärder som fastställs i det rådsbeslut som avses i punkt 1 och de åtgärder som byrån vidtar för detta ändamål. Om den berörda medlemsstaten inte följer det rådsbeslut som avses i punkt 1 i denna artikel inom 30 dagar och inte samarbetar med byrån i enlighet med punkt 8 i denna artikel, får kommissionen utlösa det förfarande som föreskrivs i artikel 29 i förordning (EU) 2016/399.

Artikel 43

Anvisningar för enheterna

1. Under den tid som gränsförvaltningsenheter, återvändandeenheter och stödenheter för migrationshantering är utplacerade ska värdmedlemsstaten eller, vid samarbete med ett tredjeland i enlighet med ett statusavtal, det berörda tredjelandet utfärda anvisningar för enheterna i enlighet med den operativa planen.

2. Byrån får via sin samordnare meddela värdmedlemsstaten sina synpunkter på anvisningarna för enheterna. Om så sker ska värdmedlemsstaten beakta dessa synpunkter och rätta sig efter dem i möjligaste mån.

3. Om anvisningarna för enheterna inte är förenliga med den operativa planen ska samordnaren omedelbart rapportera till den verkställande direktören, som, om det är lämpligt, får vidta åtgärder i enlighet med artikel 46.3.

4. Medlemmar i enheterna ska, när de utför sina uppgifter och utövar sina befogenheter, till fullo respektera de grundläggande rättigheterna, däribland tillträde till asylförfaranden och mänsklig värdighet, och ska särskilt ta hänsyn till utsatta personer. Alla åtgärder som de vidtar när de utför sina uppgifter och utövar sina befogenheter ska stå i proportion till de mål som eftersträvas genom sådana åtgärder. När medlemmarna i enheterna utför sina uppgifter och utövar sina befogenheter får de inte diskriminera personer på några som helst grunder, exempelvis på grund av kön, ras, hudfärg, etniskt eller socialt ursprung, genetiska särdrag, språk, religion eller övertygelse, politisk eller annan åskådning, tillhörighet till nationell minoritet, förmögenhet, börd, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning i enlighet med artikel 21 i stadgan.

5. Medlemmar i enheterna som inte tillhör den ordinarie personalen ska fortsätta att omfattas av hemmedlemsstatens disciplinära bestämmelser. Hemmedlemsstaten ska i enlighet med sin nationella rätt föreskriva lämpliga disciplinära eller andra åtgärder för fall då någon inom ramen för byråns operativa verksamhet underlåter att iaktta grundläggande rättigheter, eller skyldigheter i fråga om internationellt skydd.

6. Ordinarie personal som utplaceras som medlemmar i enheterna ska omfattas av disciplinära bestämmelser i enlighet med tjänsteföreskrifterna och anställningsvillkoren samt de åtgärder av disciplinär natur som föreskrivs i den tillsynsmekanism som avses i artikel 55.5 a.

Artikel 44

Samordnare

1. Byrån ska säkerställa det operativa genomförandet av alla organisatoriska aspekter av gemensamma insatser, pilotprojekt eller snabba gränsinsatser, inbegripet närvaron av ordinarie personal.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 60 ska den verkställande direktören bland den ordinarie personalen utse en eller flera experter som ska utplaceras som samordnare för varje gemensam insats eller snabb gränsinsats. Den verkställande direktören ska underrätta värdmedlemsstaten om vem som utsetts.

3. Samordnaren ska agera för byråns räkning i allt som rör utplaceringen av enheterna. Samordnaren ska ha till uppgift att främja samarbete och samordning mellan värdmedlemsstaten och de deltagande medlemsstaterna. Åtminstone en övervakare av de grundläggande rättigheterna ska bistå och ge råd till samordnaren. Samordnaren ska särskilt ha följande uppgifter:

a) Fungera som förbindelselänk mellan byrån, värdmedlemsstaten och medlemmarna i enheterna, och därvid för byråns räkning tillhandahålla stöd i alla frågor som rör villkoren för utplaceringen till enheterna.

- b) Övervaka att den operativa planen genomförs på ett korrekt sätt, bland annat vad gäller skyddet av de grundläggande rättigheterna i samarbete med övervakarna av de grundläggande rättigheterna, och rapportera till den verkställande direktören om detta.
 - c) Agera för byråns räkning i allt som rör utplaceringen av enheterna och rapportera till byrån om detta.
 - d) Rapportera till den verkställande direktören när värdmedlemsstaternas anvisningar till enheterna inte är förenliga med den operativa planen, särskilt vad gäller grundläggande rättigheter, och, när så är lämpligt, föreslå den verkställande direktören att överväga det fatta ett beslut i enlighet med artikel 46.
4. I samband med gemensamma insatser eller snabba gränsinsatser får den verkställande direktören bemyndiga samordnaren att bistå i syfte att nå en lösning vid eventuell oenighet i fråga om verkställandet av den operativa planen och utplaceringen av enheter.

Artikel 45

Kostnader

1. Byrån ska fullt ut täcka följande kostnader som uppkommer för medlemsstaterna när de tillhandahåller sin personal i syfte att utplacera dem från den stående styrkan som medlemmar i enheterna till medlemsstaterna och tredjeländer kortvarigt i enlighet med artikel 57, eller till medlemsstaterna genom reserven för snabba insatser i enlighet med artikel 58:
- a) Kostnader för resor från hemmedlemsstaten till värdmedlemsstaten, från värdmedlemsstaten till hemmedlemsstaten, inom värdmedlemsstaten i utplacerings- eller omfördelningssyfte inom den värdmedlemsstaten eller till en annan värdmedlemsstat, samt i utplacerings- och omfördelningssyfte inom eller till ett annat tredjeland.
 - b) Vaccinationskostnader.
 - c) Kostnader för särskilda nödvändiga försäkringar.
 - d) Kostnader för hälso- och sjukvård, inklusive psykologiskt stöd.
 - e) Dagtraktamenten, inklusive boendekostnader.
2. På grundval av ett förslag från den verkställande direktören ska styrelsen anta närmare bestämmelser vad gäller ersättning av de kostnader som uppkommit för personal som utplacerats kortvarigt i enlighet med artiklarna 57 och 58 och vid behov uppdatera dem. I syfte att säkerställa efterlevnaden av den tillämpliga rättsliga ramen ska den verkställande direktören lägga fram ett sådant förslag efter att ha mottagit ett positivt yttrande från kommissionen. De närmare bestämmelserna ska i så stor utsträckning som möjligt grunda sig på förenklade kostnadsalternativ i enlighet med artikel 125.1 c, d och e i förordning (EU, Euratom) 2018/1046. När så är lämpligt ska styrelsen säkerställa överensstämmelse med de bestämmelser som gäller för utgifter i samband med tjänsteresa för ordinarie personal.

Artikel 46

Beslut om att tillfälligt avbryta, avsluta eller att inte inleda verksamhet

1. Den verkställande direktören ska avsluta varje verksamhet som utförs av byrån om förutsättningarna för verksamheten i fråga inte längre är uppfyllda. Den verkställande direktören ska underrätta den berörda medlemsstaten innan verksamheten avslutas.
2. De medlemsstater som deltar i en operativ verksamhet som utförs av byrån får begära att den verkställande direktören avslutar den operativa verksamheten i fråga. Den verkställande direktören ska informera styrelsen om varje sådan begäran.
3. Den verkställande direktören får, efter att ha underrättat den berörda medlemsstaten, dra tillbaka finansieringen av en verksamhet eller tillfälligt avbryta eller avsluta den om värdmedlemsstaten inte följer den operativa planen.

4. Den verkställande direktören ska, efter samråd med ombudet för grundläggande rättigheter och efter att ha underrättat den berörda medlemsstaten, dra tillbaka finansieringen för verksamhet som utförs av byrån, eller helt eller delvis tillfälligt avbryta eller avsluta verksamhet som utförs av byrån, om han eller hon anser att det i samband med den berörda verksamheten förekommer allvarlig eller sannolikt fortgående underlåtenhet att iaktaga grundläggande rättigheter, eller skyldigheter i fråga om internationellt skydd.

5. Den verkställande direktören ska, efter samråd med ombudet för grundläggande rättigheter, besluta att inte inleda någon verksamhet från byråns sida om han eller hon anser att det redan i början av verksamheten skulle finnas allvarliga skäl att tillfälligt avbryta eller avsluta den, eftersom verksamheten skulle kunna leda till allvarlig underlåtenhet att iaktaga grundläggande rättigheter, eller skyldigheter i fråga om internationellt skydd. Den verkställande direktören ska underrätta den berörda medlemsstaten om det beslutet.

6. De beslut som avses i punkterna 4 och 5 ska baseras på vederbörligen motiverade grunder. När den verkställande direktören fattar sådana beslut ska han eller hon beakta relevant information såsom antalet och sakomständigheterna i registrerade klagomål som inte har åtgärdats av en behörig nationell myndighet, rapporter om allvarliga incidenter samt rapporter från samordnarna, relevanta internationella organisationer och unionsinstitutioner, unionsorgan och unionsbyråer på de områden som omfattas av denna förordnings tillämpningsområde. Den verkställande direktören ska informera styrelsen om sådana beslut och tillhandahålla motiveringar till dessa.

7. Om den verkställande direktören beslutar att tillfälligt avbryta eller avsluta byråns utplacering av en stödenhet för migrationshantering ska han eller hon informera de andra relevanta organ och byråer som verkar i hotspot-området om beslutet.

Artikel 47

Utvärdering av verksamhet

Den verkställande direktören ska utvärdera resultaten av byråns alla operativa verksamheter. Han eller hon ska till styrelsen överlämna ingående utvärderingsrapporter inom 60 dagar från det att verksamheten avslutats, tillsammans med de synpunkter som framförts av ombudet för grundläggande rättigheter. I syfte att förbättra den framtida verksamhetens kvalitet, inbördes konsekvens och effektivitet ska den verkställande direktören göra en övergripande analys av dessa resultat och inkludera denna analys i byråns årliga verksamhetsrapport. Den verkställande direktören ska säkerställa att byrån beaktar analysen av de resultaten i samband med framtida operativ verksamhet.

AVSNITT 8

Byråns åtgärder i fråga om återvändande

Artikel 48

Återvändande

1. Utan att i sak pröva besluten om återvändande, som förblir medlemsstaternas ansvar, och med hänsyn till respekten för de grundläggande rättigheterna, de allmänna principerna i unionsrätten och internationell rätt, däribland internationellt skydd, respekten för principen om *non-refoulement* och barns rättigheter, ska byrån när det gäller återvändande göra följande:

- a) Bistå medlemsstaterna med tekniskt och operativt stöd i fråga om återvändande, inbegripet
 - i) insamling av uppgifter som krävs för utfärdande av beslut om återvändande, identifiering av tredjelandsmedborgare som är föremål för återvändandeförfaranden och andra av medlemsstaternas åtgärder inför och i samband med återvändande samt efter ankomst och efter återvändande, i syfte att uppnå ett integrerat system för hantering av återvändande mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter, med deltagande av relevanta myndigheter i tredjeländer och andra relevanta aktörer,
 - ii) anskaffande av resehandlingar, inbegripet genom konsulärt samarbete, utan att lämna ut information om att en ansökan om internationellt skydd gjorts eller annan information som inte krävs för återvändandet,
 - iii) organisation och samordning av återvändandeinsatser och tillhandahållande av bistånd i samband med frivilliga återvändanden i samarbete med medlemsstaterna,

- iv) i samband med stöd vid frivilliga återvändanden från medlemsstaterna, tillhandahållande av bistånd till de som återvänder under såväl förberedelserna inför avresan som själva resan och efter ankomsten och återvändandet, med beaktande av utsatta personers behov.
- b) Tillhandahålla tekniskt och operativt stöd till medlemsstater som möter utmaningar i fråga om deras system för återvändande.
- c) I samråd med ombudet för grundläggande rättigheter utveckla en icke-bindande referensmodell för nationella it-system för hantering av återvändandeärenden som beskriver strukturen för sådana system, samt tillhandahålla tekniskt och operativt stöd till medlemsstaterna i samband med utvecklingen av sådana system som är förenliga med modellen.
- d) Driva och vidareutveckla en integrerad plattform för hantering av återvändande och en kommunikationsinfrastruktur som möjliggör sammanlänkning av medlemsstaternas system för hantering av återvändande och plattformen, för syftet att utbyta uppgifter och information, inklusive automatiserad överföring av statistiska uppgifter, samt tillhandahålla tekniskt och operativt stöd till medlemsstaterna vid anslutning till kommunikationsinfrastrukturen.
- e) Organisera, främja och samordna verksamhet som gör det möjligt för medlemsstaterna att sinsemellan utbyta information samt identifiera och sammanställa bästa praxis i fråga om återvändande.
- f) Ur sin budget, och i enlighet med de finansiella regler som är tillämpliga på byrån, finansiera eller medfinansiera de insatser, interventioner och åtgärder som avses i detta kapitel, inklusive ersättning för utgifter i samband med nödvändig anpassning av nationella it-system för hantering av återvändandeärenden i syfte att säkerställa säker kommunikation till den integrerade plattformen för hantering av återvändande.
2. Det tekniska och operativa stöd som avses i punkt 1 b ska omfatta verksamhet för att hjälpa medlemsstaterna att, genom sina behöriga myndigheter, genomföra förfaranden för återvändande genom att tillhandahålla i synnerhet följande:
- a) Tolktjänster.
- b) Praktisk information, inklusive analys av sådan information, och byråns rekommendationer om mottagande tredjeländer av relevans för genomförandet av denna förordning, om så är lämpligt i samarbete med andra unionsorgan och unionsbyråer, i synnerhet Easo.
- c) Rådgivning om genomförande och förvaltning av förfaranden för återvändande i enlighet med direktiv 2008/115/EG.
- d) Rådgivning om och stöd för medlemsstaternas genomförande av åtgärder i enlighet med direktiv 2008/115/EG och internationell rätt som är nödvändiga för att säkerställa att personer som är föremål för ett beslut om återvändande är anträffbara för återvändandet och för att förhindra att de avviker, samt bistånd gällande alternativ till förvar.
- e) Utrustning, resurser och expertis för genomförande av beslut om återvändande och för identifiering av tredjelandsmedborgare.
3. Byrån ska sträva efter att skapa samverkans effekter och föra samman unionsfinansierade nätverk och program avseende återvändande i nära samarbete med kommissionen och med stöd av relevanta aktörer, däribland det europeiska migrationsnätverket.

Artikel 49

System för informationsutbyte och hantering av återvändande

1. Byrån ska driva och vidareutveckla, i enlighet med artikel 48.1 d, en integrerad plattform för hantering av återvändande för att behandla information, inbegripet personuppgifter som överförs av medlemsstaternas system för hantering av återvändande och som behövs för att byrån ska kunna tillhandahålla tekniskt och operativt stöd. Personuppgifterna ska endast omfatta biografiska uppgifter eller passagerarlistor. Personuppgifter får endast överföras om de är nödvändiga för att byrån ska kunna bistå vid samordning eller organisation av återvändandeinsatser till tredjeländer, oavsett transportmedel. Sådana personuppgifter ska överföras till plattformen endast när ett beslut om att inleda en återvändandeinsats har fattats, och ska raderas så snart insatsen har avslutats.

Biografiska uppgifter får överföras till plattformen endast om de inte är tillgängliga för medlemmar i enheter och grupper i enlighet med artikel 17.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1860⁽⁹⁾.

Byrån får även använda plattformen för säker överföring av biografiska eller biometriska uppgifter, inklusive alla typer av handlingar som kan betraktas som bevis eller prima facie-bevisning för medborgarskap för tredjelandsmedborgare som är föremål för beslut om återvändande, om överföringen av sådana personuppgifter är nödvändig för att byrån på begäran av en medlemsstat ska kunna bistå i arbetet med att bekräfta tredjelandsmedborgares identitet och medborgarskap i enskilda fall. Sådana uppgifter får inte lagras på plattformen och ska raderas omedelbart efter en bekräftelse på mottagandet.

2. Byrån ska utveckla, införa och driva informationssystem och programvaruapplikationer som möjliggör utbyte av uppgifter om återvändande inom den europeiska gräns- och kustbevakningen samt utbyte av personuppgifter.

3. Personuppgifter ska behandlas i enlighet med artiklarna 86, 87, 88 och 91 beroende på vad som är tillämpligt.

Artikel 50

Återvändandeinsatser

1. Utan att i sak pröva besluten om återvändande, som förblir medlemsstaternas ansvar, ska byrån tillhandahålla medlemsstaterna tekniskt och operativt stöd och säkerställa samordningen eller organisationen av återvändandeinsatser, däribland genom att chartra flygplan för insatserna och genom att organisera återvändande på reguljära flygningar eller genom andra transportmedel. Byrån får på eget initiativ, med den berörda medlemsstatens samtycke, samordna eller organisera återvändandeinsatser.

2. Medlemsstaterna ska genom den plattform som avses i artikel 49.1 tillhandahålla operativa data om återvändanden som krävs för byråns bedömning av återvändandebehov och ska underrätta byrån om sin preliminära planering vad gäller antalet personer som är föremål för ett beslut om återvändande och om de mottagande tredjeländerna, i båda fallen med avseende på relevanta nationella återvändandeinsatser, samt om sina behov av stödåtgärder eller samordning från byråns sida. Byrån ska upprätta och upprätthålla en löpande operativ plan för att tillhandahålla de medlemsstater som inkommit med begäran nödvändigt operativt stöd och nödvändig operativ förstärkning, inklusive genom teknisk utrustning. Byrån får antingen på eget initiativ, med den berörda medlemsstatens samtycke, eller på begäran av en medlemsstat, i den löpande operativa planen inkludera de datum och destinationer för återvändandeinsatser som byrån efter en behovsbedömning anser nödvändiga. Styrelsen ska på grundval av ett förslag från den verkställande direktören besluta om upplägget för den löpande operativa planen. Den berörda medlemsstaten ska till byrån bekräfta att alla personer som är föremål för ett beslut om återvändande och som omfattas av en återvändandeinsats som byrån organiserar eller samordnar är föremål för ett verkställbart beslut om återvändande.

Om medlemmar i enheterna har placerats ut ska de, före återvändande av en person som är föremål för ett beslut om återvändande, konsultera Schengens informationssystem för att kontrollera huruvida beslutet om återvändande beträffande den personen har upphävts tillfälligt eller verkställigheten av beslutet har skjutits upp.

Den löpande operativa planen ska innehålla de delar som är nödvändiga för att genomföra en återvändandeinsats, inbegripet de delar som rör respekten för grundläggande rättigheter, och ska bland annat hänvisa till relevanta uppförandekoder och förfaranden för övervakning, rapportering och klagomålsmekanismen.

3. Byrån får tillhandahålla tekniskt och operativt stöd till medlemsstaterna och får också, antingen på eget initiativ och med den berörda medlemsstatens samtycke eller på begäran av de deltagande medlemsstaterna, säkerställa samordningen eller organisationen av återvändandeinsatser för vilka transportmedel och ledsagare vid återvändande tillhandahålls av ett mottagande tredjeland (medan kallade *tredjelandsassisterade återvändandeinsatser*). De deltagande medlemsstaterna och byrån ska säkerställa att det under hela återvändandeinsatsen finns garantier för att grundläggande rättigheter och principen om *non-refoulement* samt värdigheten hos den återvändande personen respekteras och att tvångsmedel används på ett proportionellt sätt. Minst en företrädare för medlemsstaterna, och en övervakare av återvändande med tvång från den reserv som upprättats enligt artikel 51 eller från den deltagande medlemsstatens övervakningssystem, ska vara närvarande under hela återvändandeinsatsen fram till ankomsten i det mottagande tredjelandet.

⁽⁹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1860 av den 28 november 2018 om användning av Schengens informationssystem för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna (EUT L 312, 7.12.2018, s. 1).

4. Den verkställande direktören ska utan dröjsmål utarbeta en återvändandeplan för tredjelandsassisterade återvändandeinsatser. Den verkställande direktören och eventuella deltagande medlemsstater ska komma överens om planen, i vilken det ska redogöras närmare för de organisatoriska och förfarandemässiga aspekterna av den tredjelandsassisterade återvändandeinsatsen, med beaktande av konsekvenserna med avseende på de grundläggande rättigheterna och riskerna med sådana insatser. Denna plan får ändras eller anpassas endast efter godkännande av de parter som avses i punkt 3 och i den här punkten.

Återvändandeplanen för tredjelandsassisterade återvändandeinsatser ska vara bindande för byrån och eventuella deltagande medlemsstater. Den ska omfatta alla nödvändiga steg för att genomföra den tredjelandsassisterade återvändandeinsatsen.

5. Alla återvändandeinsatser som organiseras eller samordnas av byrån ska övervakas i enlighet med artikel 8.6 i direktiv 2008/115/EG. Övervakning av insatser för återvändande med tvång ska utföras av övervakaren av återvändande med tvång på grundval av objektiva och transparenta kriterier och ska omfatta hela återvändandeinsatsen, från förberedelserna inför avresan fram till dess att de personer som är föremål för ett beslut om återvändande överlämnas till det mottagande tredjelandet. Övervakaren av återvändande med tvång ska lämna in en rapport om varje insats för återvändande med tvång till den verkställande direktören, ombudet för grundläggande rättigheter och behöriga nationella myndigheter i alla medlemsstater som var involverade i den aktuella insatsen. Vid behov ska lämplig uppföljning säkerställas av den verkställande direktören respektive behöriga nationella myndigheter.

6. Om byrån finner anledning till oro i fråga om respekten för de grundläggande rättigheterna i någon fas av en återvändandeinsats ska den underrätta de deltagande medlemsstaterna och kommissionen om detta.

7. Den verkställande direktören ska utvärdera resultaten av återvändandeinsatserna och ska var sjätte månad till Europaparlamentet, rådet, kommissionen och styrelsen överlämna en ingående utvärderingsrapport som omfattar alla återvändandeinsatser som genomförts under föregående period, tillsammans med de synpunkter som framförts av ombudet för grundläggande rättigheter. I syfte att förbättra de framtida återvändandeinsatsernas kvalitet, inbördes konsekvens och effektivitet ska den verkställande direktören göra en övergripande och jämförande analys av dessa resultat. Den verkställande direktören ska inkludera denna analys i byråns årliga verksamhetsrapport.

8. Byrån ska finansiera eller samfinansiera återvändandeinsatser ur sin egen budget i enlighet med de finansiella regler som är tillämpliga på byrån, och därvid prioritera insatser som genomförs av mer än en medlemsstat eller som sker från hotspot-områden.

Artikel 51

Reserv med övervakare av återvändande med tvång

1. Byrån ska, efter att vederbörligen ha beaktat yttrandet från ombudet för grundläggande rättigheter, inrätta en reserv med övervakare av återvändande med tvång sammansatt av personal från behöriga organ i medlemsstaterna vilka genomför övervakning av återvändande med tvång i enlighet med artikel 8.6 i direktiv 2008/115/EG och vilka utbildats i enlighet med artikel 62 i den här förordningen.

2. Styrelsen ska, på grundval av ett förslag från den verkställande direktören, fastställa antal och profil för de övervakare av återvändande med tvång som ska ställas till förfogande för denna reserv. Samma förfarande ska tillämpas vid alla efterföljande ändringar av profilen och det totala antalet.

Medlemsstaterna ska ansvara för att bidra till reserven genom att utse övervakare av återvändande med tvång med den profil som fastställts, utan att detta påverkar dessa övervakares oberoende enligt nationell rätt, om så föreskrivs i nationell rätt. Byrån ska också bidra med övervakare av grundläggande rättigheter enligt artikel 110 till reserven. Övervakare av återvändande med tvång med särskild sakkunskap om skydd av barn ska ingå i reserven.

3. Medlemsstaternas bidrag i form av övervakare av återvändande med tvång till återvändandeinsatser och återvändandeinterventioner för det kommande året ska planeras på grundval av årliga bilaterala förhandlingar och avtal mellan byrån och medlemsstaterna. I enlighet med dessa avtal ska medlemsstaterna ställa övervakare av återvändande med tvång till förfogande för utplacering på byråns begäran, såvida de inte befinner sig i en exceptionell situation som i hög grad påverkar fullgörandet av nationella uppgifter. En sådan begäran ska framställas minst 21 arbetsdagar före den planerade utplaceringen, eller fem arbetsdagar om det handlar om en snabb återvändandeintervention.

4. Byrån ska på begäran ställa övervakarna av återvändande med tvång till förfogande för deltagande medlemsstater för att på medlemsstaternas vägnar övervaka att genomförandet av återvändandeinsatsen och återvändandeinterventionerna under hela deras varaktighet sker på ett korrekt sätt. Byrån ska ställa till förfogande övervakare av återvändande med tvång med särskild sakkunskap om skydd av barn vid alla återvändandeinsatser som innefattar barn.

5. Övervakare av återvändande med tvång ska fortsätta att omfattas av sin hemmedlemsstats disciplinära bestämmelser i samband med en återvändandeinsats eller återvändandeintervention. Ordinarie personal som utplaceras som övervakare av återvändande med tvång ska omfattas av de disciplinära åtgärder som föreskrivs i tjänsteföreskrifterna och i anställningsvillkoren.

Artikel 52

Återvändandeenheter

1. Byrån får, antingen på eget initiativ och med den berörda medlemsstatens samtycke eller på begäran av den medlemsstaten, utplacera återvändandeenheter. Byrån får utplacera sådana återvändandeenheter under återsändandeinterventioner, inom ramen för stödenheter för migrationshantering eller vid behov för att tillhandahålla ytterligare tekniskt och operativt stöd i fråga om återvändande. Vid behov ska återvändandeenheterna inbegripa tjänstemän med särskild sakkunskap om skydd av barn.

2. Artiklarna 40.2–40.5, 43, 44 och 45 ska i tillämpliga delar tillämpas på återvändandeenheterna.

Artikel 53

Återvändandeinterventioner

1. Om en medlemsstat ställs inför en belastning vid genomförandet av skyldigheten att återsända personer som är föremål för ett beslut om återvändande ska byrån, antingen på eget initiativ och med den berörda medlemsstatens samtycke eller på begäran från den medlemsstaten, tillhandahålla lämpligt tekniskt och operativt stöd i form av en återvändandeintervention. Sådana interventioner kan bestå i utplacering av återvändandeenheter i värdmedlemsstaten som ger stöd i genomförandet av återvändandeförfaranden och organisationen av återvändandeinsatser från värdmedlemsstaten.

Artikel 50 ska tillämpas även på återvändandeinsatser som organiseras eller samordnas av byrån inom ramen för återvändandeinterventioner.

2. Om en medlemsstat ställs inför specifika och oproportionella utmaningar vid genomförandet av sin skyldighet att återsända personer som är föremål för ett beslut om återvändande ska byrån, antingen på eget initiativ med den berörda medlemsstatens samtycke eller på begäran från den medlemsstaten, tillhandahålla lämpligt tekniskt och operativt stöd i form av en snabb återvändandeintervention. En snabb återvändandeintervention kan bestå i skyndsamt utplacering av återvändandeenheter i värdmedlemsstaten, vilka tillhandahåller stöd i genomförandet av återvändandeförfaranden och organisationen av återvändandeinsatser från värdmedlemsstaten.

3. Inom ramen för en återvändandeintervention ska den verkställande direktören utan dröjsmål utarbeta en operativ plan, i samförstånd med värdmedlemsstaten och de deltagande medlemsstaterna. Bestämmelserna i artikel 38 ska tillämpas i tillämpliga delar.

4. Den verkställande direktören ska fatta beslut om den operativa planen snarast möjligt och, i det fall som avses i punkt 2, inom fem arbetsdagar. Beslutet ska omedelbart skriftligen meddelas de berörda medlemsstaterna och styrelsen.

5. Byrån ska finansiera eller medfinansiera återvändandeinterventioner ur sin egen budget i enlighet med de finansiella regler som är tillämpliga på byrån.

AVSNITT 9

Kapacitetsfrågor

Artikel 54

Den europeiska gräns- och kustbevakningens stående styrka

1. Den europeiska gräns- och kustbevakningens stående styrka med den kapacitet som framgår av bilaga I ska vara en del av byrån. Den stående styrkan ska bestå av följande fyra kategorier operativ personal i enlighet med det årliga tillgänglighetssystem som anges i bilaga I:

a) Kategori 1: ordinarie personal som utplaceras som medlemmar i enheterna i områden för operativa insatser i enlighet med artikel 55, samt den personal som ansvarar för driften av Etias centralenhet.

- b) Kategori 2: personal som utstationeras från medlemsstaterna till byrån för en längre tid som en del av den stående styrkan i enlighet med artikel 56.
- c) Kategori 3: personal från medlemsstaterna som står beredd att tillhandahållas byrån för kortvarig utplacering som en del av den stående styrkan i enlighet med artikel 57.
- d) Kategori 4: reserven för snabba insatser som utgörs av personal från medlemsstaterna som står beredd att utplaceras i enlighet med artikel 58 för snabba gränsinsatser i enlighet med artikel 39.

2. Byrån ska utplacera medlemmar av den stående styrkan som medlemmar i gränsförvaltningsenheterna, stödenheterna för migrationshantering och återvändandeenheterna i samband med gemensamma insatser, snabba gränsinsatser, återvändandeeinterventioner eller annan relevant operativ verksamhet i medlemsstaterna eller i tredjeländer. Sådan verksamhet får endast utföras med tillstånd från den berörda medlemsstaten eller det berörda tredjelandet. Det faktiska antalet personal som utplaceras från den stående styrkan ska vara beroende av de operativa behoven.

Utplacering av den stående styrkan ska vara ett komplement till medlemsstaternas ansträngningar.

3. Vid tillhandahållande av stöd till medlemsstaterna ska de medlemmar i den stående styrkan som är utplacerade som medlemmar i enheterna kunna genomföra gränskontroll- eller återvändandeppgifter, inklusive uppgifter som kräver verkställande befogenheter som föreskrivs i tillämplig nationell rätt eller, för ordinarie personal, uppgifter som kräver verkställande befogenheter som anges i artikel 55.7.

Medlemmarna i den stående styrkan ska uppfylla de krav på specialistutbildning och professionalism som föreskrivs i artikel 16.1 tredje stycket i förordning (EU) 2016/399 eller andra relevanta instrument.

4. På grundval av ett förslag från den verkställande direktören, med beaktande av byråns riskanalys, resultaten av sårbarhetsbedömningen och den fleråriga strategiska policycykeln för europeisk integrerad gränsförvaltning, och på grundval av det antal personal och de personalprofiler som byrån har tillgång till genom sin ordinarie personal och pågående utstationeringar, ska styrelsen senast den 31 mars varje år anta ett beslut som anger

- a) en definition av personalprofiler och krav för operativ personal inom den stående styrkan,
- b) antal personal per specifik profil i personalkategorierna 1, 2 och 3 som ska bilda enheter under det påföljande året, på grundval av de förväntade operativa behoven för det påföljande året,
- c) närmare detaljer för de bidrag som anges i bilagorna II och III genom att fastställa exakt hur många personer med vilken profil som varje medlemsstat ska utstationera till byråns personal i enlighet med artikel 56 och som ska utses i enlighet med artikel 57 för det påföljande året,
- d) närmare detaljer för de bidrag som anges i bilaga IV genom att fastställa exakt hur många personer med vilken profil som varje medlemsstat ska tillhandahålla till reserven för snabba insatser vid snabba gränsinsatser i enlighet med artiklarna 39 och 58 för det påföljande året, och
- e) en vägledande flerårig planering av profiler för de följande åren i syfte att underlätta den långsiktiga planeringen av medlemsstaternas bidrag och rekryteringen av ordinarie personal.

5. Den besättning för teknisk utrustning som tillhandahålls i enlighet med artikel 64 ska ingå i medlemsstaternas bidrag för kortvariga utplaceringar enligt artikel 57 för det påföljande året. I syfte att förbereda det relevanta styrelsebeslut som avses i punkt 4 i den här artikeln ska den berörda medlemsstaten informera byrån om sin avsikt att utplacera den tekniska utrustningen med tillhörande besättning senast i slutet av januari varje år.

6. Vid tillämpning av artikel 73 ska byrån utveckla och säkerställa lednings- och kontrollstrukturerna för en effektiv utplacering av den stående styrkan på tredjeländers territorium.

7. Byrån får rekrytera ett tillräckligt antal personal, som får uppgå till 4 % av det totala antal av den stående styrkan som anges i bilaga I, för stödjande eller kontrollerande funktioner i samband med inrättandet av den stående styrkan, för planering och ledning av dess insatser samt för anskaffande av byråns egen utrustning.

8. Den personal som avses i punkt 7 och den personal som ansvarar för driften av Etias centralenhet ska inte utplaceras som medlemmar i enheterna, men den ska ändå räknas som personal i kategori 1 med avseende på bilaga I.

Artikel 55

Ordinarie personal i den stående styrkan

1. Byrån ska bidra med medlemmar ur sin ordinarie personal (kategori 1) till den stående styrkan som ska utplaceras i områden för operativa insatser som medlemmar i enheterna med de uppgifter och befogenheter som föreskrivs i artikel 82, inklusive uppgiften att driva byråns egen utrustning.

2. Vid rekrytering av personal ska byrån säkerställa att endast kandidater som uppvisar hög professionalism, håller fast vid höga etiska värderingar och har lämpliga språkkunskaper väljs.

3. I enlighet med artikel 62.2 ska ordinarie personal som ska utplaceras som medlemmar i enheterna efter rekrytering genomgå erforderlig utbildning för gränsbevakningstjänstemän eller återvändanderelaterad utbildning, inbegripet om grundläggande rättigheter, beroende på vad som är lämpligt för de personalprofiler som styrelsen har beslutat om i enlighet med artikel 54.4, med beaktande av tidigare förvärvade kvalifikationer och yrkeserfarenhet inom de berörda områdena.

Den utbildning som avses i första stycket ska genomföras inom ramen för särskilda utbildningsprogram som utformas av byrån och som, på grundval av överenskommelser med utvalda medlemsstater, genomförs vid deras specialiserade utbildningsinstitutioner, bland annat byråns partnerskapsakademier i medlemsstaterna. Lämpliga utbildningsplaner ska utformas för varje personalmedlem efter rekryteringen för att säkerställa att de alltid har de yrkeskvalifikationer som krävs för att fullgöra gränsbevakningsuppgifter eller uppgifter i samband med återvändande. Utbildningsplanerna ska uppdateras regelbundet. Kostnaderna för utbildningen ska i sin helhet täckas av byrån.

Ordinarie personal som ingår i tekniska besättningar som driver byråns egen utrustning ska inte behöva genomgå någon fullständig utbildning för gränsbevakningstjänstemän eller återvändanderelaterad utbildning.

4. Byrån ska säkerställa att dess ordinarie personal under hela sin anställning utför de uppgifter de har som medlemmar i enheterna i enlighet med de högsta standarderna och med fullständig respekt för de grundläggande rättigheterna.

5. Styrelsen ska på grundval av ett förslag från den verkställande direktören

a) inrätta en lämplig tillsynsmekanism för att övervaka hur den ordinarie personalen tillämpar bestämmelserna om användning av våld, bland annat reglerna om rapportering och särskilda åtgärder, så som disciplinära åtgärder, med avseende på användning av våld under utplaceringar,

b) fastställa regler för den verkställande direktörens beviljande av tillstånd till ordinarie personal att bära och använda vapen i enlighet med artikel 82 och bilaga V, inbegripet regler för obligatoriskt samarbete med de behöriga nationella myndigheterna, särskilt i den medlemsstat där den anställda är medborgare eller bosatt, och den medlemsstat där den inledande utbildningen ägde rum; dessa regler ska också ange hur den verkställande direktören ska säkerställa att villkoren för beviljande av sådana tillstånd fortsatt uppfylls av den ordinarie personalen, särskilt när det gäller hantering av vapen, inklusive genomförande av regelbundna skjutprov,

c) fastställa särskilda regler för att underlätta förvaring av vapen, ammunition och annan utrustning i säkra lokaler och för transport av dem till områdena för operativa insatser området.

I fråga om de regler som avses i första stycket a i denna punkt ska kommissionen avge ett yttrande om huruvida de är förenliga med tjänsteföreskrifterna och anställningsvillkoren, i enlighet med artikel 110.2 i tjänsteföreskrifterna. Ombudet för grundläggande rättigheter ska höras om den verkställande direktörens förslag med avseende på dessa regler.

6. Byråns personal som inte är kvalificerad att fullgöra gränsbevakningsuppgifter eller uppgifter i samband med återvändandefår endast utplaceras i samband med gemensamma insatser för samordning, övervakning av respekten för grundläggande rättigheter och andra tillhörande uppgifter. De ska inte ingå i enheterna.

7. Ordinarie personal som ska utplaceras som medlemmar i enheterna ska i enlighet med artikel 82 kunna utföra följande uppgifter som kräver verkställande befogenheter, i enlighet med personalprofilerna och relevant utbildning:
- a) Kontroll av personers identitet och medborgarskap, inklusive sökningar i relevanta unionsdatabaser och nationella databaser.
 - b) Beviljande av inresa om inresevillkoren enligt artikel 6 i förordning (EU) 2016/399 är uppfyllda.
 - c) Nekande av inresa i enlighet med artikel 14 i förordning (EU) 2016/399.
 - d) Stämpling av resehandlingar i enlighet med artikel 11 i förordning (EU) 2016/399.
 - e) Utfärdande eller nekande av visum vid gränsen i enlighet med artikel 35 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009⁽⁴⁰⁾ och införande av relevanta uppgifter i Informationssystemet för viseringar.
 - f) Gränsövervakning, inklusive patrullering mellan gränsövergångsställen för att förhindra otillåtna gränspassager, motverka gränsöverskridande brottslighet och vidta åtgärder mot personer som har passerat gränsen olagligt, inklusive ingripande eller gripande.
 - g) Registrering i Eurodac av fingeravtryck av personer som grips i samband med att de olagligen har passerat en yttre gräns, i enlighet med kapitel III i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 603/2013⁽⁴¹⁾.
 - h) Samordning med tredjeländer för att identifiera och erhålla resehandlingar för personer som omfattas av ett beslut om återvändande.
 - i) Eskort av tredjelandsmedborgare vid återvändande med tvång.

Artikel 56

Medlemsstaternas deltagande i den stående styrkan genom långvarig utstationering

1. Medlemsstaterna ska bidra till den stående styrkan genom att utstationera operativ personal till byrån som medlemmar i enheterna (kategori 2). Varaktigheten för enskilda utstationeringar ska vara 24 månader. Efter samtycke från hemmedlemsstaten och byrån får enskilda utstationeringar förlängas en gång med ytterligare 12 eller 24 månader. För att underlätta genomförandet av det system för ekonomiskt stöd som avses i artikel 61 ska utstationeringar som regel inledas i början av ett kalenderår.
2. Varje medlemsstat ska vara ansvarig för att säkerställa ett löpande bidrag i form av operativ personal som utstationeras som medlemmar i enheterna i enlighet med bilaga II. Kostnaderna för personal som utplaceras enligt denna artikel ska betalas i enlighet med de regler som antas enligt artikel 95.6.
3. Den operativa personal som utstationeras till byrån ska ha de uppgifter och befogenheter som medlemmarna i enheterna har enligt artikel 82. Den medlemsstat som har utstationerat denna operativa personal ska betraktas som deras hemmedlemsstat. Under utstationeringen ska den verkställande direktören besluta om platserna och varaktighet för utplaceringarna av utstationerade medlemmar i enheterna i enlighet med de operativa behoven. Byrån ska säkerställa kontinuerlig utbildning av den operativa personalen under utstationeringen.

⁽⁴⁰⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodex) (EUT L 243, 15.9.2009, s. 1).

⁽⁴¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 603/2013 av den 26 juni 2013 om inrättande av Eurodac för jämförelse av fingeravtryck för en effektiv tillämpning av förordning (EU) nr 604/2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat och för när medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter och Europol begär jämförelser med Eurodacuppgifter för brottsbekämpande ändamål, samt om ändring av förordning (EU) nr 1077/2011 om inrättande av en Europeisk byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (EUT L 180, 29.6.2013, s. 1).

4. Varje medlemsstat ska senast den 30 juni varje år ange vilka medlemmar i deras operativa personal som är kandidater för utstationering i enlighet med det specifika antal personal och de personalprofiler som styrelsen har beslutat om för det påföljande året i enlighet med artikel 54.4. Byrån ska kontrollera att den operativa personal som medlemsstaterna föreslagit motsvarar de fastställda personalprofilerna och har de språkkunskaper som krävs. Byrån ska senast den 15 september varje år godta de föreslagna kandidaterna eller, vid bristande överensstämmelse med de erforderliga profilerna, otillräckliga språkkunskaper, misskötsamhet eller överträdelse av de tillämpliga bestämmelserna under tidigare utplaceringar, avvisa kandidaterna i fråga och begära att medlemsstaten föreslår andra kandidater för utstationering.

5. Om en enskild medlem ur den operativa personalen på grund av force majeure inte kan utstationeras eller fortsätta sin utstationering, ska den berörda medlemsstaten säkerställa att denna medlem ersätts med en annan medlem ur den operativa personalen som har den erforderliga profilen.

Artikel 57

Medlemsstaternas deltagande i den stående styrkan genom kortvariga utplaceringar

1. Utöver utstationeringar enligt artikel 56 ska medlemsstaterna senast den 30 juni varje år bidra till den stående styrkan genom att utse gränsbevakningstjänstemän och annan relevant personal till den preliminära nationella förteckningen över tillgänglig operativ personal för kortvarig utplacering (kategori 3) i enlighet med de bidrag som anges i bilaga III och med de specifika antal personal och personalprofiler som styrelsen beslutat om för det påföljande året i enlighet med artikel 54.4. De preliminära nationella förteckningarna över utsedd operativ personal ska meddelas byrån. Den slutliga årliga förteckningen ska bekräftas till byrån efter det att de årliga bilaterala förhandlingarna har avslutats, senast den 1 december det året.

2. Varje medlemsstat ska säkerställa att den operativa personal som har utsetts är tillgänglig på byråns begäran i enlighet med de arrangemang som anges i denna artikel. Varje personalmedlem ska vara tillgänglig under en period på upp till fyra månader under ett kalenderår. Medlemsstaterna får dock besluta att utplacera en enskild personalmedlem för en period på mer än fyra månader. En sådan förlängning ska räknas som ett separat bidrag från denna medlemsstat för samma profil eller en annan erforderlig profil om personalmedlemmen har den kompetens som krävs. Kostnaderna för personal som utplaceras enligt denna artikel ska betalas i enlighet med de regler som antas enligt artikel 45.2.

3. Den operativa personal som utplaceras enligt denna artikel ska ha de uppgifter och befogenheter som medlemmarna i enheterna har enligt artikel 82.

4. Byrån får kontrollera att den operativa personal som av medlemsstaterna har utsetts för kortvarig utplacering motsvarar de fastställda personalprofilerna och har de språkkunskaper som krävs. Byrån ska avvisa en utsedd medlem ur den operativa personalen vid otillräckliga språkkunskaper, misskötsamhet eller överträdelse av de tillämpliga bestämmelserna under tidigare utplaceringar. Byrån ska också avvisa en utsedd medlem ur den operativa personalen som inte överensstämmer med de erforderliga profilerna, såvida inte den berörda medlemmens kvalifikationer överensstämmer med en annan profil som tilldelats den medlemsstaten. Om byrån avvisar en personalmedlem ska den berörda medlemsstaten säkerställa att denna medlem ersätts med en annan medlem ur den operativa personalen som har den erforderliga profilen.

5. Byrån ska senast den 31 juli varje år begära att medlemsstaterna bidrar med specifika enskilda medlemmar ur den operativa personalen för utplacering som del av gemensamma insatser för det påföljande året i enlighet med det antal och de profiler som erfordras. De enskilda utplaceringarnas längd ska fastställas i de årliga bilaterala förhandlingarna och avtalen mellan byrån och medlemsstaterna.

6. Efter de årliga bilaterala förhandlingarna ska medlemsstaterna ställa operativ personal från de nationella förteckningar som avses i punkt 1 till förfogande för specifika utplaceringar i enlighet med det antal och de profiler som anges i byråns begäran.

7. Om en enskild medlem ur den operativa personalen på grund av force majeure inte kan utplaceras i enlighet med avtalen, ska den berörda medlemsstaten säkerställa att denna personalmedlem ersätts med en annan personalmedlem från förteckningen som har den erforderliga profilen.

8. Om det föreligger ett ökat behov av förstärkning av en pågående gemensam insats, ett behov av att inleda en snabb gränsinsats eller en ny gemensam insats som inte anges i det relevanta årliga arbetsprogrammet eller i det motsvarande resultatet av årliga bilaterala förhandlingar, ska utplaceringen ske inom de gränser som anges i bilaga III. Den verkställande direktören ska utan dröjsmål informera medlemsstaterna om de ytterligare behoven genom att ange möjliga antal och profiler för operativ personal som ska tillhandahållas av varje medlemsstat. När den verkställande direktören och värdmedlemsstaten har kommit överens om en ändrad operativ plan eller, i förekommande fall, en ny operativ plan, ska den verkställande direktören lämna en formell begäran om antalet operativ personal och deras profiler. Medlemmarna i enheterna ska utplaceras från varje medlemsstat inom 20 arbetsdagar från och med den formella begäran utan att detta påverkar tillämpningen av artikel 39.

9. När riskanalysen eller en tillgänglig sårbarhetsbedömning visar att en medlemsstat befinner sig i en situation som i hög grad påverkar fullgörandet av dess nationella uppgifter ska den medlemsstaten bidra med operativ personal i enlighet med de begäranden som avses i punkt 5 eller 8 i denna artikel. Dessa bidrag ska dock inte kumulativt överstiga hälften av den medlemsstatens bidrag för året i fråga enligt bilaga III. Om en medlemsstat åberopar en sådan exceptionell situation ska den till byrån skriftligen lämna en utförlig motivering och uppgifter om situationen, och dessa ska även ingå i den rapport som avses i artikel 65.

10. Utplaceringens längd för en viss insats ska fastställas av hemmedlemsstaten, men ska i alla händelser inte understiga 30 dagar, utom om längden på den insats som utplaceringen är en del av understiger 30 dagar.

11. Den tekniska besättning som ingår i medlemsstaternas bidrag i enlighet med artikel 54.5 ska endast utplaceras i enlighet med de avtal som följer av de årliga bilaterala förhandlingarna om motsvarande teknisk utrustning enligt vad som avses i artikel 64.9.

Genom undantag från punkt 1 i den här artikeln ska medlemsstaterna i sina årliga förteckningar inkludera den tekniska besättning som avses i första stycket i denna punkt först efter att de årliga bilaterala förhandlingarna har slutförts. Medlemsstaterna får justera de relevanta årliga förteckningarna om den tekniska besättningen ändras under året i fråga. Medlemsstaterna ska underrätta byrån om dessa ändringar.

Den kontroll som avses i punkt 4 i denna artikel ska inte gälla kompetensen att driva den tekniska utrustningen.

Besättningsmedlemmar som uteslutande har tekniska uppgifter ska endast anges med funktion i nationella årliga förteckningar.

Varaktigheten för utplaceringen av tekniska besättningar ska fastställas i enlighet med artikel 64.

Artikel 58

Medlemsstaternas deltagande i den stående styrkan genom reserven för snabba insatser

1. Medlemsstaterna ska bidra med operativ personal till den stående styrkan genom en reserv för snabba insatser (kategori 4), som ska sättas in för snabba gränsinsatser i enlighet med artiklarna 37.2 och 39, under förutsättning att all operativ personal i kategorierna 1, 2 och 3 redan har utplacerats för den aktuella snabba gränsinsatsen.

2. Varje medlemsstat ska säkerställa att operativ personal finns tillgänglig till det antal och med de motsvarande profiler som styrelsen har fastställt för det påföljande året enligt artikel 54.4, på begäran av byrån inom de gränser som anges i bilaga IV och i enlighet med de arrangemang som anges i den här artikeln. Varje medlem ur den operativa personalen ska vara tillgänglig för en period av upp till fyra månader under ett kalenderår.

3. De specifika utplaceringarna inom ramen för snabba gränsinsatser från reserven för snabba insatser ska göras i enlighet med artikel 39.11 och 39.13.

Artikel 59

Översyn av den stående styrkan

1. Kommissionen ska senast den 31 december 2023, särskilt på grundval av de rapporter som avses i artiklarna 62.10 och 65, för Europaparlamentet och rådet lägga fram en översyn av det totala antalet medlemmar i och sammansättningen av den stående styrkan, inklusive storleken på enskilda medlemsstaters bidrag till den stående styrkan, samt av den sakkunskap och professionalism som den stående styrkan besitter och den utbildning som den erhåller. Översynen ska även innefatta en bedömning av huruvida reserven för snabba insatser ska bibehållas som en del av den stående styrkan.

Översynen ska redogöra för och beakta den stående styrkans befintliga och potentiella operativa behov när det gäller kapacitet i fråga om snabba insatser, betydande omständigheter som påverkar medlemsstaternas förmåga att bidra till den stående styrkan och utvecklingen av den ordinarie personalen när det gäller byråns bidrag till den stående styrkan.

2. Senast den 29 februari 2024 ska kommissionen vid behov lägga fram lämpliga förslag till ändring av bilagorna I, II, III och IV. Om kommissionen inte lägger fram något förslag ska den motivera varför den inte gör det.

Artikel 60

Lokalkontor

1. Efter överenskommelse med värdmedlemsstaten, eller om statusavtalet med värdtredjelandet uttryckligen anger denna möjlighet, får byrån inrätta lokalkontor på medlemsstatens eller tredjelandets territorium för att underlätta och förbättra samordningen av operativ verksamhet, inbegripet när det gäller återvändande, som byrån organiserar i den medlemsstaten, grannregionen eller det tredjelandet, och för att säkerställa en effektiv förvaltning av byråns personalresurser och tekniska resurser. Lokalkontoren ska vara inrättade i överensstämmelse med de operativa behoven under den tidsperiod som är nödvändig för att byrån ska kunna bedriva en betydande operativ verksamhet i den specifika medlemsstaten, den berörda grannregionen eller det berörda tredjelandet. Tidsperioden får vid behov förlängas.

Innan ett lokalkontor inrättas ska alla budgetkonsekvenser noggrant bedömas och beräknas, och de relevanta beloppen ska budgeteras i förväg.

2. Byrån och den värdmedlemsstat eller det värdtredjeland där lokalkontoret inrättas ska vidta nödvändiga åtgärder för att skapa bästa möjliga förutsättningar för lokalkontoret att fullgöra de uppgifter som det har tilldelats. Anställningsorten för den personal som arbetar på lokalkontor ska fastställas i enlighet med artikel 95.2.

3. Lokalkontoren ska i tillämpliga fall

- a) tillhandahålla operativt och logistiskt stöd samt säkerställa samordningen av byråns verksamhet i de berörda områdena för operativa insatser,
- b) tillhandahålla operativt stöd till medlemsstaten eller tredjelandet i de berörda områdena för operativa insatser,
- c) övervaka verksamheten i enheterna och regelbundet rapportera till byråns huvudkontor,
- d) samarbeta med värdmedlemsstaten eller värdtredjelandet i alla frågor som rör det praktiska genomförandet av den operativa verksamhet som byrån organiserar i den medlemsstaten eller det tredjelandet, inbegripet eventuella ytterligare frågor som kan ha uppstått under denna verksamhet,
- e) stödja den samordnare som avses i artikel 44 i samarbetet med de deltagande medlemsstaterna i alla frågor som rör deras bidrag till den operativa verksamhet som byrån organiserar, och vid behov samordna med byråns huvudkontor,
- f) stödja samordnaren och övervakare av grundläggande rättigheter som har utsetts för att övervaka en operativ verksamhet genom att vid behov underlätta samordningen och kommunikationen mellan byråns enheter och värdmedlemsstatens eller värdtredjelandets behöriga myndigheter, liksom alla relevanta uppgifter,
- g) organisera logistiskt stöd i samband med utplaceringen av medlemmarna i enheterna och utplaceringen och användningen av teknisk utrustning,
- h) tillhandahålla allt annat logistiskt stöd till det område för operativa insatser som ett lokalkontor ansvarar för, i syfte att främja en smidig drift av den operativa verksamhet som byrån organiserar,
- i) stödja byråns sambandsperson, utan att detta påverkar hans eller hennes uppgifter och funktioner enligt artikel 31, i arbetet med att identifiera nuvarande och framtida utmaningar för gränsförvaltningen i det område som ett lokalkontor ansvarar för, för genomförandet av regelverket om återvändande, och regelbundet rapportera till byråns huvudkontor,

- j) säkerställa en effektiv förvaltning av byråns egen utrustning i de områden som omfattas av dess verksamhet, inbegripet eventuell registrering och långsiktigt underhåll av den utrustningen och nödvändigt logistiskt stöd.
4. Varje lokalkontor ska ledas av en företrädare för byrån, utsedd av den verkställande direktören till chef för ett lokalkontor. Chefen för lokalkontoret ska utöva tillsyn över kontorets arbete som helhet och fungera som lokalkontorets kontaktpunkt med byråns huvudkontor.
5. Styrelsen ska på grundval av ett förslag från den verkställande direktören besluta om ett lokalkontors inrättande, sammansättning och varaktighet, och om förlängd varaktighet vid behov, med beaktande av kommissionens yttrande och samtycket från värdmedlemsstaten eller värdtredjelandet.
6. Värdmedlemsstaten ska förse byrån med stöd för att säkerställa den operativa kapaciteten.
7. Den verkställande direktören ska varje kvartal rapportera till styrelsen om lokalkontorens verksamhet. Lokalkontorens verksamhet ska beskrivas i ett separat avsnitt i den årliga verksamhetsrapporten.

Artikel 61

Ekonomiskt stöd till inrättandet av den stående styrkan

1. Medlemsstaterna ska ha rätt till årlig finansiering som inte är kopplad till kostnader för att stödja utvecklingen av personella resurser i syfte att säkra deras bidrag till den stående styrkan på sätt som anges i bilagorna II, III och IV, i enlighet med artikel 125.1 a i förordning (EU, Euratom) 2018/1046. Denna finansiering ska utbetalas efter det berörda årets utgång och när de villkor som fastställs i punkterna 3 och 4 i den här artikeln är uppfyllda. Finansieringen ska grundas på ett referensbelopp i enlighet med punkt 2 i den här artikeln och ska uppgå till, i tillämpliga fall:
- a) 100 % av referensbeloppet multiplicerat med antalet operativ personal som anges för år N + 2 för utstationering i enlighet med bilaga II.
- b) 37 % av referensbeloppet multiplicerat med antalet operativ personal som faktiskt har utplacerats i enlighet med artikel 57 inom det gränsvärde som fastställs i bilaga III och i enlighet med artikel 58 inom det gränsvärde som fastställs i bilaga IV, beroende på vad som är tillämpligt.
- c) En engångsbetalning på 50 % av referensbeloppet multiplicerat med antalet operativ personal som har rekryterats av byrån som ordinarie personal. Denna betalning ska tillämpas på personal som lämnar sin nationella tjänstgöring och som har varit i aktiv tjänst i högst 15 år när de rekryteras av byrån.
2. Referensbeloppet ska vara lika med den årliga grundlönen för en kontraktsanställd i tjänstegrupp III grad 8 löneklass 1 enligt artikel 93 i anställningsvillkoren och omfattas av en korrigeringskoefficient som tillämpas i den berörda medlemsstaten.
3. Den årliga utbetalningen av det belopp som avses i punkt 1 a i denna artikel ska endast göras under förutsättning att medlemsstaterna på motsvarande sätt utökar sin totala nationella gränsbekämpningspersonal genom att rekrytera ny personal under den aktuella perioden. Relevant information för rapporteringen ska lämnas till byrån i de årliga bilaterala förhandlingarna och ska verifieras genom sårbarhetsbedömningen under påföljande år. Den årliga utbetalningen av det belopp som avses i punkt 1 b i denna artikel ska göras till fullo i förhållande till det antal personal som faktiskt har utplacerats under en sammanhängande eller icke-sammanhängande period på fyra månader i enlighet med artikel 57 inom det gränsvärde som fastställs i bilaga III, och i enlighet med artikel 58 inom det gränsvärde som fastställs i bilaga IV. För de faktiska utplaceringar som avses i punkt 1 b i den här artikeln ska utbetalningarna beräknas proportionellt med en referensperiod på fyra månader.
- Byrån ska bevilja en förskottsbetalning kopplad till de årliga utbetalningarna av de belopp som avses i punkt 1 a och b i denna artikel i enlighet med den genomförandeakt som avses i punkt 4 i denna artikel, efter att en särskild och motiverad begäran har lämnats in av den bidragande medlemsstaten.

4. Kommissionen ska anta en genomförandeakt med närmare bestämmelser om årlig betalning och övervakningen av de tillämpliga villkoren i punkt 3 i denna artikel. Dessa bestämmelser ska omfatta arrangemang för forskotsbetalningar när villkoren i punkt 3 i denna artikel är uppfyllda, samt arrangemangen för proportionella beräkningar, inklusive med avseende på fall där utplaceringen av tekniska besättningar undantagsvis skulle överskrida de högsta nationella bidrag som anges i bilaga III. Denna genomförandeakt ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 122.2.

5. Vid genomförandet av det ekonomiska stödet enligt denna artikel ska byrån och medlemsstaterna säkerställa att principerna om medfinansiering och om att ingen dubbelfinansiering får förekomma efterlevs.

Artikel 62

Utbildning

1. Byrån ska, i tillämpliga fall med beaktande av den kapacitetsfärdplan som avses i artikel 9.8 och i samarbete med lämpliga utbildningsorgan i medlemsstaterna och, om så är lämpligt, med Easo, FRA, Europeiska unionens byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (eu-Lisa) och Europeiska unionens byrå för utbildning av tjänstemän inom brottsbekämpning (Cepol), ta fram särskilda utbildningsverktyg, inklusive särskild utbildning på området skydd av barn och andra personer i utsatta situationer. Utbildningsinnehåll ska beakta relevanta forskningsresultat och bästa praxis. Byrån ska ge gränsbevakningstjänstemän, återvändandeeexperter, ledsagare vid återvändande och annan relevant personal som ingår i den stående styrkan samt övervakare av återvändande med tvång och övervakare av respekten för grundläggande rättigheter med specialiserad utbildning som är relevant för deras uppgifter och befogenheter. Byrån ska genomföra regelbundna övningar med dessa gränsbevakningstjänstemän och andra medlemmar i enheterna i enlighet med den plan för specialiserad utbildning som avses i byråns årliga arbetsprogram.

2. Byrån ska säkerställa att all ordinarie personal som ska utplaceras som medlemmar i enheterna har genomgått lämplig utbildning, utöver den utbildning som avses i artikel 55.3, i relevant unionsrätt och internationell rätt, däribland om grundläggande rättigheter, rätt till internationellt skydd, riktlinjer för att identifiera personer som söker skydd och hänvisa dem till lämpliga förfaranden, riktlinjer för att bemöta barns särskilda behov, inbegripet ensamkommande barn, offer för människohandel, personer i brådskande behov av vård och andra särskilt utsatta personer, samt, när avsikten är att de ska delta i insatser till havs, sök- och räddningssituationer, innan de utplaceras i den operativa verksamhet som byrån organiserar.

Sådan utbildning ska också omfatta användning av våld i enlighet med bilaga V.

3. Med avseende på tillämpningen av punkt 2 ska byrån, på grundval av avtal med utvalda medlemsstater, genomföra de nödvändiga utbildningsprogrammen i de medlemsstaternas specialiserade utbildningsinstitutioner, däribland byråns partnerskapsakademier i medlemsstaterna. Byrån ska säkerställa att utbildningen följer de gemensamma läroplanerna och att den är harmoniserad och främjar ömsesidig förståelse och en gemensam kultur baserad på de värden som fastställs i fördragen. Kostnaderna för utbildningen ska i sin helhet täckas av byrån.

Byrån får, efter att ha fått styrelsens godkännande, inrätta ett eget utbildningscentrum i syfte att ytterligare underlätta införlivandet av en gemensam europeisk kultur i den utbildning som tillhandahålls.

4. Byrån ska ta de initiativ som krävs för att säkerställa att all personal från de medlemsstater som deltar i den stående styrkans enheter har fått den utbildning som avses i punkt 2 första stycket.

5. Byrån ska ta nödvändiga initiativ för att säkerställa utbildning för personal som utför uppgifter i samband med återvändande och som har avdelats till den stående styrkan eller till den reserv som avses i artikel 51. Byrån ska säkerställa att ordinarie personal och all personal som deltar i återvändandeinsatser eller återvändandeinterventioner har fått utbildning i relevant unionsrätt och internationell rätt, bland annat avseende grundläggande rättigheter, rätten till internationellt skydd och hänvisning av utsatta personer, innan de deltar i den operativa verksamhet som byrån organiserar.

6. Byrån ska utarbeta och vidareutveckla gemensamma läroplaner för utbildning av gränsbevakningstjänstemän och tillhandahålla utbildning på europeisk nivå för utbildare för medlemsstaternas gränsbevakningstjänstemän, däribland avseende grundläggande rättigheter, rätten till internationellt skydd och relevant sjöfart, samt en gemensam läroplan för utbildning av personal som utför uppgifter i samband med återvändande. De gemensamma läroplanerna ska syfta till att främja högsta standarder och bästa praxis i genomförandet av unionsrätten i fråga om gränsförvaltning och återvändande. Byrån ska upprätta de gemensamma läroplanerna efter samråd med det rådgivande forum som avses i artikel 108 (nedan kallat *det rådgivande forumet*) och ombudet för grundläggande rättigheter. Medlemsstaterna ska införliva de gemensamma läroplanerna i den utbildning de erbjuder sina nationella gränsbevakningstjänstemän och personal som utför uppgifter i samband med återvändande.
7. Byrån ska även erbjuda kompletterande utbildningskurser och seminarier i ämnen som rör yttre gränskontroll samt återvändande av tredjelandsmedborgare för tjänstemän vid de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna och i lämpliga fall i tredjeländer.
8. Byrån får arrangera utbildningsverksamhet i samarbete med medlemsstater och tredjeländer på deras territorium.
9. Byrån ska inrätta ett utbytesprogram som gör det möjligt för gränsbevakningstjänstemän som deltar i dess enheter och personal som deltar i enheterna för återvändandointervention att skaffa sig kunnande eller specifik sakkunskap från erfarenheter och god praxis i andra länder genom att arbeta tillsammans med gränsbevakningstjänstemän och personal som utför uppgifter i samband med återvändande i en annan medlemsstat än sin egen.
10. Byrån ska inrätta och vidareutveckla en intern kvalitetskontrollmekanism för att säkerställa en hög nivå av utbildning, sakkunskap och professionalism hos ordinarie personal, och särskilt hos ordinarie personal som deltar i byråns operativa verksamhet. På grundval av genomförandet av kvalitetskontrollmekanismen ska byrån utarbeta en årlig utvärderingsrapport som ska bifogas den årliga verksamhetsrapporten.

Artikel 63

Förvärv eller hyra av teknisk utrustning

1. Byrån får förvärva, antingen själv eller som samägare med en medlemsstat, eller hyra teknisk utrustning för utplacering vid gemensamma insatser, pilotprojekt, snabba gränsinsatser, verksamhet i fråga om återvändande, inbegripet återvändandeinsatser och återvändandointerventioner, utplaceringar av stödenheter för migrationshantering och projekt för tekniskt stöd i enlighet med de finansiella regler som är tillämpliga på byrån.
2. På grundval av ett förslag från den verkställande direktören ska styrelsen upprätta en övergripande flerårig strategi för hur byråns egen tekniska kapacitet ska utvecklas med beaktande av den fleråriga strategiska policycykeln för europeisk integrerad gränsförvaltning, inbegripet den kapacitetsfärdplan som avses i artikel 9.8 om den finns tillgänglig och de budgetmedel som avsatts för detta ändamål i den fleråriga budgetramen. I syfte att säkerställa efterlevnaden av de tillämpliga rättsliga, finansiella och politiska ramarna ska den verkställande direktören lägga fram förslaget först efter att ha mottagit kommissionens positiva yttrande.

Den fleråriga strategin ska åtföljas av en detaljerad genomförandeplan med angivande av tidsplanen för förvärv eller hyra, planering av upphandling och riskreducering. Om styrelsen, när det antas strategin och planen, beslutar att inte följer kommissionens yttrande ska den tillhandahålla kommissionen en motivering för detta. Efter antagandet av den fleråriga strategin ska genomförandeplanen bli en del av den fleråriga programplaneringen för det samlade programdokument som avses i artikel 100.2 k.

3. Byrån får förvärva teknisk utrustning på beslut av den verkställande direktören i samråd med styrelsen i överensstämmelse med de tillämpliga upphandlingsreglerna. Förvärv eller hyra av utrustning som medför väsentliga kostnader för byrån ska föregås av en uttömmande behovsanalys och analys av kostnadseffektiviteten. För utgifter som avser sådant förvärv eller sådan hyra ska medel avsättas i byråns budget, som styrelsen antar.

4. Om byrån förvärvar eller hyr större teknisk utrustning såsom luftfartyg, tjänstefordon eller fartyg ska följande villkor gälla:

a) Om byrån förvärvar utrustningen eller samäger den ska byrån ingå en överenskommelse med en medlemsstat om att utrustningen ska registreras i den medlemsstaten som resurser som används i statlig tjänst i enlighet med gällande rätt i den medlemsstaten, inbegripet förmånsrätter och undantagsrätter för sådan teknisk utrustning enligt internationell rätt.

b) Om utrustningen hyrs ska den vara registrerad i en medlemsstat.

5. På grundval av en avtalsmall, utarbetad av byrån och godkänd av styrelsen, ska registreringsmedlemsstaten och byrån komma överens om villkor som säkerställer utrustningens funktionsduglighet. När det gäller samägda tillgångar ska villkoren även omfatta de perioder då dessa tillgångar helt och hållet står till byråns förfogande och fastställa hur tillgångarna ska användas, inklusive särskilda bestämmelser om snabb utplacering under snabba gränsinsatser och finansieringen av dessa tillgångar.

6. Om byrån inte har erforderlig kvalificerad ordinarie personal ska registreringsmedlemsstaten eller den som tillhandahåller den tekniska utrustningen bistå med de experter och den tekniska besättning som behövs för att driva utrustningen på ett lagligt och säkert sätt, i överensstämmelse med den avtalsmall som avses i punkt 5 i den här artikeln och planerat på grundval av de årliga bilaterala förhandlingar och avtal som avses i artikel 64.9. I sådana fall ska teknisk utrustning som ägs endast av byrån ställas till förfogande för byrån på dess begäran, och registreringsmedlemsstaten får inte åberopa den exceptionella situation som avses i artikel 64.9.

När byrån begär att en medlemsstat ska tillhandahålla teknisk utrustning och personal ska byrån ta i beaktande medlemsstatens särskilda operativa utmaningar vid tillfället för begäran.

Artikel 64

Reserv med teknisk utrustning

1. Byrån ska upprätta och föra centraliserade register över utrustning i en reserv med teknisk utrustning som utgörs av utrustning som ägs av antingen medlemsstaterna eller byrån och utrustning som samägs av medlemsstaterna och byrån, för byråns operativa verksamhet.

2. Utrustning som ägs endast av byrån ska stå helt till förfogande för utplacering när som helst.

3. Samägd utrustning som byrån äger till mer än 50 % ska också stå till förfogande för utplacering i enlighet med ett sådant avtal mellan en medlemsstat och byrån som ingåtts i enlighet med artikel 63.5.

4. Byrån ska säkerställa kompatibiliteten och driftskompatibiliteten hos den utrustning som förtecknas i reserven med teknisk utrustning.

5. Med avseende på tillämpningen av punkt 4 ska byrån, i nära samarbete med medlemsstaterna och kommissionen, vid behov fastställa tekniska standarder för den utrustning som ska utplaceras i byråns verksamhet. Utrustning som byrån förvärvar, antingen som ensam ägare eller samägare, och utrustning som ägs av medlemsstater och förtecknas i reserven med teknisk utrustning ska uppfylla dessa standarder.

6. På grundval av ett förslag från den verkställande direktören och med beaktande av byråns riskanalys och resultaten av sårbarhetsbedömningar ska styrelsen senast den 31 mars varje år besluta om den minsta mängd teknisk utrustning som krävs för byråns behov för det påföljande året, särskilt när det gäller genomförande av gemensamma insatser, utplaceringar av stödenheter för migrationshantering, snabba gränsinsatser och verksamhet i fråga om återvändande, inbegripet återvändandainsatser och återvändandeinterventioner. Byråns egen utrustning ska ingå i den minsta mängden teknisk utrustning. I det beslutet ska det fastställas regler om utplacering av teknisk utrustning i den operativa verksamheten.

Om den minsta mängden teknisk utrustning visar sig vara otillräcklig för att genomföra den överenskomna operativa planen för sådana verksamheter, ska byrån revidera denna minsta mängd på grundval av motiverade behov och en överenskommelse med medlemsstaterna.

7. Reserven med teknisk utrustning ska innehålla den minsta mängd teknisk utrustning som byrån behöver per typ av teknisk utrustning. Den utrustning som förtecknas i reserven med teknisk utrustning ska utplaceras vid gemensamma insatser, utplaceringar av stödenheter för migrationshantering, pilotprojekt, snabba gränsinsatser, återvändandeinsatser och återvändandeinterventioner.

8. Reserven med teknisk utrustning ska inbegripa en reserv med utrustning för snabba insatser innehållande en begränsad mängd utrustning som behövs för eventuella snabba gränsinsatser. Medlemsstaternas bidrag till reserven med utrustning för snabba insatser ska planeras i överensstämmelse med de årliga bilaterala förhandlingar och avtal som avses i punkt 9 i denna artikel. När det gäller utrustningen i förteckningen över innehållet i den reserven får medlemsstaterna inte åberopa en sådan exceptionell situation som avses i punkt 9 i denna artikel.

Den berörda medlemsstaten ska sända utrustningen i den förteckningen, tillsammans med de experter och den tekniska besättning som behövs, till bestämmelseorten för utplacering så fort som möjligt, och i alla händelser senast tio dagar efter dagen för överenskommelsen om den operativa planen.

Byrån ska bidra till denna reserv med utrustning som står till byråns förfogande enligt vad som avses i artikel 63.1.

9. Medlemsstaterna ska bidra till reserven med teknisk utrustning. Medlemsstaternas bidrag till reserven och utplaceringen av teknisk utrustning för specifika insatser ska planeras på grundval av årliga bilaterala förhandlingar och avtal mellan byrån och medlemsstaterna. I enlighet med dessa avtal och i den mån den tekniska utrustningen ingår i den minsta fastställda mängden teknisk utrustning för ett visst år, ska medlemsstaterna på byråns begäran ställa sin tekniska utrustning till förfogande för utplacering, såvida de inte befinner sig i en exceptionell situation som i hög grad påverkar fullgörandet av nationella uppgifter. Om en medlemsstat åberopar en sådan exceptionell situation ska den till byrån skriftligen lämna en utförlig motivering och information om situationen som sedan ska ingå i den rapport som avses i artikel 65.1. Byråns begäran ska framställas minst 45 dagar före den planerade utplaceringen av större teknisk utrustning, och minst 30 dagar före den planerade utplaceringen av annan utrustning. Bidragen till reserven med teknisk utrustning ska ses över årligen.

10. På grundval av ett förslag från den verkställande direktören ska styrelsen årligen fatta beslut om reglerna beträffande teknisk utrustning, inbegripet den minsta sammanlagda mängd teknisk utrustning som krävs per typ av teknisk utrustning och villkoren för utplacering och ersättning för kostnader, samt om den begränsade mängden teknisk utrustning för en reserv med utrustning för snabba insatser. Av budgetskäl ska styrelsen fatta detta beslut senast den 31 mars varje år.

11. Om en snabb gränsinsats äger rum ska artikel 39.15 tillämpas i tillämpliga delar.

12. Om oväntade behov av teknisk utrustning för en gemensam insats eller en snabb gränsinsats uppstår efter det att den minsta mängden teknisk utrustning har fastställts och dessa behov inte kan tillgodoses av reserven med teknisk utrustning eller reserven med utrustning för snabba insatser ska medlemsstaterna, där så är möjligt och från fall till fall, på byråns begäran ställa nödvändig teknisk utrustning till förfogande för utplacering till byrån.

13. Den verkställande direktören ska regelbundet rapportera till styrelsen om sammansättningen och utplaceringen av utrustning som ingår i reserven med teknisk utrustning. Om den minsta mängden teknisk utrustning som krävs i reserven inte har uppnåtts ska den verkställande direktören utan dröjsmål underrätta styrelsen. Styrelsen ska snarast fatta beslut om prioriteringsordningen för utplacering av den tekniska utrustningen och vidta lämpliga åtgärder för att avhjälpa bristen. Styrelsen ska underrätta kommissionen om den identifierade bristen och de åtgärder som den vidtagit. Kommissionen ska därefter underrätta Europaparlamentet och rådet om detta och om sin egen bedömning av situationen.

14. Medlemsstaterna ska i reserven med teknisk utrustning registrera alla transportmedel och all operativ utrustning som har förvärvat för en särskild åtgärd inom ramen för fonden för inre säkerhet i enlighet med artikel 7.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 515/2014^(*) eller, i förekommande fall, annan framtida särskild unionsfinansiering som görs tillgänglig för medlemsstaterna med det tydliga syftet att öka byråns operativa kapacitet. Denna tekniska utrustning ska ingå i den minsta fastställda mängden teknisk utrustning för ett visst år.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 515/2014 av den 16 april 2014 om inrättande, som en del av fonden för inre säkerhet, av ett instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering och om upphävande av beslut nr 574/2007/EG (EUT L 150, 20.5.2014, s. 143).

På begäran från byrån inom ramen för de årliga bilaterala förhandlingarna ska medlemsstaterna ställa teknisk utrustning som samfinansieras för en särskild åtgärd inom ramen för fonden för inre säkerhet eller annan framtida särskild unionsfinansiering enligt första stycket i denna punkt till förfogande för utplacering till byrån. Varje utrustningsenhet ska stå till förfogande för en period på upp till fyra månader enligt vad som planerats i de årliga bilaterala förhandlingarna. Medlemsstaterna får besluta att utplacera en utrustningsenhet för en period som är längre än fyra månader. Vid en operativ verksamhet som avses i artikel 39 eller 42 i denna förordning får medlemsstaterna inte åberopa en sådan exceptionell situation som avses i punkt 9 i den här artikeln.

15. Byrån ska föra registren över reserven med teknisk utrustning enligt följande:

- a) Klassificering per utrustningstyp och insatstyp.
- b) Klassificering per ägare (medlemsstat, byrån, övriga).
- c) Sammanlagd mängd nödvändig utrustning.
- d) Krav på personal i tillämpliga fall.
- e) Annan information, såsom uppgifter om registrering, transport- och underhållskrav, tillämpliga nationella exportbestämmelser, tekniska anvisningar eller övrig information som är relevant för utrustningens korrekta användning.
- f) Uppgifter om huruvida en utrustningsenhet har finansierats med unionsmedel.

16. Byrån ska till 100 % finansiera utplaceringen av den tekniska utrustning som ingår i den minsta fastställda mängd teknisk utrustning som tillhandahålls av en viss medlemsstat ett visst år. Utplacering av teknisk utrustning som inte ingår i den minsta fastställda mängden teknisk utrustning ska medfinansieras av byrån med högst 100 % av de bidragsberättigande utgifterna, med beaktande av de särskilda omständigheterna i den medlemsstat som utplacerar sådan teknisk utrustning.

Artikel 65

Rapportering om byråns kapacitet

1. På grundval av ett förslag från den verkställande direktören ska styrelsen anta och lägga fram en årlig rapport för Europaparlamentet, rådet och kommissionen om genomförandet av artiklarna 51, 55, 56, 57, 58, 63 och 64 (nedan kallad *den årliga genomföranderapporten*).
2. Den årliga genomföranderapporten ska särskilt innehålla uppgifter om
 - a) antalet personal som varje medlemsstat har avdelat till den stående styrkan, inklusive genom reserven för snabba insatser och reserven av övervakare av återvändande med tvång,
 - b) antalet ordinarie personal som byrån har avdelat till den stående styrkan,
 - c) antalet personal som faktiskt har utplacerats från den stående styrkan från varje medlemsstat och byrån per profil under föregående år,
 - d) mängd teknisk utrustning som varje medlemsstat och byrån har avsatt till reserven för teknisk utrustning,
 - e) mängd teknisk utrustning som har utplacerats från varje medlemsstat och byrån under föregående år från reserven för teknisk utrustning,
 - f) åtaganden till och utplaceringar av utrustning från reserven med utrustning för snabba insatser,
 - g) utvecklingen av byråns egen personella och tekniska kapacitet.

3. Den årliga genomföranderapporten ska ange vilka medlemsstater som har åberopat den exceptionella situation som avses i artiklarna 57.9 och 64.9 under det föregående året, med den motivering och de uppgifter som den berörda medlemsstaten har tillhandahållit.
4. För att säkerställa öppenhet ska den verkställande direktören informera styrelsen kvartalsvis om de uppgifter som anges i punkt 2 för det innevarande året.

Artikel 66

Forskning och innovation

1. Byrån ska proaktivt följa och bidra till forskning och innovation som är av betydelse för europeisk integrerad gränsförvaltning, däribland användningen av avancerad gränskontrollteknik, med beaktande av den kapacitetsfärdplan som avses i artikel 9.8. Byrån ska sprida resultaten av forskningen till Europaparlamentet, medlemsstaterna och kommissionen i enlighet med artikel 92. Byrån får använda dessa resultat på lämpligt sätt vid gemensamma insatser, snabba gränssatser, återvändandeinsatser och återvändandeinterventioner.
2. Byrån ska, med beaktande av den kapacitetsfärdplan som avses i artikel 9.8, bistå medlemsstaterna och kommissionen med att fastställa centrala forskningsteman. Byrån ska bistå medlemsstaterna och kommissionen med att utarbeta och genomföra unionens relevanta ramprogram för forskning och innovation.
3. Byrån ska genomföra de delar av ramprogrammet för forskning och innovation som avser gränssäkerhet. I detta syfte, och om kommissionen har delegerat relevanta befogenheter till den, ska byrån ha följande uppgifter:
 - a) Förvaltning av vissa delar av programgenomförandet och av vissa faser av löptiden för särskilda projekt på grundval av de relevanta arbetsprogram som antagits av kommissionen.
 - b) Antagande av budgetdokument för inkomster och utgifter samt utförande av alla åtgärder som krävs för att förvalta programmet.
 - c) Tillhandahållande av stöd vid programgenomförandet.
4. Byrån får planera och genomföra pilotprojekt som rör frågor som omfattas av denna förordning.
5. Byrån ska offentliggöra information om sina forskningsprojekt, bland annat om demonstrationsprojekt, vilka samarbetspartner som deltar och projektbudgeten.

AVSNITT 10

EU-systemet för reseuppgifter och resetillstånd (Etias)

Artikel 67

Etias centralenhet

Byrån ska säkerställa att en centralenhet för Etias inrättas och drivs enligt artikel 7 i förordning (EU) 2018/1240.

AVSNITT 11

Samarbete

Artikel 68

Byråns samarbete med unionens institutioner, organ och byråer samt med internationella organisationer

1. Byrån ska samarbeta med unionens institutioner, organ och byråer och får samarbeta med internationella organisationer inom deras respektive rättsliga ramar och ska utnyttja befintlig information, resurser och system som är tillgängliga inom ramen för Eurosur.

I enlighet med första stycket ska byrån framför allt samarbeta med

- a) kommissionen och Europeiska utrikestjänsten (utrikestjänsten),
- b) Europol,
- c) Easo,
- d) FRA,
- e) Eurojust,
- f) Europeiska unionens satellitcentrum,
- g) EFCA och Emsa,
- h) eu-Lisa,
- i) Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet (Easa) och nätverksförvaltaren för det europeiska nätet för flygledningstjänst (EATMN),
- j) GSFP-uppdrag och GSFP-insatser, i enlighet med dessas uppdrag, i syfte att säkerställa
 - i) främjande av normer för europeisk integrerad gränsförvaltning,
 - ii) situationsmedvetenhet och riskanalys.

Byrån får också samarbeta med följande internationella organisationer om de är relevanta för byråns arbetsuppgifter, inom deras respektive rättsliga ramar:

- a) Förenta nationerna genom dess relevanta kontor, byråer, organisationer och andra enheter, i synnerhet FN:s flyktingkommissariat, kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter, Internationella organisationen för migration, FN:s drog- och brottsbekämpningsbyrå och Internationella civila luftfartsorganisationen.
- b) Internationella kriminalpolisorganisationen (Interpol).
- c) Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa.
- d) Europarådet och dess kommissarie för mänskliga rättigheter.
- e) Centrumet för analys av maritim underrättelseverksamhet beträffande narkotika (MAOC-N).

2. Samarbete som avses i punkt 1 ska äga rum inom ramen för samarbetsavtal som ingåtts med de enheter som avses i punkt 1. Dessa avtal ska ha förhandsgodkänts av kommissionen. Byrån ska underrätta Europaparlamentet och rådet om sådana avtal.

3. Beträffande hanteringen av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter ska de samarbetsavtal som avses i punkt 2 innehålla bestämmelser om att berörda unionsorgan, unionsbyråer och internationella organisationer ska följa säkerhetsbestämmelser och standarder som är likvärdiga med dem som tillämpas av byrån. Ett utvärderingsbesök ska genomföras innan avtalet ingås och kommissionen ska underrättas om resultatet av utvärderingsbesöket.

4. Även om det ligger utanför denna förordnings tillämpningsområde ska byrån också delta i samarbete med kommissionen och, när så är relevant, med medlemsstaterna och utrikestjänsten inom verksamheter som avser tullområdet, inklusive riskhantering, när dessa verksamheter stödjer varandra. Detta samarbete ska inte påverka befintliga befogenheter för kommissionens, unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik och medlemsstaterna.

5. De unionsinstitutioner, unionsorgan och unionsbyråer samt internationella organisationer som avses i punkt 1 ska använda information som erhållits från byrån endast inom ramen för sin behörighet och i den mån de respekterar skyddet av de grundläggande rättigheterna, inklusive dataskyddskrav.

All överföring av personuppgifter som har behandlats av byrån till andra unionsinstitutioner, unionsorgan och unionsbyråer enligt artikel 87.1 c och d ska vara föremål för särskilda samarbetsavtal om utbyte av personuppgifter.

De samarbetsavtal som avses i andra stycket ska innehålla en bestämmelse som säkerställer att personuppgifter som överförs till unionsinstitutioner, unionsorgan och unionsbyråer från byrån får behandlas för ett annat ändamål endast om detta godkänns av byrån och om det är förenligt med det ursprungliga ändamål för vilket uppgifterna samlades in och överfördes av byrån. Dessa unionsinstitutioner, unionsorgan och unionsbyråer ska föra skriftliga register över en förenlighetsbedömning i varje enskilt fall.

All överföring av personuppgifter som görs av byrån till internationella organisationer enligt artikel 87.1 c ska ske i enlighet med dataskyddsbestämmelserna i kapitel IV avsnitt 2.

Byrån ska särskilt säkerställa att alla eventuella samarbetsavtal som ingås med internationella organisationer om utbyte av personuppgifter enligt artikel 87.1 c är förenliga med kapitel V i förordning (EU) 2018/1725 och är föremål för Europeiska datatillsynsmannens godkännande, när så föreskrivs i den förordningen.

Byrån ska säkerställa att personuppgifter som överförs till internationella organisationer endast behandlas för de ändamål för vilka de överfördes.

6. Informationsutbytet mellan byrån och unionsinstitutioner, unionsorgan, unionsbyråer och internationella organisationer som avses i punkt 1 ska ske via det kommunikationsnätverk som avses i artikel 14 eller via andra ackrediterade system för informationsutbyte som uppfyller kriterierna för tillgänglighet, konfidentialitet och integritet.

Artikel 69

Europeiskt samarbete om kustbevakningsuppgifter

1. Utan att det påverkar Eurosur ska byrån, i samarbete med EFCA och Emsa, stödja nationella myndigheter som utför kustbevakningsuppgifter på nationell nivå och unionsnivå samt, när så är lämpligt, på internationell nivå genom att

- a) dela, sammanställa och analysera information från fartygsrapporteringssystem och andra informationssystem som drivs av eller är tillgängliga för dessa byråer, i enlighet med deras respektive rättsliga grunder och utan att det påverkar medlemsstaternas äganderätt till data,
- b) tillhandahålla övervaknings- och kommunikationstjänster baserade på den senaste tekniken, inbegripet rymdbaserad och markbaserad infrastruktur och sensorer som monteras på alla typer av plattformar,
- c) bygga upp kapacitet genom att utarbeta riktlinjer och rekommendationer och genom att fastställa bästa praxis samt genom att tillhandahålla utbildning och utbyte av personal,
- d) förstärka informationsutbytet och samarbetet om kustbevakningsuppgifter, bland annat genom att analysera operativa utmaningar och framväxande risker på sjöfartsområdet,
- e) se till att kapacitet utnyttjas gemensamt genom att planera och genomföra multifunktionella insatser och genom att ömsesidigt utbyta tillgångar och andra resurser, i den utsträckning dessa åtgärder samordnas av dessa byråer och godkänns av de berörda medlemsstaternas behöriga myndigheter.

2. Närmare former för samarbete om kustbevakningsuppgifter mellan byrån, EFCA och Emsa ska fastställas i ett samarbetsavtal, i enlighet med byråernas respektive uppdrag och de finansiella regler som är tillämpliga på dem. Ett sådant avtal ska godkännas av byråns styrelse samt av EFCA:s och Emsas styrelser. Byrån, EFCA och Emsa ska använda den information de erhållit genom samarbetet endast inom sina rättsliga ramar och i överensstämmelse med de grundläggande rättigheterna, inklusive dataskyddskrav.

3. Kommissionen ska i nära samarbete med medlemsstaterna, byrån, EFCA och Emsa ställa till förfogande en praktisk handbok om europeiskt samarbete om kustbevakningsuppgifter. Handboken ska innehålla riktlinjer, rekommendationer och bästa praxis för informationsutbyte. Kommissionen ska anta handboken i form av en rekommendation.

Artikel 70

Samarbete med Irland och Förenade kungariket

1. Byrån ska underlätta medlemsstaternas operativa samarbete med Irland och Förenade kungariket i fråga om specifik verksamhet.
2. Vad gäller Eurosur får utbytet av information och samarbetet med Irland och Förenade kungariket äga rum på grundval av bilaterala eller multilaterala avtal mellan Irland respektive Förenade kungariket och en eller flera av de angränsande medlemsstaterna eller genom regionala nätverk som grundar sig på dessa avtal. Medlemsstaternas nationella samordningscentraler ska vara kontaktpunkter för informationsutbytet med motsvarande myndigheter i Irland och Förenade kungariket inom Eurosur.
3. De avtal som avses i punkt 2 ska begränsas till följande informationsutbyten mellan en nationell samordningscentral och motsvarande myndighet i Irland eller Förenade kungariket:
 - a) Information som ingår i medlemsstatens nationella situationsbild i den omfattning som sådan information har överförs till byrån för att bidra till den europeiska situationsbilden.
 - b) Information som har samlats in av Irland eller Förenade kungariket och som är relevant för den europeiska situationsbilden.
 - c) Information som avses i artikel 25.5.
4. Information som inom ramen för Eurosur har tillhandahållits av byrån eller av en medlemsstat som inte är part i ett sådant avtal som avses i punkt 2 får inte delas med Irland eller Förenade kungariket utan ett förhandsgodkännande från byrån eller den medlemsstaten. Medlemsstaterna och byrån ska vara bundna av en vägran att dela informationen med Irland eller Förenade kungariket.
5. Det ska vara förbjudet att till tredjeländer eller andra tredje parter föra vidare eller på annat sätt förmedla information som har utbyts i enlighet med denna artikel.
6. De avtal som avses i punkt 2 ska innehålla bestämmelser om de finansiella kostnader som uppkommer genom Irlands och Förenade kungarikets deltagande i genomförandet av avtalen.
7. Byråns stöd enligt artikel 10.1 n, o och p ska omfatta organiserandet av medlemsstaternas återvändandeinsatser där även Irland eller Förenade kungariket deltar.
8. Denna förordning ska inte börja tillämpas på Gibraltars gränser förrän den dag då en överenskommelse nås om tillämpningsområdet för de åtgärder som rör personers passage av de yttre gränserna.

Artikel 71

Samarbete med tredjeländer

1. Medlemsstaterna och byrån ska i enlighet med artikel 3.1 g samarbeta med tredjeländer för att främja den europeiska integrerade gränsförvaltningen och migrationspolitiken.
2. På grundval av de politiska prioriteringar som fastställts i enlighet med artikel 8.4 ska byrån tillhandahålla tekniskt och operativt stöd till tredjeländer inom ramen för unionens politik för yttre åtgärder, inbegripet avseende skyddet av de grundläggande rättigheterna och personuppgifter och avseende principen om *non-refoulement*.
3. Byrån och medlemsstaterna ska iaktta unionsrätten, inbegripet normer och standarder som utgör en del av unionsregelverk, inklusive när samarbetet med tredjeländer äger rum på de tredjeländernas territorier.
4. Samarbetet med tredjeländer ska syfta till att främja normer för europeisk integrerad gränsförvaltning.

Artikel 72

Medlemsstaternas samarbete med tredjeländer

1. Medlemsstaterna får samarbeta på operativ nivå med ett eller flera tredjeländer med avseende på de områden som omfattas av denna förordnings tillämpningsområde. Sådant samarbete får inbegripa informationsutbyte och får ske på grundval av bilaterala eller multilaterala avtal eller andra typer av arrangemang eller genom regionala nätverk som har inrättats på grundval av dessa avtal.
2. När de ingår de bilaterala och multilaterala avtal som avses i punkt 1 i denna artikel får medlemsstaterna införa bestämmelser om informationsutbyte och samarbete med avseende på Eurosur i enlighet med artiklarna 75 och 89.
3. De bilaterala och multilaterala avtal och andra typer av arrangemang som avses i punkt 1 ska vara förenliga med unionsrätten och internationell rätt i fråga om de grundläggande rättigheterna och internationellt skydd, inbegripet stadga, den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt 1951 års konvention angående flyktingars rättsliga ställning, 1967 års protokoll till denna, och särskilt principen om *non-refoulement*. Vid genomförandet av sådana avtal och arrangemang ska medlemsstaterna regelbundet bedöma och ta hänsyn till den allmänna situationen i tredjelandet och ska beakta artikel 8.

Artikel 73

Samarbete mellan byrån och tredjeländer

1. Byrån får i den utsträckning som krävs för att fullgöra dess uppgifter samarbeta med de myndigheter i tredjeländer som är behöriga i frågor som omfattas av denna förordning. Byrån ska iakta unionsrätten, inklusive normer och standarder som utgör en del av unionens regelverk, inbegripet när samarbetet med tredjeländer äger rum på dessa tredjeländers territorium.
2. När byrån samarbetar med myndigheterna i tredjeländer på sätt som avses i punkt 1 i denna artikel ska den agera inom ramen för unionens politik för yttre åtgärder, även när det gäller skyddet av grundläggande rättigheter och personuppgifter, principen om *non-refoulement*, förbudet mot godtyckliga frihetsberövanden och förbudet mot tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, med stöd av och i samarbete med unionens delegationer och, i förekommande fall, med GSFP-uppdrag och GSFP-insatser i enlighet med artikel 68.1 andra stycket j.
3. Under omständigheter som kräver utplacering av gränsförvaltningsenheter från den stående styrkan i ett tredjeland där medlemmarna i enheterna kommer att utöva verkställande befogenheter, ska unionen ingå ett statusavtal, utarbetat på grundval av den mall för statusavtal som avses i artikel 76.1, med det berörda tredjelandet på grundval av artikel 218 i EUF-fördraget. Statusavtalet ska omfatta alla aspekter som är nödvändiga för att utföra åtgärderna. Det ska i synnerhet innehålla en beskrivning av insatsens omfattning, bestämmelser om civilrättsligt och straffrättsligt ansvar, de uppgifter och befogenheter som medlemmarna i enheterna har, åtgärder i samband med inrättandet av ett lokalkontor och praktiska åtgärder avseende respekten för grundläggande rättigheter. Statusavtalet ska säkerställa att grundläggande rättigheter respekteras fullt ut under dessa insatser och ska föreskriva en mekanism för klagomålshantering. I de fall då bestämmelserna väsentligen avviker från mallen för statusavtal ska Europeiska datatillsynsmannen höras om bestämmelserna i statusavtalet om överföring av uppgifter.
4. Byrån ska också agera inom ramen för tillgängliga samarbetsavtal som, i förekommande fall, har ingåtts med de myndigheter i tredjeländer som avses i punkt 1 i den här artikeln i enlighet med unionsrätten och unionspolitiken, i enlighet med artikel 76.4.

De samarbetsavtal som avses i första stycket i denna punkt ska ange samarbetets omfattning, art och syfte samt vara knutna till förvaltningen av det operativa samarbetet. Sådana samarbetsavtal får innehålla bestämmelser om utbyte av känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och samarbete inom ramen för Eurosur i enlighet med artikel 74.3.

Byrån ska säkerställa att de tredjeländer till vilka uppgifter överförs endast behandlar dessa uppgifter för de ändamål för vilka de överfördes. Eventuella samarbetsavtal om utbyte av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter ska ingås i enlighet med artikel 76.4 i denna förordning. Byrån ska begära förhandsgodkännanden från Europeiska datatillsynsmannen när dessa samarbetsavtal föreskriver överföring av personuppgifter och om så föreskrivs i förordning (EU) 2018/1725.

5. Byrån ska bidra till genomförandet av unionens externa politik avseende återvändande och återtagande inom ramen för unionens politik för yttre åtgärder och avseende de frågor som omfattas av denna förordning.
6. Byrån får ta emot unionsfinansiering i enlighet med gällande bestämmelser för relevanta instrument till stöd för tredjeländer och åtgärder som avser dessa. Den får inleda och finansiera projekt för tekniskt bistånd i tredjeländer i frågor som omfattas av denna förordning och i enlighet med de finansiella bestämmelser som gäller för byrån. Sådana projekt ska ingå i det samlade programdokument som avses i artikel 102.
7. Byrån ska underrätta Europaparlamentet, rådet och kommissionen om verksamhet som bedrivs enligt denna artikel, och i synnerhet om den verksamhet som är kopplad till tekniskt och operativt stöd när det gäller gränsförvaltning och återvändande i tredjeländer, samt om utplaceringen av sambandsmän, och ska tillhandahålla detaljerad information om respekten för de grundläggande rättigheterna. Byrån ska göra alla avtal, samarbetsavtal, pilotprojekt och projekt för tekniskt bistånd med tredjeländer tillgängliga för allmänheten i enlighet med artikel 114.2.
8. Byrån ska i sina årsrapporter ta med en utvärdering av samarbetet med tredjeländer.

Artikel 74

Tekniskt och operativt stöd från byrån till tredjeländer

1. Byrån får samordna operativt samarbete mellan medlemsstater och tredjeländer och tillhandahålla tekniskt och operativt stöd till tredjeländer inom ramen för europeisk integrerad gränsförvaltning.
2. Byrån får genomföra åtgärder avseende europeisk integrerad gränsförvaltning på ett tredjelandets territorium, förutsatt att tredjelandet har lämnat sitt samtycke.
3. Insatser på ett tredjelandets territorium ska ingå i det årliga arbetsprogram som styrelsen antar i enlighet med artikel 102, och ska genomföras på grundval av en operativ plan som har överenskommit mellan byrån och det berörda tredjelandet och i samråd med de deltagande medlemsstaterna. Om en eller flera medlemsstater gränsar till tredjelandet eller till tredjelandets område för operativa insatser ska den operativa planen och alla ändringar av den godkännas av den eller de medlemsstaterna. Artiklarna 38, 43, 46, 47 och 54–57 ska i tillämpliga delar tillämpas på utplaceringar i tredjeländer.
4. Den verkställande direktören ska säkerställa säkerheten för den personal som är utplacerad i tredjeländer.

Med avseende på tillämpningen av första stycket ska medlemsstaterna informera den verkställande direktören om alla farhågor för deras medborgares säkerhet om dessa är utplacerade på vissa tredjelanders territorium.

När säkerheten för personal som är utplacerad i tredjeländer inte kan säkerställas ska den verkställande direktören vidta lämpliga åtgärder genom att tillfälligt upphäva eller avsluta motsvarande aspekter av det tekniska och operativa stöd som byrån tillhandahåller dessa tredjeländer.

5. Utan att det påverkar utplaceringen av medlemmar i den stående styrkan i enlighet med artiklarna 54–58 ska medlemsstaternas deltagande i insatser på tredjelanders territorium vara frivilligt.

Utöver den relevanta mekanism som avses i artikel 57.9 och punkt 4 i den här artikeln får medlemsstaten, i de fall där säkerheten för dess deltagande personal inte kan säkerställas till medlemsstatens belåtenhet, välja att inte bidra till insatsen i tredjelandet i fråga. Om en medlemsstat åberopar en sådan exceptionell situation ska den till byrån skriftligen lämna en utförlig motivering och uppgifter om situationen, och dessa ska även ingå i den rapport som avses i artikel 65. Denna motivering och dessa uppgifter ska tillhandahållas under de årliga bilaterala förhandlingarna och senast 21 dagar före utplaceringen. Utplaceringen av personal som utstationeras i enlighet med artikel 56 ska ske efter godkännande från hemmedlemsstaten vilket meddelas efter anmälan från byrån och senast 21 dagar före utplaceringen.

6. De operativa planer som avses i punkt 3 får innehålla bestämmelser om informationsutbyte och samarbete med avseende på Eurosur i enlighet med artiklarna 75 och 89.

Artikel 75

Informationsutbyte med tredjeländer inom ramen för Eurosur

1. De nationella samordningscentralerna och, i tillämpliga fall, byrån ska vara kontaktpunkter för informationsutbyte och samarbete med tredjeländer med avseende på Eurosur.
2. Bestämmelserna beträffande informationsutbyte och samarbete med avseende på Eurosur i de bilaterala och multilaterala avtal som avses i artikel 72.2 ska avse
 - a) de specifika situationsbilder som delas med tredjeländer,
 - b) de data från tredjeländer som kan delas inom den europeiska situationsbilden och förfarandena för att dela dessa data,
 - c) de förfaranden och villkor som gäller för tillhandahållande av Eurosurs fusionstjänster till tredjeländers myndigheter,
 - d) de närmare bestämmelserna beträffande samarbete och informationsutbyte med observatörer från tredjeländer med avseende på Eurosur.
3. Information som har tillhandahållits inom ramen för Eurosur av byrån eller av en medlemsstat som inte är part i ett sådant avtal som avses i artikel 72.1 får inte delas med ett tredjeland enligt det avtalet utan ett förhandsgodkännande från byrån eller den medlemsstaten. Medlemsstaterna och byrån ska vara bundna av en vägran att dela informationen med det berörda tredjelandet.

Artikel 76

Kommissionens roll i samarbetet med tredjeländer

1. Kommissionen ska, efter samråd med medlemsstaterna, byrån, FRA och Europeiska datatillsynsmannen, utarbeta en mall för statusavtal för insatser som genomförs på tredjelands territorium.
2. Kommissionen ska i samarbete med medlemsstaterna och byrån utarbeta standardbestämmelser för informationsutbyte inom ramen för Eurosur i enlighet med artiklarna 70.2 och 72.2.

Kommissionen ska efter samråd med byrån och andra relevanta unionsorgan eller unionsbyråer, däribland FRA och Europeiska datatillsynsmannen, utarbeta en mall för de samarbetsavtal som avses i artikel 73.4. Denna mall ska innehålla bestämmelser om grundläggande rättigheter och skydd av personuppgifter med angivande av praktiska åtgärder.

3. Innan ett sådant nytt bilateralt eller multilateralt avtal som avses i artikel 72.1 ingås ska den eller de berörda medlemsstaterna till kommissionen anmäla utkastet till bestämmelser om gränsförvaltning och återvändande.

De berörda medlemsstaterna ska anmäla bestämmelserna om gränsförvaltning och återvändande i sådana befintliga och nya bilaterala och multilaterala avtal till kommissionen, som ska underrätta rådet och byrån om dessa.

4. Innan styrelsen godkänner ett samarbetsavtal mellan byrån och behöriga myndigheter i tredjeländer ska byrån anmäla avtalet till kommissionen, som ska ge sitt förhandsgodkännande. Innan ett sådant samarbetsavtal ingås ska byrån tillhandahålla Europaparlamentet detaljerad information avseende parterna i samarbetsavtalet och dess planerade innehåll.

5. Byrån ska till kommissionen anmäla de operativa planer som avses i artikel 74.3. Ett beslut om utplacering av sambandsmän i tredjeland i enlighet med artikel 77 kräver ett förhandsyttrande från kommissionen. Europaparlamentet ska utan dröjsmål hållas fullständigt informerat om denna verksamhet.

Artikel 77

Sambandsmän i tredjeland

1. Byrån får utplacera experter ur sin ordinarie personal samt andra experter som sambandsmän, vilka bör åtnjuta högsta möjliga skydd när de utför sina uppgifter i tredjeland. De ska ingå i unionens och medlemsstaternas lokala eller regionala samarbetsnätverk av sambandsmän för invandring och säkerhetsexperter, däribland det nätverk som har inrättats genom förordning (EU) 2019/1240. Genom ett beslut av styrelsen får byrån fastställa de särskilda profilerna för sambandsmän beroende på de operativa behoven i det berörda tredjelandet.

2. Inom ramen för unionens politik för yttre åtgärder ska sambandsmän i första hand utplaceras i sådana tredjeländer som på grundval av en riskanalys antas utgöra ett ursprungsland eller transiteringsland för olaglig invandring. Byrån får även ta emot sambandsmän från dessa tredjeländer på ömsesidig grund. Styrelsen ska på grundval av ett förslag från den verkställande direktören årligen anta en förteckning över prioriteringar. Utplaceringen av sambandsmän ska godkännas av styrelsen efter ett yttrande från kommissionen.

3. Byråns sambandsmän ska upprätta och underhålla kontakter med behöriga myndigheter i det tredjeland där de är placerade för att bidra till att förebygga och bekämpa olaglig invandring och till att främja återvändande av personer som är föremål för ett beslut om återvändande, inbegripet genom att tillhandahålla tekniskt stöd vid identifiering av tredjelandsmedborgare och anskaffande av resehandlingar. Sådana uppgifter ska utföras i överensstämmelse med unionsrätten och med respekt för de grundläggande rättigheterna. Byråns sambandsmän ska arbeta i nära samordning med unionens delegationer, med medlemsstaterna i enlighet med förordning (EU) 2019/1240 och, i förekommande fall, med GSFP-uppdrag och GSFP-insatser i enlighet med vad som fastställs i artikel 68.1 andra stycket j. Där så är möjligt ska de ha sina kontor i samma lokaler som unionens delegationer.

4. I tredjeländer där byrån inte har placerat ut sambandsmän för återvändande får byrån ge stöd till en medlemsstat när det gäller att placera ut en sambandsperson för återvändande för att ge stöd till medlemsstaterna, liksom till byråns verksamhet, i enlighet med artikel 48.

Artikel 78

Observatörer som deltar i byråns verksamhet

1. Byrån får, med berörda medlemsstaters samtycke, bjuda in observatörer från unionens institutioner, organ och byråer eller internationella organisationer samt GSFP-uppdrag och GSFP-insatser som avses i artikel 68.1 andra stycket j att delta i byråns verksamhet, särskilt i gemensamma insatser och pilotprojekt, riskanalys och utbildning, i den utsträckning observatörernas närvaro är förenlig med målen för denna verksamhet, kan bidra till att förbättra samarbetet och utbytet av bästa praxis och inte påverkar den övergripande säkerheten för verksamheten. Sådana observatörer får delta i riskanalys och utbildning endast med de berörda medlemsstaternas samtycke. Vid gemensamma insatser och pilotprojekt ska värdmedlemsstatens samtycke krävas för att observatörerna ska få delta. Närmare bestämmelser om observatörernas deltagande ska fastställas i den operativa planen. Dessa observatörer ska från byrån få lämplig utbildning innan de deltar.

2. Byrån får, med berörda medlemsstaters samtycke, bjuda in observatörer från tredjeländer att delta i verksamhet vid de yttre gränserna, återvändandeinsatser, återvändandeinterventioner och utbildning, som avses i artikel 62, i den utsträckning deras närvaro är förenlig med målen för denna verksamhet, kan bidra till att förbättra samarbetet och utbytet av bästa praxis och inte påverkar den övergripande säkerheten för verksamheten eller för tredjelandsmedborgare. Närmare bestämmelser om observatörernas deltagande ska fastställas i den operativa planen. Dessa observatörer ska från byrån få lämplig utbildning innan de deltar. De ska vara skyldiga att under sitt deltagande i verksamheten följa byråns uppförandekoder.

3. Byrån ska säkerställa att observatörernas närvaro inte innebär någon risk för respekten för de grundläggande rättigheterna.

KAPITEL III

FALSKA OCH ÄKTA HANDLINGAR ONLINE (FADO)

Artikel 79

Byrån ska ta över och driva det system för falska och äkta handlingar online (Fado) som inrättats i enlighet med gemensam åtgärd 98/700/RIF.

KAPITEL IV

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

AVSNITT 1

Allmänna regler

Artikel 80

Skydd av och strategi för de grundläggande rättigheterna

1. Den europeiska gräns- och kustbevakningen ska garantera skyddet av de grundläggande rättigheterna när den utför sina uppgifter enligt denna förordning i enlighet med relevant unionsrätt, särskilt stadgan och relevant internationell rätt, däribland 1951 års konvention angående flyktingars rättsliga ställning, 1967 års protokoll till denna, konventionen om barnets rättigheter samt skyldigheter avseende rätten till internationellt skydd, särskilt principen om *non-refoulement*.

I detta syfte ska byrån, med bidrag från och med förbehåll för ett godkännande av ombudet för grundläggande rättigheter, utarbeta, genomföra och vidareutveckla en strategi och handlingsplan för grundläggande rättigheter, inklusive en effektiv mekanism för att övervaka att de grundläggande rättigheterna respekteras i hela byråns verksamhet.

2. Den europeiska gräns- och kustbevakningen ska när den utför sina uppgifter säkerställa att ingen person i strid med principen om *non-refoulement* tvingas landsättas, resa in i eller föras till ett land, eller på annat sätt överlämnas eller återbördas till myndigheterna i ett land där det bland annat finns allvarlig risk att han eller hon skulle utsättas för dödsstraff, tortyr, förföljelse eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, eller där hans eller hennes liv eller frihet skulle hotas på grund av hans eller hennes etniska ursprung, religion, nationalitet, sexuella läggning, sociala grupp eller politiska uppfattning, eller från vilket personen riskerar att utvisas, avlägsnas, utlämnas eller återbördas till ett annat land i strid med principen om *non-refoulement*.

3. Den europeiska gräns- och kustbevakningen ska när den utför sina uppgifter ta hänsyn till de särskilda behoven hos barn, ensamkommande minderåriga, personer med funktionsnedsättning, offer för människohandel, personer i behov av läkarvård, personer i behov av internationellt skydd, personer i sjönöd och andra personer i särskilt utsatta situationer, och den ska inom ramen för sitt uppdrag bemöta dessa behov. Den europeiska gräns- och kustbevakningen ska i all sin verksamhet ägna särskild uppmärksamhet åt barns rättigheter och säkerställa att barnets bästa respekteras.

4. Byrån ska när den utför sina uppgifter, i förbindelserna med medlemsstaterna och i samarbetet med tredjeländer, beakta rapporterna från det rådgivande forum som avses i artikel 108 och rapporterna från ombudet för grundläggande rättigheter.

Artikel 81

Uppförandekod

1. Byrån ska, i samarbete med det rådgivande forumet, utarbeta och vidareutveckla en uppförandekod som ska tillämpas på alla gränskontrollinsatser som samordnas av byrån och alla personer som deltar i byråns verksamhet. Uppförandekoden ska fastställa förfaranden som syftar till att garantera rättsstatsprincipen och principen om respekt för grundläggande rättigheter, med särskilt fokus på utsatta personer, däribland barn, ensamkommande minderåriga och andra personer i utsatta situationer samt personer som söker internationellt skydd.

2. Byrån ska, i samarbete med det rådgivande forumet, utarbeta och vidareutveckla en uppförandekod för återvändandeinsatser och återvändandeinterventioner, vilken ska tillämpas under alla återvändandeinsatser och återvändandeinterventioner som samordnas eller organiseras av byrån. Denna uppförandekod ska beskriva gemensamma standardförfaranden för att förenkla organisationen av återvändandeinsatser och återvändandeinterventioner, så att dessa genomförs humant och med full respekt för de grundläggande rättigheterna, i synnerhet principerna om mänsklig värdighet, förbudet mot tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, rätten till frihet och säkerhet och rätten till skydd av personuppgifter och icke-diskriminering.

3. Uppförandekoden för återvändande ska särskilt inriktas på medlemsstaternas skyldighet att sörja för ett effektivt övervakningssystem för återvändande med tvång i enlighet med artikel 8.6 i direktiv 2008/115/EG och på strategin för grundläggande rättigheter.

Artikel 82

Uppgifter och befogenheter för medlemmarna i enheterna

1. Medlemmar i enheterna ska ha kapacitet att utföra uppgifter och utöva befogenheter vad gäller gränskontroll och återvändande samt uppgifter som är nödvändiga för att uppnå målen med förordningarna (EU) nr 656/2014 och (EU) 2016/399 samt direktiv 2008/115/EG.

2. Medlemmarna i enheternas utförande av uppgifter och utövande av befogenheter, särskilt dem som kräver verkställande befogenheter, ska ske dels på villkor att tillstånd ges av värdmedlemsstaten på dess territorium, dels i enlighet med tillämplig unionsrätt, nationell rätt eller internationell rätt, särskilt förordning (EU) nr 656/2014, i enlighet med vad som formuleras i den operativa plan som avses i artikel 38.

3. Medlemmar i enheterna ska, när de utför sina uppgifter och utövar sina befogenheter, fullt ut säkerställa respekten för de grundläggande rättigheterna och följa unionsrätten och internationell rätt samt värdmedlemsstatens nationella rätt.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 95.1 vad gäller ordinarie personal får medlemmar i enheterna endast utföra uppgifter och utöva befogenheter i enlighet med anvisningar från och, i regel, endast i närvaro av värdmedlemsstatens gränsbevakningstjänstemän eller personal som utför uppgifter i samband med återvändande. Värdmedlemsstaten får ge medlemmarna i enheterna tillstånd att agera för dess räkning.

5. Värdmedlemsstaten får rapportera om incidenter beträffande bristande efterlevnad av den operativa planen som medlemmar i enheterna gjort sig skyldiga till, däribland när det gäller grundläggande rättigheter, till byrån via den samordnande tjänstemannen för eventuell uppföljning, vilket kan innebära disciplinåtgärder.

6. Ordinarie personal som är medlemmar i enheterna ska bära den stående styrkans uniform när de utför sina uppgifter och utövar sina befogenheter. Medlemmar i enheterna som medlemsstaterna utstationerar för en längre tid eller som utplaceras kortvarigt ska bära sina egna uniformer när de utför sina uppgifter och utövar sina befogenheter.

Genom undantag från det första stycket i denna punkt ska styrelsen i det beslut som avses i artikel 54.4 a fastställa vilka profiler som ska undantas från skyldigheten att bära uniform beroende på den operativa verksamhetens särskilda natur.

Alla medlemmar i enheterna ska bära synlig personlig identifikation och en blå armbindel med unionens och byråns insignier på uniformen för att de ska kunna identifieras som deltagare i en gemensam insats, en utplacering av en stödenhet för migrationshantering, ett pilotprojekt, en snabb gränsinsats, en återvändandeinsats eller en återvändandeintervention. För att medlemmarna i enheterna ska kunna identifiera sig för värdmedlemsstatens nationella myndigheter ska de alltid ha en ackrediteringshandling med sig som de ska visa upp på begäran.

Utformningen av och specifikationerna för uniformerna för ordinarie personal ska fastställas genom ett beslut av styrelsen, på grundval av ett förslag från den verkställande direktören som ska läggas fram efter att ha mottagit kommissionens yttrande.

7. När det gäller personal som utstationeras till byrån, eller utplaceras av en medlemsstat kortvarigt, ska möjligheten att bära och använda tjänstevapen, ammunition och utrustning omfattas av hemmedlemsstatens nationella rätt.

Möjligheten att bära och använda tjänstevapen, ammunition och utrustning för ordinarie personal som utplaceras som medlemmar i enheterna ska omfattas av den ram och de detaljerade regler som fastställs i denna artikel och i bilaga V.

För genomförandet av denna punkt får den verkställande direktören bevilja ordinarie personal tillstånd att bära och använda vapen i enlighet med de bestämmelser som styrelsen antar, i linje med artikel 55.5 b.

8. Medlemmar i enheterna, inbegripet ordinarie personal, ska för de relevanta profilerna av värdmedlemsstaten ges tillstånd att under utplaceringen utföra uppgifter som kräver användning av våld, inklusive att bära och använda tjänstevapen, ammunition och utrustning, och ska vara föremål för samtycke från antingen hemmedlemsstaten eller, när det gäller ordinarie personal, byrån. Användning av våld, inklusive att bära och använda tjänstevapen, ammunition och utrustning, ska ske i enlighet med värdmedlemsstatens nationella rätt och i närvaro av värdmedlemsstatens gränsbevakningstjänstemän. Värdmedlemsstaten får med hemmedlemsstatens tillstånd, eller i tillämpliga fall byråns tillstånd, ge medlemmar i enheterna rätt att använda våld på dess territorium när värdmedlemsstatens gränsbevakningstjänstemän inte är på plats.

Värdmedlemsstaten får förbjuda bärandet av vissa typer av tjänstevapen, ammunition eller utrustning, under förutsättning att samma förbud gäller enligt medlemsstatens rätt för dess egna gränsbevakningstjänstemän eller personal som utför uppgifter i samband med återvändande. Värdmedlemsstaten ska, innan medlemmarna i enheterna utplaceras, underrätta byrån om vilka tjänstevapen och vilken ammunition och utrustning som är tillåtna och om villkoren för deras användning. Byrån ska göra denna information tillgänglig för medlemsstaterna.

9. Tjänstevapen, ammunition och utrustning får användas i nödvärn och när det är befogat för att skydda medlemmar i enheterna eller andra personer i enlighet med värdmedlemsstatens nationella rätt, i linje med relevanta principer i internationell människorättslagstiftning och stadgan.

10. Vid tillämpning av denna förordning ska värdmedlemsstaten tillåta medlemmar i enheterna att göra sådana sökningar i unionsdatabaser som är nödvändiga för att uppfylla operativa mål som anges i den operativa planen för gränskontroller, gränsbevakning och återvändande genom sina nationella gränssnitt eller någon annan form av åtkomst som anges i de unionsrättsakter genom vilka sådana databaser inrättas, enligt vad som är tillämpligt. Värdmedlemsstaten får även ge medlemmar i enheterna tillstånd att när det är nödvändigt göra sökningar i dess nationella databaser i samma syfte. Medlemsstaterna ska säkerställa att de bereder sådan tillgång till databaser på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Medlemmar i enheterna får endast söka data som är strikt nödvändiga för att de ska kunna utföra sina uppgifter och utöva sina befogenheter. Värdmedlemsstaten ska före utplaceringen av medlemmarna i enheterna underrätta byrån om vilka nationella databaser och europeiska databaser som får användas för sökningar. Byrån ska göra denna information tillgänglig för alla medlemsstater som deltar i utplaceringen.

Sådana sökningar ska utföras i enlighet med unionens dataskyddslagstiftning och värdmedlemsstatens nationella dataskyddslagstiftning.

11. Beslut om nekad inresa enligt artikel 14 i förordning (EU) 2016/399 och beslut om att neka visum vid gränsen i enlighet med artikel 35 i förordning (EG) nr 810/2009 får endast fattas av värdmedlemsstatens gränsbevakningstjänstemän eller av medlemmarna i enheterna om värdmedlemsstaten gett dem tillstånd att agera för dess räkning.

Artikel 83

Akrediteringshandling

1. Byrån ska i samarbete med värdmedlemsstaten utfärda en handling på värdmedlemsstatens officiella språk och ett annat officiellt språk vid unionens institutioner till medlemmarna i enheterna så att de kan identifieras och som bevis på innehavarens rätt att utföra de uppgifter och utöva de befogenheter som avses i artikel 82. Handlingen ska innehålla följande uppgifter om varje medlem i enheterna:

a) Namn och medborgarskap.

b) Grad eller yrkestitel.

- c) Ett nytaget digitalt fotografi.
 - d) De uppgifter som medlemmen har rätt att utföra under utplaceringen.
2. Handlingen ska återlämnas till byrån vid slutet av en gemensam insats, en utplacering av en stödenhet för migrationshantering, ett pilotprojekt, en snabb gränsinsats, en återvändandeinsats eller en återvändandeintervention.

Artikel 84

Civilrättsligt ansvar för medlemmar i enheterna

1. När medlemmar i enheterna tjänstgör i en värdmedlemsstat ska den värdmedlemsstaten, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 95, i enlighet med sin nationella rätt ansvara för all skada som orsakas av dem under insatserna.
2. Om sådan skada orsakats genom grov vårdslöshet eller avsiktlig försummelse av de utstationerade eller utplacerade medlemmarna i enheterna får värdmedlemsstaten begära att hemmedlemsstaten ersätter värdmedlemsstaten för belopp som värdmedlemsstaten har betalat ut till skadelidande parter eller till personer som har rätt att ta emot sådana belopp på de skadelidande parternas vägnar.

Om sådan skada orsakats genom grov vårdslöshet eller avsiktlig försummelse av ordinarie personal får värdmedlemsstaten begära att byrån ersätter värdmedlemsstaten för belopp som värdmedlemsstaten har betalat ut till skadelidande parter eller till personer som har rätt att ta emot sådana belopp på de skadelidande parternas vägnar. Detta påverkar inte eventuell talan som väcks mot byrån vid Europeiska unionens domstol (nedan kallad *domstolen*) i enlighet med artikel 98.
3. Utan att det hindrar tillämpningen av medlemsstatens rättigheter gentemot tredje man ska ingen medlemsstat begära gottgörelse från värdmedlemsstaten eller någon annan medlemsstat för åsamkad skada, om inte skadan orsakats genom grov vårdslöshet eller avsiktlig försummelse.
4. Varje tvist mellan medlemsstater eller mellan en medlemsstat och byrån som rör tillämpningen av punkterna 2 och 3 i den här artikeln och som inte kan lösas genom förhandlingar mellan dem ska hänskjutas till domstolen.
5. Utan att det hindrar byråns möjlighet att utöva sina rättigheter gentemot tredje part ska byrån stå för kostnader för skador på byråns utrustning som uppkommit under utplacering, utom om skadan orsakats genom grov vårdslöshet eller avsiktlig försummelse.

Artikel 85

Straffrättsligt ansvar för medlemmarna i enheterna

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 95, ska medlemmar i enheterna, inklusive ordinarie personal, under gemensamma insatser, pilotprojekt, utplaceringar av stödenheter för migrationshantering, snabba gränsinsatser, återvändandeinsatser eller återvändandeinterventioner behandlas, på värdmedlemsstatens territorium, på samma sätt som värdmedlemsstatens tjänstemän i fråga om straffbara gärningar som eventuellt begås mot dem eller av dem.

AVSNITT 2

Europeiska gräns- och kustbevakningsbyråns behandling av personuppgifter

Artikel 86

Allmänna regler om byråns behandling av personuppgifter

1. Byrån ska tillämpa förordning (EU) 2018/1725 när den behandlar personuppgifter.
2. Styrelsen ska anta interna regler för byråns tillämpning av förordning (EU) 2018/1725, däribland regler för byråns dataskyddsbud.

I enlighet med artikel 25 i förordning (EU) 2018/1725 får byrån anta interna regler om att begränsa tillämpningen av artiklarna 14 – 22, 35 och 36 i den förordningen. För utförandet av sina uppgifter i fråga om återvändande får byrån särskilt fastställa interna regler om att från fall till fall begränsa tillämpningen av de bestämmelserna, så länge tillämpningen av de bestämmelserna skulle riskera att äventyra återvändandeförfarandena. Sådana begränsningar ska respektera andemeningen i de grundläggande rättigheterna och friheterna, vara nödvändiga och proportionella i förhållande till det eftersträlvade målet och innehålla specifika bestämmelser, där så är relevant, i enlighet med artikel 25.2 i förordning (EU) 2018/1725.

3. Byrån får överföra de personuppgifter som avses i artiklarna 49, 88 och 89 till ett tredjeland eller till en internationell organisation i enlighet med kapitel V i förordning (EU) 2018/1725 i den mån en sådan överföring är nödvändig för att byrån ska kunna utföra sina uppgifter. Byrån ska säkerställa att personuppgifter som överförs till ett tredjeland eller till en internationell organisation endast behandlas för de ändamål för vilka de tillhandahålls. I samband med överföring av personuppgifter till ett tredjeland eller till en internationell organisation ska byrån ange eventuella allmänna eller specifika begränsningar för åtkomst till eller användning av uppgifterna, inbegripet vad avser överföring, radering eller förstöring. I de fall där behovet av sådana begränsningar framkommer efter överföringen av personuppgifter, ska byrån underrätta tredjelandet eller den internationella organisationen därom. Byrån ska säkerställa att det berörda tredjelandet eller den berörda internationella organisationen rättar sig efter dessa begränsningar.

4. Överföring av personuppgifter till tredjeländer ska inte påverka rättigheterna för personer som ansöker om internationellt skydd eller som har beviljats internationellt skydd, särskilt när det gäller principen om *non-refoulement*, eller förbudet mot att röja eller inhämta uppgifter som avses i artikel 30 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/32/EU⁽⁴³⁾.

5. Medlemsstaterna och byrån, beroende på vad som är tillämpligt, ska säkerställa att information som överförs till eller röjs för tredjeländer i enlighet med denna förordning inte förs vidare till andra tredjeländer eller tredje parter. Bestämmelser om detta ska ingå i alla avtal eller arrangemang som ingås med ett tredjeland om utbyte av information.

Artikel 87

Syfte med behandling av personuppgifter

1. Byrån får endast behandla personuppgifter i följande syften:
 - a) För att utföra sina uppgifter att organisera och samordna gemensamma insatser, pilotprojekt, snabba gränsinsatser och inom ramen för stödenheterna för migrationshantering i enlighet med vad som avses i artiklarna 37–40.
 - b) För att utföra sina uppgifter att stödja medlemsstater och tredjeländer med åtgärder inför och i samband med återvändande, driva system för förvaltning av återvändande samt samordna eller organisera återvändandeinsatser och tillhandahålla medlemsstater och tredjeländer tekniskt och operativt stöd i enlighet med artikel 48.
 - c) För att underlätta informationsutbyte med medlemsstaterna, kommissionen, utrikestjänsten och följande unionsorgan, unionsbyråer och internationella organisationer: Easo, Europeiska unionens satellitcentrum, EFCA, Emsa, Easa och nätverksförvaltare för EATMN, i enlighet med artikel 88.
 - d) För att underlätta informationsutbyte med medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter, Europol eller Eurojust i enlighet med artikel 90.
 - e) För byråns riskanalyser i enlighet med artikel 29.
 - f) För att utföra sina uppgifter inom ramen för Eurosur i enlighet med artikel 89.
 - g) För att driva Fado-systemet i enlighet med artikel 79.
 - h) För administrativa uppgifter.

⁽⁴³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/32/EU av den 26 juni 2013 om gemensamma förfaranden för att bevilja och återkalla internationellt skydd (EUT L 180, 29.6.2013, s. 60).

2. Medlemsstaterna och deras brottsbekämpande myndigheter, kommissionen, utrikestjänsten och de unionsorgan, unionsbyråer och internationella organisationer som avses i punkt 1 c och d som överför personuppgifter till byrån ska fastställa för vilket eller vilka ändamål dessa uppgifter ska behandlas i enlighet med punkt 1. Byrån får besluta att behandla sådana personuppgifter för annat ändamål, som också omfattas av punkt 1, endast från fall till fall och efter att ha bedömt att sådan behandling är förenlig med det ursprungliga ändamål för vilket uppgifterna samlades in och om den som lämnat personuppgifterna samtyckt därtill. Byrån ska föra skriftliga register över förenlighetsbedömning från fall till fall.

3. När personuppgifter överförs får byrån, medlemsstaterna och deras brottsbekämpande myndigheter, kommissionen, utrikestjänsten och de unionsorgan, unionsbyråer och internationella organisationer som avses i punkt 1 c och d ange eventuella allmänna eller specifika begränsningar för åtkomst till eller användning av sådana uppgifter, inbegripet vad avser överföring, radering eller förstöring av uppgifterna. I de fall där behovet av sådana begränsningar framkommer efter överföringen av personuppgifter, ska de underrätta mottagarna om detta. Mottagarna ska rätta sig efter dessa begränsningar.

Artikel 88

Behandling av personuppgifter som samlats in under gemensamma insatser, återvändandeinsatser, återvändandeinterventioner, pilotprojekt, snabba gränsinsatser och utplaceringar av stödenheter för migrationshantering

1. Före varje gemensam insats, återvändandeinsats, återvändandeintervention, pilotprojekt, snabb gränsinsats och utplacering av en stödenhet för migrationshantering ska byrån och värdmedlemsstaten på ett transparent sätt fastställa ansvaret för efterlevnad av skyldigheterna i fråga om dataskydd. När ändamålet med och medlen för behandlingen fastställs gemensamt av byrån och värdmedlemsstaten ska de vara gemensamt personuppgiftsansvariga, genom att de ingår ett arrangemang dem emellan.

För de syften som avses i artikel 87.1 a, b, c, e och f ska byrån endast behandla följande kategorier av personuppgifter som samlats in av medlemsstaterna, av medlemmar i enheterna, av byråns personal eller av Easo och som har överförts till byrån i samband med gemensamma insatser, återvändandeinsatser, återvändandeinterventioner, pilotprojekt, snabba gränsinsatser och utplaceringar av stödenheter för migrationshantering:

- a) Personuppgifter för personer som utan tillstånd passerar de yttre gränserna.
 - b) Personuppgifter som behövs för att bekräfta identiteten och nationaliteten för tredjelandsmedborgare inom ramen för återvändandeverksamhet, inbegripet passagerarlistor.
 - c) Nummer på fordonsregistreringsskyltar, fordonsidentifieringsnummer, telefonnummer eller identifieringsnummer för fartyg och luftfartyg, vilka är kopplade till de personer som avses i led a och vilka är nödvändiga för att analysera rutten och metoder som används för olaglig invandring.
2. Byrån får behandla personuppgifter som avses i punkt 1 i följande fall:
- a) När överföringen av de uppgifterna till myndigheter i de relevanta medlemsstaterna som är ansvariga för gränskontroll, migration, asyl eller återvändande, eller till relevanta unionsorgan och unionsbyråer, är nödvändig för att dessa myndigheter, unionsorgan och unionsbyråer ska kunna utföra sina uppgifter i enlighet med unionsrätt och nationell rätt.
 - b) När överföring av de uppgifterna till myndigheter i de relevanta medlemsstaterna, relevanta unionsorgan och unionsbyråer, mottagande tredjeländer eller internationella organisationer är nödvändig i syfte att identifiera tredjelandsmedborgare, erhålla resehandlingar eller möjliggöra eller stödja återvändande.
 - c) När det är nödvändigt för att utarbeta riskanalyser.

Artikel 89

Behandling av personuppgifter inom ramen för Eurosur

1. Om den nationella situationsbilden kräver behandling av personuppgifter ska dessa uppgifter behandlas i enlighet med förordning (EU) 2016/679 och, i förekommande fall, direktiv (EU) 2016/680. Varje medlemsstat ska utse den myndighet som ska anses vara personuppgiftsansvarig i den mening som avses i artikel 4.7 i förordning (EU) 2016/679 eller artikel 3.8 i direktiv (EU) 2016/680, beroende på vad som är tillämpligt, och som ska ha det centrala ansvaret för den medlemsstatens behandling av personuppgifter. Varje medlemsstat ska meddela kommissionen uppgifter om denna myndighet.
2. Identifieringsnummer för fartyg och luftfartyg ska vara de enda personuppgifter som får göras tillgängliga i den europeiska situationsbilden och i de specifika situationsbilderna och i Eurosur's fusionstjänster.
3. Om behandling av uppgifter i Eurosur i undantagsfall kräver behandling av andra personuppgifter än identifieringsnummer för fartyg och luftfartyg, ska sådan behandling strikt begränsas till vad som är nödvändigt för ändamålet med Eurosur i enlighet med artikel 18.
4. Utbyte av personuppgifter med tredjeländer inom ramen för Eurosur ska strikt begränsas till vad som är absolut nödvändigt för tillämpningen av denna förordning. Utbytet ska ske i enlighet med kapitel V i förordning (EU) 2018/1725, från byråns sida, och i enlighet med kapitel V i förordning (EU) 2016/679, med kapitel V i direktiv (EU) 2016/680, i enlighet med vad som är tillämpligt, och med relevanta nationella bestämmelser om dataskydd som införlivar det direktivet, från medlemsstaternas sida.
5. Informationsutbyte enligt artiklarna 72.2, 73.3 och 74.3 som tillhandahåller ett tredjeland uppgifter som skulle kunna användas för att identifiera personer eller grupper av personer vars begäran om internationellt skydd håller på att behandlas eller personer eller grupper av personer som löper en allvarlig risk att utsättas för tortyr eller andra former av omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning eller någon annan kränkning av de grundläggande rättigheterna är förbjudet.
6. Medlemsstaterna och byrån ska föra register över behandling i enlighet med artikel 30 i förordning (EU) 2016/679, artikel 24 i direktiv (EU) 2016/680 och artikel 31 i förordning (EU) 2018/1725, i enlighet med vad som är tillämpligt.

Artikel 90

Behandling av operativa personuppgifter

1. Om byrån, när den utför sina uppgifter enligt artikel 10.1 q i denna förordning, behandlar personuppgifter som den samlat in i samband med sin övervakning av migrationsströmmarna, sina riskanalyser eller sina insatser för att identifiera personer misstänkta för gränsöverskridande brottslighet, ska byrån behandla sådana personuppgifter i enlighet med kapitel IX i förordning (EU) 2018/1725. Personuppgifter som behandlas för detta ändamål, inbegripet nummer på fordonsregistreringsskyltar, identifieringsnummer för fordon, telefonnummer, identifieringsnummer för fartyg eller luftfartyg som är kopplade till sådana personer, ska avse fysiska personer som medlemsstaternas behöriga myndigheter, Europol, Eurojust eller byrån på rimliga grunder misstänker för inblandning i gränsöverskridande brottslighet. Sådana personuppgifter får inbegripa personuppgifter om brottsoffer eller vittnen om de personuppgifterna kompletterar de personuppgifter om misstänkta personer som behandlas av byrån i enlighet med den här artikeln.
2. Byrån får endast utbyta personuppgifter enligt punkt 1 i denna artikel med
 - a) Europol eller Eurojust, om personuppgifterna är absolut nödvändiga för utförandet av deras respektive uppdrag och i enlighet med artikel 68,
 - b) medlemsstaternas behöriga brottsbekämpande myndigheter, om personuppgifterna är absolut nödvändiga för att de myndigheterna ska kunna förhindra, förebygga, upptäcka, utreda eller väcka åtal för allvarlig gränsöverskridande brottslighet.

Artikel 91

Lagring av uppgifter

1. Byrån ska radera personuppgifter så snart de har överförts till medlemsstaternas behöriga myndigheter, andra unionsorgan och unionsbyråer, i synnerhet Easo, eller överförts till tredjeländer eller internationella organisationer eller använts för att göra riskanalyser. Lagringstiden får under inga omständigheter överstiga 90 dagar efter den dag då uppgifterna samlades in. I resultaten av riskanalyser ska uppgifterna vara anonymiserade.

2. Personuppgifter som behandlas i avsikt att utföra uppgifter i samband med återvändande ska raderas så snart ändamålet för vilket de samlades in har uppnåtts, dock senast 30 dagar efter det att de uppgifterna avslutats.

3. Operativa personuppgifter som behandlas för tillämpningen av artikel 90 ska raderas så snart byrån har uppnått det ändamål för vilket de samlades in. Byrån ska kontinuerligt se över behovet av att lagra sådana uppgifter, särskilt personuppgifter beträffande brottsoffer och vittnen. Byrån ska under alla omständigheter se över behovet av lagring av sådana uppgifter senast tre månader efter inledandet av den första behandlingen av sådana uppgifter och därefter var sjätte månad. Byrån ska besluta om fortsatt lagring av personuppgifter, särskilt personuppgifter beträffande brottsoffer och vittnen, fram till den följande översynen, endast om sådan lagring fortfarande är nödvändig för att byrån ska kunna utföra sitt uppdrag enligt artikel 90.

4. Denna artikel ska inte tillämpas på personuppgifter som samlas in i samband med Fado-systemet.

Artikel 92

Säkerhetsbestämmelser om skydd av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter

1. Byrån ska anta sina egna säkerhetsbestämmelser på grundval av principerna och reglerna i kommissionens säkerhetsbestämmelser för skydd av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter och känsliga icke-klassificerade uppgifter, bland annat bestämmelser om utbyte av sådana uppgifter med tredjeländer, behandling och lagring av sådana uppgifter, i enlighet med kommissionens beslut (EU, Euratom) 2015/443⁽⁴⁴⁾ och (EU, Euratom) 2015/444⁽⁴⁵⁾. Varje administrativt arrangemang om utbyte av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter med de relevanta myndigheterna i ett tredjeland eller, i avsaknad av ett sådant arrangemang, ad hoc-utlämning av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter i undantagsfall till dessa myndigheter ska ha godkänts av kommissionen på förhand.

2. Styrelsen ska anta byråns säkerhetsbestämmelser efter kommissionens godkännande. Vid bedömningen av de föreslagna säkerhetsbestämmelserna ska kommissionen säkerställa att de är förenliga med besluten (EU, Euratom) 2015/443 och (EU, Euratom) 2015/444.

3. Säkerhetsskyddsklassificering ska inte hindra att information görs tillgänglig för Europaparlamentet. Överföring och hantering av uppgifter och handlingar som överförs till Europaparlamentet i enlighet med denna förordning ska vara förenliga med de regler om överföring och hantering av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som är tillämpliga mellan Europaparlamentet och kommissionen.

AVSNITT 3

Byråns allmänna ramverk och organisation

Artikel 93

Rättslig ställning och säte

1. Byrån ska vara ett unionsorgan. Den ska vara en juridisk person.

2. Byrån ska i varje medlemsstat ha den mest vittgående rättskapacitet som tillerkänns juridiska personer enligt den nationella rätten. Byrån ska särskilt kunna förvärva och avyttra fast och lös egendom samt föra talan inför domstol.

3. Byrån ska vara oberoende vid genomförandet av sitt tekniska och operativa uppdrag.

4. Byrån ska företrädas av den verkställande direktören.

5. Byråns säte ska vara Warszawa, Polen.

⁽⁴⁴⁾ Kommissionens beslut (EU, Euratom) 2015/443 av den 13 mars 2015 om säkerhet inom kommissionen (EUT L 72, 17.3.2015, s. 41).

⁽⁴⁵⁾ Kommissionens beslut (EU, Euratom) 2015/444 av den 13 mars 2015 om säkerhetsbestämmelser för skydd av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter (EUT L 72, 17.3.2015, s. 53).

Artikel 94

Överenskommelse om sätet

1. De nödvändiga arrangemangen beträffande byråns lokaler i den medlemsstat där den har sitt säte och de resurser som ska tillhandahållas av den medlemsstaten, samt de särskilda regler som är tillämpliga för den verkställande direktören, de vice verkställande direktörerna, ledamöterna i styrelsen, byråns personal och personalens familjemedlemmar i den medlemsstaten ska fastställas i en överenskommelse om sätet mellan byrån och den medlemsstat där den har sitt säte.
2. Överenskommelsen om sätet ska ingås efter godkännande av styrelsen.
3. Den medlemsstat där byrån har sitt säte ska säkerställa bästa möjliga verksamhetsvillkor för byrån, inklusive en flerspråkig skolundervisning med europeisk inriktning samt lämpliga transportförbindelser.

Artikel 95

Personal

1. Byråns ordinarie personal ska omfattas av tjänsteföreskrifterna, anställningsvillkoren och de bestämmelser som antagits efter överenskommelse mellan unionens institutioner för att ge verkan åt dessa tjänsteföreskrifter och anställningsvillkor.
2. Anställningsorten ska i princip vara den medlemsstat där byråns säte är beläget.
3. Ordinarie personal som omfattas av anställningsvillkoren ska i princip inledningsvis anställas för en tidsbegränsad period på fem år. Deras avtal får i princip endast förnyas en gång för en tidsbegränsad period på högst fem år. Om avtalet därefter förnyas ska det gälla tills vidare.
4. Vid genomförandet av artiklarna 31 och 44 får endast ordinarie personal som omfattas av tjänsteföreskrifterna eller avdelning II i anställningsvillkoren utses till sambandsmän eller samordnare. Vid genomförandet av artikel 55 får endast ordinarie personal som omfattas av tjänsteföreskrifterna eller anställningsvillkoren utplaceras som medlemmar i enheterna.
5. Styrelsen ska i samförstånd med kommissionen anta genomförandebestämmelser för att ge verkan åt tjänsteföreskrifterna och anställningsvillkoren i enlighet med artikel 110.2 i tjänsteföreskrifterna.
6. Efter förhandsgodkännande från kommissionen ska styrelsen anta regler om den personal från medlemsstaterna som ska utstationeras till byrån i enlighet med artikel 56 och vid behov uppdatera dem. Dessa regler ska särskilt omfatta de finansiella arrangemangen för sådan utstationering, inbegripet försäkringar, och utbildning. Dessa regler ska ta hänsyn till det faktum att personalen utstationeras för att utplaceras som medlemmar i enheterna och ska ha de uppgifter och befogenheter som avses i artikel 82. Dessa regler ska innehålla villkoren för utstationering. I förekommande fall ska styrelsen sträva efter förenlighet med de regler som gäller för ersättning för kostnader i samband med tjänsteresor för den ordinarie personalen.

Artikel 96

Immunitet och privilegier

Protokoll nr 7 om Europeiska unionens immunitet och privilegier, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget, ska tillämpas på byrån och dess ordinarie personal.

Artikel 97

Ansvar

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 84 och 85 ska byrån vara ansvarig för all verksamhet som den bedriver i enlighet med denna förordning.
2. Byråns avtalsrättsliga ansvar ska regleras av den lagstiftning som är tillämplig på avtalet i fråga.

3. Domstolen ska vara behörig att träffa avgöranden enligt skiljedomsklausul i ett avtal som byrån ingått.
4. Vad beträffar utomobligatoriskt ansvar ska byrån, i enlighet med de allmänna principer som är gemensamma för medlemsstaternas rättsordningar, ersätta skada som orsakats av dess avdelningar eller av dess personal under tjänsteutövning, inbegripet skador i samband med utövande av verkställande befogenheter.
5. Domstolen ska vara behörig att avgöra tvister om ersättning för sådan skada som avses i punkt 4.
6. Personalens personliga ansvar gentemot byrån ska regleras av de bestämmelser i tjänsteföreskrifterna och anställningsvillkoren som är tillämpliga på dem.

Artikel 98

Talan vid domstolen

1. Talan får väckas vid domstolen om ogiltigförklaring av akter som antagits av byrån och som är avsedda att ha rättsverkan i förhållande till tredje man, i enlighet med artikel 263 i EUF-fördraget, och för underlåtenhet att vidta åtgärder, i enlighet med artikel 265 i EUF-fördraget, för utomobligatoriskt ansvar för skador orsakade av byrån och, i enlighet med en skiljedomsklausul, avtalsrättsligt ansvar för skador orsakade av byråns akter, i enlighet med artikel 340 i EUF-fördraget.
2. Byrån ska vidta de åtgärder som krävs för att rätta sig efter domstolens avgöranden.

Artikel 99

Byråns lednings- och förvaltningsstruktur

Byråns lednings- och förvaltningsstruktur ska inbegripa:

- a) En styrelse.
- b) En verkställande direktör.
- c) Vice verkställande direktörer.
- d) Ett ombud för grundläggande rättigheter.

Ett rådgivande forum ska bistå byrån som rådgivande organ.

Artikel 100

Styrelsens uppgifter

1. Styrelsen ska vara ansvarig för att fatta byråns strategiska beslut i enlighet med denna förordning.
2. Styrelsen ska göra följande:
 - a) Utnämma den verkställande direktören på grundval av ett förslag från kommissionen i enlighet med artikel 107.
 - b) Utnämma de vice verkställande direktörerna på grundval av ett förslag från kommissionen i enlighet med artikel 107.
 - c) Anta beslut om att inrätta lokalkontor eller att förlänga driften av dem i enlighet med artikel 60.5, med två tredjedels majoritet av de röstberättigade ledamöterna.
 - d) Anta beslut om utförande av sårbarhetsbedömningen i enlighet med artikel 32.1 och 32.10, varvid besluten om åtgärder antagna enligt artikel 32.10 ska fattas med två tredjedels majoritet av de röstberättigade ledamöterna.
 - e) Anta beslut om förteckningarna över de obligatoriska uppgifter och data som nationella myndigheter med ansvar för gränsförvaltning, däribland kustbevakningar i den mån de utför gränskontrolluppgifter, samt nationella myndigheter med ansvar för återvändande, ska utbyta med byrån så att byrån kan utföra sina uppgifter, utan att det påverkar skyldigheterna enligt denna förordning, särskilt i artiklarna 49 och 86–89.

- f) Anta beslut om fastställande av en gemensam integrerad modell för riskanalys i enlighet med artikel 29.1.
- g) Anta beslut om typen av och villkoren för utplacering av sambandsmän i medlemsstaterna i enlighet med artikel 31.2.
- h) Anta en teknisk och operativ strategi för europeisk integrerad gränsförvaltning i enlighet med artikel 8.5.
- i) Anta beslut om profiler för och antal operativ personal för gränsförvaltning och migrationshantering inom den stående styrkan i enlighet med artikel 54.4.
- j) Anta byråns årliga verksamhetsrapport för det föregående året och senast den 1 juli varje år översända den till Europaparlamentet, rådet, kommissionen och revisionsrätten.
- k) Före den 30 november varje år, med vederbörligt beaktande av kommissionens yttrande och med två tredjedels majoritet av de röstberättigade ledamöterna, anta ett samlat programdokument med bland annat byråns fleråriga program och dess arbetsprogram för det påföljande året och översända detta till Europaparlamentet, rådet och kommissionen.
- l) Fastställa förfaranden för den verkställande direktörens beslut om byråns tekniska och operativa uppgifter.
- m) Med två tredjedels majoritet av de röstberättigade ledamöterna anta byråns årsbudget och utöva andra uppgifter med avseende på byråns budget i enlighet med avsnitt 4 i detta kapitel.
- n) Vara ansvarig för disciplinära åtgärder gentemot den verkställande direktören och, i samråd med den verkställande direktören, gentemot de vice verkställande direktörerna.
- o) Fastställa sin arbetsordning.
- p) Fastställa byråns organisationsstruktur och anta byråns personalpolitik.
- q) Anta en strategi för bedrägeribekämpning, som står i proportion till risken för bedrägerier, och därvid ta hänsyn till kostnaderna och fördelarna med de åtgärder som ska genomföras.
- r) Anta interna regler för att förebygga och hantera intressekonflikter avseende ledamöterna.
- s) I enlighet med punkt 8, med avseende på ordinarie personal utöva de befogenheter som i tjänsteföreskrifterna tilldelas tillsättningsmyndigheten och i anställningsvillkoren tilldelas den myndighet som har befogenhet att sluta anställningsavtal (nedan kallade *tillsättningsmyndighetsbefogenheter*).
- t) Anta genomförandebestämmelser för att ge verkan åt tjänsteföreskrifterna och anställningsvillkoren i enlighet med artikel 110.2 i tjänsteföreskrifterna.
- u) Säkerställa lämplig uppföljning av resultat och rekommendationer som härrör från de interna eller externa revisionsrapporterna och utvärderingarna samt från utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf).
- v) Anta och regelbundet uppdatera de planer för kommunikation och informationsspridning som avses i artikel 10.2 andra stycket.
- w) Utse en räkenskapsförare, som omfattas av tjänsteföreskrifterna och anställningsvillkoren, som ska vara helt oberoende vid utförandet av sina arbetsuppgifter.
- x) Fatta beslut om en gemensam metod för sårbarhetsbedömningar, inbegripet objektiva kriterier mot bakgrund av vilka byrån ska utföra sårbarhetsbedömningen, samt uppgift om dessa analysers frekvens och om hur senare sårbarhetsbedömningar ska utföras.
- y) Fatta beslut om utökad analys och övervakning av en medlemsstat enligt artikel 32.2.

- z) Utse ombudet för grundläggande rättigheter och ett biträdande ombud för grundläggande rättigheter i enlighet med artikel 109.
- aa) Fastställa särskilda regler för att garantera att ombudet för grundläggande rättigheter utför sina uppgifter på ett oberoende sätt.
- ab) Godkänna samarbetsavtal med tredjeländer.
- ac) Efter förhandsgodkännande från kommissionen anta byråns säkerhetsbestämmelser om skydd av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter och känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som avses i artikel 92.
- ad) Utse en säkerhetsansvarig, som omfattas av tjänsteföreskrifterna och anställningsvillkoren, som ska ansvara för säkerheten inom byrån, inbegripet skydd av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och känsliga icke-klassificerade uppgifter.
- ae) Fatta beslut i alla andra frågor där denna förordning så föreskriver.

Den årliga verksamhetsrapporten, som det hänvisas till i led j, ska offentliggöras.

3. För att styrelsens förslag till beslut enligt punkt 2 angående specifik verksamhet i byråns regi som ska genomföras vid, eller i omedelbar närhet av, en viss medlemsstats yttre gräns eller samarbetsavtal med tredjeländer i enlighet med vad som avses i artikel 73.4 ska kunna antas, krävs att den ledamot av styrelsen som företräder medlemsstaten i fråga, eller den medlemsstat som gränsar till det berörda tredjelandet, röstar för förslaget.

4. Styrelsen får ge råd till den verkställande direktören i alla frågor som hänför sig till utvecklingen av den operativa förvaltningen av de yttre gränserna, återvändande och utbildning, däribland forskningsrelaterad verksamhet.

5. Om Irland eller Förenade kungariket begär att få delta i specifik verksamhet, ska styrelsen fatta beslut om detta.

Styrelsen ska besluta från fall till fall. Styrelsen ska i sina beslut överväga om Irlands eller Förenade kungarikets deltagande bidrar till resultatet av verksamheten i fråga. Irlands eller Förenade kungarikets finansiella bidrag till den verksamhet som begäran om deltagande avser ska fastställas i beslutet.

6. Styrelsen ska varje år till Europaparlamentet och rådet (nedan kallade *budgetmyndigheten*) översända all information som är av betydelse för resultaten av de utvärderingsförfaranden som byrån genomfört.

7. Styrelsen får inrätta ett verkställande organ som består av högst fyra företrädare för styrelsen, inbegripet dess ordförande, och en företrädare för kommissionen, för att bistå styrelsen och den verkställande direktören vid utarbetandet av beslut, program och verksamhet som ska antas av styrelsen, och fatta vissa preliminära, brådskande beslut på styrelsens vägnar när det är nödvändigt. Det verkställande organet får inte fatta beslut som måste antas med två tredjedels majoritet i styrelsen. Styrelsen får delegera vissa klart definierade uppgifter till det verkställande organet, särskilt om detta förbättrar byråns effektivitet. Den får inte till det verkställande organet delegera uppgifter avseende beslut som kräver två tredjedels majoritet i styrelsen.

8. Styrelsen ska, i enlighet med artikel 110 i tjänsteföreskrifterna, anta ett beslut grundat på artikel 2.1 i tjänsteföreskrifterna och artikel 6 i anställningsvillkoren om att till den verkställande direktören delegera relevanta tillsättningsmyndighetsbefogenheter och fastställa på vilka villkor denna delegering av befogenheter kan dras in. Den verkställande direktören får vidaredelegera dessa befogenheter.

Om särskilda omständigheter så kräver får styrelsen genom beslut tillfälligt dra in delegeringen av tillsättningsmyndighetens befogenheter till den verkställande direktören och de befogenheter som vidaredelegerats av den senare. Styrelsen får då själv utöva dessa befogenheter eller delegera dem till en av sina ledamöter eller någon annan medlem ur den ordinarie personalen än den verkställande direktören.

Artikel 101

Styrelsens sammansättning

1. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 3 ska styrelsen bestå av en företrädare för varje medlemsstat och två företrädare för kommissionen, var och en med rösträtt. Varje medlemsstat ska för detta ändamål utse en ledamot till styrelsen samt en suppleant som ska företräda ledamoten i dennes frånvaro. Kommissionen ska utse två ledamöter och två suppleanter. Mandatperioden ska vara fyra år. Mandatperioden ska kunna förlängas.
2. Styrelseledamöterna ska utses på grundval av att de besitter relevant erfarenhet, och relevant sakkunskap, på hög nivå vad gäller operativt samarbete i fråga om gränsförvaltning och återvändande samt relevanta kunskaper i fråga om ledarskap, förvaltning och budget. Medlemsstaterna och kommissionen ska sträva efter att uppnå en jämn könsfördelning i styrelsen.
3. Länder som deltar i genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket ska delta i byråns arbete. De ska ha var sin företrädare och var sin suppleant i styrelsen. Överenskommelser som utvecklats enligt relevanta bestämmelser i deras associeringsavtal som anger på vilket sätt och i vilken utsträckning dessa länder kommer att delta i byråns verksamhet samt de närmare reglerna för detta deltagande, inklusive bestämmelser om finansiella bidrag och personal, ska tillämpas.

Artikel 102

Flerårig programplanering och årliga arbetsprogram

1. Styrelsen ska senast den 30 november varje år anta ett samlat programdokument med bland annat byråns fleråriga programplanering och dess årliga arbetsprogram för påföljande år, på grundval av ett förslag från den verkställande direktören som godkänts av styrelsen. Det samlade programdokumentet ska antas efter beaktande av ett positivt yttrande från kommissionen och, när det gäller den fleråriga programplaneringen, efter att ha hört Europaparlamentet och rådet. Om styrelsen beslutar att inte beakta delar av kommissionens yttrande ska den lämna en utförlig motivering. Skyldigheten att lämna en utförlig motivering ska också tillämpas på de inslag som Europaparlamentet och rådet tar upp under samrådet. Styrelsen ska vidarebefordra detta dokument till Europaparlamentet, rådet och kommissionen utan dröjsmål.
2. Det dokument som avses i punkt 1 blir definitivt när den allmänna budgeten har antagits slutligt. Det ska vid behov anpassas i enlighet därmed.
3. I linje med den fleråriga strategiska policycykeln för europeisk integrerad gränsförvaltning ska den fleråriga programplaneringen fastställa övergripande strategisk planering på medellång och lång sikt som ska innehålla mål, förväntade resultat, resultatindikatorer och resursplanering, däribland flerårig budget, personalbehov och utvecklingen av byråns egen kapacitet, inbegripet vägledande flerårig planering av personalprofilerna för den stående styrkan. Den fleråriga programplaneringen ska ange de strategiska områden som kräver insatser och vad som behöver göras för att nå målen. Den ska innehålla strategiska åtgärder för genomförande av den strategi för grundläggande rättigheter som avses i artikel 80.1 och en strategi för förbindelserna med tredjeländer och internationella organisationer samt åtgärder kopplade till denna strategi.
4. Den fleråriga programplaneringen ska genomföras med hjälp av årliga arbetsprogram, och ska vid behov uppdateras för att följa upp resultaten från den utvärdering som genomförts enligt artikel 121. Slutatserna av utvärderingarna ska också, när så är lämpligt, avspglas i det årliga arbetsprogrammet för det följande året.
5. Det årliga arbetsprogrammet ska innehålla en beskrivning av den verksamhet som ska finansieras, inklusive detaljerade målsättningar och förväntade resultat, bland annat resultatindikatorer. Programmet ska också innehålla en uppgift om de finansiella och personella resurser som anslags för varje verksamhet, i enlighet med principerna om verksamhetsbaserad budgetering och förvaltning. Det årliga arbetsprogrammet ska överensstämma med den fleråriga programplaneringen. Det ska tydligt framgå vilka uppgifter som lagts till, ändrats eller strukits jämfört med det föregående budgetåret.
6. Det årliga arbetsprogrammet ska antas i enlighet med unionens lagstiftningsprogram på relevanta områden för förvaltningen av de yttre gränserna och återvändande.
7. Styrelsen ska ändra det årliga arbetsprogrammet om byrån får nya uppgifter efter det att ett årligt arbetsprogram har antagits.

8. Varje betydande ändring av det årliga arbetsprogrammet, särskilt en förändring som leder till en omfördelning av budgetmedel som överstiger 2 % av den årliga budgeten, ska antas enligt samma förfarande som det som tillämpas vid antagandet av det ursprungliga årliga arbetsprogrammet. Styrelsen får till den verkställande direktören delegera befogenheten att göra icke-väsentliga ändringar i det årliga arbetsprogrammet.

Artikel 103

Styrelsens ordförande

1. Styrelsen ska välja en ordförande och en vice ordförande bland sina röstberättigade ledamöter. Ordföranden och vice ordföranden ska väljas med två tredjedelars majoritet av de röstberättigade styrelseledamöterna. Vice ordföranden ska automatiskt ersätta ordföranden om han eller hon är förhindrad att utföra sina arbetsuppgifter.
2. Mandatperioderna för ordföranden och vice ordföranden ska löpa ut när deras respektive uppdrag som styrelseledamot upphör. Om inte annat följer av denna bestämmelse ska mandatperioderna för ordföranden och vice ordföranden vara fyra år. Dessa mandatperioder kan förlängas en gång.

Artikel 104

Styrelsens sammanträden

1. Styrelsens sammanträden ska sammankallas av dess ordförande.
2. Den verkställande direktören ska delta i överläggningarna utan rösträtt.
3. Styrelsen ska hålla minst två ordinarie sammanträden per år. Dessutom ska styrelsen sammanträda på ordförandens initiativ, på begäran av kommissionen eller på begäran av minst en tredjedel av styrelsens ledamöter. Styrelsen får vid behov hålla gemensamma sammanträden med styrelsen för Easo och Europol.
4. Irland ska inbjudas att delta i styrelsens sammanträden.
5. Förenade kungariket ska inbjudas att delta i styrelsens sammanträden som äger rum före den dag då fördragen upphör att vara tillämpliga på Förenade kungariket i enlighet med artikel 50.3 i EU-fördraget.
6. Företrädare för Easo och Europol ska bjudas in att delta i styrelsens sammanträden. En företrädare för FRA ska bjudas in att delta i styrelsens sammanträden när diskussioner om frågor som rör skyddet av grundläggande rättigheter står på dagordningen.
7. Styrelsens ordförande får också bjuda in en expert från Europaparlamentet att delta i styrelsens sammanträden. Styrelsen får också bjuda in en företrädare för andra relevanta unionsinstitutioner, unionsorgan och unionsbyråer. Styrelsen får, i enlighet med sin arbetsordning, bjuda in alla personer vars åsikter kan vara av intresse att delta i dess sammanträden som observatörer.
8. Styrelseledamöterna får, om annat inte följer av bestämmelserna i styrelsens arbetsordning, biträdas av rådgivare eller experter.
9. Styrelsens sekretariat ska tillhandahållas av byrån.

Artikel 105

Omröstning

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 100.2 c, d, k och m, 103.1, 107.2 och 107.4 ska styrelsen fatta sina beslut med absolut majoritet av sina röstberättigade ledamöter.
2. Varje ledamot ska ha en röst. Om en ledamot är frånvarande ska suppleanten ha rätt att utöva ledamotens rösträtt. Den verkställande direktören får inte rösta.

3. Närmare bestämmelser om röstningsförfarandena ska anges i arbetsordningen. Dessa bestämmelser ska inbegripa de villkor under vilka en ledamot får agera på en annan ledamots vägnar samt vid behov eventuella krav avseende beslutsförhet.

4. Företrädare för länder som deltar i genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket har begränsad rösträtt i enlighet med deras respektive avtal. För att de anslutna länderna ska kunna utöva sin rösträtt ska byrån på dagordningen ange vilka frågor som omfattas av begränsad rösträtt.

Artikel 106

Den verkställande direktörens uppgifter och befogenheter

1. Byrån ska ledas av den verkställande direktören som ska ha en fullständigt oberoende ställning i utförandet av sina arbetsuppgifter. Utan att det påverkar tillämpningen av unionsinstitutionernas eller styrelsens befogenheter får den verkställande direktören varken begära eller ta emot instruktioner från någon regering eller något annat organ.

2. Europaparlamentet eller rådet får uppmana den verkställande direktören att rapportera om utförandet av hans eller hennes arbetsuppgifter. Detta inbegriper rapportering om byråns verksamhet, genomförandet och övervakningen av strategin för grundläggande rättigheter, byråns årliga verksamhetsrapport för närmast föregående år, arbetsprogrammet för påföljande år och byråns fleråriga programplanering eller andra frågor som rör byråns verksamhet. Den verkställande direktören ska även göra ett uttalande inför Europaparlamentet när så begärs och ska skriftligen besvara alla frågor som ställs av ledamöter av Europaparlamentet inom 15 kalenderdagar från det att en sådan fråga mottogs. Den verkställande direktören ska regelbundet rapportera till lämpliga organ och utskott i Europaparlamentet.

3. Utom när särskilda tidsfrister föreskrivs i denna förordning ska den verkställande direktören säkerställa att rapporter översänds till Europaparlamentet, rådet och kommissionen snarast möjligt, och under alla omständigheter senast sex månader efter rapporteringsperiodens slut, såvida inte den verkställande direktören vederbörligen motiverar en försening skriftligen.

4. Den verkställande direktören är ansvarig för förberedelse och genomförande av de strategiska beslut som fattas av styrelsen samt för beslutsfattande som rör byråns operativa verksamhet i enlighet med denna förordning. Den verkställande direktören ska ha följande arbetsuppgifter och befogenheter:

- a) Föreslå, förbereda och genomföra strategiska beslut, program och verksamheter som antas av styrelsen inom ramen för denna förordning, dess genomförandebestämmelser och annan tillämplig rätt.
- b) Vidta alla nödvändiga åtgärder, däribland besluta om interna administrativa anvisningar och offentliggöra meddelanden för att säkerställa att den dagliga förvaltningen och verksamheten vid byrån fungerar enligt bestämmelserna i denna förordning.
- c) Varje år utarbeta ett utkast till ett samlat programdokument och lägga fram det för styrelsen för godkännande innan det utkastet översänds till Europaparlamentet, rådet och kommissionen senast den 31 januari.
- d) Varje år utarbeta en årlig verksamhetsrapport om byråns verksamhet och lägga fram den för styrelsen.
- e) Utarbeta ett utkast till beräkning av byråns inkomster och utgifter som en del av det samlade programdokumentet i enlighet med artikel 115.3 samt genomföra budgeten i enlighet med artikel 116.1.
- f) Delegera sina befogenheter till andra medlemmar ur den ordinarie personalen enligt bestämmelser som ska antas i enlighet med artikel 100.2 o.
- g) Anta en rekommendation om åtgärder i enlighet med artikel 32.7, inklusive beslut med förslag om att medlemsstater inleder och genomför gemensamma insatser, snabba gränsinsatser eller andra åtgärder som avses i artikel 36.2.

- h) Utvärdera, godkänna och samordna medlemsstaternas förslag till gemensamma insatser eller snabba gränsinsatser i enlighet med artikel 37.3.
 - i) Utvärdera, godkänna och samordna medlemsstaters begäran om återvändandeinsatser och återvändandeinterventioner i enlighet med artiklarna 50 och 53.
 - j) Säkerställa att de operativa planer som avses i artiklarna 38, 42 och 53.3 genomförs.
 - k) Säkerställa att det rådsbeslut som avses i artikel 42.1 genomförs.
 - l) Dra tillbaka finansiering av verksamhet i enlighet med artikel 46.
 - m) Bedöma, innan byrån inleder någon operativ verksamhet, huruvida det förekommer allvarlig eller sannolikt fortgående underlåtenhet att iakttä grundläggande rättigheter, eller skyldigheter i fråga om internationellt skydd, i enlighet med artikel 46.4 och 46.5.
 - n) Utvärdera resultaten av verksamhet i enlighet med artikel 47.
 - o) Fastställa den minsta mängd teknisk utrustning som krävs för att tillgodose byråns behov, särskilt för att genomföra gemensamma insatser, utplacera stödenheter för migrationshantering, genomföra snabba gränsinsatser, återvändandeinsatser och återvändandeinterventioner i enlighet med artikel 64.6.
 - p) Föreslå att det inrättas lokalkontor eller förlängd varaktighet för sådana i enlighet med artikel 60.5.
 - q) Utse chefer för lokalkontoren i enlighet med artikel 60.4.
 - r) Utarbeta en åtgärdsplan på grundval av slutsatserna från interna eller externa revisionsrapporter och utvärderingar, liksom undersökningar utförda av Olaf, samt ge en lägesrapport till kommissionen två gånger om året och till styrelsen regelbundet.
 - s) Skydda unionens ekonomiska intressen genom att vidta förebyggande åtgärder mot bedrägeri, korruption och annan olaglig verksamhet, genom att utföra effektiva kontroller och genom att, om oriktigheter upptäcks, återkräva felaktigt utbetalda belopp och vid behov tillämpa effektiva, proportionella och avskräckande administrativa och ekonomiska sanktioner.
 - t) Utarbeta en bedrägeribekämpningsstrategi för byrån och lägga fram den för styrelsen för godkännande.
5. Den verkställande direktören ska ansvara för sin verksamhet inför styrelsen.
6. Den verkställande direktören ska vara byråns rättsliga företrädare.

Artikel 107

Utnämning av den verkställande direktören och vice verkställande direktörer

1. Kommissionen ska föreslå minst tre kandidater till tjänsten som verkställande direktör och till var och en av tjänsterna som vice verkställande direktör på grundval av en förteckning som upprättats efter det att tjänsten har utannonserats i *Europeiska unionens officiella tidning* samt, om det är lämpligt, i annan press eller på webbplatser.
2. På grundval av ett förslag från kommissionen, i enlighet med punkt 1, ska styrelsen utnämna den verkställande direktören på grundval av meriter och dokumenterad förvaltnings- och ledningskompetens på hög nivå, inklusive relevant yrkeserfarenhet i chefsställning inom området förvaltning av de yttre gränserna och återvändande. De kandidater som kommissionen föreslår ska före utnämningen bli ombedda att göra ett uttalande inför det eller de ansvariga utskotten i Europaparlamentet och besvara frågor från utskottsledamöterna.

Efter dessa uttalanden ska Europaparlamentet anta ett yttrande med synpunkter där det kan ange en preferens kandidat.

Styrelsen ska utnämna den verkställande direktören med beaktande av dessa synpunkter. Styrelsen ska fatta sitt beslut med två tredjedels majoritet av alla röstberättigade ledamöter.

Om styrelsen beslutar att utnämna en annan kandidat än den som Europaparlamentet angett som sin preferenskandidat, ska styrelsen skriftligen meddela Europaparlamentet och rådet om på vilket sätt Europaparlamentets yttrande beaktades.

Befogenheten att avsätta den verkställande direktören ska ligga hos styrelsen, på grundval av ett förslag från kommissionens.

3. Den verkställande direktören ska biträdas av tre vice verkställande direktörer. Varje vice verkställande direktör ska tilldelas ett särskilt ansvarsområde. Om den verkställande direktören är frånvarande eller har förhinder ska han eller hon ersättas av en av de vice verkställande direktörerna.

4. På grundval av ett förslag från kommissionen, i enlighet med punkt 1, ska styrelsen utnämna de vice verkställande direktörerna på grundval av meriter och lämplig förvaltnings- och ledningskompetens, inbegripet relevant yrkeserfarenhet av förvaltning av de yttre gränserna och återvändande. Den verkställande direktören ska delta i urvalsförfarandet. Styrelsen ska fatta sitt beslut med två tredjedels majoritet av de röstberättigade ledamöterna.

Styrelsen ska ha befogenhet att avsätta de vice verkställande direktörerna i enlighet med det förfarande som anges i första stycket.

5. Den verkställande direktörens mandatperiod ska vara fem år. Vid periodens utgång ska kommissionen göra en utvärdering där hänsyn tas till en bedömning av den verkställande direktörens arbetsinsats och byråns framtida uppgifter och utmaningar.

6. Styrelsen får på grundval av ett förslag från kommissionen, med beaktande av den utvärdering som avses i punkt 5, förlänga den verkställande direktörens mandatperiod en gång med ytterligare en period på högst fem år.

7. De vice verkställande direktörernas mandatperiod ska vara fem år. Styrelsen får, på förslag av kommissionen, förlänga den mandatperioden en gång med ytterligare en period på högst fem år.

8. Den verkställande direktören och de vice verkställande direktörerna ska anställas som tillfälligt anställda vid byrån i enlighet med artikel 2 a i anställningsvillkoren.

Artikel 108

Rådgivande forum

1. Byrån ska inrätta ett rådgivande forum för att bistå med oberoende rådgivning i frågor om grundläggande rättigheter. Den verkställande direktören och styrelsen i samordning med ombudet för grundläggande rättigheter får vända sig till det rådgivande forumet för samråd om alla frågor som rör grundläggande rättigheter.

2. Byrån ska bjuda in Easo, FRA, FN:s flyktingkommissariat och andra relevanta organisationer att delta i det rådgivande forumet. På grundval av ett förslag från ombudet för grundläggande rättigheter som tagits fram efter samråd med den verkställande direktören, ska styrelsen besluta om det rådgivande forumets sammansättning samt om formerna för överföring av information till det rådgivande forumet. Det rådgivande forumet ska, efter samråd med styrelsen och den verkställande direktören, fastställa sina arbetsmetoder och sitt arbetsprogram.

3. Samråd ska ske med det rådgivande forumet om vidareutvecklingen och genomförandet av strategin för grundläggande rättigheter, om hur systemet för klagomål ska fungera samt om uppförandekoder och de gemensamma läroplanerna. Byrån ska underrätta det rådgivande forumet om hur dess rekommendationer följs upp.

4. Det rådgivande forumet ska utarbeta en årsrapport om sin verksamhet. Den rapporten ska göras tillgänglig för allmänheten.

5. Utan att det påverkar de uppgifter som ombudet för grundläggande rättigheter har ska det rådgivande forumet ges faktisk tillgång till all information om respekten för de grundläggande rättigheterna, i vederbörlig tid och på ett ändamålsenligt sätt, bl.a. genom att avlägga besök på platsen för gemensamma insatser eller snabba gränsinsatser om värdmedlemsstaten, respektive tredjelandet i förekommande fall, lämnar sitt samtycke, i hotspot-områden samt på platsen för återvändandeinsatser och återvändandeinterventioner, även i tredjeländer. Om värdmedlemsstaten inte samtycker till att det rådgivande forumet besöker platsen för en gemensam insats eller en snabb gränsinsats som genomförs på dess territorium ska värdmedlemsstaten vederbörligen motivera detta skriftligen för byrån.

Artikel 109

Ombud för grundläggande rättigheter

1. Styrelsen ska på grundval av en förteckning över tre kandidater, och efter samråd med det rådgivande forumet, utse ett ombud för grundläggande rättigheter. Ombudet för grundläggande rättigheter ska ha nödvändig kompetens, sakkunskap och yrkeserfarenhet på området grundläggande rättigheter.

2. Ombudet för grundläggande rättigheter ska utföra följande uppgifter:

- a) Bidra till byråns strategi för grundläggande rättigheter och tillhörande handlingsplan, bland annat genom att utfärda rekommendationer för att förbättra den strategin och den planen.
- b) Övervaka att byrån respekterar de grundläggande rättigheterna, bland annat genom att göra utredningar av alla dess verksamheter.
- c) Främja byråns respekt för mänskliga rättigheter.
- d) Bistå byrån med råd om han eller hon anser det nödvändigt, eller på begäran, avseende någon av byråns verksamheter, utan att detta fördröjer denna verksamhet.
- e) Tillhandahålla yttranden över de operativa planer som utarbetats för byråns operativa verksamhet, pilotprojekt och projekt för tekniskt bistånd i tredjeländer.
- f) Tillhandahålla yttranden över samarbetsavtal.
- g) Genomföra besök på platsen i samband med gemensamma insatser, snabba gränsinsatser, pilotprojekt, utplacerade stödenheter för migrationshantering, återvändandeinsatser eller återvändandeinterventioner, inbegripet i tredjeländer.
- h) Tillhandahålla det rådgivande forumets sekretariat.
- i) Informera den verkställande direktören om eventuella kränkningar av grundläggande rättigheter under byråns verksamhet.
- j) Välja och leda övervakare av grundläggande rättigheter.
- k) Alla övriga uppgifter som föreskrivs i denna förordning.

Det sekretariat som avses i led h i första stycket ska ta emot instruktioner direkt från ordförandena för det rådgivande forumet.

3. Med avseende på tillämpningen av punkt 2 första stycket j ska ombudet för grundläggande rättigheter särskilt göra följande:

- a) Utse övervakarna av grundläggande rättigheter.
- b) Avdela övervakare av grundläggande rättigheter för insatser och verksamhet i enlighet med artikel 110.3.

- c) Utse övervakare av grundläggande rättigheter som övervakare av återvändande med tvång för den reserv som avses i artikel 51.
- d) Säkerställa att övervakare av grundläggande rättigheter har lämplig utbildning.
- e) Då han eller hon finner det påkallat rapportera till den verkställande direktören om eventuella kränkningar av de grundläggande rättigheterna som övervakarna av grundläggande rättigheter rapporterat om.

Den verkställande direktören ska informera ombudet för grundläggande rättigheter om hur frågor beträffande eventuella kränkningar av grundläggande rättigheter som avses i led e i första stycket har åtgärdats.

Ombudet för grundläggande rättigheter får anförtro en eller flera av de uppgifter som föreskrivs i punkt 2 första stycket a-i och k till en av övervakarna av grundläggande rättigheter.

4. Styrelsen ska fastställa särskilda regler tillämpliga på ombudet för grundläggande rättigheter för att garantera att ombudet för grundläggande rättigheter och dennes personal är oberoende vid fullgörandet av sina uppgifter. Ombudet för grundläggande rättigheter ska rapportera direkt till styrelsen och samarbeta med det rådgivande forumet. Styrelsen ska säkerställa att åtgärder vidtas när det gäller rekommendationer från ombudet för grundläggande rättigheter. Ombudet för grundläggande rättigheter ska dessutom offentliggöra årliga rapporter om sin verksamhet och om i vilken utsträckning byråns verksamhet respekterar grundläggande rättigheter. Dessa rapporter ska innehålla information om systemet för klagomål och genomförandet av strategin för grundläggande rättigheter.

5. Byrån ska säkerställa att ombudet för grundläggande rättigheter kan agera självständigt och oberoende vid utförandet av sina uppgifter. Ombudet för grundläggande rättigheter ska ha tillräckliga och adekvata personalresurser och ekonomiska resurser till sitt förfogande för att kunna utföra sina uppgifter.

Ombudet för grundläggande rättigheter ska välja sin personal, och denna personal ska endast rapportera till honom eller henne.

6. Ombudet för grundläggande rättigheter ska bistås av ett biträdande ombud för grundläggande rättigheter. Styrelsen ska utse det biträdande ombudet för grundläggande rättigheter från en förteckning över minst tre kandidater som lagts fram av ombudet för grundläggande rättigheter. Det biträdande ombudet för grundläggande rättigheter ska ha nödvändig kompetens och erfarenhet på området grundläggande rättigheter och vara oberoende vid utförandet av sina uppgifter. Om ombudet för grundläggande rättigheter är frånvarande eller har förhinder ska han eller hon ersättas av det biträdande ombudet för grundläggande rättigheter.

7. Ombudet för grundläggande rättigheter ska ha tillgång till all information beträffande respekten för de grundläggande rättigheterna i hela byråns verksamhet.

Artikel 110

Övervakare av grundläggande rättigheter

1. Övervakare av grundläggande rättigheter, som är anställda som ordinarie personal, ska fortlöpande bedöma hur de grundläggande rättigheterna respekteras inom den operativa verksamheten, tillhandahålla rådgivning och assistans i detta avseende och bidra till främjandet av grundläggande rättigheter som en del av europeisk integrerad gränsförvaltning.
2. Övervakarna av grundläggande rättigheter ska utföra följande uppgifter:
 - a) Övervaka efterlevnaden av de grundläggande rättigheterna och bistå med råd och assistans i fråga om grundläggande rättigheter i samband med förberedelse, genomförande och utvärdering av den operativa verksamhet inom byrån som de av ombudet för grundläggande rättigheter har avdelats för att övervaka.
 - b) Fungera som övervakare av återvändande med tvång.
 - c) Bidra till byråns utbildningsverksamhet avseende grundläggande rättigheter i enlighet med artikel 62, inbegripet genom att tillhandahålla utbildning om de grundläggande rättigheterna.

Med avseende på tillämpningen av led a i första stycket ska övervakarna av grundläggande rättigheter särskilt

- a) övervaka utarbetandet av operativa planer och rapportera till ombudet för grundläggande rättigheter, så att denne kan utföra sina uppgifter enligt artikel 109.2 e.
- b) genomföra besök, inklusive långvariga besök, på den plats där den operativa verksamheten äger rum,
- c) samarbeta och hålla kontakt med samordnaren i enlighet med artikel 44 och bistå denne med råd och assistans,
- d) informera samordnaren och rapportera till ombudet för grundläggande rättigheter om alla frågor som rör eventuella kränkningar av grundläggande rättigheter inom byråns operativa verksamhet,
- e) bidra till den utvärdering av verksamheten som avses i artikel 47.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 4 ska ombudet för grundläggande rättigheter avdela minst en övervakare av grundläggande rättigheter för varje insats. Ombudet för grundläggande rättigheter får också besluta att avdela övervakare av grundläggande rättigheter för att övervaka annan operativ verksamhet som han eller hon anser vara relevant.

Övervakare av grundläggande rättigheter ska ha tillträde till alla områden där byråns operativa verksamhet bedrivs och till alla handlingar som är relevanta för genomförandet av byråns verksamhet.

4. Övervakare av grundläggande rättigheter får av ombudet för grundläggande rättigheter utses till övervakare av återvändande med tvång för den reserv som avses i artikel 51. Om övervakare av grundläggande rättigheter fungerar som övervakare av återvändande med tvång ska artiklarna 50.5 och 51 tillämpas i tillämpliga delar.

5. Övervakarna av grundläggande rättigheter ska utses av ombudet för grundläggande rättigheter och stå under dennes hierarkiska tillsyn. Övervakarna av grundläggande rättigheter ska vara oberoende vid utförandet av sina uppgifter. När övervakare av grundläggande rättigheter befinner sig i ett område för operativa insatser ska de bära insigier som tydligt gör det möjligt att identifiera dem som övervakare av grundläggande rättigheter.

6. Byrån ska säkerställa att minst 40 övervakare av grundläggande rättigheter har rekryterats av byrån senast den 5 december 2020. Den verkställande direktören ska årligen i samråd med ombudet för grundläggande rättigheter bedöma huruvida antalet övervakare av grundläggande rättigheter behöver ökas. Efter den bedömningen ska den verkställande direktören vid behov föreslå styrelsen en ökning av antalet övervakare av grundläggande rättigheter för följande år beroende på operativa behov.

7. Efter rekryteringen ska övervakarna av grundläggande rättigheter genomgå en intensivutbildning i grundläggande rättigheter, där hänsyn tas till tidigare förvärvade kvalifikationer och yrkeserfarenhet inom de berörda områdena. Byrån ska säkerställa att övervakarna av grundläggande rättigheter under hela sin anställning utför sina uppgifter i enlighet med högsta standarder. Lämpliga utbildningsplaner ska utformas för varje övervakare av grundläggande rättigheter för att säkerställa att de erhåller den fortbildning som behövs för att fullgöra sin roll som övervakare av grundläggande rättigheter.

Artikel 111

System för klagomål

1. I samarbete med ombudet för grundläggande rättigheter ska byrån vidta de åtgärder som krävs för att i enlighet med denna artikel inrätta och vidareutveckla ett oberoende och effektivt system för klagomål i syfte att övervaka och säkerställa respekten för de grundläggande rättigheterna inom all verksamhet vid byrån.

2. Den som direkt påverkas av personalens agerande eller underlåtenhet att agera i samband med en gemensam insats, ett pilotprojekt, en snabb gränsinsats, en utplacering av en stödenhet för migrationshantering, en gemensam återvändandeinsats, en återvändandeintervention eller byråns operativa verksamhet i ett tredjeländ, och som anser att de egna grundläggande rättigheterna kränkts på grund av detta agerande eller denna underlåtenhet att agera, eller den som företräder en sådan person, får lämna in ett skriftligt klagomål till byrån.

3. Endast klagomål som är motiverade och som avser konkreta kränkningar av de grundläggande rättigheterna kan tas upp till prövning.

4. Ombudet för grundläggande rättigheter ansvarar för handläggningen av klagomål som byrån mottagit i enlighet med rätten till god förvaltning. Ombudet för grundläggande rättigheter ska i detta syfte bedöma om klagomålet kan tas upp till prövning, registrera klagomål som kan tas upp till prövning, vidarebefordra alla registrerade klagomål till den verkställande direktören och klagomål som avser medlemmar i enheterna till hemmedlemsstaten, inbegripet till medlemsstatens behöriga myndighet eller behöriga organ för de grundläggande rättigheterna för ytterligare åtgärder i enlighet med myndighetens eller organets uppdrag. Ombudet för grundläggande rättigheter ska även registrera och säkerställa byråns eller den medlemsstatens uppföljning.

5. I enlighet med rätten till god förvaltning ska klaganden, om klagomålet kan tas upp till prövning, underrättas om att klagomålet registrerats, att en bedömning inletts och att klaganden kan förvänta sig ett svar så snart det finns tillgängligt. Om ett klagomål vidarebefordras till nationella myndigheter eller organ ska klaganden få deras kontaktuppgifter. Om klagomålet inte kan tas upp till prövning ska klaganden underrättas om skälen till detta och, om möjligt, om andra sätt att hantera frågan.

Byrån ska föreskriva ett lämpligt förfarande för den händelse att ett klagomål förklaras otillåtligt eller ogrundat.

Varje beslut ska meddelas i skriftlig form och åtföljas av en motivering. Ombudet för grundläggande rättigheter ska göra en ny bedömning av klagomålet om klaganden inkommer med ny bevisning i det fall att klagomålet har förklarats otillåtligt eller ogrundat.

6. När ett registrerat klagomål avser en personalmedlem vid byrån ska ombudet för grundläggande rättigheter till den verkställande direktören rekommendera lämplig uppföljning, däribland disciplinära åtgärder och, om så är lämpligt, hänskjutande till civil- eller straffrättsliga förfaranden i enlighet med denna förordning och nationell rätt. Den verkställande direktören ska inom en fastställd tidsram säkerställa en lämplig uppföljning och, om nödvändigt, därefter med jämna mellanrum, rapportera till ombudet för grundläggande rättigheter om resultaten, disciplinära åtgärder som vidtagits och byråns uppföljning av ett klagomål.

Om ett klagomål rör dataskyddsfrågor ska den verkställande direktören samråda med byråns dataskyddsombud innan han eller hon fattar ett beslut om klagomålet. Ombudet för grundläggande rättigheter och dataskyddsombudet ska skriftligen upprätta ett samförståndsavtal som anger deras arbetsfördelning och samarbete när det gäller mottagna klagomål.

7. När ett registrerat klagomål avser en medlem i enheterna från en värdmedlemsstat eller från en annan deltagande medlemsstat, inbegripet en utstationerad medlem i enheterna eller utstationerad nationell expert, ska hemmedlemsstaten säkerställa lämplig uppföljning, däribland disciplinära åtgärder, hänskjutande till civil- eller straffrättsliga förfaranden vid behov och andra åtgärder i enlighet med nationell rätt. Den berörda medlemsstaten ska rapportera till ombudet för grundläggande rättigheter om resultatet och uppföljningen av ett klagomål inom en fastställd tidsperiod och, om nödvändigt, därefter med jämna mellanrum. Byrån ska följa upp ärendet om ingen rapport tas emot från den berörda medlemsstaten.

Om den berörda medlemsstaten inte återrapporterar inom den fastställda tidsfristen eller endast lämnar ett ofullständigt svar, ska ombudet för grundläggande rättigheter informera den verkställande direktören och styrelsen.

8. Om en medlem i enheterna konstateras ha handlat på ett sätt som strider mot grundläggande rättigheter eller skyldigheter i fråga om internationellt skydd, ska byrån begära att medlemsstaten omedelbart avlägsnar medlemmen från byråns verksamhet eller den stående styrkan.

9. Ombudet för grundläggande rättigheter ska i sin årliga rapport, som avses i artikel 109.4, ta med information om systemet för klagomål, inklusive särskilda hänvisningar till byråns och medlemsstaternas prövning och uppföljningen av klagomål.

10. Ombudet för grundläggande rättigheter ska, i enlighet med punkterna 1–9 och efter samråd med det rådgivande forumet, upprätta ett standardformulär för klagomål, i vilket det ska uppställas krav på detaljerad och preciserad information om den påstådda kränkningen av de grundläggande rättigheterna. Ombudet för grundläggande rättigheter ska också fastställa ytterligare närmare bestämmelser vid behov. Ombudet för grundläggande rättigheter ska lämna in formuläret och sådana ytterligare närmare bestämmelser till den verkställande direktören och styrelsen.

Byrån ska säkerställa att information om möjligheten och förfarandet för att framföra ett klagomål är lättillgänglig, även för utsatta personer. Standardformuläret för klagomål ska finnas tillgängligt på byråns webbplats och på papper i samband med all byråns verksamhet, på språk som tredjelandsmedborgare förstår eller rimligen kan förväntas förstå. Standardformuläret för klagomål ska vara lätt åtkomligt, däribland på mobila enheter. Byrån ska säkerställa att klagande ges ytterligare vägledning och assistans om klagomålsförfarandet. Klagomål ska prövas av ombudet för grundläggande rättigheter även om de inte lämnats in på standardformuläret för klagomål.

11. Alla personuppgifter i klagomål ska handläggas och behandlas av byrån, inbegripet ombudet för grundläggande rättigheter, i enlighet med förordning (EU) 2018/1725 och av medlemsstaterna i enlighet med förordning (EU) 2016/679 och direktiv (EU) 2016/680.

När en klagande lämnar in ett klagomål ska klaganden anses ge sitt samtycke till att byrån och ombudet för grundläggande rättigheter behandlar dennes personuppgifter i den mening som avses i artikel 5.1 d i förordning (EU) 2018/1725.

För att skydda klagandenas intressen ska klagomål behandlas konfidentiellt av ombudet för grundläggande rättigheter i enlighet med nationell rätt och unionsrätt, såvida inte klaganden uttryckligen avstår från denna rätt. Om klaganden avstår från rätten till konfidentiell behandling ska denne anses ha lämnat sitt samtycke till att ombudet för grundläggande rättigheter eller byrån röjer klagandens identitet för de behöriga myndigheterna eller organen i ärendet om så är nödvändigt.

Artikel 112

Interparlamentariskt samarbete

1. I syfte att hantera den särskilda karaktären hos den europeiska gräns- och kustbevakningen, eftersom den består av nationella myndigheter och byrån, och för att säkerställa att kontrollfunktionerna för Europaparlamentets kontroll av byrån och för de nationella parlamentens kontroll av behöriga nationella myndigheter utövas på ett effektivt sätt, såsom föreskrivs i fördragen respektive i nationell rätt, får Europaparlamentet och de nationella parlamenten samarbeta inom ramen för artikel 9 i protokoll nr 1 om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget.

2. Den verkställande direktören och styrelseordföranden ska när de bjuds in av Europaparlamentet respektive de nationella parlamenten delta i sammanträden som dessa anordnar i det sammanhang som avses i punkt 1.

3. Byrån ska översända sin årliga verksamhetsrapport till de nationella parlamenten.

Artikel 113

Språkordning

1. Förordning nr 1⁽⁴⁶⁾ ska tillämpas på byrån.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av beslut som fattats med stöd av artikel 342 i EUF-fördraget ska den årliga verksamhetsrapporten och det årliga arbetsprogrammet framställas på alla unionens officiella språk.

⁽⁴⁶⁾ Förordning nr 1 av den 15 april 1958 om vilka språk som skall användas i Europeiska ekonomiska gemenskapen (EGT 17, 6.10.1958, s. 385).

3. De översättningar som krävs för byråns arbete ska utföras av Översättningscentrum för Europeiska unionens organ.

Artikel 114

Öppenhet och kommunikation

1. Byrån ska omfattas av förordning (EG) nr 1049/2001 när den behandlar ansökningar om tillgång till handlingar som den innehar.
2. Byrån ska på eget initiativ kommunicera om ärenden som omfattas av dess uppgifter. Den ska offentliggöra relevant information, bland annat den årliga verksamhetsrapporten, det årliga arbetsprogrammet, uppförandekoden, strategiska riskanalyser och detaljerade beskrivningar av tidigare och nuvarande gemensamma insatser, snabba gränsinsatser, pilotprojekt, projekt för tekniskt bistånd med tredjeländer, utplaceringar av stödenheter för migrationshantering, återvändandeinsatser eller återvändandeinterventioner, även i tredjeländer, och samarbetsavtal och ska säkerställa, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 92, särskilt att allmänheten och alla intresserade snabbt får objektiv, detaljerad, uttömmande, tillförlitlig och lättbegriplig information om dess arbete. Den ska göra detta utan att avslöja operativ information som, om den offentliggjordes, skulle äventyra målen med insatserna.
3. Styrelsen ska fastställa de praktiska arrangemangen för tillämpningen av punkterna 1 och 2.
4. Varje fysisk eller juridisk person har rätt att skriftligen vända sig till byrån på något av unionens officiella språk. Han eller hon har rätt att få svar på samma språk.
5. De beslut som fattas av byrån i enlighet med artikel 8 i förordning (EG) nr 1049/2001 får ligga till grund för att ett klagomål ges in till Europeiska ombudsmannen eller för en talan vid domstolen enligt villkoren i artikel 228 respektive 263 i EUF-fördraget.

AVSNITT 4

Finansiella krav

Artikel 115

Budget

1. Byråns intäkter ska, med förbehåll för andra typer av inkomster, bestå av följande:
 - a) Ett bidrag från unionen som förs in i Europeiska unionens allmänna budget (kommissionens avsnitt).
 - b) Ett bidrag från de länder som deltar i genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, i enlighet med de respektive överenskommelser som specificerar deras ekonomiska bidrag.
 - c) Unionsfinansiering i form av överenskommelser om medverkan eller ad hoc-bidrag, i enlighet med de finansiella regler för byrån som avses i artikel 120 och med bestämmelserna i relevanta instrument till stöd för unionens politik.
 - d) Avgifter för tjänster som byrån tillhandahåller.
 - e) Eventuella frivilliga bidrag från medlemsstaterna.
2. Byråns utgifter ska omfatta utgifter relaterade till dess administration, infrastruktur, drift och personal.
3. Den verkställande direktören ska upprätta ett utkast till beräkning av byråns inkomster och utgifter för påföljande räkenskapsår, inklusive en tjänsteförteckning, och översända denna till styrelsen.
4. Inkomster och utgifter ska balansera varandra.
5. Styrelsen ska med utgångspunkt i det utkast till beräkning som upprättats av den verkställande direktören anta ett preliminärt utkast till beräkning av byråns förväntade inkomster och utgifter, inklusive den preliminära tjänsteförteckningen. Styrelsen ska vidarebefordra detta som en del av utkastet till ett samlat programdokument till Europaparlamentet, rådet och kommissionen senast den 31 januari varje år.

6. Styrelsen ska översända det slutliga utkastet till beräkning av byråns inkomster och utgifter, inklusive utkastet till tjänsteförteckning och det preliminära arbetsprogrammet, till kommissionen senast den 31 mars varje år.
7. Kommissionen ska vidarebefordra beräkningen till budgetmyndigheten tillsammans med förslaget till Europeiska unionens allmänna budget.
8. På grundval av beräkningen ska kommissionen i förslaget till Europeiska unionens allmänna budget föra in de beräkningar som den betraktar som nödvändiga med tanke på tjänsteförteckningen och storleken på det bidrag som ska belasta den allmänna budgeten, som den ska förelägga budgetmyndigheten enligt artiklarna 313 och 314 i EUF-fördraget.
9. Budgetmyndigheten ska bevilja anslag för bidraget till byrån.
10. Budgetmyndigheten ska anta byråns tjänsteförteckning.
11. Styrelsen ska anta byråns budget. Den blir definitiv efter det slutgiltiga antagandet av Europeiska unionens allmänna budget. Vid behov ska den justeras i enlighet med den allmänna budgeten.
12. Alla eventuella ändringar av budgeten, inklusive tjänsteförteckningen, ska göras enligt samma förfarande.
13. Alla byggprojekt som kan komma att påverka byråns budget väsentligt ska omfattas av kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/715⁽⁴⁾.
14. För att finansiera utplacering av snabba gränsinsatser och återvändandeinterventioner ska den budget som styrelsen antar för byrån innehålla en ekonomisk operativ reserv som uppgår till minst 2 % av det anslag som föreskrivs gemensamt för de gemensamma operativa insatserna vid den yttre gränsen och den operativa verksamheten i fråga om återvändande. Efter utgången av varje månad får den verkställande direktören besluta att omfördela ett belopp som motsvarar en tolfedel av anslagen i reserven till byråns övriga operativa verksamhet. I ett sådant fall ska den verkställande direktören informera styrelsen.
15. Budgetmässiga åtaganden för åtgärder som sträcker sig över mer än ett budgetår får delas upp över flera år i årliga delåtaganden.

Artikel 116

Genomförande och kontroll av budgeten

1. Den verkställande direktören ska genomföra byråns budget.
2. Byråns räkenskapsförare ska senast den 1 mars varje budgetår N + 1 överlämna den preliminära redovisningen för budgetåret N till kommissionens räkenskapsförare och revisionsrätten. Kommissionens räkenskapsförare ska konsolidera institutionernas och de decentraliserade organens preliminära redovisningar i enlighet med artikel 245 i förordning (EU, Euratom) 2018/1046.
3. Byrån ska överlämna en rapport om budgetförvaltningen och den ekonomiska förvaltningen för år N till Europaparlamentet, rådet och revisionsrätten senast den 31 mars år N + 1.
4. Kommissionens räkenskapsförare ska översända byråns preliminära redovisning för år N, som konsoliderats med kommissionens räkenskaper, till revisionsrätten senast den 31 mars år N + 1.
5. Efter mottagandet av revisionsrättens synpunkter på byråns preliminära redovisning för år N enligt artikel 246 i förordning (EU, Euratom) 2018/1046, ska den verkställande direktören på eget ansvar upprätta byråns slutliga redovisning och överlämna den till styrelsen för yttrande.
6. Styrelsen ska avge ett yttrande om byråns slutliga redovisning för år N.

⁽⁴⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/715 av den 18 december 2018 med rambudgetförordning för de organ som inrättats enligt EUF-fördraget och Euratomfördraget och som avses i artikel 70 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 (EUT L 122, 10.5.2019, s. 1)

7. Senast den 1 juli år N + 1 ska den verkställande direktören överlämna den slutliga redovisningen tillsammans med styrelsens yttrande till Europaparlamentet, rådet, kommissionen och revisionsrätten.
8. Den slutliga redovisningen för år N ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning* senast den 15 november år N + 1.
9. Senast den 30 september år N + 1 ska den verkställande direktören till revisionsrätten översända ett svar på dess synpunkter. Han eller hon ska också skicka detta svar till styrelsen.
10. Den verkställande direktören ska på begäran förse Europaparlamentet med all den information som är nödvändig för en smidig tillämpning av förfarandet för beviljande av ansvarsfrihet för budgetår N, i enlighet med artikel 261.3 i förordning (EU, Euratom) 2018/1046.
11. Europaparlamentet ska före den 15 maj år N + 2 på rekommendation av rådet, som ska fatta beslut med kvalificerad majoritet, bevilja den verkställande direktören ansvarsfrihet för genomförande av budgeten för år N.

Artikel 117

Bedrägeribekämpning

1. För att det ska vara möjligt att bekämpa bedrägeri, korruption och annan olaglig verksamhet ska bestämmelserna i förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 gälla utan förbehåll. Byrån ska ansluta sig till det interinstitutionella avtalet av den 25 maj 1999 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och utan dröjsmål anta lämpliga bestämmelser som ska gälla byråns hela personal genom att använda den mall som anges i bilagan till avtalet.
2. Revisionsrätten ska ha befogenhet att utföra revisioner, av dokument och på plats, hos alla stödmottagare, uppdragstagare och underleverantörer som erhållit unionsfinansiering från byrån.
3. Olaf får, i enlighet med bestämmelserna och förfarandena i förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 och rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96⁽⁴⁸⁾, utföra administrativa utredningar, inklusive kontroller på plats och inspektioner, i syfte att fastställa om det har förekommit bedrägeri, korruption eller annan olaglig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen i samband med ett bidragsavtal eller bidragsbeslut eller ett kontrakt som finansierats av byrån.
4. I överensstämmelse med förordning (EU) 2017/1939 får Europeiska åklagarmyndigheten utreda och lagföra bedrägeri och annan olaglig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen, i enlighet med direktiv (EU) 2017/1371.
5. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 1–4 ska byråns samarbetsavtal med tredjeland och med internationella organisationer, bidragsavtal, bidragsbeslut och kontrakt innehålla bestämmelser som uttryckligen tillerkänner revisionsrätten, Olaf och Europeiska åklagarmyndigheten rätten att utföra sådana revisioner och utredningar inom ramen för deras respektive behörighet.

Artikel 118

Förebyggande av intressekonflikter

Byrån ska anta interna regler som ålägger medlemmar i dess organ och dess personal att under sin anställning eller sin mandatperiod undvika alla situationer som kan ge upphov till en intressekonflikt samt att rapportera sådana situationer.

Byrån ska säkerställa insyn med avseende på lobbyverksamhet med hjälp av ett öppenhetsregister och genom att lämna ut upplysningar om alla sina sammanträden med tredjepartsintressenter. Öppenhetsregistret ska innehålla alla sammanträden och kontakter mellan tredjepartsintressenter och den verkställande direktören, de biträdande verkställande direktörerna och avdelningscheferna i ärenden som rör upphandling och anbudsförfaranden avseende tjänster, utrustning eller utlagda projekt och studier. Byrån ska föra ett register över alla sammanträden mellan sin personal och tredjepartsintressenter i frågor som rör upphandling och anbudsförfaranden avseende tjänster, utrustning eller utlagda projekt och studier.

⁽⁴⁸⁾ Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter (EGT L 292, 15.11.1996, s. 2).

Artikel 119

Administrativa undersökningar

Byråns verksamhet ska vara föremål för undersökningar av Europeiska ombudsmannen i enlighet med artikel 228 i EUF-fördraget.

Artikel 120

Finansiell bestämmelse

De finansiella regler som ska tillämpas på byrån ska antas av styrelsen efter samråd med kommissionen. De får inte avvika från delegerad förordning (EU) nr 1271/2013 såvida detta inte är nödvändigt på grund av särdragen i byråns verksamhet och kommissionen har gett sitt samtycke till detta i förväg. I detta sammanhang ska styrelsen anta särskilda finansiella regler för byråns verksamhet avseende samarbete med tredjeländer i fråga om återvändande.

Artikel 121

Utvärdering

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 59 ska kommissionen senast den 5 december 2023 och därefter vart fjärde år genomföra en utvärdering av denna förordning. I utvärderingen ska särskilt följande bedömas:

- a) Byråns resultat med avseende på dess mål, uppdrag, resurser och uppgifter.
- b) Verkan, ändamålsenligheten och effektiviteten av byråns arbete och arbetsmetoder i förhållande till dess mål, uppdrag och uppgifter.
- c) Samarbetet mellan organ på europeisk nivå, inklusive genomförandet av det europeiska samarbetet om kustbevakningsuppgifter.
- d) Eventuella behov av att ändra byråns uppdrag.
- e) De finansiella följderna av sådana ändringar.
- f) Verksamheten inom den stående styrkan och, från och med den andra utvärderingen, dess totala storlek och sammansättning.
- g) Den stående styrkans utbildningsnivå, specialiserade sakkunskap och yrkeskunnighet.

Utvärderingen ska innehålla en särskild analys av hur stadgan och annan relevant unionsrätt följts vid tillämpningen av den här förordningen.

2. Utvärderingen ska också bedöma hur attraktiv byrån är som arbetsgivare vid rekrytering av ordinarie personal, i syfte att säkerställa kvalifikationer hos kandidaterna och geografisk balans.
3. Vid utvärderingen ska kommissionen inhämta synpunkter från berörda aktörer, inbegripet det rådgivande forumet och FRA.
4. Kommissionen ska översända utvärderingsrapporterna och sina slutsatser av rapporterna till Europaparlamentet, rådet och styrelsen. Styrelsen får utfärda rekommendationer om ändringar av denna förordning till kommissionen. Utvärderingsrapporterna och slutsatserna om rapporterna ska offentliggöras. Medlemsstaterna och byrån ska ge kommissionen den information som den behöver för att utarbeta utvärderingsrapporterna. Utvärderingsrapporterna ska vid behov åtföljas av ett lagstiftningsförslag.
5. Byrån ska lämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om hur Eurosur fungerar senast den 1 december 2021 och därefter vartannat år.

Medlemsstaterna ska ge byrån den information som den behöver för att utarbeta dessa rapporter.

6. Som en del av den utvärdering som avses i punkt 1 ska kommissionen tillhandahålla en övergripande utvärdering av Eurosur, vid behov åtföljd av lämpliga förslag för att förbättra dess funktion.

Medlemsstaterna och byrån ska förse kommissionen med den information som krävs för att framställa den övergripande utvärdering som avses i första stycket.

Vid den övergripande utvärdering som avses i första stycket ska kommissionen inhämta synpunkter från berörda aktörer, inbegripet det rådgivande forumet och FRA.

KAPITEL V

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 122

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté (*kommittén för den europeiska gräns- och kustbevakningen*). Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 123

Upphävande och övergångsbestämmelser

1. Förordning (EU) nr 1052/2013 ska upphöra att gälla, med undantag av artiklarna 9.3, 9.5, 9.7–9.10, 10.5 och 10.7, som ska upphöra att gälla den dag då den genomförandeakt som avses i artikel 24.3 i den här förordningen träder i kraft.
2. Förordning (EU) 2016/1624 ska upphöra att gälla, med undantag av artiklarna 20, 30 och 31, som ska upphöra att gälla från och med den 1 januari 2021.
3. Utplaceringar i enlighet med artiklarna 54–58 ska ske från och med den 1 januari 2021.
4. För utplaceringar under 2021 ska de beslut som avses i artiklarna 54.4 och 64.6 antas av styrelsen senast den 31 mars 2020.
5. I syfte att stödja utvecklingen av personalresurser för att säkra medlemsstaternas bidrag till den stående styrkan har medlemsstaterna rätt att erhålla finansiering under 2020 i enlighet med artikel 61.1 a. Siffrorna i bilaga II för år 2022 ska användas som referens för den ifrågakvarande finansieringen under 2020.
6. För att på ett effektivt sätt bidra med det antal ordinarie personal som krävs vid de första utplaceringarna av den stående styrkan och inrättandet av Etias centralenhet, ska byrån inleda de förberedelser som är nödvändiga, inbegripet rekrytering och utbildning, den 4 december 2019 och i enlighet med budgetbestämmelserna.
7. Fram till den 5 december 2021 får medlemsstaterna på frivillig basis tillhandahålla Eurosur information beträffande gränskontroll och övervakning av luftgränser.
8. Hänvisningar till de upphävda akterna ska betraktas som hänvisningar till denna förordning och ska läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga VI till denna förordning.

Artikel 124

Ikraftträdande och tillämplighet

1. Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.
2. Artikel 79 ska tillämpas från och med den dag då det system som avses i den artikeln konkret överförs.

3. Artiklarna 12.3, 70 och 100.5, i den utsträckning de gäller samarbetet med Förenade kungariket, ska tillämpas fram till den dag då fördragen upphör att vara tillämpliga på Förenade kungariket i enlighet med artikel 50.3 i EU-fördraget eller, under förutsättning att ett avtal om utträde som ingåtts med Förenade kungariket i enlighet med artikel 50.2 i EU-fördraget har trätt i kraft det datumet, till och med utgången av den övergångsperiod som fastställs i det avtalet om utträde.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna i enlighet med fördragen.

Utfärdad i Bryssel den 13 november 2019.

På Europaparlamentets vägnar

D. M. SASSOLI

Ordförande

På rådets vägnar

T. TUPPURAINEN

Ordförande

BILAGA I

Den stående styrkans kapacitet per år och kategori i enlighet med artikel 54

Kategori/År	Kategori 1 Ordinarie personal	Kategori 2 Operativ personal för långvarig utstationering	Kategori 3 Operativ personal för kortvarig utplacering	Kategori 4 Reserv för snabba insatser	Totalt för den stående styrkan
2021	1 000	400	3 600	1 500	6 500
2022	1 000	500	3 500	1 500	6 500
2023	1 500	500	4 000	1 500	7 500
2024	1 500	750	4 250	1 500	8 000
2025	2 000	1 000	5 000	0	8 000
2026	2 500	1 250	5 250	0	9 000
2027 och därefter	3 000	1 500	5 500	0	10 000

BILAGA II

Årliga bidrag som medlemsstaterna ska tillhandahålla den stående styrkan genom långvarig utstationering av personal i enlighet med artikel 56

Land/År	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027 och därefter
Belgien	8	10	10	15	20	25	30
Bulgarien	11	13	13	20	27	33	40
Tjeckien	5	7	7	10	13	17	20
Danmark	8	10	10	15	19	24	29
Tyskland	61	73	73	110	152	187	225
Estland	5	6	6	9	12	15	18
Grekland	13	17	17	25	33	42	50
Spanien	30	37	37	56	74	93	111
Frankrike	46	56	56	83	114	141	170
Kroatien	17	22	22	33	43	54	65
Italien	33	42	42	63	83	104	125
Cypern	2	3	3	4	5	7	8
Lettland	8	10	10	15	20	25	30
Litauen	10	13	13	20	26	33	39
Luxemburg	2	3	3	4	5	7	8
Ungern	17	22	22	33	43	54	65
Malta	2	2	2	3	4	5	6

Land/År	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027 och därefter
Nederländerna	13	17	17	25	33	42	50
Österrike	9	11	11	17	23	28	34
Polen	27	33	33	50	67	83	100
Portugal	8	10	10	15	20	25	30
Rumänien	20	25	25	38	50	63	75
Slovenien	9	12	12	18	23	29	35
Slovakien	9	12	12	18	23	29	35
Finland	8	10	10	15	20	25	30
Sverige	9	11	11	17	23	28	34
Schweiz	4	5	5	8	11	13	16
Island	1	1	1	1	1	2	2
Liechtenstein (*)	0	0	0	0	0	0	0
Norge	5	7	7	10	13	17	20
TOTALT	400	500	500	750	1 000	1 250	1 500

(*) Liechtenstein kommer att bidra genom proportionellt ekonomiskt stöd.

BILAGA III

Årliga bidrag som medlemsstaterna ska tillhandahålla den stående styrkan för kortvarig utplacering av personal i enlighet med artikel 57

Land/År	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027 och därefter
Belgien	72	70	80	85	100	105	110
Bulgarien	96	93	107	113	133	140	147
Tjeckien	48	47	53	57	67	70	73
Danmark	70	68	77	82	97	102	106
Tyskland	540	523	602	637	748	785	827
Estland	43	42	48	51	60	63	66
Grekland	120	117	133	142	167	175	183
Spanien	266	259	296	315	370	389	407
Frankrike	408	396	454	481	566	593	624
Kroatien	156	152	173	184	217	228	238
Italien	300	292	333	354	417	438	458
Cypern	19	19	21	23	27	28	29
Lettland	72	70	80	85	100	105	110
Litauen	94	91	104	111	130	137	143
Luxemburg	19	19	21	23	27	28	29
Ungern	156	152	173	184	217	228	238
Malta	14	14	16	17	20	21	22

Land/År	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027 och därefter
Nederländerna	120	117	133	142	167	175	183
Österrike	82	79	91	96	113	119	125
Polen	240	233	267	283	333	350	367
Portugal	72	0	80	85	100	105	110
Rumänien	180	175	200	213	250	263	275
Slovenien	84	82	93	99	117	123	128
Slovakien	84	82	93	99	117	123	128
Finland	72	70	80	85	100	105	110
Sverige	82	79	91	96	113	119	125
Schweiz	38	37	43	45	53	56	59
Island	5	5	5	6	7	7	7
Liechtenstein (*)	0	0	0	0	0	0	0
Norge	48	47	53	57	67	70	73
TOTALT	3 600	3 500	4 000	4 250	5 000	5 250	5 500

(*) Liechtenstein kommer att bidra genom proportionellt ekonomiskt stöd.

BILAGA IV

Bidrag som medlemsstaterna ska tillhandahålla den stående styrkan genom reserven för snabba insatser i enlighet med artikel 58

Land	Antal
Belgien	30
Bulgarien	40
Tjeckien	20
Danmark	29
Tyskland	225
Estland	18
Grekland	50
Spanien	111
Frankrike	170
Kroatien	65
Italien	125
Cypern	8
Lettland	30
Litauen	39
Luxemburg	8
Ungern	65
Malta	6
Nederländerna	50
Österrike	34
Polen	100
Portugal	30
Rumänien	75
Slovenien	35
Slovakien	35
Finland	30

Land	Antal
Sverige	34
Schweiz	16
Island	2
Liechtenstein (*)	0
Norge	20
TOTALT	1 500

(*) Liechtenstein kommer att bidra genom proportionellt ekonomiskt stöd.

BILAGA V

Regler om användning av våld, inklusive utbildning och tillhandahållande, kontroll och användning när det gäller tjänstevapen och icke-dödande utrustning som är tillämpliga på ordinarie personal som agerar som medlemmar i enheterna under utplaceringen

1. Allmänna principer för användning av våld och vapen

I denna förordning avses med användning av våld att ordinarie personal som utplaceras som medlemmar i enheterna tillgriper fysiska metoder för att utföra sina funktioner eller för att säkerställa självförsvar, vilket inbegriper användning av händer och kropp, användning av verktyg, vapen, inklusive skjutvapen, eller utrustning.

Vapen, ammunition och utrustning får endast bäras och användas under insatser. Det är förbjudet att bära eller använda vapen, ammunition och utrustning utanför tjänstgöringsperioder.

I enlighet med artikel 82.8 ska användning av våld och vapen av ordinarie personal som är utplacerad som medlemmar i enheterna ske i enlighet med värmedlemsstatens nationella rätt, i närvaro av värmedlemsstatens gränsbevakningstjänstemän.

Utatt det påverkar kravet på tillstånd från värmedlemsstaten och tillämpligheten av nationell rätt på användning av våld under insatser, ska användningen av våld och vapen av ordinarie personal som är utplacerad som medlemmar i enheterna följa principerna om nödvändighet, proportionalitet och försiktighet (nedan kallade *de grundläggande principerna*) såsom anges nedan.

Den operativa plan som den verkställande direktören och värmedlemsstaten enats om ska fastställa villkoren för bärande och användning av vapen i enlighet med nationell rätt eller operativa förfaranden under insatser.

Principen om nödvändighet

Användning av våld, oavsett om det rör sig om direkt fysisk kontakt eller användning av vapen eller utrustning, ska tillgripas i undantagsfall och endast när det är strikt nödvändigt för att säkerställa utförandet av byråns uppgifter eller i självförsvar. Våld får endast användas som en sista utväg, efter att varje rimlig ansträngning gjorts för att lösa en situation med icke våldsamma metoder inbegripet övertalning, förhandling eller medling. Våld och tvångsmedel får aldrig användas godtyckligt eller orättfärdigt.

Principen om proportionalitet

När laglig användning av våld eller skjutvapen är oundviklig ska ordinarie personal som är utplacerad som medlemmar i enheterna agera i proportion till situationens allvar och till det legitima mål som eftersträvas. Under operativ verksamhet ska proportionalitetsprincipen vägleda både vilken typ av våld som används (t.ex. behovet av att använda vapen) och i vilken omfattning våld tillämpas. Ordinarie personal som är utplacerad som medlemmar i enheterna får inte använda mer våld än absolut nödvändigt för att uppnå det legitima målet att upprätthålla lagen. Om ett skjutvapen används ska ordinarie personal som är utplacerad som medlemmar i enheterna säkerställa att användningen orsakar minsta möjliga skador och att fysiska och materiella skador i möjligaste mån minimeras. Om åtgärderna leder till ett oacceptabelt resultat får den ordinarie personal som är utplacerad som medlemmar i enheterna avstå från åtgärden. Principen om proportionalitet innebär att byrån ska förse sin ordinarie personal som är utplacerad som medlemmar i enheterna med den utrustning och de självförsvarsmetoder som behövs för att möjliggöra tillämpning av våld på en rimlig nivå.

Plikten att iaktta försiktighet

När den utför operativ verksamhet ska ordinarie personal som är utplacerad som medlemmar i enheterna ha full respekt för och syfta till att bevara människoliv och människans värdighet. Alla nödvändiga åtgärder ska vidtas som kan minimera risken för fysiska och materiella skador under insatser. Denna skyldighet innefattar en generell skyldighet för ordinarie personal som är utplacerad som medlemmar i enheterna att ge tydliga varningar om avsikten att använda våld såvida inte en sådan varning i onödan skulle utsätta medlemmarna i enheterna för risk eller skulle medföra en risk för död eller allvarlig skada för andra, eller skulle vara klart olämpligt eller oändamålsenligt i den särskilda situationen.

2. Specifika regler för de oftast använda våldsinstrumenten (utrustning för ordinarie personal som är utplacerad som medlemmar i enheterna)

I enlighet med de grundläggande principerna är användning av våld endast tillåten i den utsträckning som användningen av våld är nödvändig för att uppnå det omedelbara målet att upprätthålla lagen, och endast efter det att

- försök att lösa en potentiellt våldsam konfrontation genom övertalning, förhandling eller medling har uttömts och misslyckats,
- en varning om avsikten att använda våld har getts.

Om det är nödvändigt att trappa upp interventionsnivån (t.ex. användning av ett vapen eller ett annat slags vapen) ska också en tydlig varning om en sådan upptrappning ges såvida inte en sådan varning i onödan skulle utsätta medlemmarna i enheterna för risk eller skulle medföra en risk för död eller allvarlig skada för andra, eller skulle vara klart olämpligt eller oändamålsenligt i den särskilda situationen.

Skjutvapen

Ordinarie personal som är utplacerad som medlemmar i enheterna får inte använda skjutvapen mot personer utom under följande omständigheter och endast om mindre extrema medel är otillräckliga för att uppnå de nödvändiga målen:

- Användningen av skjutvapen av ordinarie personal som är utplacerad som medlemmar i enheterna är en sista utväg, i en extrem nödsituation, särskilt om det finns risk för att utomstående kan utsättas för fara.
- Användningen av skjutvapen av ordinarie personal som är utplacerad som medlemmar i enheterna är nödvändig för att försvara sig själva eller andra mot ett överhängande hot mot liv eller allvarlig skada.
- Användningen av skjutvapen av ordinarie personal som är utplacerad som medlemmar i enheterna sker för att förhindra ett överhängande hot mot liv eller allvarlig skada.
- Användningen av skjutvapen av ordinarie personal som är utplacerad som medlemmar i enheterna sker för att avvärja en faktisk attack eller förhindra en överhängande farlig attack på viktiga institutioner, tjänster eller anläggningar.

Innan ordinarie personal som är utplacerad som medlemmar i enheterna använder skjutvapen måste de ge en tydlig varning om avsikten att använda sådana skjutvapen. Varningar får ges muntligen eller genom att skjuta varningskott.

Icke-dödliga vapen

Batonger

Godkända batonger får användas för att försvara sig eller som vapen, i tillämpliga fall, i enlighet med de grundläggande principerna enligt följande:

- När användning av en lägre grad av våld anses vara klart olämpligt för ändamålet.
- För att avvärja en faktisk eller en överhängande attack på egendom.

Innan ordinarie personal som är utplacerad som medlemmar i enheterna använder batonger måste de ge en tydlig varning om avsikten att använda batonger. När de använder batonger ska ordinarie personal som är utplacerad som medlemmar i enheterna alltid ha för avsikt att minimera risken för skador och undvika kontakt med huvudet.

Tårframkallande medel (t.ex. pepparsprej)

Godkända tårframkallande medel får användas för att försvara sig eller som vapen, i tillämpliga fall, i enlighet med de grundläggande principerna enligt följande:

- När användning av en lägre grad av våld anses vara klart olämpligt för ändamålet.
- För att avvärja en faktisk eller en överhängande attack.

Annan utrustning

Handfängsel

Handfängsel får endast sättas på personer som anses utgöra en fara för sig själva eller andra, för att säkerställa att de kan kvarhållas eller transporteras säkert samt för att säkerställa säkerheten för ordinarie personal som är utplacerad som medlemmar i enheterna och andra medlemmar i enheterna. Handfängsel får endast användas under en så kort tid som möjligt och endast när det är absolut nödvändigt.

3. Praktiska regler för användning av våld, tjänstevapen, ammunition och utrustning under insatser*Allmänna praktiska regler för användning av våld, vapen och annan utrustning under insatser*

I enlighet med artikel 82.8 ska ordinarie personal som är utplacerad som medlemmar i enheterna utöva sina verkställande befogenheter, inklusive användning av våld, under befäl och kontroll av värdmedlemsstaten och får endast använda våld, inklusive vapen, ammunition och utrustning, i närvaro av värdmedlemsstatens gränsbevakningstjänstemän efter att ha fått tillstånd av värdmedlemsstatens behöriga myndigheter. Värdmedlemsstatens behöriga myndigheter får dock, med byråns samtycke, tillåta ordinarie personal som är utplacerad som medlemmar i enheterna att använda våld i frånvaro av värdmedlemsstatens tjänstemän.

Värdmedlemsstaten får förbjuda bärande av vissa typer av tjänstevapen, ammunition och utrustning i enlighet med artikel 82.8 andra stycket.

Utatt det påverkar kravet på tillstånd från värdmedlemsstaten och tillämpligheten av nationell rätt när det gäller användning av våld under insatser, ska användningen av våld och vapen av ordinarie personal som är utplacerad som medlemmar i enheterna

- a) vara förenlig med de grundläggande principerna och de specifika regler som avses i del 2.
- b) respektera de grundläggande rättigheter som garanteras enligt internationell rätt och unionsrätten, vilket särskilt inbegriper stadgan, den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, Förenta nationernas grundläggande principer om användning av våld och vapen av tjänstemän inom brottsbekämpande myndigheter samt Förenta nationernas uppförandekod för tjänstemän inom brottsbekämpande myndigheter,
- c) vara förenlig med byråns uppförandekod.

4. Kontrollmekanism

Byrån ska tillhandahålla följande garantier vad gäller användning av våld, vapen, ammunition och utrustning och ska tillhandahålla en utvärdering i sin årsrapport.

Utbildning

Den utbildning som tillhandahålls i enlighet med artikel 62.2 ska omfatta teoretiska och praktiska aspekter i förhållande till förebyggande och användning av våld. Den teoretiska utbildningen ska omfatta psykologisk utbildning, inklusive utbildning i uthållighet och arbete i situationer med högt tryck, samt tekniker för att undvika användning av våld, såsom förhandlingar och medling. Den teoretiska utbildningen ska följas av en obligatorisk och lämplig teoretisk och praktisk utbildning om användning av våld, vapen, ammunition och utrustning samt om tillämpligt skydd av de grundläggande rättigheterna. För att säkerställa en gemensam praktisk förståelse och ett gemensamt praktiskt tillvägagångssätt ska den praktiska utbildningen avslutas med en simulering som är relevant för den verksamhet som ska utföras under utplaceringen och inbegripa en praktisk simulering som omfattar en operationalisering av skyddet av de grundläggande rättigheterna.

Byrån ska tillhandahålla ordinarie personal som är utstationerad som medlemmar i enheterna kontinuerlig utbildning om användning av våld. Sådan utbildning ska äga rum inom ramen för den utbildning som avses i artikel 62.2. För att ordinarie personal som är utstationerad som medlemmar i enheterna ska tillåtas bära tjänstevapen och använda våld måste de ha genomgått den årliga kontinuerliga utbildningen med godkänt resultat. Den årliga kontinuerliga utbildningen ska omfatta teoretiska och praktiska aspekter enligt beskrivningen i det första stycket. Den årliga kontinuerliga utbildningen ska pågå i minst 24 timmar sammanlagt, och bestå av minst 8 timmar teoretisk utbildning och minst 16 timmar praktisk utbildning. Den praktiska utbildningen ska delas upp på minst 8 timmar fysisk utbildning, med användning av tekniker för fysiskt fasthållande, och minst 8 timmar för användning av skjutvapen.

Användning av narkotika, konsumtion av läkemedel och alkohol

Ordinarie personal som är utstationerad som medlemmar i enheterna får inte konsumera eller vara påverkade av alkohol när de är i tjänst.

Ordinarie personal som är utstationerad som medlemmar i enheterna får inte inneha eller använda narkotika eller läkemedel, om dessa inte har skrivits ut på grund av medicinska skäl. Ordinarie personal som är utstationerad som medlemmar i enheterna som behöver läkemedel av medicinska skäl ska omedelbart underrätta sin närmaste chef om ett sådant behov. Deras deltagande i operativ verksamhet får ses över med beaktande av potentiella verkningar och biverkningar i samband med användning av ämnet.

Byrån ska inrätta en kontrollmekanism för att säkerställa att ordinarie personal som är utstationerad som medlemmar i enheterna utför sina uppgifter utan att vara påverkade av användning av narkotika, läkemedel eller alkohol. Denna mekanism ska baseras på en regelbunden läkarundersökning av ordinarie personal som är utstationerad som medlemmar i enheterna avseende möjlig konsumtion av narkotika, läkemedel eller alkohol. Alla positiva resultat som hittats under dessa undersökningar ska omedelbart rapporteras till den verkställande direktören.

Rapportering

Alla incidenter som innebär användning av våld ska omedelbart rapporteras genom befälsordningen till den samordningsstruktur som är relevant för varje insats och till ombudet för grundläggande rättigheter och den verkställande direktören. I rapporten ska anges fullständiga uppgifter om under vilka omständigheter dessa incidenter inträffade.

Skyldighet att samarbeta och informera

Ordinarie personal som är utstationerad som medlemmar i enheterna och alla andra deltagare i insatserna ska samarbeta vad gäller insamling av fakta om en incident som har rapporterats under en operativ verksamhet.

Tillsynsmekanism

Byrån ska inrätta en tillsynsmekanism som avses i artikel 55.5 a.

System för klagomål

Vem som helst får rapportera misstänkta överträdelse som begåtts av ordinarie personal som är utstationerad som medlemmar i enheterna av de regler om användning av våld som tillämpas enligt denna bilaga enligt det system för klagomål som finns i artikel 111.

Sanktioner

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 85, och om byrån konstaterar att en medlem av dess ordinarie personal som är utstationerad som medlem i enheterna har utfört verksamhet i strid med de regler som är tillämpliga enligt denna förordning, inbegripet de grundläggande rättigheter som skyddas enligt stadgan, den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och internationell rätt, ska den verkställande direktören vidta lämpliga åtgärder som kan inkludera att medlemmen ur den ordinarie personalen omedelbart dras tillbaka från den operativa verksamheten och eventuella disciplinära åtgärder enligt tjänsteföreskrifterna, inbegripet att medlemmen ur den ordinarie personalen avlägsnas från byrån.

Rollen för ombudet för grundläggande rättigheter

Ombudet för grundläggande rättigheter ska kontrollera och ge återkoppling på innehållet i introduktionsutbildningen och fortbildningen särskilt med beaktande av aspekterna avseende grundläggande rättigheter och hur grundläggande rättigheter kan skyddas i situationer där det är nödvändigt att använda våld samt säkerställa att relevanta preventiva tekniker ingår.

Ombudet för grundläggande rättigheter ska rapportera om respekten av grundläggande rättigheter vid brottsbekämpningspraxis i värdmedlemsstaten eller det tredjeland som är värdland. Denna rapport ska överlämnas till den verkställande direktören och ska beaktas när den operativa planen utformas.

Ombudet för grundläggande rättigheter ska säkerställa att incidenter som rör användning av våld och användning av vapen, ammunition och utrustning utan dröjsmål utreds grundligt och rapporteras till den verkställande direktören. Resultaten av sådana utredningar ska översändas till det rådgivande forumet

All verksamhet som rör användning av våld, vapen, ammunition och utrustning ska regelbundet övervakas av ombudet för grundläggande rättigheter och alla incidenter ska rapporteras i rapporterna från ombudet för grundläggande rättigheter samt i byråns årsrapport.

5. **Tillhandahållande av tjänstevapen**

Tillstånd för vapen

För att fastställa exakt vilka typer av tjänstevapen, ammunition och annan utrustning som ska användas av ordinarie personal som är utplacerad som medlemmar i enheterna, ska byrån fastställa en uttömmande förteckning över de komponenter som ska ingå i den personliga utrustningen.

Den personliga utrustningen ska användas av all ordinarie personal som är utplacerad som medlemmar i enheterna. Byrån får också komplettera den personliga utrustningen med ytterligare vapen, ammunition eller annan utrustning som är specifikt avsedd för utförandet av specifika uppgifter inom en eller två typer av enheter.

Byrån ska säkerställa att alla vapen, inklusive skjutvapen, ammunition och all utrustning som tillhandahålls ordinarie personal som är utplacerad som medlemmar i enheterna, inklusive skjutvapen, är förenlig med alla nödvändiga tekniska standarder.

Vapen, ammunition och utrustning som är tillåtna att användas ska förtecknas i den operativa planen i enlighet med värdmedlemsstatens krav för tillåtna och förbjudna vapen.

Instruktioner för tjänstgöringsperiod

Vapen, ammunition och utrustning får bäras under insatser och får endast användas som en sista utväg. Det är inte tillåtet att bära eller använda vapen, ammunition eller utrustning utanför tjänstgöringsperioder. Byrån ska fastställa specifika regler och åtgärder för att vapen, ammunition och annan utrustning för ordinarie personal som är utplacerad som medlemmar i enheterna ska kunna förvaras i säkra lokaler utanför tjänstgöringsperioder i enlighet med bestämmelserna i artikel 55.5 c.

BILAGA VI

Jämförelsetabell

Förordning (EU) 2016/1624	Förordning (EU) nr 1052/2013	Denna förordning
Artikel 1 första meningen	—	Artikel 1 första stycket
Artikel 1 andra meningen	—	Artikel 1 andra stycket
Artikel 2.1	—	Artikel 2.1
—	—	Artikel 2 leden 2, 4, 5, 6, 9, 15, 16, 17, 18, 29 och 30
Artikel 2.2	—	Artikel 2.3
—	Artikel 3 b, c, d, f och g	Artikel 2 leden 7, 8, 10, 11 och 13
Artikel 2.16	Artikel 3 e	Artikel 2.12
—	Artikel 3 i	Artikel 2.14
Artikel 2.9	—	Artikel 2.19
Artikel 2.5–2.7	—	Artikel 2.20–2.22
Artikel 2.10–2.15	—	Artikel 2.23–2.28
Artikel 4 a–d	—	Artikel 3.1 a–d
Artikel 4 e	—	Artikel 3.1 e och f
Artikel 4 f–k	—	Artikel 3.1 g–l
—	—	Artikel 3.2
Artikel 3.1	—	Artikel 4
Artikel 6	—	Artikel 5

Förordning (EU) 2016/1624	Förordning (EU) nr 1052/2013	Denna förordning
Artikel 7	—	Artikel 6
Artikel 5.1	—	Artikel 7.1
—	—	Artikel 7.2
Artikel 5.2 och 5.3	—	Artikel 7.3 och 7.4
Artikel 8.2	—	Artikel 7.5
—	—	Artikel 8.1–8.4
Artikel 3.2	—	Artikel 8.5
Artikel 3.3	—	Artikel 8.6
—	—	Artikel 8.7 och 8.8
—	—	Artikel 9
Artikel 8.1 a	—	Artikel 10.1 a
—	—	Artikel 10.1 b
Artikel 8.1 b	—	Artikel 10.1 c
Artikel 8.1 c	—	Artikel 10.1 d
—	—	Artikel 10.1 e
Artikel 8.1 s	—	Artikel 10.1 f
Artikel 8.1 d	—	Artikel 10.1 g
Artikel 8.1 e	—	Artikel 10.1 h
Artikel 8.1 f	—	Artikel 10.1 i

Förordning (EU) 2016/1624	Förordning (EU) nr 1052/2013	Denna förordning
Artikel 8.1 g	—	Artikel 10.1 j
Artikel 8.1 h	—	Artikel 10.1 k
—	—	Artikel 10.1 l
Artikel 8.1 i	—	Artikel 10.1 m
Artikel 8.1 l	—	Artikel 10.1 n
Artikel 8.1 n	—	Artikel 10.1 o
Artikel 8.1 o	—	Artikel 10.1 p
Artikel 8.1 m	—	Artikel 10.1 q
—	—	Artikel 10.1 r och s
Artikel 8.1 t	—	Artikel 10.1 t
—	—	Artikel 10.1 u
Artikel 8.1 u	—	Artikel 10.1 v
Artikel 8.1 p	—	Artikel 10.1 w
Artikel 8.1 q	—	Artikel 10.1 x
—	—	Artikel 10.1 y
Artikel 8.1 j	—	Artikel 10.1 z
—	Artikel 6.1 a	Artikel 10.1 aa
Artikel 8.1 r	—	Artikel 10.1 ab
Artikel 8.1 s	—	Artikel 10.1 ac

Förordning (EU) 2016/1624	Förordning (EU) nr 1052/2013	Denna förordning
—	—	Artikel 10.1 ad-ag
Artikel 8.3	—	Artikel 10.2
Artikel 9	—	Artikel 11
Artikel 10	—	Artikel 12.1
—	—	Artikel 12.2 och 12.3
Artikel 23	—	Artikel 13.1 första meningen
—	—	Artikel 13.1 andra meningen
—	—	Artikel 13.2 och 13.3
—	Artikel 7.1	Artikel 14.1
—	Artikel 7.2	Artikel 14.2
Artikel 44.1	—	Artikel 15.1 och 15.2
—	—	Artikel 15.3
—	—	Artikel 16
—	—	Artikel 17
—	Artikel 1	Artikel 18
—	Artikel 2.1 och 2.2	Artikel 19.1
—	Artikel 2.3	Artikel 19.2
—	Artikel 4.1 a och b	Artikel 20.1 a och b
—	Artikel 4.1 d	Artikel 20.1 c

Förordning (EU) 2016/1624	Förordning (EU) nr 1052/2013	Denna förordning
—	—	Artikel 20.1 d, e och f
—	Artikel 4.2 och 4.3	Artikel 20.2 och 20.3
—	Artikel 5.1, 5.2 och 5.3	Artikel 21.1, 21.2 och 21.3 a–h
—	—	Artikel 21.3 i och j
—	Artikel 17.1, 17.2 och 17.3	Artikel 21.4, 21.5 och 21.6
—	Artikel 5.4	Artikel 21.7
—	Artikel 21	Artikel 22
—	Artikel 22.1	Artikel 23.1
—	—	Artikel 23.2 och 23.3
—	Artikel 8.1 och 8.2	Artikel 24.1
—	—	Artikel 24.2
—	—	Artikel 24.3
—	Artikel 9.1	Artikel 25.1
—	Artikel 9.2 a–e	Artikel 25.2 a–e
—	—	Artikel 25.2 f
—	Artikel 9.2 f	Artikel 25.2 g
—	Artikel 9.2 g	Artikel 25.2 h
—	Artikel 9.2 h	Artikel 25.2 i
—	Artikel 9.2 i	Artikel 25.2 j

Förordning (EU) 2016/1624	Förordning (EU) nr 1052/2013	Denna förordning
—	Artikel 9.2 j	Artikel 25.2 k
—	Artikel 9.2 k	Artikel 25.2 l
—	Artikel 9.4	Artikel 25.3
—	Artikel 9.5 a andra meningen	Artikel 25.4
—	Artikel 9.10	Artikel 25.5
—	Artikel 10.1	Artikel 26.1
—	Artikel 10.2 a och b	Artikel 26.2 a och b
—	Artikel 10.2 d	Artikel 26.2 c
—	Artikel 10.2 e	Artikel 26.2 d
—	—	Artikel 26.2 e
—	Artikel 10.2 f	Artikel 26.2 f
—	Artikel 10.3 a	Artikel 26.3 a
—	—	Artikel 26.3 b
—	Artikel 10.3 c	Artikel 26.3 c
—	Artikel 10.5	Artikel 26.4
—	Artikel 10.6	Artikel 26.5
—	Artikel 10.4	Artikel 26.6
—	—	Artikel 27
—	Artikel 12.1	Artikel 28.1

Förordning (EU) 2016/1624	Förordning (EU) nr 1052/2013	Denna förordning
—	Artikel 12.2 a, b och c	Artikel 28.2 a, b och c
—	—	Artikel 28.2 d
—	Artikel 12.2 d	Artikel 28.2 e
—	Artikel 12.2 e	Artikel 28.2 f
—	—	Artikel 28.2 g, h och i
—	Artikel 12.4 och 12.5	Artikel 28.3 och 28.4
Artikel 11	—	Artikel 29.1, 29.2, 29.3 och 29.5–29.8
—	—	Artikel 29.4
—	Artikel 14	Artikel 30
Artikel 12	—	Artikel 31.1, 31.2 och 31.4–31.7, samt 31.3 a–e och g–j
—	—	Artikel 31.3 f och k
Artikel 13	—	Artikel 32.1–32.8, 32.10 och 32.11
—	—	Artikel 32.9
—	—	Artikel 33
—	Artikel 15.1	Artikel 34.1
—	—	Artikel 34.2
—	—	Artikel 34.3
—	Artikel 15.2	Artikel 34.4
—	Artikel 15.3	Artikel 34.5

Förordning (EU) 2016/1624	Förordning (EU) nr 1052/2013	Denna förordning
—	Artikel 16.1, 16.2 och 16.3	Artikel 35.1 a, b och c, samt 35.2 och 35.3
—	—	Artikel 35.1 d
—	Artikel 16.5	Artikel 35.4
Artikel 14	—	Artikel 36.1, 36.3 och 36.4, samt 36.2 a–e
—	Artikel 16.4 a	Artikel 36.2 f
Artikel 15.1, 15.2 och 15.3	—	Artikel 37.1, 37.2 och 37.3
Artikel 15.5	—	Artikel 37.4
Artikel 16	—	Artikel 38.1, 38.2 och 38.4, samt 38.3 a–k och m–o
—	—	Artikel 38.3 l och 38.5
Artikel 17	—	Artikel 39.1, 39.2, 39.3, 39.5, 39.7–39.10 och 39.13–39.15
—	—	Artikel 39.4, 39.6, 39.11 och 39.12
Artikel 18	—	Artikel 40.1, 40.2, 40.3 och 40.5, samt 40.4 a, b och c
—	—	Artikel 40.4 d
Artikel 15.4	—	Artikel 41.1
—	—	Artikel 41.2
Artikel 19	—	Artikel 42
Artikel 21	—	Artikel 43.1–43.5

Förordning (EU) 2016/1624	Förordning (EU) nr 1052/2013	Denna förordning
—	—	Artikel 43.6
Artikel 22	—	Artikel 44
Artikel 24.1 a–e och 24.2	—	Artikel 45.1
—	—	Artikel 45.2
Artikel 25	—	Artikel 46.1–46.4 och 46.7
—	—	Artikel 46.5 och 46.6
Artikel 26	—	Artikel 47
Artikel 27.1 a	—	Artikel 48.1 a i
Artikel 27.1 c	—	Artikel 48.1 a ii och iii
—	—	Artikel 48.1 a iv
Artikel 27.1 b	—	Artikel 48.1 b
—	—	Artikel 48.1 c och d
Artikel 27.1 d	—	Artikel 48.1 e
Artikel 27.1 e	—	Artikel 48.1 f
Artikel 27.2	—	Artikel 48.2 a–d
—	—	Artikel 48.2 e
Artikel 27.3	—	Artikel 48.3
—	—	Artikel 49
Artikel 28	—	Artikel 50

Förordning (EU) 2016/1624	Förordning (EU) nr 1052/2013	Denna förordning
Artikel 29	—	Artikel 51
—	—	Artikel 52.1
Artikel 32.2	—	Artikel 52.2
Artikel 33	—	Artikel 53
—	—	Artikel 54
—	—	Artikel 55
—	—	Artikel 56
—	—	Artikel 57
—	—	Artikel 58
—	—	Artikel 59
—	—	Artikel 60
—	—	Artikel 61
Artikel 36.1	—	Artikel 62.1
—	—	Artikel 62.2 och 62.3
Artikel 36.2	—	Artikel 62.4
Artikel 36.4–36.8	—	Artikel 62.5–62.9
—	—	Artikel 62.10
Artikel 38.1	—	Artikel 63.1
—	—	Artikel 63.2

Förordning (EU) 2016/1624	Förordning (EU) nr 1052/2013	Denna förordning
Artikel 38.2–38.5	—	Artikel 63.3–63.6
Artikel 39.1–39.12 och 39.14–39.16	—	Artikel 64
—	—	Artikel 65.1–65.2
Artikel 20.12, artikel 39.13	—	Artikel 65.3
—	—	Artikel 65.4
Artikel 37	—	Artikel 66.1–66.4
—	—	Artikel 66.5
—	—	Artikel 67
Artikel 52.1	Artikel 18.1, 18.2 och 18.3	Artikel 68.1 första stycket och andra stycket a–g
—	—	Artikel 68.1 i och j
—	—	Artikel 68.1 tredje stycket a–d
—	Artikel 18.3	Artikel 68.1 tredje stycket e
Artikel 52.2	Artikel 18.5	Artikel 68.2
Artikel 52.4	Artikel 18.5	Artikel 68.3
Artikel 52.3	—	Artikel 68.4
Artikel 52.4	Artikel 18.6	Artikel 68.5
—	Artikel 18.4	Artikel 68.6
Artikel 53	—	Artikel 69

Förordning (EU) 2016/1624	Förordning (EU) nr 1052/2013	Denna förordning
Artikel 51.1	—	Artikel 70.1
—	Artikel 19	Artikel 70.2–70.6
Artikel 51.2 och 51.3	—	Artikel 70.7 och 70.8
Artikel 54.1 och 54.2	—	Artikel 71.1, 71.2 och 71.3
—	—	Artikel 71.4
—	Artikel 20.1	Artikel 72.1
—	—	Artikel 72.2
—	Artikel 20.3	Artikel 72.3
Artikel 54.2	—	Artikel 73.1–73.2
Artikel 54.4	—	Artikel 73.3 och 73.4
Artikel 54.8	—	Artikel 73.5
Artikel 54.9	—	Artikel 73.6
Artikel 54.11	—	Artikel 73.7 och 73.8
Artikel 54.3	—	Artikel 74.1, 74.2 och 74.3
—	—	Artikel 74.4, 74.5 och 74.6
—	Artikel 20.1	Artikel 75.1 och 75.2
—	Artikel 20.7	Artikel 75.3
Artikel 54.5	—	Artikel 76.1
—	—	Artikel 76.2, 76.3 och 76.4

Förordning (EU) 2016/1624	Förordning (EU) nr 1052/2013	Denna förordning
Artikel 55.4	—	Artikel 76.5
Artikel 55.1, 55.2 och 55.3	—	Artikel 77.1, 77.2 och 77.3
—	—	Artikel 77.4
Artikel 52.5	—	Artikel 78.1
Artikel 54.7	—	Artikel 78.2
—	—	Artikel 78.3
—	—	Artikel 79
Artikel 34	—	Artikel 80
Artikel 35	—	Artikel 81
Artikel 40	—	Artikel 82.1, 82.3, 82.4 och 82.6–82.11
—	—	Artikel 82.2 och 82.5
Artikel 41	—	Artikel 83
Artikel 42	—	Artikel 84
Artikel 43	—	Artikel 85
Artikel 45.1 och 45.2	—	Artikel 86.1 och 86.2
—	—	Artikel 86.3, 86.4 och 86.5
Artikel 46.1	—	Artikel 87.1 a, b, c, e, f och h
—	—	Artikel 87.1 d och g
Artikel 46.3 och 46.4	—	Artikel 87.2 och 87.3

Förordning (EU) 2016/1624	Förordning (EU) nr 1052/2013	Denna förordning
—	—	Artikel 88.1 första stycket
Artikel 47.1 b och c	—	Artikel 88.1 andra stycket a och c
—	—	Artikel 88.1 andra stycket b
Artikel 47.2	—	Artikel 88.2 a och c
—	—	Artikel 88.2 b
—	Artikel 13	Artikel 89.1 och 89.2
—	—	Artikel 89.3
—	Artikel 20.4 och 20.5	Artikel 89.4 och 89.5
—	—	Artikel 89.6
—	—	Artikel 90
—	—	Artikel 91
Artikel 50	—	Artikel 92
Artikel 56	—	Artikel 93
Artikel 57	—	Artikel 94
Artikel 58	—	Artikel 95.1, 95.4, 95.5 och 95.6
—	—	Artikel 95.2 och 95.3
Artikel 59	—	Artikel 96
Artikel 60	—	Artikel 97
—	—	Artikel 98

Förordning (EU) 2016/1624	Förordning (EU) nr 1052/2013	Denna förordning
Artikel 61	—	Artikel 99
Artikel 62.1 och 62.3–62.8	—	Artikel 100.1 och 100.3–100.8
Artikel 62.2 första stycket a–g och i–z	—	Artikel 100.2 första stycket a, b, d, f–z och ab
—	—	Artikel 100.2 första stycket c, e, aa, ac, ad och ae
Artikel 62.2 andra stycket	—	Artikel 100.2 andra stycket
Artikel 63	—	Artikel 101
Artikel 64	—	Artikel 102
Artikel 65	—	Artikel 103
Artikel 66	—	Artikel 104.1–104.5 och 104.7–104.9
—	—	Artikel 104.6
Artikel 67	—	Artikel 105
Artikel 68.1, 68.2 samt 68.3 a–j och l–r	—	Artikel 106.1, 106.2, 106.5 och 106.6 samt 106.4 a–l, n, o, r, s och t
—	—	Artikel 106.3
—	—	Artikel 106.4 m, p och q
Artikel 69	—	Artikel 107.1–107.7
—	—	Artikel 107.8
Artikel 70	—	Artikel 108
Artikel 71	—	Artikel 109.1, 109.4 och 109.7

Förordning (EU) 2016/1624	Förordning (EU) nr 1052/2013	Denna förordning
—	—	Artikel 109.2, 109.3, 109.5 och 109.6
—	—	Artikel 110
Artikel 72	—	Artikel 111
—	—	Artikel 112
Artikel 73	—	Artikel 113
Artikel 74	—	Artikel 114
Artikel 75	—	Artikel 115.1–115.14
—	—	Artikel 115.15
Artikel 76	—	Artikel 116
Artikel 77	—	Artikel 117.1, 117.2, 177.3 och 177.5
—	—	Artikel 117.4
Artikel 78	—	Artikel 118
—	—	Artikel 119
Artikel 79	—	Artikel 120
Artikel 81.1	—	Artikel 121.1 första stycket a–e och 121.1 andra stycket
—	—	Artikel 121.1 första stycket f och g
—	—	Artikel 121.2 och 121.3
Artikel 81.2	—	Artikel 121.4

Förordning (EU) 2016/1624	Förordning (EU) nr 1052/2013	Denna förordning
—	Artikel 22.2	Artikel 121.5
—	Artikel 22.3 och 22.4	Artikel 121.6
—	—	Artikel 122
Artikel 82	—	Artikel 123
Artikel 83	—	Artikel 124
Artikel 2.3 och 2.4	—	—
Artikel 8.1 k	—	—
Artikel 8.1 t och u	—	—
Artikel 20.3–20.11	—	—
Artikel 27.1 c	—	—
Artikel 27.4	—	—
Artikel 30	—	—
Artikel 31	—	—
Artikel 32.1	—	—
Artikel 36.3	—	—
Artikel 44.2	—	—
Artikel 45.3 och 45.4	—	—
Artikel 46.2, 46.3 och 46.4	—	—
Artikel 47.3	—	—

Förordning (EU) 2016/1624	Förordning (EU) nr 1052/2013	Denna förordning
Artikel 48	—	—
Artikel 49	—	—
Artikel 62.2 första stycket h	—	—
—	Artikel 2.4	—
—	Artikel 3 a	—
—	Artikel 3 h	—
—	Artikel 4.1 c, e och f	—
—	Artikel 4.4	—
—	Artikel 6.1 b, c och d	—
—	Artikel 6.2	—
—	Artikel 7.3, 7.4 och 7.5	—
—	Artikel 9.2 k	—
—	Artikel 9.5 b	—
—	Artikel 9.6	—
—	Artikel 9.7	—
—	Artikel 9.8	—
—	Artikel 9.9	—
—	Artikel 9.10	—
—	Artikel 10.2 c och f	—

Förordning (EU) 2016/1624	Förordning (EU) nr 1052/2013	Denna förordning
—	Artikel 10.7	—
—	Artikel 11	—
—	Artikel 12.3	—
—	Artikel 16.4	—
—	Artikel 20.2	—
—	Artikel 20.6	—
—	Artikel 20.8	—
—	Artikel 20.9	—
—	Artikel 23	—
—	Artikel 24	—

Sammanfattning av promemorian EU:s nya gräns- och kustbevakningsförordning - Kompletterande reglering (Ds 2021:10)

I november 2019 antogs den nya EU-förordningen. Förordningen ersätter tidigare förordningar på området och innebär bland annat att en utökning av Europeiska gräns- och kustbevakningsbyråns (Frontex) personella och tekniska resurser, dess mandat att genomföra gränsinsatser och insatser för återvändande samt att samverka med tredjeländer. I promemorian lämnas förslag på de författningsändringar som krävs för att anpassa svensk rätt till den nya EU-förordningen.

Förslaget innebär att Polismyndigheten, Kustbevakningen, Tullverket, Migrationsverket och Kriminalvården uttryckligen ska ansvara för Sveriges åtaganden enligt EU-förordningen. Polismyndigheten ska behålla funktionen som nationell kontaktpunkt och samordningscentral. Myndigheterna föreslås ska få befogenhet att, med regeringens medgivande, begära bistånd av Frontex i form av snabba insatser och att självständigt begära bistånd i form av återvändandeinsatser.

I promemorian lämnas även förslag på bestämmelser för att uppfylla EU-förordningens krav på att utländska tjänstemän som ingår i enheter som placeras ut i Sverige ska kunna tilldelas förvaltningsuppgifter som innefattar myndighetsutövning och också ska kunna ges samma befogenheter att använda tvångsmedel som motsvarande svenska tjänstemän. All sådan verksamhet på svenskt territorium ska bedrivas under ledning av svensk myndighet och, med få undantag, i närvaro av svensk tjänsteman. Utländska tjänstemän som getts befogenheter att använda tvångsmedel ska ha rätt att använda tjänstevapen i nödvärnssituationer och samma rätt som motsvarande svenska tjänstemän att använda särskilda hjälpmedel vid våldsanvändning.

I promemorian behandlas även vad som ska gälla för utländska tjänstemän beträffande straff- och civilrättsligt ansvar samt vid in- och utförsel av vapen och annan utrustning. Dessutom behandlas motsvarande frågor som aktualiseras av svenska tjänstemäns deltagande i insatser utomlands.

Förslaget innebär att de nya bestämmelserna förs in i en ny lag och en ny förordning med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen. Utöver förslagen till författningsreglering föreslås att regeringen ska ge myndigheterna i uppdrag att ytterligare fördjupa sitt samarbete i gränsförvaltningsfrågor.

Bestämmelserna i den föreslagna lagen med kompletterande bestämmelser föreslås träda i kraft så snart som möjligt. Bestämmelserna i den föreslagna förordningen med kompletterande bestämmelser samt övriga föreslagna lag- och förordningsändringar föreslås träda i kraft den dag regeringen bestämmer.

Lagförslagen i promemorian EU:s nya gräns- och kustbevakningsförordning - Kompletterande reglering

Prop. 2021/22:227
Bilaga 3

Förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s gräns- och kustbevakningsförordning

Härigenom föreskrivs att en ny lag med följande lydelse ska införas.

Lagens tillämpningsområde och innehåll

1 § Denna lag innehåller kompletterande bestämmelser till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1896 om den Europeiska gräns- och kustbevakningen och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1052/2013 och (EU) 2016/1624, här kallad EU:s gräns- och kustbevakningsförordning.

2 § Denna lag tillämpas på samarbete mellan Sverige och den europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån, här kallad Frontex, och mellan Sverige och andra stater i den utsträckning som anges i EU:s gräns- och kustbevakningsförordning.

Uttryck och begrepp i denna lag ska, om inte annat anges, ha samma betydelse som i EU:s gräns- och kustbevakningsförordning.

Överlåtelse av förvaltningsuppgifter

3 § Utländska tjänstemän som ska tjänstgöra i Sverige enligt EU:s gräns- och kustbevakningsförordning får tilldelas förvaltningsuppgifter som innefattar myndighetsutövning.

Befogenheter

4 § Utländska tjänstemän får vid tjänstgöring i Sverige enligt EU:s gräns- och kustbevakningsförordning, för uppgifter som avser inresekontroll, gränsbevakning och återvändande, ges de befogenheter att använda tvångsmedel som motsvarande svenska tjänstemän har.

Utländska tjänstemän får i enlighet med första stycket ges de befogenheter

1. som svenska tjänstemän har vid inresekontroll enligt 9 kap. 2 § utlänningslagen (2005:716),

2. som svenska polismän har enligt 9 kap. 11 § utlänningslagen (2005:716),

3. som svenska tjänstemän har enligt 11 kap. 4, 6, 9 och 11 §§ utlänningslagen (2005:716),

4. som svenska polismän har enligt 10 § första stycket 1–4, 10 a §, 14 §, 19 § första stycket och 19 a § polislagen (1984:387),

5. som svenska tulltjänstemän har enligt 4 kap. 2 § tullagen (2016:253),

6. som svenska tulltjänstemän och kustbevakningstjänstemän har enligt 20 a, 21, 22 och 27 §§ lagen (2000:1225) om straff för smuggling,

7. som svenska kustbevakningstjänstemän har enligt 2 kap. 3–6 §§ kustbevakningslagen (2019:32), eller

8. som svenska kriminalvårdstjänstemän har enligt 4 kap. 4 och 10 §§ häkteslagen (2010:611) vid sådana transporter som genomförs av Kriminalvården.

Vid insatser i Sverige enligt EU:s gräns- och kustbevakningsförordning ska befogenheterna utövas under ledning av och i närvaro av behörig svensk tjänsteman. Utländska tjänstemän får endast undantagsvis ges rätt att utöva sina befogenheter utan svensk tjänstemans närvaro.

5 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer fattar beslut om överlåtelse och tilldelning enligt 3 och 4 §§.

Användning av vapen m.m.

6 § Utländska tjänstemän som getts befogenheter enligt 4 § har vid tjänstgöring i Sverige enligt EU:s gräns- och kustbevakningsförordning rätt att använda skjutvapen i nödvärnssituationer och samma rätt att använda särskilda hjälpmedel vid våldsanvändning såsom batong, OC-spray och fängsel som motsvarande svenska tjänstemän har enligt lag eller annan författning.

För att få användas ska de utländska tjänstemännens utrustning motsvara den utrustning som svenska polismän, tulltjänstemän, kustbevakningstjänstemän eller kriminalvårdstjänstemän använder i motsvarande verksamhet.

Straffrättsligt skydd och ansvar

7 § Utländska tjänstemän som utövar myndighet i Sverige enligt EU:s gräns- och kustbevakningsförordning ska vara skyddade enligt 17 kap. 1, 2 och 4 §§ brottsbalken på motsvarande sätt som om det varit fråga om svensk myndighetsutövning.

8 § Utländska tjänstemän som utför uppgifter i Sverige enligt EU:s gräns- och kustbevakningsförordning ska vara ansvariga för olaga diskriminering enligt 16 kap. 9 § brottsbalken på motsvarande sätt som den som är anställd i svensk allmän tjänst. Innefattar uppgifterna myndighetsutövning ska tjänstemännen även vara ansvariga för tjänstefel enligt 20 kap. 1 § brottsbalken på motsvarande sätt som om det varit fråga om svensk myndighetsutövning.

Skadestånd

9 § Om utländska tjänstemän utför uppgifter i Sverige enligt EU:s gräns- och kustbevakningsförordning ska svenska staten i stället för den utländska myndigheten eller tjänstemannen ersätta skador som uppkommer i samband med utförandet av uppgiften och som den utländska myndigheten eller tjänstemannen skulle ha varit skadeståndsskyldig för om svensk lag varit tillämplig på dem.

Svenska staten ska dock inte ersätta skador som uppkommer hos den utländska myndigheten eller tjänstemannen.

10 § Bestämmelser om svenska statens skyldighet att ersätta skador som svenska tjänstemän vållar ska inte vara tillämpliga när skadorna vållas i en annan stat i samband med tjänstgöring enligt EU:s gräns- och kustbevakningsförordning.

Prop. 2021/22:227
Bilaga 3

Föreskrifter

11 § Regeringen får med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om samarbete enligt EU:s gräns- och kustbevakningsförordning.

Denna lag träder i kraft så snart som möjligt.

Förslag till lag om ändring i brottsbalken (1962:700)

Härigenom föreskrivs 2 kap. 3 och 5 §§ brottsbalken (1962:700) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

3 §⁶

För brott som begåtts utom riket döms även i annat fall än som avses i 2 § efter svensk lag och vid svensk domstol,

1. om brottet förövats på ett svenskt fartyg eller luftfartyg, eller om det begåtts i tjänsten av befälhavaren eller någon som tillhörde besättningen på ett sådant fartyg,

2. om brottet begåtts av någon som tillhör Försvarsmakten på ett område där en avdelning av Försvarsmakten befann sig eller om det begåtts av någon annan på ett sådant område och avdelningen befann sig där för annat ändamål än övning,

3. om brottet begåtts vid tjänstgöring utom riket av någon som är anställd i Försvarsmakten och tjänstgör i en internationell militär insats eller som tillhör Polisens utlandsstyrka,

3 a. om brottet har begåtts i tjänsten utom riket av en polisman, tulltjänsteman eller tjänsteman vid Kustbevakningen, som utför arbetsuppgifter enligt en internationell överenskommelse som Sverige har tillträtt,

4. om brottet förövats mot Sverige, en svensk kommun eller annan menighet eller en svensk allmän inrättning,

För brott som begåtts utom riket döms även i annat fall än som avses i 2 § efter svensk lag och vid svensk domstol,

1. om brottet förövats på ett svenskt fartyg eller luftfartyg, eller om det begåtts i tjänsten av befälhavaren eller någon som tillhörde besättningen på ett sådant fartyg,

2. om brottet begåtts av någon som tillhör Försvarsmakten på ett område där en avdelning av Försvarsmakten befann sig eller om det begåtts av någon annan på ett sådant område och avdelningen befann sig där för annat ändamål än övning,

3. om brottet begåtts vid tjänstgöring utom riket av någon som är anställd i Försvarsmakten och tjänstgör i en internationell militär insats eller som tillhör Polisens utlandsstyrka,

3 a. om brottet har begåtts i tjänsten utom riket av en tjänsteman vid Polismyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen, Migrationsverket eller Kriminalvården som utför arbetsuppgifter enligt en internationell överenskommelse som Sverige har tillträtt,

4. om brottet förövats mot Sverige, en svensk kommun eller annan menighet eller en svensk allmän inrättning,

5. om brottet begåtts inom ett område som inte tillhör någon stat och förövats mot en svensk medborgare, svensk sammanslutning eller enskild inrättning eller mot en utlänning med hemvist i Sverige,

6. om brottet är kapning, sjö-eller luftfartssabotage, flygplats-sabotage, penningförfalskning, försök till sådana brott, olovlig befattningsmed kemiska vapen, olovlig befattningsmed minor, osann eller ovarsam utsaga inför en internationell domstol, terroristbrott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott, försök, förberedelse eller stämpling till sådant brott, brott som avses i 5 § samma lag, brott enligt lagen (2014:406) om straff för folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser, uppvigling som består i en omedelbar och offentlig uppmaning att begå folkmord eller om brottet riktats mot Internationella brottmåls-domstolens rättskipning, eller

7. om det lindrigaste straff som i svensk lag är stadgat för brottet är fängelse i fyra år eller däröver.

5. om brottet begåtts inom ett område som inte tillhör någon stat och förövats mot en svensk medborgare, svensk sammanslutning eller enskild inrättning eller mot en utlänning med hemvist i Sverige,

6. om brottet är kapning, sjö-eller luftfartssabotage, flygplats-sabotage, penningförfalskning, försök till sådana brott, olovlig befattningsmed kemiska vapen, olovlig befattningsmed minor, osann eller ovarsam utsaga inför en internationell domstol, terroristbrott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott, försök, förberedelse eller stämpling till sådant brott, brott som avses i 5 § samma lag, brott enligt lagen (2014:406) om straff för folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser, uppvigling som består i en omedelbar och offentlig uppmaning att begå folkmord eller om brottet riktats mot Internationella brottmåls-domstolens rättskipning, eller

7. om det lindrigaste straff som i svensk lag är stadgat för brottet är fängelse i fyra år eller däröver.

5 §⁷

Åtal för brott, som inom riket begåtts på ett utländskt fartyg eller luftfartyg av en utlänning som var befälhavare eller tillhörde besättningen på fartyget eller av någon annan anledning medföljde detsamma mot en sådan utlänning eller mot ett utländskt intresse, får inte väckas utan att regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, har meddelat förordnande om det.

Åtal för brott, som inom riket begåtts på ett utländskt fartyg eller luftfartyg av en utlänning som var befälhavare eller tillhörde besättningen på fartyget eller av någon annan anledning medföljde detsamma mot en sådan utlänning eller mot ett utländskt intresse, får inte väckas utan att regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, har meddelat förordnande om det.

⁷ Senaste lydelse 2017:497.

Åtal för brott, som förövats utom riket, får väckas endast efter förordnande enligt första stycket. Åtal får dock väckas utan ett sådant förordnande, om brottet är osann eller ovarsam utsaga inför en internationell domstol eller om brottet begåtts

1. på ett svenskt fartyg eller luftfartyg eller i tjänsten av befälhavaren eller någon som tillhörde besättningen på ett sådant fartyg,

2. av någon som tillhör Försvarsmakten på ett område där en avdelning av Försvarsmakten befann sig,

3. vid tjänstgöring utom riket av någon som är anställd i Försvarsmakten och tjänstgör i en internationell militär insats eller som tillhör Polisens utlandsstyrka,

4. i tjänsten utom riket av en polisman, tulltjänsteman eller tjänsteman vid Kustbevakningen som utför arbetsuppgifter enligt en internationell överenskommelse som Sverige har tillträtt,

5. i Danmark, Finland, Island eller Norge eller på ett fartyg eller luftfartyg i reguljär trafik mellan orter belägna i Sverige eller någon av nämnda stater, eller

6. av en svensk, dansk, finsk, isländsk eller norsk medborgare mot ett svenskt intresse.

Åtal för brott, som förövats utom riket, får väckas endast efter förordnande enligt första stycket. Åtal får dock väckas utan ett sådant förordnande, om brottet är osann eller ovarsam utsaga inför en internationell domstol eller om brottet begåtts

1. på ett svenskt fartyg eller luftfartyg eller i tjänsten av befälhavaren eller någon som tillhörde besättningen på ett sådant fartyg,

2. av någon som tillhör Försvarsmakten på ett område där en avdelning av Försvarsmakten befann sig,

3. vid tjänstgöring utom riket av någon som är anställd i Försvarsmakten och tjänstgör i en internationell militär insats eller som tillhör Polisens utlandsstyrka,

4. i tjänsten utom riket av en tjänsteman vid Polismyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen, *Migrationsverket* eller *Kriminalvården* som utför arbetsuppgifter enligt en internationell överenskommelse som Sverige har tillträtt,

5. i Danmark, Finland, Island eller Norge eller på ett fartyg eller luftfartyg i reguljär trafik mellan orter belägna i Sverige eller någon av nämnda stater, eller

6. av en svensk, dansk, finsk, isländsk eller norsk medborgare mot ett svenskt intresse.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i vapenlagen (1996:67)

Prop. 2021/22:227
Bilaga 3

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 1 § vapenlagen (1996:67) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

1 §⁸

Regeringen får meddela föreskrifter om

a) att denna lag eller vissa föreskrifter i lagen ska tillämpas även i fråga om andra föremål än sådana som anges i 1 kap. 2 och 3 §§, om föremålen är särskilt ägnade att användas vid brott mot någons liv, hälsa eller personliga säkerhet,

b) att anslagsenergin eller utgångshastigheten hos en projektil från ett skjutvapen ska understiga ett visst värde eller att vapnet ska vara konstruerat på ett visst sätt för att vapnet ska anses vara effektbegränsat enligt 2 kap. 1 §,

c) att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla innehav av skjutvapen som lämnats över från staten till

– statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen,

– den som för statens räkning tillverkar krigsmateriel, eller

– frivilliga försvarsorganisationer,

d) att tillstånd ska krävas för överföring av skjutvapen eller ammunition från Sverige till ett annat land,

e) att den som avser att föra ut ett skjutvapen från Sverige eller lånar ut ett skjutvapen till någon som är fast bosatt i ett annat land och inte

Regeringen får meddela föreskrifter om

a) att denna lag eller vissa föreskrifter i lagen ska tillämpas även i fråga om andra föremål än sådana som anges i 1 kap. 2 och 3 §§, om föremålen är särskilt ägnade att användas vid brott mot någons liv, hälsa eller personliga säkerhet,

b) att anslagsenergin eller utgångshastigheten hos en projektil från ett skjutvapen ska understiga ett visst värde eller att vapnet ska vara konstruerat på ett visst sätt för att vapnet ska anses vara effektbegränsat enligt 2 kap. 1 §,

c) att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla innehav av skjutvapen som lämnats över från staten till

– statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen,

– den som för statens räkning tillverkar krigsmateriel, eller

– frivilliga försvarsorganisationer,

d) att tillstånd ska krävas för överföring av skjutvapen eller ammunition från Sverige till ett annat land,

e) att den som avser att föra ut ett skjutvapen från Sverige eller lånar ut ett skjutvapen till någon som är fast bosatt i ett annat land och inte

⁸ Senaste lydelse 2020:81.

ska använda vapnet endast i Sverige, ska anmäla detta till Polismyndigheten,

f) att denna lag inte ska gälla i fråga om skjutvapen och ammunition som en företrädare för en annan stats myndighet medför vid tillfällig tjänstgöring i Sverige eller vid resa för tjänsteändamål genom Sverige,

g) storleken på de avgifter som får tas ut enligt 2 kap. 19 §, och

h) att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla införsel av skjutvapen som lämnats över från staten till statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen, eller ammunition till sådana vapen.

ska använda vapnet endast i Sverige, ska anmäla detta till Polismyndigheten,

f) att denna lag inte ska gälla i fråga om skjutvapen och ammunition som en företrädare för en annan stats myndighet *eller för den Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån* medför vid tillfällig tjänstgöring i Sverige eller vid resa för tjänsteändamål genom Sverige,

g) storleken på de avgifter som får tas ut enligt 2 kap. 19 §, och

h) att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla införsel av skjutvapen som lämnats över från staten till statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen, eller ammunition till sådana vapen.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förteckning över remissinstanserna beträffande EU:s nya gräns- och kustbevakningsförordning - Kompletterande reglering

Prop. 2021/22:227
Bilaga 4

Efter remiss har yttrande inkommit från Arbetsmiljöverket, Försvarsmakten, Förvaltningsrätten i Göteborg, Halmstads kommun, Inspektionen för strategiska produkter, Integritetsskyddsmyndigheten, Justitiekanslern, Kriminalvården, Kustbevakningen, Migrationsverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Polismyndigheten, Riksdagens ombudsmän, Sjöfartsverket, Svea hovrätt, Sveriges advokatsamfund, Säkerhetspolisen, Trafikverket, Transportstyrelsen, Tullverket och Åklagarmyndigheten.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter: Amnesty International, Civil Rights Defenders, Kalmar kommun, Kristianstads kommun, Lycksele kommun, Länsstyrelsen i Gotlands län, Länsstyrelsen i Stockholms län, Malmö kommun, Sundsvalls kommun, Svenska Regionala Flygplatser, Sveriges Kommuner och Regioner, Swedavia och Västerås kommun.

Sammanfattning av promemorian Tydligare regler om underrättelseskyldighet när barn som misstänks för brott frihetsberövas

I promemorian lämnas förslag till lagändringar som syftar till att förtydliga reglerna om underrättelseskyldighet när barn som misstänks för brott frihetsberövas. Om ett barn frihetsberövas ska enligt hittillsvarande ordning bland annat vårdnadshavaren och någon annan som har en fostrande roll underrättas om detta. Förslagen innebär att även en annan lämplig vuxen uttryckligen ska ingå i kretsen av personer som kan underrättas. Förslagen innebär också ett förtydligande om att en sådan underrättelse alltid ska lämnas till någon i den kretsen av personer.

Promemorian är framtagen mot bakgrund av att Europeiska kommissionen (kommissionen) i en formell underrättelse till regeringen har ifrågasatt Sveriges genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/48/EU av den 22 oktober 2013 om rätt till tillgång till försvarare i straffrättsliga förfaranden och förfaranden i samband med en europeisk arresteringsorder samt om rätt att få en tredje part underrättad vid frihetsberövande och rätt att kontakta tredje parter och konsulära myndigheter under frihetsberövandet (försvarardirektivet).

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2022.

Lagförslagen i promemorian Tydligare regler om underrättelseskyldighet när barn som misstänks för brott frihetsberövas

Prop. 2021/22:227
Bilaga 6

Förslag till lag om ändring i lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare ska ha följande lydelse.

5 §⁹

Om någon som inte har fyllt arton år är skäligen misstänkt för brott, ska vårdnadshavaren eller någon annan som svarar för den unges vård och fostran samt någon annan som har en fostrande roll i förhållande till den unge omedelbart underrättas och kallas till förhör som hålls med den unge. Om den unge har gripits, anhållits eller häktats på grund av brottsmisstanken, ska en sådan vuxen underrättas om detta och om skälen för det samtidigt med underrättelsen om brottsmisstanken eller annars omedelbart efter frihetsberövandet.

Om någon som inte har fyllt arton år är skäligen misstänkt för brott, ska vårdnadshavaren eller någon annan som svarar för den unges vård och fostran samt någon annan som har en fostrande roll i förhållande till den unge omedelbart underrättas och kallas till förhör som hålls med den unge. Om den unge har gripits, anhållits eller häktats på grund av brottsmisstanken, ska *i första hand* en sådan vuxen *eller annars någon annan lämplig vuxen person* underrättas om detta och om skälen för det samtidigt med underrättelsen om brottsmisstanken eller annars omedelbart efter frihetsberövandet.

Undersökningsledaren får besluta att skjuta upp en underrättelse om brottsmisstanke, en kallelse till förhör eller en underrättelse om frihetsberövande om det är nödvändigt för att sakens utredning inte väsentligen ska försvåras. När det inte längre finns skäl för beslutet ska en underrättelse omedelbart lämnas. Detsamma gäller en kallelse till förhör.

En underrättelse eller kallelse enligt första stycket ska inte göras om det strider mot den unges bästa eller om det finns andra särskilda skäl.

En underrättelse eller kallelse enligt första stycket ska inte göras om det strider mot den unges bästa eller om det finns andra särskilda skäl. *En underrättelse om frihetsberövande ska dock alltid lämnas till någon av de vuxna personer som anges i första stycket andra meningen.*

⁹ Senaste lydelse 2016:930.

Prop. 2021/22:227 _____

Bilaga 6

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2022.

Förteckning över remissinstanserna beträffande Tydligare regler om underrättelseskyldighet när barn som misstänks för brott frihetsberövas

Prop. 2021/22:227
Bilaga 7

Efter remiss har yttranden lämnats av Barnombudsmannen, Helsingborgs tingsrätt, Justitiekanslern, Lunds universitet, Polismyndigheten, Riksdagens ombudsmän, Rädda barnen, Socialstyrelsen, Statens institutionsstyrelse, Sveriges advokatsamfund, Sveriges Kommuner och Regioner samt Åklagarmyndigheten.

Barnrättsbyrån och Bris - Barnens rätt i samhället har inte svarat.

Lagrådsremissens lagförslag

Regeringen har följande förslag till lagtext.

Förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s gräns- och kustbevakningsförordning

Lagens tillämpningsområde och innehåll

1 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1896 av den 13 november 2019 om den europeiska gräns- och kustbevakningen och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1052/2013 och (EU) 2016/1624 (EU:s gräns- och kustbevakningsförordning).

2 § Termer och uttryck i denna lag ska ha samma betydelse som i EU:s gräns- och kustbevakningsförordning.

Befogenheter som utgör myndighetsutövning

3 § Utländska tjänstemän som ska tjänstgöra i Sverige enligt EU:s gräns- och kustbevakningsförordning får, för uppgifter som avser gränskontroll och återvändande, ges tillstånd att utöva befogenheter som utgör myndighetsutövning. Sådant tillstånd får även ges för uppgifter som krävs för att uppnå målen med

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 656/2014 av den 15 maj 2014 om fastställande av regler för övervakningen av de yttre sjögränserna inom ramen för det operativa samarbete som samordnas av Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser,

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna), och

3. Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG av den 16 december 2008 om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna.

Tjänstemännen får endast ges tillstånd att utöva sådana befogenheter som svenska polismän, kustbevakningstjänstemän, tulltjänstemän, kriminalvårdstjänstemän respektive tjänstemän vid Migrationsverket har för uppgifter som framgår av första stycket. En utländsk tjänsteman kan inte ges tillstånd att utöva andra befogenheter än de som en motsvarande svensk tjänsteman får utöva.

Tjänstemännen ska ges tillstånd att utöva de befogenheter som omfattas av denna bestämmelse och som bedöms nödvändiga för att utföra uppgifterna.

Användning av vapen och annan liknande utrustning

4 § Utländska tjänstemän som har getts tillstånd att utöva befogenheter enligt 3 § har vid tjänstgöringen i Sverige enligt EU:s gräns- och kustbevakningsförordning endast rätt att använda skjutvapen i nödvärnssituationer. De har också samma rätt som motsvarande svenska tjänstemän har enligt lag eller annan författning att vid våldsanvändning använda annan liknande utrustning.

För att få användas ska utrustningen motsvara den utrustning som svenska polismän, kustbevakningstjänstemän, tulltjänstemän eller kriminalvårdstjänstemän använder i motsvarande verksamhet.

Straffrättsligt skydd och ansvar

5 § Utländska tjänstemän som utövar myndighet i Sverige enligt EU:s gräns- och kustbevakningsförordning ska vara skyddade enligt 17 kap. 1, 2 och 4 §§ brottsbalken på motsvarande sätt som om det varit fråga om svensk myndighetsutövning.

6 § Utländska tjänstemän som utför uppgifter i Sverige enligt EU:s gräns- och kustbevakningsförordning ska vara ansvariga för olaga diskriminering enligt 16 kap. 9 § brottsbalken på motsvarande sätt som den som är anställd i svensk allmän tjänst. Innefattar uppgifterna myndighetsutövning ska tjänstemännen även vara ansvariga för tjänstefel enligt 20 kap. 1 § brottsbalken på motsvarande sätt som om det varit fråga om svensk myndighetsutövning.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2022.

Förslag till lag om ändring i lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹⁰

Om någon som inte har fyllt arton år är skäligen misstänkt för brott, ska vårdnadshavaren eller någon annan som svarar för den unges vård och fostran samt någon annan som har en fostrande roll i förhållande till den unge omedelbart underrättas och kallas till förhör som hålls med den unge. Om den unge har gripits, anhållits eller häktats på grund av brottsmisstanken, ska en sådan vuxen underrättas om detta och om skälen för det samtidigt med underrättelsen om brottsmisstanken eller annars omedelbart efter frihetsberövandet

Om någon som inte har fyllt arton år är skäligen misstänkt för brott, ska vårdnadshavaren eller någon annan som svarar för den unges vård och fostran samt någon annan som har en fostrande roll i förhållande till den unge omedelbart underrättas och kallas till förhör som hålls med den unge. Om den unge har gripits, anhållits eller häktats på grund av brottsmisstanken, ska *i första hand* en sådan vuxen *eller i andra hand någon annan lämplig vuxen person* underrättas om detta och om skälen för det samtidigt med underrättelsen om brottsmisstanken eller annars omedelbart efter frihetsberövandet.

Undersökningsledaren får besluta att skjuta upp en underrättelse om brottsmisstanke, en kallelse till förhör eller en underrättelse om frihetsberövande om det är nödvändigt för att sakens utredning inte väsentligen ska försvåras. När det inte längre finns skäl för beslutet ska en underrättelse omedelbart lämnas. Detsamma gäller en kallelse till förhör.

En underrättelse eller kallelse enligt första stycket ska inte göras om det strider mot den unges bästa eller om det finns andra särskilda skäl.

En underrättelse eller kallelse enligt första stycket ska inte göras om det strider mot den unges bästa eller om det finns andra särskilda skäl. *En underrättelse om frihetsberövande ska dock alltid lämnas till någon i den krets av vuxna personer som anges i första stycket andra meningen.*

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2022.

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 1 § vapenlagen (1996:67) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2021/22:46 Föreslagen lydelse
Lättnader i tillståndsplikten för
ljuddämpare

11 kap.

1 §

Regeringen får meddela föreskrifter om

a) att denna lag eller vissa föreskrifter i lagen ska tillämpas även i fråga om andra föremål än sådana som anges i 1 kap. 2 och 3 §§, om föremålen är särskilt ägnade att användas vid brott mot någons liv, hälsa eller personliga säkerhet,

b) att anslagsenergin eller utgångshastigheten hos en projektil från ett skjutvapen ska understiga ett visst värde eller att vapnet ska vara konstruerat på ett visst sätt för att vapnet ska anses vara effektbegränsat enligt 2 kap. 1 §,

c) att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla innehav av skjutvapen eller ljuddämpare som lämnats över från staten till

- statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen,
- den som för statens räkning tillverkar krigsmateriel, eller
- frivilliga försvarsorganisationer,

d) att tillstånd ska krävas för överföring av skjutvapen eller ammunition från Sverige till ett annat land,

e) att den som avser att föra ut ett skjutvapen från Sverige eller lånar ut ett skjutvapen till någon som är fast bosatt i ett annat land och inte ska använda vapnet endast i Sverige, ska anmäla detta till Polismyndigheten,

f) att denna lag inte ska gälla i fråga om skjutvapen, ammunition och ljuddämpare som en företrädare för en annan stats myndighet medför vid tillfällig tjänstgöring i Sverige eller vid resa för tjänsteändamål genom Sverige,

f) att denna lag inte ska gälla i fråga om skjutvapen, ammunition och ljuddämpare som en företrädare för en annan stats myndighet eller för Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån medför vid tillfällig tjänstgöring i Sverige eller vid resa för tjänsteändamål genom Sverige,

g) storleken på de avgifter som får tas ut enligt 2 kap. 19 §, och

h) att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla införsel av skjutvapen som lämnats över från staten till statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen, eller ammunition eller ljuddämpare till sådana vapen.

Lagrådets yttrande

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2022-03-17

Närvarande: F.d. justitieråden Martin Borgeke och Mari Andersson samt justitierådet Petter Asp

Kompletteringar till EU:s nya gräns- och kustbevakningsförordning och förtydliganden i regler om unga lagöverträdare

Enligt en lagrådsremiss den 24 februari 2022 har regeringen (Justitiedepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag med kompletterande bestämmelser till EU:s gräns- och kustbevakningsförordning,
2. lag om ändring i lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare,
3. lag om ändring i vapenlagen (1996:67).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunniga Ida Lönneborg och Sara Pettersson.

Förslagen föranleder följande yttrande.

Förslaget till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s gräns- och kustbevakningsförordning

3 §

I paragrafen föreskrivs att utländska tjänstemän som ska tjänstgöra enligt EU:s gräns- och kustbevakningsförordning (förordningen) eller vissa andra förordningar och direktiv, får ges tillstånd att i Sverige utöva befogenheter som utgör myndighetsutövning. Av författningskommentaren till 3 § (se s. 42) framgår att vissa beslut enligt den förordning som avses i 3 § första stycket 2 inte ska omfattas av de befogenheter som kan överlämnas till en utländsk tjänsteman (jfr artikel 82.11 i förordningen). För att lagtexten inte ska bli miss-visande bör detta framgå på något sätt. En möjlighet är att i ett nytt (förslagsvis andra) stycke föreskriva att ett tillstånd inte får avse sådana beslut som avses i artikel 82.11 i förordningen.

Vidare är de båda meningarna i det föreslagna andra stycket svåra att förstå i relation till varandra. För att det tydligare ska framgå att den andra meningen innebär en begränsning kan den med fördel ges följande lydelse.

En utländsk tjänsteman som ska tjänstgöra i en viss verksamhet kan dock inte ges tillstånd att utöva andra befogenheter än de som en svensk tjänsteman i motsvarande verksamhet har.

Att det är svårt att begripa hur de olika meningarna i lagförslaget förhåller sig till varande gäller också i fråga om relationen mellan första och andra styckena å den ena sidan och tredje stycket å den andra. För att tydliggöra att första och andra styckena handlar om gränserna för vilka befogenheter som i ett tillstånd får ges de utländska tjänstemännen, medan det tredje stycket handlar om vilka befogenheter som de ska ges när det väl blir aktuellt att lämna ett tillstånd, kan det tredje stycket lämpligen brytas ut till en egen paragraf. Den kan då ha följande lydelse.

Utländska tjänstemän ska ges tillstånd att utöva de befogenheter som omfattas av 3 § och som bedöms nödvändiga för att tjänstemännen ska kunna utföra uppgifterna.

4 §

Paragrafen har fått en från språklig synpunkt olycklig utformning, vilket gör den svår att förstå. Lagrådet föreslår att den formuleras enligt följande.

Utländska tjänstemän som har getts tillstånd att utöva befogenheter enligt 3 § har vid tjänstgöringen i Sverige rätt att använda skjutvapen endast i den utsträckning som reglerna om nödvärn medger. I övrigt har de samma rätt som motsvarande svenska tjänstemän har enligt lag eller annan författning.

För att särskild utrustning ska få användas vid våldsanvändning ska dock utrustningen motsvara den som svenska polismän, kustbevaknings-tjänstemän, tulltjänstemän eller kriminalvårdstjänstemän använder i motsvarande verksamhet.

Som framgår av förslaget anser Lagrådet att formuleringen att skjutvapen får användas endast i nödvärnssituationer inte är särskilt lyckad eftersom den kan ge intryck av att skjutvapen får användas så snart det rör sig om en nödvärnssituation. Så är uppenbarligen inte fallet. Vad man i en konkret nödvärnssituation får göra regleras i stället i 24 kap. 1 § brottsbalken. Lagrådet är i och för sig medvetet om att regleringen i 11 § lagen (2017:496) om internationellt polisiärt samarbete är formulerad på det sätt som föreslås i remissen, men det hindrar inte att den av Lagrådet föreslagna formuleringen är bättre. Om det anses finnas hinder mot att följa Lagrådets förslag måste det klargöras i författningskommentaren hur det förhåller sig.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Justitiedepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 13 april 2022

Närvarande: statsminister Andersson, ordförande, och statsråden Johansson, Hallengren, Linde, Ekström, Eneroth, Dahlgren, Ernkrans, Thorwaldsson, Gustafsdotter, Axelsson Kihlblom, Elger, Farmanbar, Karkiainen

Föredragande: statsrådet Morgan Johansson

Regeringen beslutar proposition Kompletteringar till EU:s nya gräns- och kustbevakningsförordning och förtydliganden i regler om unga lagöverträdare